॥ वन्दे मातरम् ॥

બારડોલી તાલુકા સમિતિના કાર્યનો

અહેવાલ અને હિસાબ

(તા. ૬–૩–૨૧થી તા. ૩૧–૭–૨૪ સુધીનો)

कारणं सकलस्यास्य स नो विष्णुः प्रसीदतु ।

(આ સર્વનું કારણ એવા પરમેશ્વર અમારા પર પ્રસન્ન થાઓ)

> પહેલાં તમે હિંદુ મુસલમાન એકતા સાધો, અસ્પૃશ્યતાને હાંકી કાઢો, રેંટીઆને અને ખાદીને સાધો, બાકીનું બધું એની મેળે મળી જશે.
>
> ગાંધીજી.

છાપનાર —
પ્રભુભાઈ વિઠ્ઠલભાઈ
નવયુગ મુદ્રણાલય—સુરત

સંવત ૧૯૮૦
સન ૧૯૨૪

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર —
ખુશાલભાઈ મોરારજી
મંત્રી, બારડોલી તાલુકા સમિતિ

બારડોલીના ભાઈઓને મહાત્માજીનો

સંદેશો.

બારડોલીથી મને બહુજ અસંતોષ થયો છે પણ બારડોલીથી હું નિરાશ નથી થયો. બારડોલીની બધી પ્રવૃત્તિઓને પોષવાને માટે તમામ નાણું બારડોલીના દક્ષિણ આફ્રિકામાં વસતા ભાઇઓએ ભરી આપવાંજ જોઇએ.

અને તેમને કહેજો કે તેઓ તેનો હિસાબ મને પૂછી લે.

* પૂ. બાપુજીને તા. ૨૫-૧૦-૨૪ દિને જે શ્રી મુસાભાઈ દિલ્હી મળવા ગયા ત્યારે તેમણે ઉપર મુજબનો સંદેશો આપ્યો હતો

શેઠ શ્રી રૂસ્તમજી (કાકાજી)

દક્ષિણ આફ્રિકાના મહાન સત્યાગ્રહી અને મહાત્મા ગાંધીજીના પરમ ભક્ત.

(જેમણે બારડોલીમા વણાટ મંદિર બાંધવા પારસી રૂસ્તમજી ટ્રસ્ટ ફંડમાંથી રૂા ૧૭૦૦૦ અને સરભણ સ્વરાજ્ય આશ્રમ બાંધવા જરબાઇ ટ્રસ્ટ ફંડમાંથી રૂા ૧૦૦૦૦ની ઉદાર મદદ આપી છે

તા. ૩૧-૭-૨૫.

નિવેદન

બારડોલી તાલુકામાં ૧૯૨૦થી આરંભાઈને આજસુધી મહાસભાની અનેક પ્રવૃત્તિઓ થઇ છે તેનું એક સામટું નિવેદન અહીં રજૂ થાય છે. દર વર્ષનુ નિવેદન અમારે આપવું જોઈતુ હતુ અને પ્રજાને તે માગવાનો હક હતો. અમે એમ કરી નથી શકયા તે માટે દિલગીર છીએ. માત્ર હિસાબના આંકડા જ વરસો વરસ અમે પ્રગટ કરેલા છે. પણ આંકડાઓ હમેશા કામની પૂરી અને ખરી કલ્પના નથીજ આપી શકતા.

ઇતિહાસ ઘડાતો જાય તેમ સાથે લખાતો જાય એવું ભાગ્યેજ બને છે. તેમાં યે અમુક ઈતિહાસ અતિશય વેગપૂર્વક ઘડાતો હોય તો તો સમર્થ લેખકની કલમ પણ તેની સાથે ચાલવાને અસમર્થ બની જાય છે, બીજું કંઈ નહિ તો એ કારણસર કે બીજાં બધાં પ્રાણીઓની પેઠે એ કલમ પણ થંભી જઈ એ ઈતિહાસ–પૂરનું અવલોકન કરવામાં નિમગ્ન બની જાય છે.

આજે હવે પૂરનો વેગ ધીમો પડયો છે. એટલે અમે જૂનાં સ્મરણોને તાજાં કરવા બેઠા છીએ. "ફાવ્યું વખણાય." એવી ગ્રામ્ય કહેવત છે. અને બારડોલીની આશા ફળી હોત તો આજ હકીકતો આખા દેશના અને કદાચ આખા જગતના હૃદયમાં અમૂલ્ય સ્મરણ મણિઓ તરીકે આદર પામત.

આ નિવેદન એ તો પેલી "પ્રસિદ્ધ બારડોલી"નું કેવળ ચિત્રજ છે. એ ચિત્રનો દર્શનથી અમારી નિરાશાની અનેક ક્ષણોમાં આશા પૂરાઇ છે. બારડોલીના એકેએક સંતાન ઉપર પણ તેની તેવીજ અસર થાઓ એવી આશાએ આ ચિત્ર પ્રકટ કરવામાં આવ્યું છે.

અષાડવદ ૧૪ સં. ૧૯૯૦
સ્વરાજ્ય આશ્રમ બારડોલી

પ્રકાશક

બારડોલી તાલુકા સમિતિના કાર્યનો અહેવાલ

તા. ૬-૩-૧૯૨૧ થી તા. ૩૧-૭-૨૪ સુધીનો

(તા ૧૫ અને તા ૩૦-૭-૨૪ ની સભામાં મંજુર થયેલો)

મંગળાચરણ

પંજાબ અને ખિલાફતના ઘાથી મહાત્માજીનો બ્રિટીશ સલ્તનતમાંથી વિશ્વાસ ઉઠ્યો. અસહકારની રણહાક તેમણે સંભળાવી, મહાસભાનું સુકાન એમના હાથમાં આવ્યું. કલકત્તાની મહાસભામાં મહાત્માજીએ પોતાનો કાર્યક્રમ સમજાવતાં આગ્રહપૂર્વક કહેલું કે મારા કાર્યક્રમ પ્રમાણે એક જીલ્લો અથવા જીલ્લો નહિ તો એક તાલુકો પણ સંપૂર્ણ રીતે તૈયાર થાય તો આખા દેશને તે સ્વરાજ્ય અપાવી શકે આ વાત ભાઈશ્રી કુંવરજી વિઠ્ઠલભાઈના દિલમાં બરાબર વસી ગઈ. મહાસભામાંજ એમણે પોતાની નોંધ પોથીમાં નોંધ્યું કે એક વર્ષની અંદર એટલે મહાત્માજીની વર્ષગાંઠ ભાદરવા વદ ૧૨ ને દિવસે, આખો દેશ કરો ન કરો, પરંતુ મહાસભાની શરતો પૂરી કરી બારડોલીમાં સ્વરાજ્યનો ઝુંડો ફરકાવવો. સુરતના તેમના પાટીદાર આશ્રમને લઈને તેઓ પંદરેક વરસથી બારડોલી તાલુકાના પરિચયમાં આવેલા એટલે તેમની પસંદગી બારડોલી પર ઉતરી ત્યાર પછી એમણે પોતાની પ્રવૃત્તિઓ બારડોલી તાલુકામાંજ શરૂ કરી દીધી. અને કેટલાક મિત્રોને તેમણે પોતાનો નિશ્ચય જણાવ્યો બારડોલી એ વી. સ્કુલના શિક્ષક તથા બારડોલી પાટીદાર બોર્ડિંગ હાઉસના સુપ્રિન્ટેન્ડન્ટ ભાઈ જીવણજી રણછોડજી પટેલ (સાંકરી) પોતાની જગાનું રાજીનામું આપી તેમની સાથે જોડાયા આમ લડતનું મંગળાચરણ થયું.

તાલુકા સમિતિ અને સ્વરાજ્ય આશ્રમની સ્થાપના

મહાસભાના નવા બંધારણ પ્રમાણે મહાસભા સમિતિઓની ચુંટણી તા. ૬-૩-૧૯૨૧ના રોજ કરવાની હતી તે અનુસાર બારડોલીના જૈન અપાસરામાં મહાસભાના સભાસદોની એક સભા મેળવવામાં આવી અને તેમાં પ્રાંતિક તથા તાલુકા સમિતિના સભાસદો ચુંટી કાઢવામાં આવ્યા * પ્રમુખ તરીકે શ્રી કુંવરજી વિઠ્ઠલભાઈ મહેતા અને મંત્રી તરીકે શ્રી. ખુશાલભાઈ મોરારજી પટેલ ચુંટાયા ત્યારથી આજ સુધી તાલુકા સમિતિના હોદ્દેદારો એજ રહ્યા છે.

તાલુકાને તૈયાર કરવા માટે કલકત્તા તથા નાગપુરની મહાસભાના ઠરાવો અને દેશે ઉપાડેલી લડતનું મહત્ત્વ લોકોને સમજાવવાની ખાસ જરૂર જણાયેલી. તેટલા સારૂ ગામડામાં ફરતા કાર્યકર્તાઓ તથા સ્વયંસેવકોને રહેવા કરવાની સ્વતંત્ર સગવડ બારડોલીમાં રાખવાની જરૂર જણાઈ. તાલુકા સમિતિનું રીતસરનું કાર્યાલય પણ બારડોલીમાં રાખવું જરૂરી હતું. તેટલા માટે તા. ૪-૪-૨૧ ના રોજ એક મકાન ભાડે રાખી તેમાં સ્વરાજ આશ્રમની સ્થાપના કરવામાં આવી.

---

* આજ બંધારણ પ્રમાણે પ્રાંતિક સમિતિમાં બારડોલી તાલુકાને ત્રણ પ્રતિનિધિ મોકલવાનો હક છે.

શરૂઆતનો કાર્યક્રમ

તાલુકાને તૈયાર કરવા માટે સરકારી શાળાઓનો અને તેટલો બહિષ્કાર કરાવવો અને તેની જગાએ રાષ્ટ્રીય શાળાઓની સ્થાપના કરવી એ કામ પ્રથમ ઉપાડયુ તાલુકા સમિતિની રીતસરની સ્થાપના થયા અગાઉજ પાંચ રાષ્ટ્રીય શાળાઓ તો સ્થપાઇ ચૂકાઇ હતી. એ કામ ધમધોકાર ચાલતુ હતુ તેવામા બેઝવાડાનો કાર્યક્રમ બહાર પડયો અને આખા દેશમાં ૩૦ મી જુન પહેલા એક કરોડ રૂપીઆ એકઠા કરવાના, એક કરોડ સભાસદો નોંધવાના તથા વીસ લાખ રેટીઆ ચાલુ કરવાના હતા તેમાથી આ તાલુકાને હિસ્સે તિલક સ્વરાજ્ય ફાળામાં રૂપીઆ ત્રણ હજાર, મહાસભાના સભાસદો ત્રણ હજાર તથા છસો રેટીઆ એ પ્રમાણે કરવાનુ આવ્યુ એ કામ પણ શાળાઓના કામની સાથેજ ઉપડયુ સુરતના પાટીદાર તથા અનાવિલ આશ્રમના વિદ્યાર્થીઓએ પોતાની રજાના તથા કેટલાક વખત અભ્યાસના દિવસોમા પણ આ તાલુકામાં આવીને સારા ઉત્સાહથી કાર્ય કર્યું હતુ તેની અત્રે સાભાર નોંધ લઇએ છીએ

પ્રાન્તિક સેવા સંઘ

મહાસભાના ઠરાવને અનુસરી જેઓએ શાળા અને કોલેજોનો બહિષ્કાર કર્યો હતો તેવા-ઓને, જેઓ રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ સંસ્થાઓમાં અભ્યાસ માટે જોડાયા હતા તેમને પણ—ગાંધીજીએ ગામડામાં લડતની તૈયારીનુ કામ ઉપાડી લેવા સલાહ આપી અને ગુજરાત મહાવિદ્યાલયના વિદ્યાર્થીઓને કામની તાલીમ આપવા આચાર્ય ગિદવાણીજીએ સ્વરાજ્ય આશ્રમની સ્થાપના કરી તેમાથી અને બીજેથી કેટલાક ભાઇઓ આ તાલુકામાં કામ કરવા આવી રહ્યા હતા આ સ્વયં-સેવકોને મે માસમા ગુજરાત પ્રાંતિક સમિતિ તરફથી ખર્ચ જેટલુ (રૂા ૨૫ થી વધારે નહિ) આપવાની વ્યવસ્થા થઇ હતી આ યોજના અનુસાર આખુ વરસ જે ભાઇઓએ તાલુકાને પોતાની સેવા આપી હતી તેમનાં નામ —

૧ મહિપતરામ મણિશંકર
૨ બાપુભાઇ રણછોડજી
૩ ડાહ્યાભાઇ પ્રભુભાઇ
૪ મૂળચંદ કલ્યાણજી
૫ બહેચરભાઇ નરોત્તમદાસ
૬ લલ્લુભાઈ ગાંડાભાઈ
૭ જગમોહન્ ઘેલાભાઇ

ઉપર પૈકીના ભાઇ મહિપતરામ મણિશંકર અત્યારે તાલુકાની રાષ્ટ્રીય શાળાઓના નિરી-ક્ષક તરીકે કામ કરે છે તથા ભાઈ બહેચરભાઈ નરોત્તમદાસ તાલુકામાં ખાદી વેચાણનુ કામ કાઇપણ મહેનતાણુ લીધા સિવાય કરે છે ભાઇ લલ્લુભાઇ ગાંડાભાઇ કાલોલ વિનય મંદિરમાં અધ્યાપક તરીકે જો કે તેમણે ક્ષેત્ર બદલ્યુ છે, પરંતુ અસહકારના કાર્યમાંજ રોકાયલા છે બીજાઓ પોતપોતાના ખાનગી કામધંધામા પડી ગયા છે

ગાંધીજીની પ્રથમ પધરામણી

આટલા કાર્યથી બારડોલી તાલુકાના લોકો ઉપર તેમજ બહાર સારી અસર પડી હતી ચૈત્ર માસમા ગાંધીજી ગુજરાતમા મુસાફરી કરવા નીકળ્યા તે વખતે પુનમને દિવસે શ્રી વલ્લભ-ભાઇ સાથે તેઓશ્રી પહેલી વાર બારડોલીમાં પધાર્યા ગાંધીજીનાં દર્શન કરવાની તથા તેમને

સાંભળવાની આકાંક્ષા લોકોમાં બહુજ તીવ્ર હતી. નદીને કિનારે ખુલ્લા મેદાનમાં બપોરના બે વાગે સભા રાખવી પડી હતી આટલા સખ્ત તાપમાં પણ વીસથી પચીસ હજાર માણસ સભામાં એકઠા થયેલા. તેમણે ગાંધીજીને શાંતિપૂર્વક સાંભળ્યા જુદા જુદા ગામના લોકોએ પોત પોતાના ગામ તરફથી ભેટની રકમો ગાંધીજીના ચરણમાં અર્પણ કરી. તે દિવસે સોનાચાંદીના દાગીના ઉપરાંત ભેટની રકમ રૂ. ૩૪૬૫–૮–૦ થઇ હતી. ગાંધીજીના બારડોલીમાં પધારવાથી લોકોનો ઉત્સાહ ઘણો વધ્યો અને કામ પણ જોસભેર ચાલવા લાગ્યું.

રાષ્ટ્રીય શાળાઓ

સરકારી શાળાઓ તોડીને તેના સ્થાને રાષ્ટ્રીય શાળાઓ સ્થાપવાનુ કામ તાલુકામાં બહુ વહેલાનુ શરૂ થઇ ચૂક્યુ હતુ, પરંતુ ગાંધીજીના પધારવા પછી તો સ્વયંસેવકોના મ્હોટા મ્હોટા સમૂહ ગામડામા રાષ્ટ્રીય શાળાઓ સ્થાપવા માટે ફરવા લાગ્યા. સ્વયંસેવકોએ પહેરણ અને જાંગીઆં પહેરેલાં હોય, હાથમાં રાષ્ટ્રીય ઝંડા લીધેલા હોય, કોઇ ઘંટ વગાડતા હોય, કોઇ શંખ ફુંકતા હોય અને કોઇ આગેવાન સ્વયંસેવકના હાથમાં બ્યુગલ, એવી પચાસ પચાસ તથા સો સોની ટુકડી અને કેટલીક વાર તો બસો કે ત્રણસો સ્વયંસેવકોની ટુકડી એક ગામથી બીજે ગામ રાષ્ટ્રીય શાળાઓ સ્થપાવવા નીકળી પડતી

એજ વખતે દક્ષિણ આફ્રિકામા સત્યાગ્રહના યુદ્ધમાં ૭ ૭ વખત જેલ સેવનાર વીર ભાઇ પ્રાગજી ખંડુભાઇ દેસાઇએ પણ બારડોલીને પોતાની સેવા આપી, અને શાળા તથા બારડોલી તાલુકાને સામુદાયિક સવિનય ભંગ માટે તૈયાર કરવાના કાર્યમાં ગામડે ગામડે ઘૂમ્યા.

એક પછી એક સરકારી શાળા તુટી, રાષ્ટ્રીયશાળાઓ સ્થપાતી ચાલી અને એક વખત એવો હતો કે જ્યારે ગુજરાતમાં તો શું પણ સારાયે હિંદુસ્તાનમાં રાષ્ટ્રીય શાળાની બાબતમાં એક પણ તાલુકો બારડોલી તાલુકાની સાથે હરિફાઇમાં ઉભી શકતો નહતો.

અને આ સુંદર પરિણામ તો મહાત્માજીએ પોકારેલા શાંત યુદ્ધના રણભેદીને ઝીલવાની બારડોલી તાલુકાની પ્રજાની તથા સ્વયંસેવકોની તમન્ના સાથે આપભોગની તૈયારીને આભારી હતુ. ઉત્સાહના પૂરમાં ઉપવાસ આદરીને પણ કેટલાક ગામોમા રાષ્ટ્રીય શાળાઓ સ્થપાવવામાં આવી હતી. શાંત ચિત્તે વિચાર કરતાં એમ લાગે છે કે સ્વયંસેવકોએ પોતાની કાર્યસિદ્ધિ માટે આદરેલા એ ઉપવાસોમા દબાણ હતુ અને દબાણથી થએલુ કાર્ય લાંબો વખત નીભી શકે નહિ. આ ઉત્સાહમાં ૫૮ રાષ્ટ્રીય શાળાઓ સ્થપાઇ ગઇ પરંતુ તેમાંની કેટલીક જેટલા ઝપાટાથી સ્થપાઇ એટલાજ ઝપાટાથી નાબુદ પણ થઇ ગઇ, છતા લોકોને તો ધન્યવાદ ઘટેજ છે કે રાષ્ટ્રીય શાળાઓની બાબતમા પોતે પકડેલી વાતને તેઓ સારી મક્કમતાથી વળગી રહ્યા છે. આ તાલુકાની શાળાઓની કોઇક વિગત વાર ઇતિહાસ આગળ આવશે, પરંતુ આટલુ તો અહીં જણાવી દેવું જરૂરનુ છે કે અત્યારે તાલુકામાં ૨૯ રાષ્ટ્રીયશાળાઓ ચાલે છે અને તેટલીયે સારાં શાળાઓ ચાલેલાં દેખાય છે. આજે પણ ૧૮ ગામમાં સરકારી શાળાઓ બીલકુલ બંધ જ છે

દારૂતાડીના પીઠા પર ચોકી

સ્વયંસેવકો તરફથી શાળાઓના કાર્યના જેટલુ જ ઉત્સાહપૂર્વક ઉપાડી લેવામાં આવેલું બીજું કામ દારૂ તાડીના પીઠાં તથા માંડવા ઉપર ચોકી ભરવાનુ હતું. સ્વયંસેવકો હિંદુ અને મુસલમાન

બન્ને કોમના હતા તાલુકામાં વાલોડ પેટામહાલ સુધ્ધાં દારૂની કુલ દુકાનો ૨૪ તથા તાડીની દુકાનો ૧૮ હતી તે ઉપરાંત ૧૦૧ ઝાડવાળાઓના તાડીનું વેચાણ [illegible] થતું આ બધાનું કુલ વેચાણ રૂા ૬,૦૦,૦૦૦ થી વધારે થતું* અને તેમાંથી સરકારને વાર્ષિક રૂા ૨,૫૭,૦૦૦ ઉપજ થતી ×

લડતના ઉત્સાહમા દારૂતાડીના પીઠા ઉપર જ્યારે ચોકી કરવાનું કામ જોરથી ચાલ્યું ત્યારે દારૂતાડીના વેચાણનો આંકડો નહિ જેવો થઇ ગયો હતો પરંતુ આ સ્થિતિ થોડાજ મહિના ચાલી આ તાલુકામા દારૂતાડીનું સેવન કરનાર મ્હોટે ભાગે કાળીપરજના તથા [illegible] વર્ગમાના લોકો છે તેમને સમજપૂર્વક દારૂ છોડાવવાને બદલે કેટનેક દરજ્જે સીધા કે આડકતરા દબાણથી દારૂતાડી છોડવાની ફરજ પાડેલી સ્વયંસેવકોનો ચોકી ભરવાનો ઉત્સાહ મંદ પડી જતા તથા દબાણ દૂર થતા દારૂતાડીની બાબતમા આજે તાલુકાની સ્થિતિ લગભગ પહેલાના જેવી જ છે

છતાં, આ નિષ્ફળ ગયેલા પ્રવાસમા પણ આત્મશુદ્ધિ અને સંયમના કેટલાક ઉજ્જ્વલ પ્રસંગો હતા તેના ઉલ્લેખ વિના આ અહેવાલ અધુરોજ ગણાય વરાડ ગામમા રાષ્ટ્રીય શાળાના મુખ્ય અધ્યાપક ભાઇ મકનજી વનમાળીદાસને એ ગામના દારૂ તાડીના પારસી ઇજારદાર ગૃહસ્થે કેટલાક દુબળાઓની મદદથી રાતને વખતે મરણતોલ માર મારી વાડમા ફેંકી દીધા ભાન આવતા નગ્ન દશામા ભાઇ મકનજી જ્યારે ગામમા આવ્યા ત્યારે તેમની સ્થિતિ જોઇ ગામના જુવાનો ખુબ ઉશ્કેરાઇ ગયા પણ ગામના કેટલાક વૃદ્ધ માણસોના વારવાથી અને મુખ્યત્વે તો ભાઇ મકનજીનીજ વીનવણીથી તેઓ પેલા પારસી ઇજારદારને નુકશાન પહોંચાડતા અટક્યા છેવટ પારસીએ મકનજીની માફી માગી અને લોકો શાન્ત થયા આ ઉપરાંત અકોટીના ભાઇ છીતાભાઇ મેઘાભાઇને તથા કડોદના ભાઇ મુળચંદ કલ્યાણજી તથા બીજા એક બે ભાઇઓને પણ સખ્ત માર પડેલો. ઇજારદાર પારસીની આ ગેરવર્તણુકને પરિણામે કડોદમા [illegible] તેનો બહિષ્કાર પણ થયેલો, છતા એક વાર તેની ભેંસ કાદવમા ખુંચી ગયેલી ત્યારે [illegible] ચોકી કરનારા સ્વયંસેવકોએજ ભેંસ કાઢવામા તેને મદદ કરેલી આ ઉપરાંત સ્થાનિક ત્રણ સ્વયંસેવકો ભાઇ મોરારભાઇ, ભક્તિભાઇ તથા માધુભાઇ ઉપર દારૂ ગાળવાનો ઉદ્દેશ કર્યા બાબતનો જુઠો કેસ ઉભો કરી તેમને ગુન્હેગાર ઠરાવી મેજીસ્ટ્રેટે દંડ કરેલો અને દંડ ન ભરે તો છ છ માસની સખ્ત મજુરી સાથે સજા આ સજા તેઓએ આનંદપૂર્વક સ્વીકારી લીધી અને ગુજરાતમાં સૌથી પહેલાં જેલ ભોગવવાનું ભાગ્ય પ્રાપ્ત કર્યું. અહીં એ પણ જણાવવું જરૂરનું છે કે આ ત્રણે સ્વયંસેવકો નિર્દોષ હોઇ લડતનું રહસ્ય સારીપેઠે સમજતા હતા

તિલક સ્વરાજ્ય ફાળો

જો કે આ તાલુકાને ભાગ ત્રણ હજાર રૂપીઆ તિલક સ્વરાજ્ય ફાળામા એકઠા કરવાના આવ્યા હતા, છતાં ગાંધીજી અહીં પધારે ત્યાર પહેલા રૂપીઆ પાંચ હજાર એકઠા કરી નાખવા એવો સંકલ્પ સ્વયંસેવકોએ રાખ્યો હતો તાલુકામા સ્થપાયલી રાષ્ટ્રીય શાળાઓનો ૧૯૨૧ ની સાલનો ખર્ચ રૂપીઆ અઠ્ઠાવીસ હજાર થયો હતો અને આ રકમ પહેલેથીજ ઉઘરાવી લેવામાં

* તાલુકાની આજુબાજુ ગાયકવાડી રાજ્યમાં દારૂના ભાવો ઓછા હોવાથી ત્યાં પીનારાઓ જઇને પીતા, તેની ગણત્રી કરતા આ રકમથી વધુ રકમ તાલુકામાં દારૂ તાડી પાછળ બરબાદ થાય છે.

× ચાલુ વર્ષમાં તાડીના ઝાડ ઉપર સરકારી જકાત ત્રણ ઘણીક રેલી હોવાથી સરકારી ઉપજ ઘણી વધી જશે.

આવેલી હતી, છતાં તા. ૩૦ મી જુન પહેલાંના એક કરોડ રૂપીઆના ફાળામાં આ તાલુકા તરફથી તાલુકા અને જીલ્લા સમિતિ મારફતે લગભગ રૂા. ૧૬,૦૦૦ ભરાયા હતા.

મહાસભાના સભાસદો

રિપોર્ટના વરસોમાં મહાસભાના સભાસદો નોંધવાનું કામ ઠીક થયેલું પ્રથમ વર્ષે સ્વયં-સેવકોએ શાખાની સ્થાપના અને પીકેટીંગના કામ ઉપરાંત સભાસદ નોંધવાનું કામ પણ તેટલાજ ઉત્સાહથી કર્યું હતુ લડતના વરસે પૂ. કસ્તુરબા, ગંગાબ્હેન, મનુબ્હેન તથા સુમિત્રાબ્હેને, તેમાં ભાગ લીધો હતો વખતો વખત સુરતથી આવીને અમ્બિતબ્હેન, કૌશલ્યાબ્હેન તથા મેલીબ્હેને આ કામમાં સારી મદદ કરી હતી તેની પણ આ સ્થળે નોંધ લઇએ છીએ.

લડત બંધ રાખ્યા પછી મોટે ભાગે એ કામ રાષ્ટ્રીય શાળાઓના શિક્ષકોને આભારી છે. સભાસદનુ સાલવારી પત્રક નીચે મુજબ છે.

વર્ષ	૧૯૨૧	૧૯૨૨	૧૯૨૩
બીન મુસલમાન પુરૂષ	૫૨૬૧	૨૫૯૩	૨૨૮૭
બીન મુસલમાન સ્ત્રી		૧૮૩૮	૮૬૦
મુસલમાન પુરૂષ	૭૪	૧૪૯	૬૯
મુસલમાન સ્ત્રી		૧૨	૧૪
કુલ્લ	૫૩૩૫	૪૫૯૩	૩૨૨૬

પ્રથમ વર્ષમા ઉપર જણાવ્યા ઉપરાંત ગાયકવાડી ગામોમાં પણ સભાસદ નોંધવાનું કામ બારડોલી તાલુકા સમિતિ મારફત કરવામાં આવેલુ તે વર્ષે (સને ૧૯૨૧મા) તે વિભાગના કુલ્લ ૨૩૦૬ સભાસદ નોંધ્યા હતા બીજે વર્ષે તે કામ નવસારી પ્રાંત એજન્સી સમિતિને સોંપવામા આવ્યુ તે અગાઉ લગભગ ૭૦૦ સભાસદો નોંધી લીધા હતા.

બારડોલીની પસંદગી

તા ૨૩-૮-૨૧ ના રોજ શ્રી વિઠ્ઠલભાઇ પટેલ બારડોલીમા પધાર્યા તે વખતે ૭૦૦-૮૦૦ સૈનિકોની ટુકડીએ તાલીમબદ્ધ સિપાહીઓની પેઠે સ્ટેશનથી બારડોલી ગામ સુધી રસ્તાની બન્ને બાજુ ગોઠવાઇ જઇ સૈન્ય વ્યવસ્થાનો ખ્યાલ આપ્યો હતો. બપોરે સભા થઇ તેમાં શ્વેત વસ્ત્ર ધારી પંદરેક હજાર સ્ત્રી પુરૂષોએ હાજરી આપી એક વરસમાં સ્વરાજ્ય હાસલ કરવાની દેશની પ્રતિજ્ઞા પૂરી કરવા માટે તાલુકાની ઉત્સુકતા સભામાં સારી રીતે વ્યક્ત થઇ કેટલાક અતિ ઉત્સાહીઓએ તો ગાંધીજીના જન્મદિવસે એટલે ભાદરવા વદ ૧૨ ને રોજ સ્વરાજ્ય વાવટો બારડોલી તાલુકામાં ફરકાવી દેવાની ખ્વાહેશ પણ બતાવી. વિઠ્ઠલભાઇ સાહેબે એ સભામાં તો લોકોના ઉત્સાહના ઉભરા ઉપર અંકુશ મૂક્યો નેતાઓની સંમતિ વિના ઉતાવળીયુ પગલું ન ભરી બેસવાની સલાહ આપી, પરંતુ આ તૈયારી અને ઉત્સુકતાથી તેઓ એવા તો મુગ્ધ થઇ ગયા હતા કે કલકત્તામાં મળેલી મહાસભાની કાર્યવાહક સમિતિ આગળ, બારડોલીની યોગ્યતા તેમણે રજુ કરી ગાંધીજી પ્રથમ પધાર્યા ત્યારે તેમણે પણ સારી આશા બાંધી હતી વળી દક્ષિણ આફ્રિકાની સત્યાગ્રહની લડાઇમાં બારડોલીના ઘણા પાટીદાર ભાઇઓએ ભાગ લીધેલો, તેમને આ તાલુકામાં જોઇ ગાંધીજીની શ્રદ્ધા બેસે એ સ્વાભાવિક હતું.

આ વખતે આણંદ તાલુકો પણ સારી તૈયારી કરી રહ્યો હતો. અને બારડોલીમાંથી મુકવું કહેણ આપવું કે આણંદમાંથી એ પ્રશ્ન ગુજરાત પ્રાન્તિક સમિતિ સમક્ષ હતો એટલે શ્રી વલ્લભભાઇ, આચાર્ય ગિદવાણીજી, ડૉ કાનુગા તથા ખાદી વિભાગના મંત્રી શ્રી લક્ષ્મીદાસભાઇ આ તાલુકાની તપાસ માટે આવ્યા તાલુકાના દરેક ગામના આગેવાન કાર્યકર્તાઓની સભા બોલાવવામાં આવી અને તેમાં દરેક ગામની હકીકતની રજુઆત થઇ શ્રી લક્ષ્મીદાસભાઇએ તાલુકામાં ખાદીની બાબતમાં થયેલી પ્રગતિ સંબંધી અસંતોષ પ્રકટ કર્યો અને તપાસ કરવા આવેલી સમિતિએ સૂચવ્યું કે સવિનયભંગ માટે યોગ્ય ગણાવું હોય તો એક માસમાં ૨૦૦૦ વધુ રેંટીઆ તાલુકામાં ફરતા થઇ જવા જોઇએ. આ ઉપરથી જીલ્લા સમિતિએ પોતાના જોખમે એક છાવણી સ્ટેશન ઉપરના શેઠ જમનાદાસના પ્રેસમાં નાખી. શેઠ જમનાદાસે પોતાના મકાનો સમિતિની માલકીનો મકાનો થયાં ત્યાં સુધી એટલે લગભગ બે વર્ષ સુધી વાપરવા દીધાં તથા સવિનય ભંગ કરવા માટે ગાંધીજી અહીં પધાર્યાં અને તેને નિમિત્તે અનેક નેતાઓનું પધારવું થયું ત્યારે જેટલા જોઇએ તેટલી સગવડો કરી આપી તેની, પ્રેસના મેનેજર શ્રી પ્રાણભાઇની અંગત સેવાની અને વિઠ્ઠલ સાહેબના જીનના મેનેજર ભાઇ જેઠાલાલની અહીં સાભાર નોંધ લઇએ છીએ

ખાદી વિભાગની સ્થાપના

રેંટીઆ અને ખાદી પ્રચારનું કામ તો સમિતિએ તા. ૨૪-૪-૨૧થી જ શરૂ કરી દીધું હતું. બેઝવાડાનો કાર્યક્રમ બહાર પડયો અને ગુજરાત પ્રાંતિક સમિતિએ ખાદી વિભાગની અલગ સ્થાપના કરી એટલે શ્રી લક્ષ્મીદાસભાઇ પાસેથી તા ૨૮-૫-૨૧ ના રોજ રૂ. ૧૦૦૦ ની લોન લઇ પ્રવૃત્તિ વધારવાની યોજના કરી. ચળવળનો વેગ વધતો જતો હતો તેમ રેંટીઆની માંગ પણ વધતી જતી હતી. તેને પહોંચી વળવા માટે એક તરફથી અહીંજ ૫૦૦ રેંટીઆ કન્ટ્રાક્ટ આપીને બનાવવા માંડયા અને બીજી તરફથી બહારથી પણ રેંટીઆ સારા જથામાં મંગાવ્યા આમ તાલુકા સમિતિ મારફતે લગભગ નવા ત્રણસે રેંટીઆ નવેમ્બર માસ સુધીમા તાલુકામાં વેચાયા પછી ગોઠવણ કરવાની હતી વણાટની સ્થાનિક વણકરો હાથનું સૂતર વણતા ન હતા એટલે સુરતથી કાઠીઆવાડી વણકરો બોલાવ્યા થોડા પોતે જ શીખી લઇને પોતપોતાનું સૂતર વણી લે એ ખ્યાલથી વણાટ શીખવવાની યોજના કરી અને ૧૦ ભાઇઓએ વણાટનું સાધારણ જ્ઞાન બારડોલી આવીને મેળવી લીધું.

ગાંધીજીની પુન: પધરામણી

તા ૧૯મી નવેમ્બરના અરસામાં ગાંધીજી બારડોલી તપાસ કરવા માટે આવવાના હતા. પરંતુ મુંબઇના હુલ્લડથી તેઓશ્રીને ત્યાં રોકાઇ જવું પડયું અને સવિનયભંગ કેટલાક સમયને માટે મુલતવી રાખવાનું તેમણે ઠરાવ્યું તા. ૧લી ડીસેમ્બરે તેઓ પધાર્યા. બારડોલી, સરભોણ, વાંકાનેર, વાલોડ, સ્યાદલા કડોદ, બોજ તથા વરાડ એટલાં ગામની તેઓશ્રીએ મુલાકાત લઇ બધી પરિસ્થિતિ બરાબર તપાસી લીધી તે વખતે તો લાલા લજપતરાય, પંડિત મોતીલાલ નેહરૂ, દેશબન્ધુ દાસ, અલી બિરાદરો તથા બીજા અનેક નેતાઓ અને હજારો સ્વયંસેવકોથી જેલો ભરાઇ ચુકી હતી, એક વરસમાં સ્વરાજ્ય સર કરવાની મહાસભાની પ્રતિજ્ઞા પાર પાડવાની પણ તાલાવેલી લાગેલી હતી

એટલે સરકારને યુદ્ધ આપવા મહાત્માજી તલપાપડ થઇ રહેલા હતા. અમદાવાદના મહાસભાના કાર્યમાંથી પરવારી યુદ્ધનું મંડાણ કરવાના ઉદ્દેશથી જ તેઓ તા. ૨૭ મી જાનેવારી ૧૯૨૨ને દિન બારડોલી આવી પહોંચ્યા

તાલુકા પરિષદ

તા ૨૯ મી જાનેવારીને દિને બારડોલી તાલુકા પરિષદની બેઠક શ્રી વિઠ્ઠલભાઇ પટેલના પ્રમુખપણા નીચે મળી બધા ગામોના આગેવાન કાર્યકર્તાઓને ગાંધીજીએ લડતની જોખમદારી પૂરેપૂરી સમજાવીને સવિનય ભંગનો ઠરાવ ઘડ્યો અને ત્યારપછી પરિષદમાં આખી સભા સમક્ષ ગાંધીજીએ તથા શ્રી વિઠ્ઠલભાઇએ તમામ સ્ત્રીપુરૂષોને પોતાની જવાબદારીનું ભાન કરાવ્યું. (જુઓ પરિશિષ્ટ ૮) મનમાં કાંઇ શંકા જેવું રહેતું હોય તો કાર્ય શરૂ કરતા પહેલાંજ બેસી જવાની પણ સલાહ આપી પણ જ્યારે લોકોએ પોતાની દૃઢતા અને ઉત્સાહ એકી અવાજે જાહેર કર્યા ત્યારે નીચે પ્રમાણેનો ઠરાવ પસાર કરવાની એ બન્ને નેતાઓએ તથા પરિષદમાં પધારેલા શ્રી. વલ્લભભાઇ તથા શ્રી અબ્બાસ સાહેબ જેવા બીજા નેતાઓએ પણ સલાહ આપી.

એ ઠરાવો નીચે પ્રમાણે

" સામુદાયિક સવિનય ભંગને સારૂ મુકરર કરેલી શરતો પૂરી રીતે સમજવા પછી બારડોલી તાલુકાની આ પરિષદ એવો ઠરાવ કરે છે કે આ તાલુકો સામુદાયિક સવિનય ભંગ સારૂ તયાર છે. આ પરિષદ માને છે કે —

(૧) હિંદુસ્તાનનાં દુખોને દૂર કરવા સારુ હિંદુ, મુસલમાન, પારસી, ખ્રિસ્તી વિ. કોમો વચ્ચે મિત્રતાની આવશ્યકતા છે

(૨) મજકુર દુખોનું ઔષધ શાંતિ, સબુરી અને સહનશીલતાજ છે.

(૩) હિંદુસ્તાનની સ્વતંત્રતાને સારૂ પ્રત્યેક ઘરમાં રેંટીઆના ઉપયોગની અને બધાએ હાથે કાતેલા અને વણેલા સુતરના કપડાનાજ ઉપયોગની આવશ્યકતા છે

(૪) હિંદુઓ જ્યાં સુધી અસ્પૃશ્યતાનો સર્વથા ત્યાગ ન કરે ત્યાં સુધી સ્વરાજ્ય અશક્ય છે.

(૫) લોકોની ઉન્નતિને સારુ ને બંધનમાંથી છુટવા સારૂ ગુસ્સો કર્યા વિના, માલ મિલ્કત ખોવા, કેદમાં જવા કે જરૂર પડે જાન આપવા લોકોને તૈયાર થવાની આવશ્યકતા છે. અને આ પરિષદ ઉમેદ રાખે છે કે બારડોલી તાલુકાને પોતાનો ભોગ આપવાની પ્રથમ તક મળશે. અને આ પરિષદ વર્કિંગ કમિટિને સૂચવે છે કે જો વર્કિંગ કમિટિ બીજો કંઇપણ બંધન કરનારો ઠરાવ પસાર ન કરે તો, અગર રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સ ન ભરાય તો બારડોલી તુરત સામુદાયિક સવિનય ભંગ મહાત્મા ગાંધીજી અને પરિષદના પ્રમુખની સલાહ મુજબ શરૂ કરશે.

આ પરિષદ ભલામણ કરે છે કે જેઓ કોંગ્રેસે ઠરાવેલી શરતોનું પાલન કરવા તૈયાર હોય તેવા બારડોલી તાલુકાના રહેવાસી બીજો ઠરાવ થતા સુધી સરકારી મહેસૂલ નહિ ભરે.

આ પરિષદની અસર મહાત્માજીએ "આપેલી આશા" એ મથાળા હેઠળ 'નવજીવન'માં વ્યક્ત કરી છે. (જુઓ પરિશિષ્ટ ૧૦)

મહાસભાની કાર્યવાહક સમિતિની મંજુરી

મહાયુધ્ધની તૈયારીને છાજે એવી ત્વરાથી કામ ચાલતું હતું પરિષદનું કામ ખતમ થયા પછી તરત તા. ૩૧ મીના રોજ સુરત મુકામે પાટીદાર વિદ્યાર્થી આશ્રમમાં મહાસભાની કાર્યવાહક સમિતિની બેઠક મળી વર્કિંગ કમિટિમાં હાજર રહેલા સભાસદોમાં મહાત્માજી ઉપરાંત હકીમ અજમલખાન, શ્રી વિઠ્ઠલભાઇ ડૉ. અન્સારી, ડૉ. ચોઇથરામ, શ્રી કૌજલગી તથા શ્રી જાન-મહમદ છોટાણી હતા આ સભામા બારડોલીએ પસાર કરેલા ઠરાવો મંજુરી માટે રજુ થયા. રીતસરની મંજુરી મળી ગઇ એટલે નામદાર વાઇસરોયને લડતનું કહેણુ મોકલવાનો ખરી તો ગાંધીજીએ ઘડી કાઢયો તેમનો ખરડો મંજુર થયો અને તા ૧ લી ફેબ્રુઆરીના યાદગાર દિને ૮૭ હજારની નિ શસ્ત્ર અને અહિંસાની પ્રતિજ્ઞાથી બંધાયલી પ્રજાએ પોતાના સત્યનિષ્ઠ અને અહિંસાવ્રતી એવા કૃશગાત્રસેનાપતિ મારફત સારી બ્રિટિશ સલ્તનતને યુધ્ધનો પડકાર કર્યો.

(જુઓ પરિશિષ્ટ ૮)

લડતનો રંગ

અમદાવાદની મહાસભા પુરી થયા પછી દેશ સમસ્તના નાયકો અને સૈનિકો બારડોલીની તૈયારી જોવા ઉતરી પડયા આ અગાઉ પણ કેટલાયે દેશનાયકોના દર્શનનો લાભ તાલુકાને મળેલો મુબઇના હુલ્લડ પછી ભરાયેલી વર્કીંગ કમીટીમાં હાજરી આપવા જતાં, દેશબંધુ દાસે બાર-ડોલીના તેમના દર્શનાર્થે આવેલા હજારો માણસોની સમક્ષ એક પ્રોત્સાહક ભાષણ કરી બારડોલીને કુરૂક્ષેત્રની ઉપમા આપી મહાત્માજી સાબરમતીથી છેલ્લી વિદાય લઇને લડતના મંડાણ માટે બારડોલી આવ્યા ત્યારે સમરાંગણે મરવાની તમન્નાથી કેટલાયે સ્વયસેવકો જુદા જુદા ભાગો માંથી અત્રે આવી પહોંચ્યા હતા શ્રી ભણશાળી શ્રી તાપીદાસ સંઘવી અને શ્રી રતિલાલ દેસાઇનો ઉત્સાહ અણમોલ હતો

શ્રી વિઠ્ઠલભાઇ પટેલ શ્રી જમનાલાલ બજાજ શ્રી એસ આર બમનજી, શ્રી શંકરલાલ બેંકર, શ્રી સ્વેબ કુરેશી, ડૉ ચંદુલાલ તથા શ્રી અનુસયાબ્હેન અને શ્રી ગંગાબ્હેન મઝમુદાર પણ લડતના કાર્ય અર્થેજ બારડોલીમાં આવીને વસ્યાં હતા આ વખતનો રંગ અવર્ણનિય છે રાત અને દિવસ કામનો વેગ વધતો જતો મહાત્માજીએ લડત બંધ રાખવાનું ઠરાવ્યુ ત્યારે પાંચ ગામના લોકોએ એક રાતમા પોતાની સહી કરી એક વિનંતિ પત્ર મોકલ્યુ અને લડત ચાલુ રાખવા આગ્રહ કર્યો

બારડોલીના આંગણે એ સમયમાં અને એ સમય પછી પણ ઘણા દેશભકતો આવી ગયા છે અમદાવાદની મહાસભામાંથી પોતાના વિભાગમા પાછાં ફરતાં શ્રી લલિત મોહન ઘોષ શ્રીમતી સ્નેહલતા કુમારી અને પંજાબના ભાઇ પરમાનંદ બારડોલીમાં પધાર્યાં હતા. મહારાષ્ટ્રના નેતા શ્રી. કેલકર તથા શ્રીગોખલે, સંયુકત પ્રાંતોમાથી પંડિત જવાહિરલાલ નહેરૂ, પંડિત માલ-વીયાજી પંજાબમાંથી સ્વામી શ્રદ્ધાનંદજી, સ્વામી સત્યદેવ, શ્રીમતી કૃષ્ણાકુમારી, મોઆઝમઅલ્લી તથા બેઝહુર અહમદ, સિંધમાંથી શ્રી જેરામદાસ મદ્રાસમાથી મૌ આઝાદ સોબાની અને મુંબાઇથી શ્રીમતી સરોજીની નાયડુ, શ્રી નટરાજન શ્રી જયકર, મીયાં છોટાણી, શ્રીમતી સૂરજબ્હેન, શ્રી. મેલગામવાળા એમ ઘણાયે બારડોલીની ભૂમિને પાવન કરી છે અંગ્રેજોમાંથી પણ દીનબંધુ એન્ડ્રુસ. મહાશય પોલ રિશાર, મિ પોલક, મેન્ચેસ્ટર ગાર્ડિયનના પ્રતિનિધિ તથા બીજા કેટલાક

પાહરી ભાઇઓ પણ આવી ગયા છે. ગુજરાતના દરબાર સાહેબ, શ્રીમતી ભક્તિબા શ્રી અબ્બાસ સાહેબ, કવિ નાનાલાલ શેઠ, અંબાલાલ સારાભાઇ, શ્રીમતી નંદુબેન કાનુગા, કાકા કાલેલકર, શ્રી કિશોરલાલ મશરૂવાળા શ્રી ઇન્દુલાલ યાજ્ઞિક, પ્રો સ્વામી નારાયણ, શ્રી. અમૃતલાલ શેઠ શ્રી મણીલાલ કોઠારી શ્રી અમૃતલાલ ઠક્કર શ્રી. મોહનલાલ પંડ્યા વિગેરે અનેક દેશ ભક્તોના દર્શન અને ઉપદેશનો તાલુકાને લાભ મળ્યો છે

આંતરિક વ્યવસ્થા

કાર્યની સગવડતાની ખાતર પ્રથમથી જ તાલુકાના ચાર વિભાગ રાખેલા તે દરેક વિભાગમા લડતનો ઠરાવ કર્યા પછી જવાબદાર અને કુશળ કાર્યકર્તાઓ નીમી દેવામા આવ્યા ગામે ગામ સ્વયસેવકો તો ગોઠવાઇ ગયેલા હતાજ. દરેક ગામની હકીકત દરરોજ સાંજે વિભાગપતિના કાર્યાલયે પહોચાડી દેવામા આવતી અને બીજે દિવસે સવારે તે હકીકત ખાસ ખેપીઆ સાથે બારડોલી મથક સેનાપતિને પહોચાડવામા આવતી

બારડોલી તાલુકામા તો લોકોનો ઉત્સાહ માતો ન હતો આખા તાલુકાને જરૂર પડે સરકાર ઘેરી લે અને બહારથી એક પણ ચીજ અંદર આવવા ન દે એવા પ્રસંગને માટે તૈયાર રહેવાનુ લોકોને ગાંધીજીએ સમજાવ્યુ હતુ. જેલ જવા અને બંદુકની ગોળીઓ સામે ઉભા રહેવા સ્વયસેવકો નોધાયલા તેમા સ્ત્રીઓ પણ હતી આ અપૂર્વ, ચમત્કારીક અને પવિત્ર લડત જોવા અને જરૂર પડે તો તેમા પોતાનો હિસ્સો આપવા દરેક પ્રાન્તમાથી નેતાઓ બારડોલીમા ઉતરી પડયા હતા આવી અપૂર્વ લડત લડવાનુ ભાગ્ય પ્રાપ્ત થશે એ હોંશથી લોકોના મ્હોટા ભાગનો હર્ષ માતો ન હતો ત્યારે તાલુકામા કોઇક એવા પણ પડેલા હતા કે જેઓ આખો તાલુકો તોપના મારાથી ઉડાડી દેવામા આવે તે ભયથી તાલુકો છોડી નજીકના ગાયકવાડી મુલકમા જઇ વસવાની તૈયારી કરી રહ્યા હતા.

રંગમાં ભંગ

આમ લડતના રંગમાં ધૂમાધૂમ ચાલી રહી હતી ત્યા તેમા ભંગ પડે એવા સમાચાર આવ્યા. તા ૪–૨–૨૨ ને દિને ભાઇ દેવીદાસનો ચૌરીચૌરાના હત્યાકાંડના સમાચાર આપનારો તાર આવ્યો ચોંકાવનારા ખબરો વધુને વધુ મળતા ગયા ના વાઇસરૉયને લખેલા કાગળમાં આપેલી અઠવાડીઆની મુદત તા ૧૦ મી એ પૂરી થતી હતી તે પહેલાજ તા. ૮ મીએ ગાંધીજીએ આખા સુરત જીલ્લાના કાર્યકર્તાઓને અને ત્યા હાજર હતા તે દેશ નાયકોને ભેગા કર્યા અને મળેલા સમાચાર સાચાજ ઠરે તો સવિનયભંગની લડત મુલતવી રાખવી પડશે એમ જણાવ્યુ આ ઠરાવ ઉપર આવતા ગાંધીજીને કેટલુ દુઃખ થયુ હતુ અને કેટલુ આત્મનિરીક્ષણ કરવું પડયું હતુ તે તો નવજીવન તથા યંગ ઇંડિયાના પાનાંમાથી, ગાંધીજીના પોતાનાજ શબ્દોમાં જાણી શકાય એમ છે (ગોરખપુરનો ગુન્હો પરિશિષ્ટ ૧૧) તેજ દિવસે પંડિત માલવીયાજીના તારથી ગાંધીજી મુંબઇ ગયા અને ત્યાથી તા. ૧૦ માર્ચે પાછા ફર્યા.

કાર્યવાહક સમિતિ ફરીથી

તા ૧૧ મીએ કાર્યવાહક સમિતિ ફરી બારડોલી મુકામે મળી સામુદાયિક સવિનય ભંગની લડત મોકુફ રાખવાને કેટલાક નેતાઓ એકદમ વિરુધ્ધ હતા. ગાંધીજી સાથે એમણે

દિવસ અને રાત લડત બંધ ન કરવાની ચર્ચા કરી ગાંધીજીને સમજાવી લેવા પ્રયત્નો કર્યા પરંતુ દેશનું વાતાવરણ જોઈ ગાંધીજી પોતાના નિશ્ચયમાંથી ન ચસ્યા આખરે લડત મુલતવી રાખીને રચનાત્મક કાર્યક્રમમાં દેશે મંડી પડવાનો ગાંધીજીનો ઠરાવ સમિતિએ સ્વીકાર્યો

(બારડોલી દિલ્હીનો ઠરાવ પરિશિષ્ટ ૧૭)

તાલુકા પરિષદની બીજી બેઠક

તા ૧૪ મીએ તાલુકા પરિષદની બીજી ખાસ બેઠક શ્રી વિઠ્ઠલભાઈ પટેલના પ્રમુખપણા નીચે મળી. અમલદારોના અનેક પ્રયત્નો છતાં નહિ ભરાયેલું મહેસુલ બાકી રહેલા એકજ દિવસની અંદર ભરી દેવાની પરિષદે સલાહ આપી પરિષદે પસાર કરેલો ઠરાવ નીચે પ્રમાણે છે

'બારડોલી તાલુકાના રહેવાસીઓની આ ખાસ પરિષદ મહાસભાની કારોબારી સમિતિના ઠરાવો વાંચી તેને માન આપી સામુદાયિક સવિનય ભંગ મહાસભાની સમિતિનો બીજો હુકમ મળતાં સુધી મોકુફ રાખે છે

ચૌરીચૌરામાં પ્રજા તરફથી થયેલા અત્યાચારને વખોડે છે અને તે કૃત્યો સારૂ પોતાની દીલગીરી જાહેર કરે છે

હિંદુસ્થાનના બીજા ભાગોમાં ગમે તે થાય છતાં અને ગમે તેવી દમનનીતિ થાય છતાં આ પરિષદ માને છે કે આ તાલુકો સંપૂર્ણ શાંતિ જાળવવા શક્તિમાન છે

આ પરિષદ માને છે કે આ તાલુકો જ્યારે જરૂર જણાય ત્યારે સામુદાયિક સવિનય ભંગ કરવા તૈયાર રહેશે દરમિયાન વિશેષ લાયકાત મેળવવા સારૂ તાલુકાના દરેક સ્ત્રી પુરૂષને કારોબારી સમિતિએ રચનાત્મક ઠરાવો પસાર કર્યા છે તેનો અમલ કરવા ભલામણ કરે છે

આ પરિષદનો એવો અભિપ્રાય છે કે સ્વરાજ્યની પુરી લાયકાત મેળવવા સારૂ "કાળી પરજ" અને "ઉજળા લોકો' એવો ભેદ રાખવામાં આવે છે તે રદ કરવો ને કાળીપરજને અજ્ઞાન દશામાં રાખવામાં આવે છે તેમાંથી તેને કાઢી તેઓનાં બાળકોને કેળવણી આપવી, તેઓને દારૂ તાડીનું વ્યસન છે તેમાંથી તેમને મુક્ત કરવા પ્રયાસ કરવો ને તેની બીજી બધી રીતે ઉન્નતિ કરવી

આ પરિષદ માને છે કે રેંટીઆનો અને ખાદીની પ્રવૃત્તિ ચાલે છે તેના કરતા ઘણી વધારે કરવાનો પ્રયાસ થવાની જરૂર છે

આ પરિષદ માને છે કે તાલુકામાં એક પણ ઉમર લાયક બાળક અને બાળા કેળવણી વગરના ન રહેવા જોઈએ ને તેથી દરેક માબાપને પોતાના બાળકોને રાષ્ટ્રીય શાળામાં મોકલવાની ભલામણ કરે છે'

ઠરાવ અનુસાર તલવાર મ્યાન કરતાં લોકોનાં દિલ કેટલાં વલોવાઈ ગયાં હશે તેનું વર્ણન આપવો કઠણ મુશ્કેલ છે, લોકોને ધન્યવાદ એ ઘટે છે કે પોતાના સેનાધિપતિના હુકમને માન આપી એક રાતમાં મહેસુલના નાણાં ભરી દીધાં અને તાલુકામાં સરકારની આણ નહિ પણ મહાસભાની આણ વર્તે છે એ દુનિયાને પૂરવાર કરી આપ્યું.

રચનાત્મક કાર્યક્રમનો આરંભ

લડત બંધ રાખ્યા પછી ગાંધીજીએ બારડોલીમાંજ રહીને રચનાત્મક કાર્યના બધાં અંગોમાં તાલુકાને પૂરેપૂરો તૈયાર કરવાનો વિચાર રાખ્યો હતો અને પહેલાં લડતને માટે ગોઠવેલા સ્વયં-સેવકો પોતપોતાને સ્થાનકેજ રહીને રચનાત્મક કામમાં ગિરફતાર થઇ જાય એવી એમની ઇચ્છા હતી.

* ખાદીના કામની શરૂઆત તો થઇ ગઇ હતી તે ઉપર જણાવી ગયા પરંતુ લડત શરૂ થાય એટલે બહારથી કાંઇજ માલ–ખાદી પણ ન લાવવી પડે તે માટે બહુ પાકી વ્યવસ્થા કરવાની જરૂર હતી શ્રી મગનલાલ ગાંધી તથા સત્યાગ્રહાશ્રમના બીજા કુશળ કામદારોને ગાંધીજીએ બારડોલી બોલાવ્યા તાલુકાને પોતાનાં જ સૂતરથી ખાદીમય કરવા સારૂ કેટલા રેંટીઆ કેટલી પીંજણો તથા, કેટલી સાળો જોઇએ તેની ગણત્રી થઇ શાળાઓને સારા પાયા ઉપર મૂકવાની તો હતીજ. ૧૮ વર્ષ ઉપરના દરેક સ્ત્રી પુરુષના નામ મહાસભાને ચોપડે નોંધાઇજ જવા જોઇએ એ પણ માગણી હતી અને દરેક માણસ પોતાની માસિક આવકનો દશમો ભાગ તિલક સ્વરાજ ફાળામાં આપે એ હિસાબે ઓછામાં ઓછા સાઠ હજાર રૂપીઆ તિલક સ્વરાજ ફાળામાં એકઠા થવા જોઇએ એવો ગાંધીજીનો સ્વયંસેવકોને હુકમ હતો ગાંધીજી તાલુકામાં રહેવા પામ્યા હોત તો આ બધું બનવું કાંઇ કઠણ ન હતું પણ ગાંધીજી માર્ચ મહિનામાં દિલ્હીની મહાસમિતિની બેઠકમાં ગયા અને ત્યાં બારડોલી આવતાં પહેલાં થોડા દિવસ સત્યાગ્રહાશ્રમમાં બધાને મળવા ગયા ત્યાંજ પકડાયા અને બારડોલી તાલુકામાં ગાંધીજી બદલાઇ ગાંધીજી પકડાયા પછીનો આ તાલુકાની પ્રવૃત્તિનો અથવા નિવૃત્તિનો ઇતિહાસ આખા હિંદુસ્તાનનું ધ્યાન એક વખત બારડોલી તાલુકા પ્રત્યે ખેંચાવનાર પેલા સ્વયંસેવકોનાં ટોળાંને શોભા આપે એવો નથી. તે દિવસે હાથમાં ધજાપતાકાઓ લઇ, એક ગામથી બીજે ગામ કાદવ ખૂંદતા જતા સ્વયંસેવકો જાણે તાલુકામાં પહેલાં કોઇ દિવસ કાંઇ બન્યુંજ ન હોય તેમ આજે નિસ્તેજ, નિર્લેપ ફરતા દેખાય છે કાળબળનો પણ મહિમા છે.

સત્યાગ્રહાશ્રમવાસીઓનું કાર્ય

ગાંધીજીના પકડાયા પછી સ્થાનિક સ્વયંસેવકો તો જો કે ધીમે ધીમે અદૃશ્ય થવા લાગ્યા તો પણ સત્યાગ્રહાશ્રમથી આવેલી ટુકડી તો પોતે ઉપાડેલા ખાદીના કામમાં મંડીજ રહી હતી. બારડોલી, વાલોડ, વરાડ અને સરભણ (પાછળથી નીણુત)માં કાંતવા, પીંજવા તથા વણવાનાં મથકો સ્થાપવામાં આવ્યા હતા. ગામેગામ પીંજણ શીખવવાનું તથા રેંટીઆ સુધારવાનું કામ એ મથકો ઉપર રહેનારા ભાઇઓ કરતા આ ભાઇઓના પ્રયાસથી કેટલીક શાળાઓમાં પણ પીંજણ દાખલ થઇ હતી અને એવી શાળાઓ કેટલીક વખત ગામને સુંદર પુણી પૂરી પાડનારા મથક બની હતી આ ચાર મથકોમાંથી મકાન વગેરેની મુશ્કેલીને લીધે વાલોડ અને નીણુતના મથકો બંધ કરવામાં આવ્યાં હતા આમ ચારેક માસ કામ ચલાવ્યા પછી સત્યાગ્રહાશ્રમના ભાઇઓ પણ આશ્રમમાં પાછા ગયા. જો કે તાલુકાના ખાદી વિભાગના ઉપરી તરીકે શ્રી. મગનલાલ કાયમ જ રહ્યા અને હાલ પણ તેના ઉપર તેઓ દેખરેખ રાખે છે. ૧૯૨૨ની શરૂઆતથી આ તાલુકાના ખાદીના કામમાં જોડાયલા ભાઇ કેશવભાઇ ગણેશજી હજીયે તાલુકાનું ખાદી ખાતું સંભાળે છે.

શાળાઓની સ્થિતિ

ઉપર જણાવી ગયા કે તાલુકામાં એક વખત ૫૮ શાળાઓ સ્થપાઇ હતી પરંતુ ગાંધીજી પકડાયા બાદ પછી શિક્ષકો, દ્રવ્ય તથા ઉત્સાહને અભાવે શાળાઓ બંધ થવા માંડી જે શાળાઓ ચાલુ રહી હતી તેને વ્યવસ્થિત તથા સંગઠિત કરવાની જરૂર હતી તે માટે ખાદી વિભાગની માફક શિક્ષણ ખાતાની પણ એક અલગ શિક્ષણ સમિતિ સ્થાપી અને તેના મંત્રીનું તથા તાલુકાની રાષ્ટ્રીય શાળાઓના નિરીક્ષણનું કાર્ય અહીંના રચનાત્મક કાર્યક્રમમા ભાગ લેવા આવેલા શ્રી નરહરિભાઇ પરીખને સોંપ્યું તેમણે ચારેક માસ કામ કર્યું અને શિક્ષકોને રાષ્ટ્રીય શિક્ષણના સિદ્ધાન્તો સમજાવવાનો તથા શાળાઓનો અભ્યાસક્રમ મુકરર કરવાનો પ્રયત્ન કર્યો તેમના ગયા પછી એ કામ ભાઇ મહિપતરામ મણિશંકર વૈદે ઉપાડી લીધુ છે અને આજ સુધી તેઓ ખંતથી એમા લાગી રહ્યા છે. તેમની મદદમા ભાઇ ગોવિંદલાલ કેટલાક વખતથી કામ કરે છે તેમની સેવાની પણ અત્રે નોંધ લેવી ઘટે છે

આ તાલુકાની શાળાઓ બીજી બાબતોમા ઉત્તમ અથવા સારી હોવાનો દાવો કદાચ ન કરી શકે પણ એક બાબતમાં તો તેમાં તાલુકાને શોભાવે એવુ કામ થયેલુ છે અહીંની ઘણી ખરી શાળાઓમા પ્રથમથીજ રેંટીઆ દાખલ થયેલા કેટલીકમા તો પીંજણો પણ દાખલ થયેલી અને તેમાંકાંતવા તથા પીંજવાનું કામ ઠીક નિયમસર ચાલતુ પહેલા સત્યાગ્રહઆશ્રમમા અને પછીથી બારડોલી આશ્રમમાં વણાટની બધી ક્રિયાઓ શીખેલા વરાડની શાળાના ઉત્સાહી આચાર્યે એમની શાળામાં નમુનેદાર કામ કર્યું એમ કહી શકાય શાળાના દરેક વિદ્યાર્થી પાસે પોતાના કપડાં થાય એટલો કપાસ તેમણે માબાપોને સમજાવીને રખાવ્યો, શાળાના ચરખા ઉપર તે કપાસ લોઢાયો શિક્ષકો અને મ્હોટી ઉપરના વિદ્યાર્થીઓએ રુ પીંજી આપ્યુ દરેક વિદ્યાર્થી પોતપોતાની પુણી બનાવી ઘેર લઇ ગયા અને શાળાની બહારના વખતમાં છતા શાળાના અધ્યાપકોની દેખરેખ નીચે પોતાનું સુતર કાંત્યુ પોતપોતાના સુતરના કપડાં વિદ્યાર્થીઓને કાંઇક ઓછે ભાવે વણાવી આપ-વાની ગોઠવણ કરી આમ શાળાના તમામ વિદ્યાર્થી બાળકો તથા બાળિકાઓ પોતાનાંજ કાંતેલા સુતરના કપડાં પહેરતાં થયાં સ્યાદલાની શાળાએ બારડોલી વણાટ શાળામાં તૈયાર થયેલા એક ભાઇને પોતાને ત્યા રોકી લઇ વણાટનુ કામ કેટલાક વિદ્યાર્થીઓ અને શિક્ષકને શીખવી દીધુ. આ યોજનાનુ અનુકરણ કરવા તાલુકાની બીજી શાળાઓ પણ પ્રયત્ન કરી રહી છે

વરાડ પ્રદર્શન

રાષ્ટ્રીય શાળાઓમા શિક્ષણ સાથે ઉદ્યોગના વિષયમાં પણ પ્રગતિ કરવાની હતી હાથ કારીગીરીને ઉત્તેજન મળે અને બાળકોનો એ વિષયમાં પ્રેમ વધે એટલા માટે તાલુકાની તમામ શાળાઓના વિદ્યાર્થીઓની હાથ કારીગીરીનુ એક સુંદર પ્રદર્શન તા. ૨૨-૫-૨૩ ને દીને વરાડ ગામે શ્રી દયાળજી નાનુભાઇના હાથે ખુલ્લુ મુકવામા આવ્યું પ્રદર્શનમાં હાથ કારીગીરીની વિવિધ ચીજો મુકવામા આવી હતી પ્રદર્શનમાં મુકાયેલુ કામ કોઇપણ પ્રાથમિક શિક્ષણ લેતા વિદ્યાર્થી ઓને ઝેબ આપે એવુ હતુ

શાળા અને અસ્પૃશ્યતા

સવિનય ભંગની શરતો ગાંધીજીએ તાલુકા આગળ મૂકી તેમા મુખ્ય વાત એ હતી કે તાલુકામાંથી અસ્પૃશ્યતા તો દૂર થઇ જ જવી જોઇએ. ઉત્સાહી સ્વયંસેવકોએ અને તેમની

સાથે વિઠ્ઠલભાઇ સાહેબે જણાવ્યું કે તે તો તત્કાળ બની શકે એમ છે. સ્વયંસેવકો ગામેગામ દોડયા અને તાલુકાની લગભગ બધીજ શાળામાં અંત્યજ વિદ્યાર્થીઓને બીજા વિદ્યાર્થીઓની સાથે બેસાડી આવ્યા, તથા અંત્યજોને ગામને કૂવેથી પાણી પણ ભરાવ્યું (અમુક વ્યક્તિએ રાજીખુશીથી પાણી ભરવા દીધેલું, અને તેઓ આજે પણ ભરવા દે છે) પરંતુ શરમની સાથે જણાવવું પડે છે લડત બંધ રહી અને ગાંધીજી જેલમાં ગયા ત્યાર પછી ઘણીખરી શાળાઓ-માંથી અંત્યજ વિદ્યાર્થીઓ ને એક અથવા બીજા બહાનાથી કાઢી મૂકવામાં આવ્યા અથવા દૂર બેસાડવામાં આવ્યા. ફક્ત આફવા અને હરિપરા ગામને ધન્યવાદ ઘટે છે કે સાચી નીડરતાથી તેઓ પોતાના સિદ્ધાંતને વળગી રહ્યા છે અને ત્યાંની શાળામાં અંત્યજ બાળક બીજા બાળકોની સાથે જ બેસીને ભણે છે

અહીંની શાળાઓના સંબંધમાં એક બાબતનો ઉલ્લેખ કરવાની ખાસ જરૂર છે કે આ શાળાઓનું ખર્ચ મ્હોટે ભાગે તે તે ગામના દક્ષિણ આફ્રિકામાં રહેતા ભાઇઓ તરફથી ચલાવવામાં આવે છે. પરદેશમાં પોતાના વતનને મદદ કરનારા ભાઇઓને અવશ્ય ધન્યવાદ ઘટે છે.

કાળીપરજમાં આત્મશુદ્ધિનો પવન

તાલુકામાં અર્ધોઅર્ધ વસ્તી કાળીપરજની છે અને લડત શરૂ કરી તે વખતે કાળીપરજની સ્થિતિ સુધરવીજ જોઇએ એમ ગાંધીજીએ આગ્રહ કરેલો. સ્વયંસેવકોએ પણ એ વાત કબૂલ કરેલી. પરંતુ ગાંધીજીના જેલમાં ગયા પછી બીજી બાબતોની માફક આ બાબતમાં પણ કાંઇ કાર્ય થયું ન હતું છતાં કાંઇક અજબ રીતે તેમનામાં જાગૃતિ આવી ગાંધીજીનું નામ સાંભળી કાળીપરજમાંથી કેટલાક તેમના ચુસ્ત ભગતો થયેલા અને તેમના સિદ્ધાન્તો બને તેટલા પોતાના જીવનમાં ઉતારવા પ્રયત્ન કરેલો એમ કરતાં આ ભોળા લોકોને એમ લાગ્યું કે દેવી તેમના શરીરમાં પ્રવેશ કરી બીજાઓને આવું કરવા ઉપદેશ આપે છે આમ એકને બેને કરતાં ઘણાને દેવી આવવા લાગી અને કેટલીક વખત તો એવું બનતું કે આખું મંડળ બેઠું હોય તે બધા ધૂણવા લાગી જાય આમ દેવીનો પવન આખી કોમમાં—બારડોલી તાલુકાની બહારની કાળીપરજ કોમમાં—પણ ખુબ પ્રસર્યો. દેવીનો ઉપદેશ દારૂ, તાડી, તથા માંસનો સદંતર ત્યાગ કરવાનો અને ખાદી ધારણ કરવાનો હતો. એને પરિણામે કેટલોક વખત તો દારૂનાં પીઠાં અને તાડીના માંડવા સૂના પડયા લોકોએ પોતાને ત્યાં રાખેલા મરઘાં કૂકડાં ઉડાડી મૂક્યાં, બકરાં ઘેટાં છોડી મૂક્યાં અને જેમાં માંસ રાંધેલું હોય તેવાં હાલ્લાં પણ ફેંકી દીધાં કાળીપરજના ગામના કે દુબળવાડાના પાદરે ત્યજી દીધેલાં માટીનાં હાલ્લાંના ઢગ પર ઢગ વળ્યા હતા. ઉજળીઆત વર્ગની મજુરી કર-નારા દુબળા લોકોમાં પણ આ પવન ચાલેલો જો કે પોતાની સ્વતંત્ર ખેતીવાળા ચોધરા તથા ધૂણીઆ લોકોમાં તેની અસર વધારે હતી તમિને દારૂ તાડી વેચનારા પારસી લોકોએ આ લોકને ફરી પીતા કરી દેવાનો ખુબ પ્રયત્ન કરેલો કેટલાક ગામોમાં તો પારસીના ત્રાસથી કંટાળી કાળી પરજની વસ્તીએ પારસી લોકોનો સામાજિક બહિષ્કાર પણ કરેલો.

સેગપુર પરિષદ

આવી રીતે આપોઆપ ઉભી થયેલી પરિસ્થિતિનો લાભ લઇ કાળી પરજમાં ચાલેલી ચળવળને વ્યવસ્થિત અને સ્થાયી કરવાના ઇરાદાથી ગાયકવાડી રાજ્યના સેગપુર ગામમાં કાળી-

પરજની એક મોટી પરિષદ બોલાવવાનો વિચાર અમને થયો. શ્રી. વલ્લભભાઇએ પરિષદનું પ્રમુખપદ સ્વીકાર્યું અને પૂ. કસ્તુરબા સાથે તેઓ પધાર્યા. પરિષદની ખબર આપી કોમમાં ગામેગામ પહોંચાડવાનું કામ એ કોમના માણસોએજ ઉપાડી લીધેલું તા. ૨૧–૧–૨૩ ના રોજ મળેલી આ પરિષદમાં આસપાસના ત્રીસ ત્રીસ માઇલ સુધીના લોકો આવ્યા હતા. કુલ હાજરી વીસથી પચીસ હજારની હશે. તેમાં સ્ત્રીઓએ પણ સારી સંખ્યામાં હાજરી આપી હતી. દારૂ તાડી નહિ પીવાના, તથા ખજુરીની ઉપજ નહિ ખાવાના ઠરાવો થયા. ગાયકવાડી મુલકમાંથી તો ખજુરીના ઝાડનો તદ્દન નાશ કરવા માટે શ્રીમંત ગાયકવાડ સરકારને અરજ કરવાનો પણ ઠરાવ થયો. તે ઉપરાંત કોમમાં સુધારાના કેટલાક ઠરાવો થયા. આ પરિષદમાં કાળીપરજના ઘણા જુવાનીઆઓએ કાંતતાં, પીંજતા તથા વણતાં શીખી લેવાની પણ ઇચ્છા બતાવી.

બારડોલીનું વણાટ વિદ્યાલય

સવિનય ભંગનો આરંભ થવાનો હતો તેજ વખતે સત્યાગ્રહાશ્રમમાંથી શ્રી. મગનલાલ ગાંધી તાલુકામાં ખાદીની વ્યવસ્થા કરવા આવી પહોંચ્યા હતા. તેમની દેખરેખ નીચે બારડોલીમાં વણાટને લગતી બધી ક્રિયાઓ ઇચ્છા હોય તેમને શીખવવાનું ચાલતું હતું. કાળીપરજ પણ આ ચળવળમાં રસ લેતી થઇ તેમાંથી એવો વિચાર ઉદ્ભવ્યો કે કાળીપરજના જુવાન છોકરાઓને વણાટ વિદ્યામાં બરાબર કુશળ બનાવી દીધા હોય તો તાલુકામાં વણકરોનો પ્રશ્ન ઉકલી જાય. એ ઉપરથી બારડોલીના વણાટ વિદ્યાલયમાં કાળીપરજના છોકરાઓને વધુ સંખ્યામાં દાખલ કરવાનું નક્કી કર્યું. તા. ૩૦–૧૨–૨૨ ને રોજ છોકરાઓની પહેલી ટુકડી દાખલ કરી ત્યારથી આજ સુધી કાળીપરજના વિદ્યાર્થીઓની એક ટુકડી તો પૂરેપૂરૂ શીખીને બહાર પણ પડી છે. આ યોજનાનો લાભ નીચે જણાવ્યા પ્રમાણે લેવાયો છે —

૨૯ પૂરૂં કામ શીખી લીધું

૨૬ ફક્ત કાંતવા પીંજવાનું શીખી લીધું

૧૦ હાલ શીખે છે

આ પ્રમાણે કુલ ૬૫ વિદ્યાર્થીઓએ બારડોલીના વણાટ વિદ્યાલયનો લાભ લીધો છે. જેટલા શીખી લે એટલા બધાને બરાબર કામમાં ગોઠવી દઇનેજ બીજા વિદ્યાર્થીઓ લેવા એમ ધારી હાલ દીવાળી સુધી નવા વિદ્યાર્થીઓ દાખલ કરવાનું બંધ રાખ્યું છે. બારડોલીના વણાટ વિદ્યાલય સંબંધી તથા તાલુકામાં ચાલતી ખાદીની પ્રવૃત્તિ સંબંધી વધુ વિગતવાર માહિતી ખાદી વિભાગના અહેવાલમાંથી મળી શકશે.

વરાડ વણાટ આશ્રમ

ખાદીના કામની વ્યવસ્થા કરવા માટે તાલુકામાં બારડોલી ઉપરાંત બીજા ત્રણ મથકો ખોલેલાં તે ઉપર કહી ગયા છીએ. તેમાં વરાડના આશ્રમમાં શરૂઆતમાં એવી ગોઠવણ રાખવામાં આવી હતી કે આખા કડોદ પરગણામાંથી ગામદીઠ એક અથવા બે સ્વયંસેવકો આવે. તેઓ કાંતવા તથા પીંજવાનું શીખી જઇ પોતાના ગામમાં જઇ એ પ્રવૃત્તિ પદ્ધતિસર શરૂ કરાવે. બધાં ગામોમાં એકઠું થયેલું સુતર વરાડમાં વણાવી આપવામાં આવે. આ યોજના અનુસાર લગભગ પચીસેક સ્વયંસેવકો કાંતવા પીંજવાનું શીખી ગયેલા. પરંતુ ખેદ સાથે જણાવવું જોઇએ કે

ખાદી વણાટ વિદ્યાલય બારડોલી. (તાલુકા સમિતિ-બારડોલી) તા ૩૧ ૭-૧-૯૬

શીખી ગયેલા સ્વયંસેવકોએ ધાર્યા પ્રમાણે કશું કામ આપ્યું નથી. હાલ વરાડ આશ્રમમાં વણકરો રાખેલા છે. પરંતુ આસપાસનાં ગામનું સુતર બહુજ ઓછું આવે છે મ્હોટે ભાગે વરાડ ગામમાં સુતર કંતાય છે તેજ આશ્રમ માટે વરાડ ગામના શ્રી ભગાભાઈ રામાભાઈએ પોતાનું ત્રણ માળા ઘર બે વર્ષ સુધી મફત વાપરવા દીધું અને હાલ પણ ભાડું નકકી કરી વાપરવા આપ્યું છે, તે માટે તેમને ધન્યવાદ ઘટે છે વિશેષ ધન્યવાદ તો એ ઘટે છે કે ક્યાંક ક્યાંક લોકોની વિરુદ્ધ ટીકા હોવા છતા તેમણે પોતાના ઘરના કુવામાંથી અંત્યજ વણકરોને પાણી ભરવાની છુટ આપી. આમ ખાદી સાથે અત્યંત મુશ્કેલ મનાતા અસ્પૃશ્યતા નિવારણનો પ્રશ્ન પણ ઉકેલાતો ગયો.

વાંકાનેર વણાટ આશ્રમ

આ વિભાગમાં પહેલા વાલોડમાં વણાટ–આશ્રમ રાખેલો. પણ ત્યાં મકાનની જોઈએ તેવી સગવડ ન થઈ શકી તથા લોકોનો ઉત્સાહ પણ કાંઈક મોળો જણાયો એટલે ત્યાંથી બદલીને વાંકાનેરમાં આશ્રમ રાખવામાં આવ્યો છે પતરાના છાપરામાં આશ્રમનું કામ ચાલે છે તેનું ભાડું ગામ લોક આપે છે. અહીં વણકરોને કુવે પાણી ભરવાના સંબંધમાં શરૂઆતમાં બહુ અડચણ પડી. ત્રણ માસ સુધી તો વણાટ આશ્રમના વ્યવસ્થાપક ભાઈ મકનજીએ જ વણકરોને પાણી ખેંચી આપ્યું. પછી અંત્યજોએ કુવો અભડાવ્યો એમ કહી ગામના દુબળાઓએ તકરાર ઉઠાવી. તેના નીવેડામાં ગામના આગેવાનોએ એ કુવાનું પાણી પીધું અને ત્યારથી વણકરોને કુવેથી પાણી ભરવાની છુટ થઈ ગઈ છે. ખાદી સોંઘી વણાવી શકાય તો ગામના લોકો વધુ લાભ લઈ શકે એ ઉદ્દેશથી વાંકાનેરના વતની શ્રી નારણજી દુલભજીએ રૂ ૨૦૦૦) ની રકમ આપી છે અને વાંકાનેર ગામના લોકો માટે દર વારે એક આનો વણકરીનો ઓછો લઈ તેની ખોટ એ રકમમાંથી મજરે લેવાય છે ગામમાં લોકને પીલવા તથા પીંજવાની સગવડ માટે આ રકમમાંથીજ ગામ માટે ચરખા તથા પીંજણો ખરીદ કરીને રાખવામાં આવ્યા છે.

હિંદુ–મુસલમાન

સદભાગ્યે અન્ય પ્રાંતો અને તાલુકાઓમાં હિંદુ મુસલમાન ઐક્યના વિકટ જણાતા પ્રશ્નને ઉકેલવાની મુંઝવણ અમને નથી નડી અને ભવિષ્યમાં પણ નહિ નડે એમ કહેવું એ વધારે પડતું નથી લાગતું તાલુકાની ૮૭,૦૦૦ની વસ્તીમાં, મુસલમાન ભાઈઓની વસ્તી ત્રણેક હજારથી વધુ નહિ હોય લાંબા વખતના નિકટના પરિચયથી હિન્દુ–મુસલમાન પરસ્પર એટલા બધા હળી મળી ગયા છે, કે એકમેકના આશય, ઉદ્યોગ અને વિચારો લગભગ સમાનજ થઈ પડેલા છે એકનો સહવાસ બીજાને સહજ અને સાનુકુલ છે એકનો વિકાસ બીજાને ટેકારૂપ છે

અસહકારની શરૂઆતથીજ, તાલુકાના મુસલમાનભાઈઓ, હિંદુઓના જેટલોજ રસ લેતા આવ્યા છે. પચાસ અને સાઠ સાઠ વર્ષના મુસલમાન બુઝર્ગો, સ્વયંસેવકો તરીકે હિન્દુઓ સાથે ખભામાં હાથ મીલાવી, ગામડે ગામડે ફરેલા ઘણી ઠેકાણે સરકારી શાળા તોડવામાં એ સામેલ રહેતા મુસલમાનોએ એમની ઉર્દુ મદ્રેસાની ગ્રાંટ પણ એજ વખતથી બંધ કરી છે મહાત્માજી જયારે પ્રથમ બારડોલી આવ્યા ત્યારે મુસલમાન ભાઈઓએ, એમનું સારૂ સ્વાગત કરેલું બાર-ડોલી કસ્બામાં પીકેટીંગનું કામ ઉપાડ્યું તેમાં પે મુસલમાન ભાઈઓનો સારો ટેકો હતો. તાલુ-

કાએ જયારે સવિનયભંગનો ઠરાવ કર્યો ત્યારે મુસલમાન ભાઇઓએ વિના સંકોચે અને એક અવાજે તેને ટેકો આપેલ હતો પાછળથી સવિનયભંગ મુલ્તવી રહ્યો. લોકોનો ઉત્સાહ મોળો પડયો એ સમયે પણ કેટલાક આગેવાન મુસલમાન ગૃહસ્થોએ વખતો વખત અમને ઠીક મદદ આપી છે

એકંદરે આ ચળવળમા હિન્દુ—મુસલમાન ભાઇઓએ એક સંપથી કાર્ય કર્યું છે. હિન્દુ મુસલમાનના પરસ્પરના સંબંધમા અશ્રદ્ધા કે અવિશ્વાસની ગંધ કયાયે નથી જણાઇ સુરતથી વખતો વખત આવી શ્રી એંકુરા અને શ્રી નરમાવાળાએ આ પ્રશ્ન મુળથીજ શરળ બનાવી મુકયો હતો તેમના પ્રયાસથી મુસલમાનોમા રાજકીય જાગૃતિ વેગ પૂર્વક વધતી જતી હિન્દુઓએ મુસલમાન ભાઇઓના ખિલાફત ફંડમા છુટથી નાણાં ભર્યા છે અને મુસલમાનભાઇઓએ હિન્દુઓની ધાર્મિક લાગણી ન દૂભાય તેની હમેશા કાળજી રાખી છે.

રાષ્ટ્રીય ઝુંડાની લડતમાં

ગુજરાત પ્રાતિક સમિતિએ પોતાનુ સઘળુ બળ એકઠું કરી મહાત્માજીએ નિર્દેશેલા રચનાત્મક કાર્યક્રમને પાર પાડવાનો ઠરાવ કર્યો સુરતની બેઠકમા બારડોલી જવાનો નિશ્ચય થયો, એજ અરસામાં નાગપૂરની રાષ્ટ્રીય ઝુંડની લડત શરૂ થઇ દરેક પ્રાતમાથી સ્વયં સેવકોના દળો નાગપુર ઉતરી આવવા લાગ્યા ગુજરાત એવી અણુમોલ તકને ચૂકે એ કેમ બને ! ગુજરાતના ચૂનંદા માણસો નાગપૂર ગયા, બારડોલીથી પણ કેટલાક સેવકો ત્યા જવા આતૂર થઇ રહ્યા હતા પણ શ્રી વલ્લભભાઇના હુકમ વિના ત્યા જવાનુ ન હતુ અચાનક ખબર મળી ત્યારે ૧૪ સ્વંય સેવકો શ્રી ચંપકલાલ ધીયાની સરદારી હેઠળ જતી ગુજરાતની ત્રીજી ટુકડીમા નાગપુર ગયા

મકાન ફંડ

જયારે ગાંધીજી બારડોલીમા હતા ત્યારેજ સ્વયંસેવકોને રહેવા કરવા માટે તથા વણાટ ખાતુ રાખવા માટે મકાનની અગવડ ખૂબ જણાયેલી દક્ષિણ આફ્રિકાવાળા શેઠ રૂસ્તમજી તરફથી મળેલા રૂા ૪૦૦૦૦માંથી મકાન માટે રકમ આપવાનું ગાધીજીએ ઠરાવ્યુ તે ઉપરથી પાછળથી બારડોલી આશ્રમ માટે રૂા ૩૫૦૦ની જમીન ખરીદ કરવામા આવી મકાન માટે શેઠ રૂસ્તમજી ટ્રસ્ટ ફંડમાથી રૂા ૧૭૦૦૦ શ્રી મગનલાલ ગાંધીએ આપવાના નકકી કર્યા અને તેમાંથી બાંધકામ શરૂ કર્યું. વળી સરભણ પરગણામાં એક અંગ્રેજી નિશાળ ખોલવા માટે કેળવણી મંડળ પહેલાનુ સ્થપાયલું હતુ અને તેના તરફથી ચારેક વીધા જમીન લઇ તેમા કુવો બંધાવેલો હતો ત્યાં અંગ્રેજી શાળાની તજવીજ ચાલતી હતી એટલામા અસહકારની લડત ઉપડી એટલે આ જમીન તથા કુવો એક બીજુ રાષ્ટ્રીય કેળવણી મંડળ સ્થાપી તેને સોંપવામા આવ્યાં ફંડની રકમ પણ જેટલી વપરાવાઇ હતી તેટલી સોંપાઇ જરથાઇ ટ્રસ્ટ ફંડમાથી રૂપીઆ પાંચ હજાર અહીં પણ શ્રી મગનલાલ ગાંધીએ આપવાનું કહ્યુ અને બન્ને સ્થળે મકાન બાંધકામનું કામ ચાલ્યું શરૂઆતમાં વધુ ખર્ચ થવાથી પાછળથી બીજા રૂપીઆ પાચ હજાર શેઠ રૂસ્તમજીએ મોકલાવ્યા આ ઉપરાંત બારડોલીમાં સ્વરાજય આશ્રમનું મકાન બાંધવા માટે રૂા ૧૦૦૦૦) આફ્રિકાની પાટીદાર સોસાયટી તરફથી મળ્યા છે આશ્રમના મકાન બાંધકામમા શેઠ રૂસ્તમજીએ તથા ટ્રાન્સવાલની પાટીદાર સોસાયટીએ જે ઉદાર સખાવત આપી છે તેની અમે સાભાર નોંધ લઇએ છીએ.

મકાન બાંધકામ

બારડોલી તેમજ સરભણ આશ્રમના મકાનનું બાંધકામ એકી સાથેજ શરૂ કરેલું કામ કરનાર માણસોના અભાવે અમારૂં એ કામ ઘણું વિકટ થઇ પડયું હતું એક બાજુ ખાદીનું કામ સમાલવાનું હતું, બીજી બાજુ કાળીપરજની પ્રવૃતિ જોસભેર ચાલતી હતી અને ગયા મહાસભાનો કાર્યક્રમ તો ચાલુજ હતો. એ વિકટ પ્રસંગોમાં ભાઇ ચંપકલાલ જમનાદાસ શાહે રાત દિવસ જે તનતોડ મહેનત ઉઠાવી છે તેની અમે નોંધ લીધા વિના રહી શકતા નથી સાથે સાથે તાલુકાના જે જે ભાઇઓએ આશ્રમના બાંધકામમાં મદદ તરીકે મફત ગાડા આપી અને બીજી રીતે જે મદદ આપી છે તેમનો પણ આભાર માનીએ છીએ

નાણાંની તંગી

બારડોલીમા લીધેલી જમીનમા પુરણ વગેરે કરાવવામા, ત્યા કૂવો ખોદાવવામા તથા બારડોલીના મકાનમા ધાર્યા કરતા ઘણું વધારે ખર્ચ થઇ ગયું સરભણના મકાનમા પણ મળેલા રૂપીયા દશ હજારથી પત્યું નહિ મકાન બાંધકામમા ખર્ચ નીચે પ્રમાણે થયું છે

બારડોલીની જમીન કંપાઉન્ડ અને પુરણ કરાવવાનુ ખર્ચ સાથે	૪૪૭૭-૧૪ ૦
કૂવો	૧૮૫૮-૬-૩
મકાન	૩૫૯૬૪-૪-૯
સ્વરાજ્ય આશ્રમના મકાનના પાયા તથા પ્લીન્થ	૩૨૫૭-૦-૦
સરભણ આશ્રમના મકાન, રસોડું, વણાટ માટે છાપરૂં, સંડાસ અને કૂવાનુ બોરીંગ	૧૫૬૨૩-૫-૯

આમ કુલ રૂપીયા ૬૧૧૮૦-૧૮-૯ ખર્ચાયા તેમાથી રૂ ૨૭૦૦૦) શેઠ રૂસ્તમજીના મળ્યા રૂ ૧૦૦.૦) ધી ટ્રા યુ. પાટીદાર સોસાયટી તરફથી મળ્યા. વરસ આખરે તાલુકા સમિતિની સીલક રૂ ૬૫૯૯-૧૫-૯ હતી તેમાથી સમિતિનો સામાન અસબાબ, વધેલા માલની કિંમત, વાહન, ઝુંપડા, પુસ્તક ભંડાર અને પરચુરણ આસામીઓ પાસે લ્હેણું વિગેરેમા રોકાણુ રહેલું એટલે અત્યારે સમિતિને મકાન બાંધકામ અંગે થયેલુ દેવું નીચે પ્રમાણે છે

પાટીદાર સોસાયટી	૬૭૧૪-૪-૦
પ્રાન્તિ સમિતિ	૧૦૦૦૧-૦-૦
સત્યાગ્રહ આશ્રમ	૧૦૪૩-૫-૬
જીલ્લા સમિતિ	૧૪૬૧-૧૩-૦
પરચુરણ દેવુ	૭૩૮૩-૭-૬
કુલ	૨૬૫૫૩ ૧૬-૦

આ પ્રમાણે કુલ ૨૬૫૧૩-૧૪-૦ મકાન બાંધકામનુ દેવુ છે જ્યારે કુલ આવક જાવક ગણતા સમિતિ સંવત ૧૯૮ ના અષાડ વદ ૧ ને દીને ૨૮૭૧૪ ૪-૯નુ દેવુ છે.
(હજી સરભણ, આશ્રમના મકાનમા પ્લાસ્ટર વગેરનુ કામ બાકી છે)

સરભાણ આશ્રમ

ગાંધીજી જેલમાં હતા તે દરમ્યાન તેમણે બતાવેલો રચનાત્મક કાર્યક્રમ કોઇ પસંદ કરેલા ક્ષેત્રમાં બને તેટલો પૂરો કરવા પ્રાન્તિક સમિતિએ તા. ૧૦-૬-૨૩ ના રોજ સુરત મુકામે મળેલી બેઠકમાં ઠરાવ કર્યો અને ગુજરાતના અગ્રગણ્ય નેતાઓએ બારડોલી તાલુકામાં એકઠા થઇ કામ કરવું એવું નક્કી કર્યું પરંતુ તેજ વખતે નાગપુરના ધ્વજ સંગ્રામમાં ગુજરાતમાંથી ઘણા કાર્યકર્તાઓ ગયા અને તેમના જવાથી વધુ આવી પડેલા કામના બોજાને લીધે બધા નેતાઓ બારડોલીમાં ન આવી શકયા પરંતુ શ્રી શંકરલાલ બેંકર, શ્રી નરહરિભાઇ પરીખ શ્રી છગનલાલ જોષી ડો. ત્રિભુવનદાસ શાહ, શ્રી. ઉત્તમચંદ શાહ તથા બીજા કેટલાક ભાઇઓ સરભણ આશ્રમમાં રહેવા આવ્યા તેમના આવ્યા પછી થોડાજ વખતમાં ચોમાસું શરૂ થયુ એટલે તેઓ આશ્રમમાં બેસી પોતાનું ચાર કલાક કાતવાનુ તથા બીજુ કામ કરવાનું, તે ઉપરાંત ખાસ કરી શકાયા નહિ માત્ર તેમની છેક નજીકના ગામ ભુવાસણમાં તેમના આશ્રમમાં રહેવા આવવાની અસર પડી કોઇ દિવસો હતા ત્યા સુધી તે ગામમાં તથા નજીકના બાબલા ગામમા જેની પાસે રૂ હતુ તેમને પીંજી આપ્યું અને પછીથી સત્યાગ્રહાશ્રમમાંથી પાંચ મણ પુણીઓ મંગાવી ભુવાસણ ગામમા ઉછીની આપી ચોમાસુ ખતમ થયા બાદ પરગણાના બાવીસ ગામમા જેમની પાસે ગયા વરસનું રૂ હતુ તે બારડોલી વણાટ વિદ્યાલયના ચોધરા અને બીજા વિદ્યાર્થીઓની મદદથી પીંજી આપ્યુ પછી બધા ગામોમાં દરેક ઘેર ફરીને ઘર દીઠ કાતવા માટે કેટલુ રૂ રખાશે, જુના રેંટીઆ કેટલા છે, નવા કેટલા જોઇએ છે. તથા ગામનાથી પીંજવા શીખવા કોણ ઉમેદવાર છે તેની નોધ કરી નોંધ પૂરી થયા બાદ ગામે ગામ જઇ પીંજણ શીખવાનું શરૂ કર્યું આ કાર્યમાં બારડોલી વણાટ વિદ્યાલયના વિદ્યાર્થીઓ, ગુજરાત મહાવિદ્યાલયમાંથી રજાના દિવસોમાં તાલુકામાં કામ કરવા આવેલા વિદ્યાર્થીઓ તથા સત્યાગ્રહાશ્રમના પીંજણ વિશારદ નવીનચંદ્રની બહુ સારી મદદ મળી દરેક ગામમા ત્રણ ચાર જણની ટુકડીને સાત આઠ દિવસ રહેવુ પડતુ આમ દોઢ મહિનામાં બધા ગામ પૂરા થઇ ગયા અને કુલ ત્રણસો માણસોને પીંજણ શીખવવામાં આવી સરભણ વિભાગના આ પ્રયોગથી ઉત્તેજીત થઇ કડોદ તથા વાલોડ વિભાગમાં પણ આ રીતે કાર્ય ચલાવવુ એમ નક્કી કર્યું કડોદના સ્થાનિક સ્વયંસેવકોએ તો ખોજમા છાવણી નાખી પોતેજ કામ ઉપાડી લેવાનું માથે લીધું પણ સ્વયંસેવકોની અંગત અડચણોથી તે ન બની શક્યું વાલોડ વિભાગમા પણ વાલોનેર ગામમા કંઇક ઠીક કામ થયુ આ બે વિભાગમા નવા લગભગ ૨૦૦ માણસોને પીંજણ શીખવાડી.

આ પ્રમાણે કામ સારી રીતે ચાલતુ હતું તેવામા એક બનાવ એવો બન્યો જેથી કામનો વેગ ઓછો થઇ ગયો સરભણ આશ્રમની સામે એક ન્હાનો દુબળવાડો છે દુબળાઓને દારુ તાડીની બદીમાથી બચાવવા હોય અને માણસાઇમા લાવવા હોય તો તેમને કેળવણી આપવી જોઇએ એ વિચારથી ત્યા આશ્રમ તરફથી એક રાત્રિશાળા કાઢી આ રાત્રિશાળાનુ કામ સારું ચાલતુ ભણવા બેસતા વિદ્યાર્થીઓ ઉપરાંત ડોસા ડોસીઓ પણ તેમા રસ લેતા અને કાંઇ પણ કહ્યા વિના ભણવા બેસતા દુબળાઓએ દારૂ તાડી પીવા બંધ કરી દીધા હતા પરંતુ પાટીદાર લોકોને આ ગમ્યુ નહિ અને દુબળા ભણશે તો તેમનું કામ કરે છે તેમ કરશે નહિ એમ માની લીધુ, દરમ્યાન શ્રી અમૃતલાલ ઠક્કરનાં લેખથી અવિશ્વાસ વધુ સજ્જડ થયો, લોકો માર વગેરેની ધમકીથી દુબળાઓને ભણતા અટકાવવા લાગ્યા. આશ્રમવાળાઓએ

કસ્તુરબા સ્વરાજ્ય આશ્રમ સરભણ   તા 31 ૭-૧૯૨૪

પોતાના ઉદ્દેશ સબંધી ખુલાસો કર્યો પણ તે લોકોના માનવામા ન આવ્યો, કોઇપણ માણસને ભણતા અટકાવવાનો બીજાને અધિકાર નથી એમ વિચારી શ્રી નરહરિભાઇએ શાળાને નિર્વિઘ્ને લોકો ન ચાલવા દે ત્યા સુધીના ઉપવાસ આદર્યા શ્રી વલ્લભભાઇ મહાદેવભાઇ વગેરે સરભણ આવ્યા. ઉપવાસને સાતમે દિવસે વલ્લભભાઇએ લોકો સાથે સમાધાની કરાવી શાળા ફરી શરૂ કરી. પણ બે ત્રણ દિવસમાંજ લાગ્યુ કે આશ્રમવાળાઓના ત્યાં જવાથી પાટીદાર લોકો તરફથી દૂબળાઓ ઉપર સખ્તાઇ થશે એટલે આશ્રમવાસીઓએ ત્યા જવાનુ બધ કર્યું

ત્યાર પછી આસપાસનાં કેટલાક ગામોમાં લોકોએ રૂ રાખ્યું હતું તે પીંજી આપવામા સરભણ આશ્રમ તરફથી મદદ થઇ હતી પણ પહેલાનો ઉત્સાહ હજી લોકોમાં આવ્યો નથી.

સરભણ આશ્રમનું દવાખાનું

સરભણ આશ્રમમા રહેવા આવેલા ભાઇઓમાં મીયાગામના ભાઇ ત્રિભુવનદાસ એમ બી બી. એસ થયેલા છે તેઓએ મહાત્માજીના સિદ્ધાન્તને અનુસરી પહેલેથીજ દાકતરી ધંધો નહિ કરેલો, સરભણમાં પણ ખાદીનુ કામ કરવાના ઉદ્દેશથીજ આવેલા છતા લોકોમા રોગનો બહુ પ્રચાર જોઇ સહુને જણાયુ કે જ્યારે આપણા મંડળમા એક દાકતર છે તો તેઓ પોતાના જ્ઞાનનો લાભ લોકોને આપે એજ ઠીક છે એ ઉપરથી દવાખાનુ શરૂ કર્યું. દવાખાનાનો લાભ ગયા વર્ષમા કુલ ૧૨૫૦ દરદીઓએ લીધો છે દરદીઓની સરેરાશ સખ્યા ૩૦ થી ૩૫ આવે છે આ દવાખાનાનો નિભાવ દવાખાનામા રાખવામા આવેલી ધર્માદા પેટી, દરદીઓને જોવા જવાની ફી તથા આસપાસના ગામ વાળાઓએ દવાખાના માટે આપેલી રકમમાથી થાય છે. અત્યાર સુધીનું દવાખાનાનું ખર્ચ રૂપીઆ નવસોને સુમારે થયુ છે અને તેટલી મદદ પણ મળી રહી છે. વધુ ઓજારો તથા બીજા સાધનો વસાવવા માટે મદદની જરૂર છે.

અલગઢ તથા વેડછી આશ્રમ

ગયે વરસે મહાત્માજીની જયન્તી ઉપર દક્ષિણ આફ્રિકાથી પાટીદાર સોસાઇટીએ બારડોલી તાલુકાના ગરીબ ભાઇઓને રેંટીઆ મફત આપવા માટે રૂ. ૮૯૬-૪-૦ મોકલેલા તે ફંડમાંથી ૧૨૩ રેંટીઆ કાળીપરજની વસતીમા વહેચવામા આવ્યા હતા. વળી દેવી વાળી હીલચાલને પરિણામે કાળીપરજની વસતીનાં કેટલાક ગામ તો દારૂ તાડી વગેરેની બદીમાથી મુક્ત થઇ શુદ્ધ થઇ ગયા હતાં આ લોકોમા પગપેસારો કરી ગાંધીજીના સિદ્ધાન્તો તેમને બરાબર સમજાવવામાં આવે તથા રેંટીઆનો પ્રચાર તેમનામા થાય તો સારૂ પરિણામ આવે એમ ધારી તાલુકાના ખાદી વિભાગના ઉપરી ભાઇ કેશુભાઇએ અલગઢમાં એક આશ્રમ ખોલ્યો થોડા વખત પછી બીમારીના સબબથી તેમને પાછા ફરવું પડ્યુ. પણ અત્યારે વાલોડના ભાઇ ઉમેદરામ તથા ભાઇ ઊકાજી અને બારડોલી વણાટ વિદ્યાલયમા તૈયાર થયલા બે ચોધરા વિદ્યાર્થીઓ ત્યા કામ કરે છે ત્યાં બધા થઇને સાઠ ઉપર રેંટીઆ ફરતા થઇ ગયા છે.

તેજ પ્રમાણે વાલોડની પાસે વેડછી કરીને કાળીપરજનું ગામ છે ત્યા પ્રથમ ભાઇ ચુનીભાઇ શાંકળેશ્વર મહેતા તથા બારડોલી વણાટ વિદ્યાલયમાં તૈયાર થયલા કાળી પરજના બે વિદ્યાર્થીઓ ગયેલા તેમની મદદમા હમણાં ભાઇ જુગતરામ દવે પણ ત્યાં ગયા છે.

કાળીપરજમાં કાર્યનું ક્ષેત્ર બહુ વિશાળ છે ખાદી તેમનામાં કાયમનુ ઘર કરશે એવી આશા છે અને એ પ્રજા અત્યાર સુધી નવા સુધારાથી દૂર રહેલી હોઇ ગાંધીજીના સંયમ અને

સ્વાવલંબનના સિધ્ધાત વહેલા સ્વીકારે એમ જણાય છે પણ ત્યા કેટલોક વખત કામ થયા પછીજ એ વિષે કાઇ નિશ્ચયાત્મક કહી શકાય.

ફુલ પાંખડી

તાલુકાએ છેલ્લુ કાર્ય ગાધીજી જેલમાથી છુટીને આવ્યા તેને ગુજરાત તરફની ફુલ-પાખડીમા પોતાનો ફાળો આપવાનુ કર્યું છે કાર્યકર્તાઓના અભાવે બધા ગામડાઓમાથી ફુલપાખડી ઉઘરાવી શકાઇ નથી છતાયે રૂા પર૭૬-૮-૯ ફુલપાખડીમા આજસુધીમા ભરાયા છે

ઉપસંહાર

અસહકારની શાત યુદ્ધ હાકલથી માડીને આજ સુધીમા બારડોલી તાલુકાએ ઉપાડેલી વિવિધ પ્રવૃત્તિઓનો અહેવાલ પ્રજા સમક્ષ મૂકવામા આવ્યો છે હિંદની સરકારને પડકાર આપનાર બારડોલીની પ્રજાને રણમેદાનમા ખપી જવાની અભિલાષાઓ પુરી નથી પડી અને એ ઉત્કૃષ્ટ અભિલાષાઓ પૂરી પાડવાની તક મળી હોત તો બારડોલી તાલુકો કેવો જવાબ વાળત એ ભવિષ્ય ભાખવાનુ આ સ્થાન નથી છતા આજે બારડોલી રચનાત્મક કાર્યક્રમમા ધીમે વેગે છતા સગીન રીતે પ્રગતિ કરી રહ્યો છે એમ કહેવામા અતિશયોક્તિ નથી લાગતી

આજે આખાયે દેશના વાતાવરણમા શિથિલતા છે, નિરૂત્સાહ છે બારડોલી એ વાતાવરણમાથી મુક્ત નથી છતા ખાદીની પ્રવૃતિ ધીરે ધીરે પણ ચાલી રહી છે હિંદુ મુસલમાન ઐક્યનો સવાલ રહ્યો નથી અને અસ્પૃશ્યતા નિવારણને પંથે પણ પ્રગતિ—અતિ અલ્પ પ્રગતિ થાયજ કરે છે અલગઢ અને વેડછીના આશ્રમો કાળીપરજના ઉધ્ધારના સ્તભ સમા છે વરાડ અને વાકાનેર અસ્પૃશ્યતા નિવારણની ઝાખી કરાવશે અને બારડાલી તથા સરભણના સ્વરાજ્ય આશ્રમો સ્વરાજ્યના કિલ્લા—સ્વતત્રતાના કેન્દ્રધામ સમા બારડોલી તાલુકાને આગણે ખડા થયા છે અને તાલુકાની રાષ્ટ્રીયશાળાઓ બારડોલીના ગોરવને છાજતા કીર્તિ કલશ સમી ઝળકી રહી છે

સ્વરાજ્યના એ દુર્ગોને સુરક્ષિત રાખવા એ આજે બારડોલી તાલુકાનો ધર્મ છે કાર્ય કરનાર માણસોની ખોટ ધણીયે છે અને એ ખોટ નાણાની તગીને લીધે ખેવડાય છે એમા જરાયે શકા નથી પરતુ બારડોલી તાલુકાના વતનીઓ કે બારડોલી બહાર વસતા દાતાર ગહસ્થો બારડોલીની એ ખોટ ભાગશે એમ આશા બાધવી એ ખોટી નથી

ટુક મુદતમા મહાત્માજી બધે બહાર ફરવા નીકળશે ત્યારે તેઓ બારડોલી પણ આવશેજ તાલુકાના યુવાન અને વૃદ્ધ, સ્ત્રી અને પુરૂષો એમને શો જવાબ આપશે તેનો વિચાર દિલ સાથે કરી લેવો જોઇએ

પરતુ આ બધામા એક વાત બારડોલીને ખટકે છે કોઇપણ કાર્ય પડી ભાગે ત્યારે એને ઉપમા અપાય છે બારડોલીની અસહકારના પ્રાણ દાતા, સામુદાયિક સવિનય ભગની લડતના સેનાપતિ મહાત્માજીએ બારડોલીની લડતને મુલ્તવી રાખી મહાત્માજીના એ હુકમનો અનાદર કેમ થઇ શકે?

પ્રભુ ! બારડોલી તાલુકાને પોતાની અણફળી અભિલાષાઓને, લીધેલી પ્રતિજ્ઞાને, અને મહાત્માજીના વિશ્વાસને સફળ કરી બતાવવાનુ બળ આપો

પરિશિષ્ટ ૧.

<u>બેઠો બળવો</u>

હવે થોડા જ દિવસની અંદર દેશના કોઈને કોઈ ભાગમાં સત્યાગ્રહનો આરંભ થશે અને શાંતિની પ્રતિજ્ઞાને વરેલ સત્યાગ્રહીઓને હાથે કાયદાનો સવિનય નિરાદર થવા લાગશે કાયદાના ચોક્કસ હદ સુધીના નિરાદરના વ્યક્તિગત દાખલાઓથી તો દેશ હવે સારી પેઠે જાણીતો થઈ ચુક્યો છે એમ કહેવાય એવો કાયદાનો નિરાદર સંપૂર્ણ સત્યાગ્રહની ઝુંબેશ પહોંચે એટલે તે બેઠો બળવો કહેવાય એમા લોહી રેડવાનુ ન હોય, એમાં ખુનખરાબી કે જોર જબરાઈ ન હોય; એમાં જાતે લોહી આપવાનું, જાતે કુરબાન થવાનુ હોય

સત્યાગ્રહી ભ્રષ્ટાચારી રાજ્યની સત્તાને ગણતરીમાંથી જ કાઢી નાખે, પોતે બહારવટીઓ બને અને નીતિનો બાધ ન હોય એવા રાજ્યના પ્રત્યેક કાયદા સામે બહારવટુ કરે. દાખલા તરીકે, તે રાજ્યના કર આપવા ના પાડે, પોતાના રોજના વહેવારની હરકોઈ બાબતોમાં તેની આણ માનવાનો ઇન્કાર કરે તે રજા વગર દાખલ ન થવાને લગતા મનાઈ કાયદાને ભાગે અને લશ્કરી સિપાઈઓ જોડે ગુફતગો કરવા સારૂ તેમનાં ડેરાં છાવણીઓમા વગર પરવાનગીયે દાખલ થવા પોતાને સ્વતંત્ર સમજે તે પીઠા પરના પહેરાને વિષે નક્કી કરવામાં આવેલી મર્યાદાઓનુ ઇરાદા પૂર્વક ઉલ્લંઘન કરે અને બાંધી આપેલી હદની અંદ પેસીને દારૂડીઆઓને વિનવે આ બધુ કરવામાં પોતે કદી શરીરબળ ન વાપરે અને પોતાની સામે શરીરબળ વાપરવામાં આવે તોપણ કદી પોતે તેનો સામો ઉપયોગ ન કરે હકીકતમાં, એવો સત્યાગ્રહી જેલ તેમજ બીજા શરીરબળના પ્રયોગ પોતાની જાત ઉપર માગી લે

આવો મહા સત્યાગ્રહી ત્યારેજ અને એટલા કારણસરજ આદરે કે જ્યારે એને જે શારીરિક સ્વતંત્રતા ભોગવવા મળતી હોય તે કેવળ ભારરૂપ હોય અને તેથી તે ભોગવવી તેના આત્માને નરી વિડંબના હોય, એ વિચારે છે કે રાજ્ય તેના શહેરીને તે જેટલે લગી તેના કાયદા કાનૂનોને માન આપે છે તેટલેજ હદ લગી અંગત સ્વતંત્રતા ભોગવવા દે છે મતલબ કે રાજ્યના કાયદાને તાબે રહેવુ એ દરેક શહેરીને પોતાની અંગત સ્વતંત્રતાને સારૂ આપવુ પડતુ મુલ છે આ સ્થિતિમાં પોતાના સુખ સ્વતંત્રતા કાયમ રાખવા ખાતર કોઈ પૂરા કે અધૂરા અન્યાયી રાજ્યને તાબે રહેવા તૈયાર રહેવું એ અધર્મ જોડે સહીઆરૂ કર્યા સમાન છે અને જેને રાજની એવી શેતાનીયતને વિષે શંકા નથી રહી તે શહેરીને એવા જાલીમની દયા ઉપર પોતાની સ્વતંત્રતા ઘડી પણ નભાવવી માથાને બોજ થઈ પડે છે અને તેથી તેની નીતિનિયમોમાં રહેતો છતો એવા રાજ્યને પોતાને કેદ કરી પૂરી દેવા ફરજ પડાવવા મથે છે. જેઓની માન્યતા તેના જેવી ન હોય તેવા લોકોને આવો માણસ સમાજમાં એક ભારરૂપ પણ લાગે

આમ વિચારતાં સત્યાગ્રહ એ આત્માની પીડનો બારેમાં બારે પ્રકાર અને અધર્મી રાજ્યની હસ્તી સામે જબ્બામાં જબરો જીવતો વાંધો છે. અને દુનીયાની બધી સુધારણાનો ઇતિહાસ શું આવો જ નથી? સુધારકોએ એકાદી પાપી પ્રથાને હટાવવાની ઝુંબેશ દરમિયાન પોતાના જ લોકોની ઘૃણા માથે લઈને પણ ઘણીવાર તે પ્રથાને લગતા નિર્દોષ ચિન્હોનો સુધ્ધાં શું ત્યાગ નથી કર્યો?

આમ જ્યારે કોઇ એક સમૂહ જેની હકૂમત હેઠળ પોતે આટલો વખત રહ્યો તેની આણ માનવી છોડી તેનો ત્યાગ કરે, ત્યારે તેણે લગભગ તેનુ પોતાનુ સ્વતંત્ર રાજ્ય સ્થાપ્યુ કહેવાય. 'લગભગ' એટલા સારૂં કહું છું કે તેમ કરનારાઓ જ્યારે રાજ્ય તેમને તેમની પ્રવૃત્તિમાંથી શરીરબળનો ઉપયોગ કરીને અટકાવશે ત્યારે સામો શરીરબળનો ઉપયોગ કરીને હું કે તું'નો હિસાબ નહિ કરે.

તેમનુ કામ તો જ્યાંસુધી રાજ્ય તેમની સ્વતંત્રતાને કબુલ ન રાખે, એટલે કે તેમની ઇચ્છાને ન નમે, ત્યાંસુધી વ્યક્તિની પેઠેજ એ રાજ્યને હાથે ગિરફતાર થઇ કેદ પુરાવાનું અગર તો તેની ગોળીઓથી વીંધાવાનુ જ રહ્યું દક્ષિણ આફ્રિકાના ત્રણ હજાર હિન્દીઓએ ૧૯૧૪ની સાલમાં આજ રીતે ટ્રાન્સવાલની સરકારને રીતસર નોટીસ આપીને તેના પરદેશીઓના વસાહતના કાયદાનો ભંગ કરી ટ્રાન્સવાલની સરહદમાં પ્રવેશ કરેલો અને તેમને કેદ કરવાની ટ્રાન્સવાલ સરકારને ફરજ પાડેલી અને જ્યારે એ સરકાર એક બાજુએ તેમને ખુનામરકી કે મારફાડ કરવા ઉશ્કેરવાની દિશાએ મથી થાકી અને બીજી બાજુએ તેમને પોતાની સત્તા કબુલ કરાવવામાં પણ તેવી જ હારી, ત્યારે અંતે તે નમી અને હિન્દીઓની માગણીઓ કબુલ કરી

આમ સત્યાગ્રહીઓનો કોઇ પણ સમૂહ, ફોજ અગર લશ્કર જેવો જ છે, અને તેને લશ્કરી જીવનને લગતા બધા જ નિયમો લાગુ સમજવાના છે. ઉલટા સામાન્ય લશ્કરના નિયમોના કરતા એ વધુ આકરા અને અઘરા છે, કારણ આ સેનાના સિપાઇના જીવનમાં સામાન્ય સિપાઇના જેવુ ખુન રેડવાને અને તે જીરવવાને સારૂ બાંડાતુર બનવાને અવકાશ નથી બીજી બાજુએ એ પણ સાચું છે કે સત્યાગ્રહીઓનુ લશ્કર 'જેસે કો તેસા' ના જુસ્સાથી મુક્ત હોય, જેથી તેમની વૃત્તિમાં વેર કે વિકાર ન હોય, એટલે ઓછામાં ઓછી સખ્યાથી તે પોતાનો ઉદ્દેશ સાધી શકે ખરેજ, એકજ પુરો સત્યાગ્રહી અધર્મની સામે ધર્મની લડાઇમા જય મેળવવાને શારૂ બસ છે.

તેથી જો કે મહાસમિતિએ પ્રાંતિક સમિતિઓને પોતપોતાના પ્રાંતમાં પોતાની જોખમદારી પર સત્યાગ્રહ આદરવાની સત્તા આપી છે, છતાં મને ઉમેદ છે કે દરેક પ્રાંત તેમાંની 'જોખમદારી' શબ્દ ઉપર પૂરતું વજન મુકી ફરીફરીને વિચાર કરી જોશે અને કોઇ સહેલ સમજીને સત્યાગ્રહ શરૂ નહિ કરી દે સત્યાગ્રહ આદરનાર પ્રાંત કે સમૂહને માટે જે શરતો મુકવામાં આવી છે, તે દરેકનો પુરેપુરો અમલ થવોજ જોઇએ. એ શરતોમાં હિંદુ–મુસલમાન એકતા, અહિંસા સ્વદેશી અને અસ્પૃશ્યતા કલંક નિવારણનો ઉલ્લેખ કરવો પડયો છે, એનો અર્થજ એ છે કે એ વસ્તુઓ આપણા પ્રજાકિય જીવનનું હજુ અંગ નથી બની ગઇ આમ જે વ્યક્તિ અગર સમૂહ હિંદુ–મુસલમાન એકતાને વિષે હજુએ શંકીત છે, પંજાબ, ખિલાફત અને સ્વરાજ્યને સારૂ અહિંસાની જરૂર હજુ જેને હૈયે નથી બેઠી, જેણે હજુ પૂર્ણ સ્વદેશીનો અંગીકાર નથી કીધો, તેમનામાંના હિંદુઓ જો હજુ અસ્પૃશ્યતા રૂપી પાપને પોતનામાં નભાવી રહ્યા છે તો તે સમૂહ અગર તે વ્યક્તિ હજુ સત્યાગ્રહ આદરવાને અધિકારી નથી આવો એનો આંક છે, વળી આથી સરસ તો એ છે કે અધીરા ન બનતા બધુંયે પકડી એક ચોકસ પ્રદેશમાં અખતરો થાય ત્યાં તેને બાકી દેશ બધાએ ધ્યાન પૂર્વક નિહાળવો.

લશ્કરની ઉપમાને ફરી એક વાર લઈએ તો લશ્કરમાં જે દળો લડાઈમાં ન ઉતરતાં અનામત રહ્યાં રહ્યાં બાજુએ ઉભા રાહ જુએ છે અને પ્રસંગ જોયા કરે છે. તેઓ લડાઈમા મોખરે રહી પ્રત્યક્ષ લડી રહેલા દળોથી લડાઈમાં કોઈ રીતે ઓછો ભાગ લે છે એમ નજ કહેવાય. એકજ પ્રસંગે આવો અખતરો ચાલુ હોય તે વેળાએ પણ વ્યક્તિઓ દ્વારા સત્યાગ્રહ અખત્યાર કરવાનો સંભવી શકે છે.

જો સરકાર પ્રજાને હાથે થનારી શાંત સ્વદેશીની પ્રવૃત્તિમા પણ દખલ દે અને કનડગત કરે તો જે કોઈના સ્વદેશીના કાર્યમા એવી અપટીત દખલ થાય તે હરહાલતમાં બેલાશક સરકારના હુકમોને કોરે મેલે અને જાલીમના રોષની વેદી ઉપર કુરબાન થાય દાખલા તરીકે, કાંતણ શિખવવા અગર ઠેકઠેકાણે રેંટીઆ ચાલુ કરાવવા જનારા કાંતકામના કોઈ શાસ્ત્રીની સામે મનાઈ હુકમ નીકળે તો એવા હુકમોની ઘડીની વાટ જોયા વગર અનાદર કરી તેણે જેલને વ્હાલી કરવી ઘટે બાકી બીજી બધી બાબતોમાં મને અત્યારે સુઝે છે ત્યા લગી દેશના એક ભાગમા નીતિની મર્યાદાઓ કાયમ રાખીને રાજ્યના બની શકે તેટલા કાયદા ભાંગવાની દિશાએ પ્રજાએ ઇરાદાપૂર્વક હમલો ચલાવેલો હોય ને ઘડીએ બાકીના આખા દેશે બધા હુકમો અને સૂચનાઓને ધર્મ બુદ્ધિપૂર્વક માન આપવુ, એજ સૌથી સારો માર્ગ છે

આવો અખતરો ચાલુ હોય ત્યારે દેશના બીજા કોઈ ભાગમા ખૂનામરકી થાય તો તો દેખીતી રીતેજ એ અખતરાને ભારે ધક્કો પહોંચે અને કદાચ અખતરો બંધ પડવાનો પણ વખત આવે, એ વાત તો દેશને હૈયે ઠસાવવાની હવે જરૂર નથી રહી જે ભાગમાં સત્યાગ્રહ ચાલુ હોય ત્યાના લોકો કેદ થાય, ગોળીઓથી વીંધાઈને ચાળણીઓ થાય અગર તો જાલિમ હુનોને હાથે તેમનાપર સિતમોના વરસાદ વરસે, તો પણ દેશના બાકીના ભાગોએ ખામોશ અને સ્વસ્થ રહેવુ જોઈએ, ચાહે તેવા પ્રસંગો વચ્ચે પણ સોળવલ્લું સોનું નીવડીને બહાર આવવાની શક્તિની આપણે તેમનામા આશા રાખીએજ

'નવજીવન'

તા૦ ૧૩-૧૧-૧૯૨૧, મોહનદાસ કરમચંદ ગાંધી

પરિશિષ્ટ ૨

તાલુકા માટે આદર્શ

જે જીલ્લો અથવા તાલુકો કાયદાનો સવિનય ભંગ ઉપાડે તેણે પોતાનુંજ કપડું પેદા કરી લેવું જોઈએ એ શરતની સામે વાંધો ઉઠાવવાનુ કારણ મારી સમજમા સિવાય બીજું પણ હતું તે એ કે સામટા સત્યાગ્રહમાં દરેક તાલુકો જોડાય એવો જો ઇરાદો હોય તો તે ઇરાદો ફળીભૂત થવો અશક્ય છે. પરન્તુ દરેક તાલુકો અથવા જીલ્લો સત્યાગ્રહ માટે તૈયાર થાય અને તે સારૂ બાકી રહેલા વખતમાં કાપડ માટે પોતાના પગ ઉપર ઉભતો થઈ જાય એવી કલ્પના છેજ નહિ થોડા તાલુકા તૈયાર હોય તો પણ બસ છે. જો થોડા તાલુકા પણ પગ ભર નહિ હોય એટલે કે સ્વરાજ્યને માટે તૈયાર નહિ હોય તો આ વર્ષે સ્વરાજ મેળવવું અશક્ય છે. જે તાલુકો પોતાનું અનાજ પકવી લેતો હોય, પોતાનુ સૂતર કાંતી લેતો હોય, પોતાનું કાપડ વણી લેતો હોય અને પોતાની સ્વતંત્રતાની ખાતર દુઃખ સહન કરવા તૈયાર હોય તે આજ વર્ષે સ્વરાજ

સ્થાપવાને માટે જરૂર તૈયાર છે અને એક તાલુકો પણ આટલું કામ પાર ઉતારવા તૈયાર હશે તો જેમ એક દીવો આખા ઘરને અજવાળશે તેમ તે આખા દેશને અજવાળશે લગભગ આદર્શ સ્થિતિ જ્યાં ન હોય ત્યાં કાયદાનો સવિનય ભંગ ફતેહમંદ કરવો હું અશક્ય જોઉં છું બેશક હિન્દુસ્તાનમાં એવા કેટલાક ભાગ છે જ્યાં હાથકંતામણથી ઉનનું કે સુતરાઉ કપડું થોડા વખતમાં તૈયાર કરવું અશક્ય છે પરન્તુ જે ભાગોમાં એ કામ બની શકે એવું છે તે બધા ભાગો તૈયાર થઇ જાય પછી આવા ભાગો માટે આ શરતમાં છૂટછાટ મુકવામાં કઇ હરકત નથી

'નવજીવન'

તા ૧૩–૧૧–૧૯૨૧ મોહનદાસ કરમચંદ ગાંધી

પરિશિષ્ટ ૩

બારડોલી આણંદને

બારડોલી તથા આણંદના ભાઇ બ્હેનો,

હું જાણું છું કે તમારા દુઃખનો પાર રહ્યો નથી તમે મોટી આશા રાખી હતી તમે આ વર્ષમાંજ તમારા મનુ–કુરબાનીથી સ્વરાજ મેળવવાની, મુસલમાન ભાઇઓનો ને પંજાબનો જખમ રૂઝવવાની અને અલી ભાઇઓ ઇત્યાદિ, કેદીઓને છોડવવાની હામ બીડી હતી

પણ ઇશ્વરે ધાર્યું હતું બીજું

'નીપજે નરથી તો કોઇ ન રહે દુઃખી' એવું સત્ય નરસિંહે ગાયું છે આપણામાં નીપજાવવાની શક્તિજ નથી આપણે તો ઇચ્છીયે ને મહેનત કરીએ રામચંદ્ર જેવાને જે ચોઘડીએ ગાદી મળવાની હતી તે ચોઘડીએ વનવાસ મળ્યો તો આપણે કોણ?

મારા પરમ મિત્ર, પંજાબના સાથી, જેમને મે પંજાબના દુઃખે રોતા જોયા છે ને જેમણે આજે ઘડપણમાં જુવાન જેટલું કામ આદર્યું છે, જીંદગી આખી એશ આરામમાં રહેલ એવા જેમણે તમારે ને મારે સારૂ એશઆરામ છોડયા છે ને તેમાં સુખ માની લીધેલ છે, તેમનું દુઃખ હું વિચારી રહ્યો છું તે પોતાના ખેડા જીલ્લાને અને તેમાએ આણંદને જેલમાં તુરત નહિ મોકલી શકે એ તેમને ભારે દુઃખ લાગે છે તેઓને અને તમને હું ખાત્રી આપું છું કે ધીરજના ફળ મીઠાંજ આવશે

કઇ દેવાળાં નથી ગયું આપણે બાજી હારી નથી ગયા આપણે તો દુઃખમાંથી સુખ નીપજાવી શકયા છીએ, અશાંતિ થઇ ગઇ પણ તેમાંથી શાંતિ મેળવી લીધી એમ લાગે છે ઇશ્વરે નાનું દુઃખ આપી મોટામાંથી આપણને ઉગારી લીધા છે

બારડોલીથી મને એક કાગળ આવ્યો છે બારડોલી વિષે બીજો કાગળ આવ્યો છે તેમજ ખેડા વિષે મેં કાગળ જોયો છે, તે બધામાં એમ જણાવે છે કે તમે ખરી રીતે તૈયાર નથી. નથી શાંતિની બાબતમાં કે નથી સ્વદેશીમાં એક કાગળ વિગતો આપી જણાવે છે કે બારડોલીમાં બળાત્કાર થયો છે બળાત્કારે ટોપીઓ ઉતરી છે, પીઠાંવાળા પર પણ બળાત્કાર થયા છે, ગાળો દેવાઇ છે બંન્ને તાલુકાઓમાં ઘણા લોકો

ખાદી પહેરવાનો ડોળ માત્ર કરે છે ઘણા બહાર ખાદી પહેરીને નીકળે છે પણ ઘરમા પેટીઓ તો પરદેશી કપડાથી ભરી છે, ખીંટીએ પણ પરદેશી કપડા ટાંગેલા છે, ઓરતોમા મરદો કરતા પણ ઓછુ સ્વદેશી છે બેડાનાઓ કાગળ કહે છે કે 'ઉજળુ એટલુ દુધ નથી ઘણુ દ ઢાય છે ઘણુ છુપાવવામા આવે છે, કોઇ બીચારા શકા ઉઠાવે તો તેમને દાબી દેવામા આવે છે

આ બધુ ખરૂ જ છે એમ હુ નથી કહેતો, તેમા અતિશયોક્તિ હોય પણ ટીકાકારો પાસેથી આપણે બહુ શીખીએ છીયે તેમની આખે આપણને પોતાને જોવાની ટેવ પાડીયે તો જોતજોતામા આપણા દોષોમાથી મુકત થઇએ. આપણી પીઠ તો બીજાજ જોઇ શકે

તમારી પાસેથી હુ તો શુદ્ધમા શુદ્ધ યજ્ઞ ઇચ્છુ ઇશ્વરના દરબારમા શુદ્ધમા શુદ્ધ બલિદાનનોજ સ્વીકાર છે વણમાગ્યો જે વખત મળ્યો છે તેમા ખોડો બધી કાઢો બધા રેંટીઆ ધર્મને ખુબ પાળો દરેક ઘરમા સાફ, મજબુત, ફાટીવિનાનુ સુતર ગેજ કતાતુ હોય, કોઇ ભુખે ન મરતુ હોય, કોઇના ઘરમા પરદેશી કાપડનો મેલ ન રહે, એવી તજવીજ કરો મે સુચવ્યા છે તે આકડા ભેગા કરો

જો કોઇના પણ કપડા બળાત્કારે પડાવ્યા હોય તો તેની મારી માગો સહકારીઓ તરફ મનમા પણ ગૂસ્સો ન રાખો તેમના દુખમા તેમની સેવા કરો તે અમલદારોની ખુશામત ન કરો તેમ તમનાથી ડરો પણ નહિ પોલીસનો ડર ન રાખો તેઓ પણ આપણા ભાઇઓ છે એમ સમજી તેમની ઉપર પ્રીતિ રાખો હજુ તમારા છોકરા સરકારી નિશાળોમા જતા હોય તો તેમાથી ઉઠાડી લો. અને અસહકારને વધારતા બળાત્કાર ન વાપરો તમારાં ગામોમાં એક પણ સહકારી હોય તો તેના પ્રત્યે વેરભાવ ન રાખો. પણ એમ સમજો કે જેટલો હક તમને તમારો મત ધરાવવાનો છે તેટલોજ તેને તેનો મત ધરાવવાનો છે

તમારા ગામોમાં એકબીજા વચ્ચે દુશ્મનાવટ હોય તો તેને પતાવી દો સત્યાગ્રહી ગામોમા વેરવિખવાદને સ્થાનજ નથી

તમારા મનમાં હજુ ઢેડભગી પ્રત્યે તિરસ્કાર હોય તો તે કાઢો, તેમના છોકરાને તમારી નિશાળોમાં પ્રેમપૂર્વક રાખો, નોતરો, તમના વાડા તપાસો, ત્યા પાણી વગેરેની સગવડ ન હોય તો કરો, તેમને એઠા અન્નની ભિક્ષા ન આપો, તેને બદલે પગાર વધારજો અથવા કાચુ વગર રાંધેલુ અનાજ આપજો

તમારા ગામમા દારૂ પીનારા હોય તો તેમને વીનવીને, સમજાવીને તેમની આ બુરી આદતથી તેમને છોડવજો નજ માને તો ભલે દારૂ પીયે. તમારા ગામમા પીઠુ હોય તો પીઠાવાળાને પણ નમ્રતાપૂર્વક સમજાવજો તેની ઉપર રોષ ન કરજો તેની દયા ખાજો

તમારા ગામમા કોઇ મવાલી, ડાકુ કે ચોર રહેતા હોય તેમનાથી પણ ન ડરજો કે ન તેમને ડરાવજો તેમને પણ ભાઇ ગણી ભેટજો ને તેમની આદતોથી તેમને બચાવવા તેમની સ્થિતિ સમજજો ને એવા ચોર લુટારાનાં મન ફેરવવા પ્રયત્ન કરજો, અને સાથે તેમના ત્રાસથી બચવા ને તમારા બાળબચ્ચાને બચાવવા, મિલકતનુ રક્ષણ કરવાની શક્તિ મેળવજો એ શક્તિ મેળવવા સારૂ તમે તમારાજ ચોકીદાર નીમજો તેઓને ચોરની સાથે લડવાની જરૂર નહિ પડે ચોકી થતી હશે તો ચોર નહિ આવે જાગતાને ભય નથી, એ કહેવત તદ્દન ખરી છે છતા કોઇ મારી જાય એમ બને, તો તેથી નીડર રહેજો તમારા તાલુકાના દુરિજનોની તમને ખબર હોવીજ જોઇએ.

આણંદમાં તો ઠાકોરજી બિરાજે છે. ઠાકોરનું વર્ણન હું એક વેળા આપી ગયો છું. તેની બાહ્ય અને અંતર અવસ્થાને તમે સુધારો ત્યારે આણંદ તાલુકો ખરો લાયક બન્યો કહેવાય. મંદિરનો ઝઘડો મટયો? તળાવ સ્વચ્છ છે? યાત્રાળુઓ નામના મટી ખરા થયા? અત્યાચારો મટયા? ઠાકોરમાં બધે સ્વચ્છતા ફેલાઈ? ઠાકોરના મંદિરમાંથી પરદેશી કપડાંનો બહિષ્કાર થયો? તમારા તાલુકામાં હજુ લોકોને પોતાના ઝઘડા કોરટોમાં લઈ જવા પડે છે?

તમે ખચીત માનજો કે જો અસહકારીઓ ખરા થાય, તેઓમાં પ્રેમ પેદા થાય તો તે પ્રેમને વશ બધા થવાનાજ છે. હું પ્રતિજ્ઞા કરીને કહું છું કે જો તમારા બે તાલુકા અસહકારના બધા અંગોનું સર્વાંશે પાલન હજુ કરી શકે તો આ વર્ષમાંજ સ્વરાજ છે. અને તમે વિચારો તો તે મુશ્કેલ નથી. જો તમારા બધાના દિલ ઉપર ચોટ લાગી હોય તો હેલું છે. જો તમે વગર સમજે ને દ્વેષ ભાવે કામ કરી રહ્યા હશો તો અઘરૂં છે.

હું ઘણીવાર કહી ગયો છું કે અસહકારનું મૂળ પ્રેમમાં છે, વેરમાં નથીજ. આત્મબળ એ પ્રેમબળ છે ને જગત તે બળને વશ છે. તમારા બળથી તમારે હિન્દુસ્તાનને મુક્ત કરવું હોય તો તમે પ્રેમ વરસાવો. તમારે પર દુઃખ ભંજન કહેવાવું હોય તો તમારામાં સહનશીલતા, શૌર્ય, સત્ય ઇત્યાદિ મૂર્તિમંત થવા જોઈએ. દેખાવ માત્રથી કંઈ સ્વરાજ મળવાનું નથી.

મુંબઈમાં થયેલા દોષ છતાં પણ તમારે આ વર્ષે સ્વરાજ મેળવવું હોય તો તમારે હાલ છે તેના કરતાં ઘણીજ વધારે આત્મશુદ્ધિ કરવી પડશે. એટલે તમારે સાચા હિન્દુ, સાચા મુસલમાન, સાચા પારસી, સાચા ખ્રીસ્તી બનવું જોઈશે.

રખેને ભૂલતા. તમારી વચ્ચે રહેલા પારસી, ખ્રીસ્તીઓને ભેટજો. તેમને તમારા શુદ્ધ પ્રેમથી નિર્ભય કરજો.

મારી આશા તમે ન છોડજો. તમારી આશા મારે ન છોડવી પડે એમ ખચીત કરજો. બનતી ઉતાવળે તમને મળવા હું આવીશ. દરમિયાન તમારી તૈયારી કર્યાજ કરજો.

'નવજીવન' — તમારો સેવક,

તા. ૨૭-૧૧-૧૯૨૧ — મોહનદાસ કરમચંદ ગાંધી.

પરિશિષ્ટ ૪

બારડોલી

મૌલાના આઝાદ સોબાનીની અને મારી બારડોલી તાલુકાની મુલાકાત હમેશાં મને યાદ રહી જવાની છે. એ તાલુકાના લોકોની સાદાઈ, ભલાઈ, સરળતા અને દૃઢતાથી અમે બંને ચકિત થયા. બારડોલી તાલુકામાં કામ ઘણું સરસ થયું છે એમાં શક નથી. એકંદરે એ તાલુકો સવિનય ભંગને સારૂ વહેલામાં વહેલો તૈયાર થઈ શકે એમ અમને બન્નેને જણાયું છે.

સરકારી નિશાળો પાંસઠ હશે તેમાથી એકાવન રાષ્ટ્રીય થઈ ચૂકી છે ને જ્યાં જ્યાં નિશાળો રાષ્ટ્રીય થાય છે ત્યાં ત્યાં ઉત્સાહ વધે છે એમાં શંકા નથી. નિશાળો હજુ થોડાંજ અઠવાડીયાંઓ થયાં લોકોના તાબામાં આવી છે તેથી તેનું કામ ધીમું ચાલે છે. બાળકોને બેંચીયા ઉપર બેસાડવામાં આવે છે. ખાદીનો પહેરવેશ મરદોમાં ખૂબ વધ્યો છે. સૌ પહેરણ,

ધોતિયું કે ચડ્ડીને ટોપી પહેરતાં જોવામાં આવ્યા ઓરતો પણ સભામાં ઠીક સંખ્યામાં ખાદીની સાડીઓ પહેરીને આવી હતી. હિન્દુ–મુસલમાન વચ્ચે એક સંપ સરસ છે ઢેડ ભંગી જેઓ સભાઓમાં આવે છે તેમને અડકવામાં હરકત નથી કરતા ને સહુની સાથે તેઓ બેસી શકે છે આ બધું કરવામાં બારડોલીના લોકોએ શાન્તિ સારી જાળવી છે અધિકારી વર્ગની સાથે પણ સ્નેહ જાળવ્યો છે ને સહકારીઓ સાથે પણ દુશ્મનાવટ નથી

આટલી પ્રગતીને સારૂ ધન્યવાદ આપ્યા વિના નજ ચાલે

છતા આ ચિત્ર સંપૂર્ણ નથી નિશાળો ઉપર લોકોનો કાબુ પુરો એટલે સુધી બેસવો જોઇએ કે તેઓ સરકારી નિશાળ કે કેળવણીનું નામજ ન લે નિશાળની વ્યવસ્થા એવી હોવી જોઇએ કે બાળકો રખડે નહિ ને ચારિત્રવાન શિક્ષકોની નીચે પોતાનું ચારિત્ર ઘડે. હિન્દુ બાળકો અને બાળાઓ સંસ્કૃત શીખે ને ગીતા ભણે મુસલમાન બાળકો અરબી શીખે ને કુરાન પઢે. બધા બાળકો સુન્દર મજબુત વળદાર એકતારૂ સુતર કાતે, કોઇ વળી તે ઉપરાંત પીંજે ને વણે પણ ખરા ઓરતોમાં ખાદી વધારે પ્રસરે અને સ્ત્રીપુરૂષ બધા ખાદી પહેરતાં થઇ જાય એટલુંજ નહિ, પણ તાલુકાને જોઇતી ખાદી તાલુકામાજ કંતાય, વણાય ને તેના બીજનો તાણો નજ વપરાય આ કામ હજુ ઘણું પછાત છે સાળો ઓછી છે રેંટીઆ સાળના પ્રમાણમાં ઠીક છે, પણ બહુ વધારે હોવા જોઇએ ને તે નિરતર ચાલવા જોઇએ બારડોલીમાં પરદેશી કે મીલનું કાપડ મળવુ અશક્ય કે બહુ મુશ્કેલ હોવુ જોઇએ

ઢેડભંગી સભામાં છુટથી આવી શકે એટલે પત્યુ નહિ અસ્પૃશ્યતા જવાનુ રહસ્ય સમજવુ જોઇએ. તેઓની ઉપર લોકોનો પ્રેમ વધવો જોઇએ તેઓના છોકરા રાષ્ટ્રીય શાળામા છુટથી આવવા જોઇએ ન આવે તો માબાપને સમજાવી તેમને તેડી લાવવા જોઇએ–તેમના વાડાઓમા જઇ તેમના દુઃખ તપાસવા જોઇએ તેઓની કુટવો છોડવા તેમને વિનવવા જોઇએ. હિન્દુ મુસલમાનોમાં કજીઓજ નથી થતો એ ઉત્તમ છે, પણ બન્નેની વચ્ચેથી મનનો મેલ જવો જોઇએ પારસી, ખ્રિસ્તી, સહકારી વગેર સાથે એવી વિનયભરી વર્તણુક હોવી જોઇએ કે તેઓને અસહકારીઓનો જરા પણ ભય ન લાગે શરાબના પીઠાવાળાઓને સમજાવીને જ બંધ રાખે તો રખાવાય તેઓનો બહિષ્કાર ન કરાય, તેમના હુકાપાણી બંધ ન થાય. તેમની તથા શરાબ પીનારાની પાસેથી જેટલું કામ પ્રેમપૂર્વક લઇ શકાય તેજ લેવુ તેઓની ઉપર બળાત્કારની ગંધ પણ ન હોવી જોઇયે. તેઓ તદન નિર્ભય થવા જોઇએ. નિશાળો ખાલી કરાવવા સારૂ સ્વયંસેવકોનું દળ ન જાય, ગામોમા જઇ લાંઘણ ન કરે. રીતસર લોકોની બુદ્ધિ જાગ્રત થઇને તેઓ સમજીને પોતાના બાળકોને સરકારની નિશાળોમાથી ઉઠાડી લે એજ શાણું મનાય.

મારી ઉપર છાપ એવી પડી છે ખરી કે લોકોએ ખુબ કામ કર્યું છે પણ તેમાં કંઇ અધુરી સમજ રહી છે. કેમ જાણે ખાદી માત્ર ડિસેમ્બર સુધીજ પહેરવી ન હોય, નિશાળો પણ ડિસેમ્બર પછી તો જાણે આપણે ચલાવવાનીજ ન હોય, ને પછી ઢેડભંગીને અડવાની પણ પણ જાણે જરૂર ન હોય! આવા વિચારથી કરેલું કામ તો બહુ કૃત્રિમ થયું ને તેની અસર સારી થવાને બદલે માઠીજ પડે. ડિસેમ્બરમા આપણા હાથમાં સત્તા આવે એવું બને અને ન બનવુ નથી. પણ સત્તા આવ્યા પછી પણ આપણે આપણા તાલુકામાં કે ગામમાં કાંતેલા વણેલાં કપડાં

પહેરવાના છીયે, ત્યારે પણ નિશાળો કોઇ પરાયા આવીને નહિ ચલાવે, તે વેળા પણ બધો બંદોબસ્ત આપણેજ હસ્તક હશે આજે એ સત્તા છે, તેને બદલે સ્વરાજમા એકજ સત્તા હશે પણ જો રાજ્ય આપણુ તો વ્યવસ્થા આપણીજ હોય. અત્યારે જેટલો ઉદ્યમ ને જેટલી જવાબદારી આપણને ઉઠવવા પડે છે તેટલાજ ત્યારે પણ ઉઠાવવા પડશે ત્યારે પણ આપણે ઢેડ ભગીને અડકશું ને તેમની ઉપર પ્રેમ કરશુ આજે જે કરીએ છીયે તે સ્વરાજની તાલીમ છે ને લાયકાત છે તેથી આપણે જે કઇ સુધારા કરીયે તે સમજપૂર્વક ને હમેશાને સારૂ છે એમજ સમજી કરવા જોઇએ અને એમ કરીયે તો આપણામા લાયકાત આવી ગણાય

હુ માનુ છુ કે બારડોલી તાલુકામાં આ બધુ કરવાની પૂર્ણ શક્તિ છે આટલુ અધુરું રહ્યુ છે તે કંઇક વખતની તગીથી ને કઇક ઓછી સમજને લીધે તેથી હુ મુદ્દલ નિરાશ નથી થયો, પણ એમ માનું છું કે બધી ત્રુટીઓ થોડાજ કાળમા દૂર કરી લોકો સવિનય ભગ કરવાની પૂરી લાયકાત મેળવશે

જે સહકારીઓને હું મળ્યો તેમણે પણ સુલેહથી કામ લેવાયાને વિષે પ્રમાણ પત્ર આપ્યુ છે ને એવુ જણાવ્યું છે કે છ માસમા બારડોલી તૈયાર થઇ જશે તાલુકાના પ્રાણરૂપ ભાઇ કુવરજી માને છે કે એક માસમાં કાતવા વણવાનું ને બીજુ કામ પૂરુ કરી શકાશે બન્નેના કથનમા અજાણપણે અતિશયોક્તિ હોવાનો સભવ છે પણ બારડોલીના ભલા સ્ત્રી પુરૂષોને મારી ઉપર એવી છાપ જરૂર પાડી છે કે તેઓ થોડીજ મુદતમા લાયકાતનું પ્રમાણપત્ર મેળવી લેશે.

વધારે સુન્દર તો મારા જોવામા એ આવ્યુ કે કામ કરનારા કેવળ જુવાનીઆજ નથી પણ બુજરગો પણ છે ઓરતો પણ રસ લે છે સ્વયસેવકો વગર પૈસે કામ કરે છે જે ખર્ચ થાય છે તે બધુ બારડોલીમાથીજ પુરૂ પાડવામા આવે છે એટલે જાગૃતિ આખા તાલુકાની ગણાય, તેના અમુક વર્ગની નહિ

બારડોલીની જવાબદારીમાં હવે વધારો થયો છે બારડોલીએ મને દિલ્હીમાં સવિનયભંગને સ્વરૂપ આપતા પ્રેર્યો, તેથી બીજા પ્રાતોમા પણ ઉત્સાહ વધ્યો એને અગે જબરજસ્ત યોદ્ધાઓ જેલમા બિરાજી રહ્યા છે આમ ઉત્સાહનું નિમિત્ત થયા પછી બારડોલીથી સાસવાળી બેસાયજ નહિ બારડોલીએ પૂર્ણ આત્મશુદ્ધિ એકદમ કરવી રહી ને તે શુધ્ધી કરવા સારુ મહાપુરૂષાર્થ કરવો રહ્યો વિચાર પૂર્વક કામ કામને કામજ કર્યા કરાય તો ને દીલનુ પરિવર્તન થયું હોય તો જે પ્રયત્નની જરૂર છે તે સહેલ છે

વાચનાર જોશે કે લોકોમા દુખસહન કરવાની, જેલ જવાની, ગોળીઓ ખાવાની તાકાત છે કે નહિ એ પ્રશ્ન મે ચર્ચ્યોજ નથી. મે કોઇને પૂછ્યુ પણ નથી. મારો અનુભવ છે ને મારો વિશ્વાસ છે કે જ્યારે માણસ પોતાના કર્તવ્યનું પાલન કરે છે ત્યારે તેવામા દુખ સહન કરવાની શક્તિ તુરત આવીજ જાય છે વળી બારડોલી તો જેલ જવાની લાયકાત મેળવવા ખાતર આટલો પ્રયાસ કરી રહેલ છે, ત્યા જેલ જવાની શક્તિ છે કે નહિ એવો પ્રશ્ન કરીને હુ તેનું અપમાન પણ કેમ કરૂ ? આ કાળમા જેલ જવુ મુશ્કેલ છે, જેલ ન જવુ એ તો

કહેલું છે માણસ કાંતે નહિ, ખાદી પહેરે નહિ, સાચું કરે નહિ વિનય વાપરે નહિ બધાની સાથે દ્વેષ કરે, ઢેડભંગીને અડકે નહિ, એટલે તેને જેલ જવાનું કહેજ કોણ? ઢેડભંગીની અસ્પૃશ્યતાને સંઘરી રાખે એ તાલુકાને કોઇ જેલ જવાનું આમન્ત્રણ આપનારજ નથી, તેથી બારડોલીની હિમ્મત ને જેલ જવાની ઇચ્છા વિષે મને લવલેશ પણ શંકા નથી.

'નવજીવન'

તા ૧૧-૧૨-૧૯૨૧ — મોહનદાસ કરમચંદ ગાંધી

પરિશિષ્ટ ૫

બારડોલી–આણંદ

આ બે તાલુકાની વીશેષ ફરજ છે તેઓ જો હવે જલદી તૈયાર ન થાય તો તેમની અને ગુજરાતની લાજ જવાની છે નિર્ભયતામા, જેલ જવામાં, મારપીટની બરદાસ કરવામાં, સંયુકત પ્રાંતના હિંદુ મુસલમાન બંગાળના હિંદુ મુસલમાન, પંજાબના હિંદુ, પઠાણ શીખ વગેરે પાસ થઇ ચૂકયા, હવે બારડોલી આણંદ જે ખુબ ગવાયાં છે તે જલદી તૈયાર ન થાય તો આપણું નાક જવાનુ છે. આપણે જેલ તો જવુજ છે, પણ આપણે લાયકાતને શકિત તો મરવાને સારૂ મેળવાવનાં છે. લાયકાત આવે તો શકિત તો આવેજ, બધા ખાદી પહેરતા થઇ જાય. સમીતિ પાસે ખાદી નગરની વપરાયેલી પવિત્ર ખાદી છે તેનો ઉપયોગ કરી લે અને હવે પછી પોતાના તાલુકામાંજ પેદા થયેલી ખાદી પહેરે, બૈરાઓ પણ આજે સર્વનો સાધારણ ધર્મ છે, તે પાળતા થઇ જાય. ઘેરેઘેર લોકો ઉદ્યોગી બની રેંટીઆ ચલાવતા થઇ જાય ને સારૂ મજબુત સુતર કાંતે. ગામેગામ સુંદર પીંજણો ચાલે, ઢેડ ભંગીને સહુ ભાઇ સમજી તેમની સેવા કરે, તેમનાં બાળકોને રાષ્ટ્રીય શાળાઓમા દાખલ કરે, તેમને બોલાવી લાવે, તેમની ઉપર માયા બતાવે, સહકારી રહેતા હોય તેમને પણ નિર્ભય કરે. હિંદુ, મુસલમાન, પારસી, ખ્રીસ્તી સૌ આપસમા મેળ કરે આમા અઘરૂ શું છે? મોંઘુ શું છે? રેંટીઓ અને ખાદી તે તો આપણુને પૈસા આપે છે બીજી વસ્તુઓ વિચાર દોષો ટાળવાની છે તેમાં ભારે કશું ન લાગવું જોઇએ હું માગી લઉ છું કે બારડોલી નિવાસીઓ રાત દહાડો સતત મહેનત કરી લાયક બની મોડામાં મોડા મને ૨૦મી તારીખે મંત્રીનાં કે પ્રમુખનાં પોતાની લાયકાત તથા તૈયારી વિષેનાં પ્રમાણપત્ર મોકલે અને તેજ પ્રમાણે તે તારીખે કે તે પહેલાં આણંદ નિવાસીઓ અભ્યાસ સાહેબનું પ્રમાણપત્ર મોકલે.

જો આ ભાઇઓ સાચાને શૂરા હોય તો સરકારની મહેસુલ આજથીજ ભરવાનું મુલ્તવી રાખશે. લડાઇ કરવીજ છે એવું જેણે મનમાં ધારી લીધું છે. તે પોતે તો છેવટે મહેસુલ ભરવાનું બંધ રાખેજ તાલુકાના બધા માણસો મહેસુલ ભરી દઇને એમ નહિ કહે કે હવે અમારે લડવું છે.

મહેસુલ ન ભરવા તો આખું ગુજરાત તૈયાર છે એમ મને કોઇ સંભળાવે છે, તેમને પણ હું મહેસુલ ભરવાનો ઇનકાર કરવાની સલાહ ન આપું? મારાથી નજ અપાય જે વ્યક્તિ

પોતાની ઇચ્છાએ ન ભરવા માગે તેને તો હું ફરજ ન પાડું' એવી ફરજ પાડનારો પણ હું કોણ ? પણ આખી પ્રજાને મહેસુલ રોકવાની સલાહ આપવાનું જોખમ હું ન ખેડું.

મહેસુલ ન ભરવામાં આપણો અંગત સ્વાર્થ નથી મહેસુલ ન ભરવામાં વિનય બતાવવાનો રહયો છે. અને જો મહેસુલના કાયદાનો અવિનય ભગ કરવા ધારતા હોઇયે તો આપણે શુદ્ધ બનવું જોઇએ તેથી જેઓ પોતે હિન્દુ મુસલમાન, ખ્રીસ્તી, પારસી વચ્ચે એક દિલીનો ધર્મ માને છે, જેઓ શાંતિ રાખવાનું સમજ્યા છે, જેઓ ઢેડભગીને ભાઇ સમાન ગણી તેમનો સ્પર્શ કરી પોતાને અભડાયા નથી માનતા, જેઓ પહેરવેશમા ખાદીનોજ ઉપયોગ કરનારા છે ને જેઓમાં મરવાની અને પોતાની મિલકત જતી કરવાની હિમ્મત છે તેવાઓ મારી સલાહ મેળવ્યા વિના ભલે મહેસુલ ન ભરે

પણ આ વ્યક્તિગત વાત થઇ જેને જરા પણ સમજાવવાની જરૂર રહેતી હોય એવી પ્રજા સમસ્તને તો હુ મહેસુલ રોકવાની સલાહ નજ આપી શકું. તેનું મુખ્ય કારણતો એ છે કે મને એવો વિશ્વાસ નથી કે ગુજરાતના બધા તાલુકામા લોકો હજુ એવા તૈયાર થયા છે કે મહેસુલ ભરવાનો ઇનકાર કરી પોતાનો માલ વેચવા દે તે છતા ગુસ્સો ન કરે તેથી સામાન્ય જનસમાજને સારૂ ડહાપણ એજ છે કે તેને મહેસુલ ભરવાનીજ સલાહ આપવી તે છતા જે નહિ ભરે તે ભલે ન ભરે મહેસુલ ભરનારાથી બીજું જે થઇ શકે તે કરે આખુ હિંદુસ્તાન મહેસુલ ભરશે તે કાંઇ પડી ગયેલું નહિ ગણાય તેની તરફથી અનેક પ્રકારની મદદ લઇશુ એટલે મારી બે સલાહ થઇ

૧ બારડોલી–આણંદ ને જો સામુદાયિક અવિનય ભગ કરવો હોય તો તેઓ મહેસુલ નજ ભરે, પછી ભલે તેમની ઇનામી જમીન પણ ખાલસા થાય.

૨ તે સિવાયના બીજા તાલુકાની સમાજને મારી સલાહ એવી છે કે તેઓ મહેસુલ ભરે, પણ અસહકારમા બીજી મદદો આપે. આવી સલાહ મળતાં છતાં જે પોતે બધી શરત પાળવામા નિશ્ચયવાન હોય ને મહેસુલ પોતાને જોખમે ન ભરે તો તેવાઓને જરૂર ધન્યવાદ ઘટશે પણ તેમણે એવી મગરૂરી ન આણવી કે પોતે ભારે હિમ્મતવાન થયા ને બીજા બીકણ ગણાય સહુ પોતપોતાની શક્તિ પ્રમાણે કરે છે એમ માની ભારે બલિદાન દેનાર પણ નમ્ર રહે ને વધારે દેવા તૈયાર થાય

'નવજીવન'

૧૬–૯–૧૯૨૨

મોહનદાસ કરમચંદ ગાંધી

પરિશિષ્ટ ૬

બારડોલી આ૦ કલેકટરની સમજુતી અને મહાત્માજીની નોંધ

શત્રુના પણ ગુણ જોવામાં લાભ છે તેમા નીતિ તો છેજ. પણ શત્રુમાં કંઈજ ન હોય એમ માનનારો આફતમાં પ્રાણી હારી બેસે છે

બારડોલીમા ખરૂ યુધ્ધ જામવાનો સમય છે એમ સરકાર જાણે છે. તેથી કલેકટર સાહેબે એક 'સમજુતી' કહાડી છે. તે નોંધ લેવા લાયક છે એને સમજુતી જેવું સભ્ય નામ આપવાને બદલે સરકાર જાહેરનામું કહી શકતી હતી પણ તેમ કરવાને બદલે સરકાર પ્રજાને હવે 'સમજુતી' આપે છે સમજુતીમાંએ જે વિનય વાપર્યો છે તેના કરતાં વધારે વિનય પ્રાંતિક સમિતિની પત્રિકામાં ન હોઇ શકે દલીલો પણ જે અસહકારી વાપરે તેવીજ વાપરવામા આવી છે.

આમા સહી એક બી શીવદાસાનીની છે એઓ તો આપણુજ લેહી કહેવાય એ પોતાની જ મુખત્યારીથી એમણે એવી વિનયભરી સમજુતી કહાડી હોય તો તેમાં બહુ નવાઇ નથી. સરકારી નોકરીમાં રહેતા છતાં દેશી અમલદારો વિવેક વાપરતા થઇ જાય એ કંઈ વધારે પડતુ નહિ ગણાય

પણ જો એ સમજુતીની ભાષા અંગ્રેજ અમલદારે પણ જોઇ સમજીને પસંદ કરી હોય તો એને હું મોટો ફેરફાર ગણું છુ ને આપણી લડતનો શુભ આરંભ ગણુ છુ બંન્ને પક્ષ પોતાના ક્ષેત્રપર રહેવા છતાં વિનયપૂર્વક અને જંગલી બન્યા વિના લડી શકે એ કંઇ થોડી વાત નથી એવુ યુધ્ધ તો અનંત કાળ લગી ચાલે, એમ આપણે ઇચ્છીએ છીએ રામરાવણની લડાઇમા તે આપણા કવિઓએ વર્ણન કરતા પૂરી સભ્યતા જાળવી છે. મંદોદરીને તેઓએ સતી તરીકે ઓળખાવી છે મેઘનાદના મૃત્યુ પછી સુલોચનાને રામચંદ્રે બધી સગવડ કરી આપી હતી આદિ કવિ વાલ્મિકિએ તેમજ ભક્ત કવિ તુલસિદાસે રાવણાદિની તપશ્ચર્યાની સંપૂર્ણ પ્રશંસા કરી છે

એવુજ સભ્ય યુદ્ધ આપણે કરીએ એવી મારી મહત્વાકાંક્ષા છે અસહકારીને તો બીજુ શોભેજ નહિ. અસભ્યતા એક પ્રકારની હિંસા છે અને અહિંસાવ્રતના પાલનનો દાવો કરનાર આપણે જ્યાં સુધી એ વ્રતથી બંધાએલા છીએ ત્યા સુધી ભલે આપણે હિંદુ હોઇએ કે મુસલમાન પણ આપણે સભ્યતાનુ પાલન કરવા બંધાયેલા છીએ અને એક પક્ષ જો અંત લગી સભ્ય રહે તો તેની અસર પ્રતિપક્ષ ઉપર છેવટે થયા વિના નજ રહે તે સભ્યતાનો આરંભ આ સમજુતીમાં જોવાનુ મને મન થઇ જાય છે સરકાર સભ્યતાપૂર્વક ભલે આપણા ખેતરો લઇ લે, ભલે આપણને બંદુકે મારે

આટલી પ્રસ્તાવના પછી એ સમજુતી હુ નીચે આપુ છુ

સમજુતી.

"હાલમા સરકારધારો નહિં ભરવા સંબંધી લોકોની સહી લેવામાં આવે છે. જે માણસને એવી સહી કરવી હોય તે મઝેથી કરે, તેવી સહી કરવાને દરેકને છુટ છે. પણ બાબત સમજીને સહી કરે, એવી મારી લોકોને ભલામણ છે જે માણસ સહી કરશે, તેની પાસેથી કાયદા

પ્રમાણે સરકારી ધારો એકદમ ભરવા સંબંધી તેને કલેક્ટર તરફથી નોટીસ આપવામાં આવશે. એકદમ પૈસા ભરવા પડશે કાં તો કીસ્તની વખતે પૈસા ભરાશે એવો જામીન આપવો પડશે. તેમ ન કરશે તો ખાતેદારની બધી જમીન કાયદા પ્રમાણે ખાલસા કરવામા આવશે પછી જો કે આખો તાલુકો એવુ કરે (એવુ બનવા જોગ જેવુ લાગતુ નથી) તોપણ સરકારના પૈસા જવાના નથી આ બારડોલી તાલુકાના ખેતરમાં માત્ર જે કપાસ ઉભેલો છે, તેની કિંમત ઓછામાં ઓછી ૧૦ લાખ થશે. ઉંકર આ બધો કપાસ જો કોઇ એક મોટા બહારના વેપારીને વેચવા જાય તોયે સરકારની સાત આઠ લાખથી ઓછી ઉપજ નહિ થશે અને એવી પણ ખાત્રી હોવી જોઇએ કે પછી વેપારી ગમે તેવી રીતે પોતાના માણસ લાવી કપાસ વીણી લઇ જશે '

આ તો ફકત કપાસનો પાક જે ખેતરમાં ઉભેલો છે તેની વાત છે તે ઉપરાંત બધી જમીનો સરકારી થઈ જશે. આ આખા તાલુકાનો સરકારધારો ફકત પોણાચાર લાખ છે. માટે સરકારને લોકોનાં ઢોર ઢાખર અથવા બીજી કોઇ ખાનગી ચીજને હાથ લગાડવાની જરૂર નહિ પડશે જે લોકો બધુ ખોઇ બેસવા તૈયાર હોય તે લોકો ખુશીથી સહી કરે, પણ મારી તપાસમા એમ લાગે છે કે લોકોને આ બધું સમજાવવામાં આવતુ નથી, એથી ઉલટુ લોકોને સહી કરવા બદલ આગ્રહ કરવામાં આવે છે એમ કહેવુ ખોટુ છે, કારણ કે લોકો સહી કરીને ફરી જશે અને મારી જાણમા છે કે ઘણાખરા ફરી જવાના છે ખરી રીતે તો સહી કરવા માટે આગ્રહ કરવા પહેલા લોકોને કહેવુ જોઇએ કે જે લોકો સહીઓ કરે છે તે લોકોએ પોતાના ગણોતીઆ પાસેથી ગણોત માગવુ ન જોઇએ અને ગણોત બદલ જે કઇ બાબ અગર ઘાસ કે દાણો મળ્યુ હોય તે પણ પાછુ આપવું જોઇએ. વળી તે લોકો પૂરેપૂરા લાયક અને પ્રામાણિક ત્યારે જ કહી શકાય કે જ્યારે ગણોતીઆને પોતાની સહી કરવાથી જે જે નુકસાન થયેલુ હોય તે ભરી આપે કારણ કે માત્ર યોગ્ય એજ છે કે ખાતેદારને સરકારધારો ભરવામા કસૂર કરવાથી બિચારા, ગણોતીઆને નુકસાન ભોગવવુ પડે મારી જાણ પ્રમાણે સહી લીધા પહેલા લોકોને એવુ કહેવામાં આવતું નથી આ ધમકી અથવા ચેતવણી નથી માત્ર સમજુતી જ છે એમ નથી કે સરકારને કોઇનો પાક કે જમીન જોઇએ છે. પણ સરકાર બધુ ખેડુતના ફાયદા માટે કરે છે એને લીધે સરકારધારો એક માસ પાછળથી લેવાનો છે આ તાલુકામા કપાસનો પાક વધારે હોવાથી અને તે મોડેથી પાકવાથી ખેડુતોને જાનેવારી અને માર્ચમા સરકાર ધારો ભરવો એ અગવડ ભરેલુ લાગતુ હતુ પણ જ્યારે લોકો સરકારધારો નહિ ભરવાની સહી કરે ત્યારે તો સરકારી અમલદારોને પગલાં લેવા પડે. અને ખાતેદારો પાસેથી બેઉ કીસ્ત એકદમ સાથે નોટીસ આપીને માગવી પડે

તા. ૧૮ મી જાનેવારી સન ૧૯૨૨
મુકામ બારડોલી

S B SHIVDASANI
Assistant Collector

આ સમજુતીને વધાવવાની સાથે હું એટલુ કહી જવા ઇચ્છું છુ કે બારડોલી તાલુકાના એક પણ પાટીદારને અજાણપણામાં રાખવામાં આવ્યો નથી દરેક સ્ત્રી પુરૂષને કહેવામાં આવ્યુ છે, કે સરકાર

(૧) પાક બધો વેચી શકે છે
(૨) લાખોનો પાક કોડીને દામે લઇ શકે છે
(૩) ઢોર ઢાખર વાસણ કુસણ પણ લઇ જઇ શકે છે.

(૪) ઇનામની જમીન પણ ખાલસા કરી શકે છે

(૫ લોકોને જેલમાં મોકલી શકે છે

(૬) લોકોનો રેલ, તાર, ટપાલ આદિનો સંબંધ બંધ કરી બારડોલી તાલુકાને ઘેરો નાખી લોકોને તેમાં પૂરીને થકવવાનો પ્રયત્ન કરી શકે છે

આ બધો ઉપદ્રવ લોકો સહન કરી શકે તોજ લડે તેની સાથે લોકોને એમ પણ કહેવામાં આવ્યું છે, કે બારડોલીની પ્રજા મુખ્ય ભાગે પોતાના નિશ્ચય ઉપર દૃઢ રહે, સત્યનેજ વળગી રહે, શાંતિનું પૂરું પાલન કરે, મદ્ય માત્ર છોડે, એક બીજાની સાથે સંપીને રહે અસહકાર પૂરો કરે, ઢેડ ભંગીની સાથે મિત્રાચારી રાખે, તેમને અસ્પૃશ્ય ન માને. સ્વદેશીનું પૂરું પાલન કરી કેવળ હાથે કાંતેલા વણેલા કપડા પહેરે ને પોતાનું જોઇતું સુતરકાપડ બારડોલીમાંજ કાંતેવણે તો લોકોનો વાળ સરખો પણ વાંકો થવાનો નથી ને જપ્ત થયેલી પોતાની જમીન તેઓ પાછી મેળવશે એટલુંજ નહિ પણ બીજાના દુખો ટાળી પોતે મુક્ત થઇ હિંદુસ્તાનને મુક્ત કરવામાં મોટો ફાળો ભરશે

આ લડતમાં દંભ ન ચાલે, ડોળ ન ચાલે, જૂઠ ન ચાલે. છાનું કંઇ રહે, નહિ સૌ પોતાને બળે, અથવા ઇશ્વરને બળે લડે તેથી સૌ કોઇ જે કામ કરે તે બધું સમજીનેજ કરે. બારડોલી તાલુકાના ખેડૂતો સમજુ છે તેઓ દેશ તથા ધર્મને માટે સહન કરવા પાયમાલ થવા તત્પર છે એવું સમજીને હું તેમનું નિત્ય સ્તવન કરું છું

(નવજીવન તા ૨૯–૧–૨૨) મોહનદાસ કરમચંદ ગાંધી

પરિશિષ્ટ ૭

બારડોલી તાલુકાના પટેલોને

ગઇ કાલે તાલુકા પરિષદે ગંભીર પગલું ભર્યું છે ને મોટી જવાબદારી ઉપાડી લીધી છે

અમે ઉમેદ રાખીએ છીએ કે આ ધર્મ અને દેશના કાર્યમાં પટેલો પોતાનો પૂરો હિસ્સો આપશે કેટલાક પટેલોએ પોતાના રાજીનામા આપવાનો વિચાર જાહેર કર્યો છે અમારી ઉમેદ છે કે દરેક પટેલ હવે સરકારનો નહિ પણ ગામનો પટેલ બનશે તેવાનાં રાજીનામા જેટલી ઝડપથી બને તેટલી ઝડપથી અમારા હાથમાં આવવાની આશા અમે રાખીએ છીએ

સરકારના શુદ્ધ થવાની આશા હજુ અમે તદ્દન નથી છોડી તેથી રાજીનામા તુરત સરકારને પહોંચાડવાનો ઇરાદો નથી પણ જ્યારે સવિનયભંગનો આરંભ થઇ જશે ત્યારે અમે તે રાજીનામાં સરકારને મોકલી દેવા ધારીએ છીએ દરમિયાન કેમ જાણે આજેજ આપણે સવિનય ભંગ ન કરવો હોય એ પ્રમાણે આપણી તૈયારી કરવાની છે તેથી વગર ઢીલે દરેક પટેલ પોતાનું રાજીનામું અમને આપી દે એવી આશા અમે રાખીશું

બારડોલી તા. ૩૦–૧–૨૨

મોહનદાસ કરમચંદ ગાંધી.
વિઠ્ઠલભાઇ ઝવેરભાઇ પટેલ

પત્રિકા નં. ૧

<u>બારડોલીનાં ભાઇઓ અને બ્હેનો</u>

જેટલો નિયમ જાળવી શકાય તેટલા નિયમપૂર્વક હું તમને પત્રિકાઓ લખવા ધારૂં છું

તમે અને મેં કંઇ ઓછી જવાબદારી નથી વહોરી. આખા હિંદુસ્થાનનો બોજો તમે માથે ઉચકી લીધો છે તમે પરીક્ષામાં પહેલા આવવા માગો છો

તમે મોટામાં મોટું બલિદાન દેવા ઇચ્છો છો ને તેને સારૂ પૂરી આત્મશુદ્ધિ કરવાની તૈયારી કરી રહ્યા છો

ઇશ્વર તમારો મનોરથ સફળ કરે. પણ મનુષ્યયત્ન વિના ઇશ્વરકૃપા થતી જ નથી

હમણાં જ મેં સાંભળ્યું કે બધી રાષ્ટ્રીય શાળામાં અંત્યજ બાળકો દાખલ થઇ ચૂક્યાં છે. આ સાંભળી હું બહુ રાજી થયો છું. જ્યાં લગી એક પણ રાષ્ટ્રીયશાળા અંત્યજ બાળકો વિનાની છે ત્યાં લગી પરિષદનો નિશ્ચય પૂરો થયો ન ગણાય

તેમ તમારે દરેક ઘરમાં રેંટીઓ દાખલ થવો જ જોઇએ દરેક અસહયોગી સ્ત્રી કે પુરૂષથી હાથે કાંતેલી ખાદી વિના બીજાં કપડાં ન પહેરાય

મારી ઉમેદ છે કે બારડોલી તાલુકાનો એક પણ સમજુ મનુષ્ય મહેસુલ નહિ ભરે, ભલે સરકાર માલ લઇ જાય. આટલું તો ઓછામાં ઓછું આપણે સહન કરવાનું રહ્યું છે

કોઇ કહે છે આપણી જમીને પણ સરકાર ખાલસા કરી આપણને ઘરબાર વિનાના કરી મૂકે તો ? જો સરકાર સજ્જનતા જાળવીને ચાલશે તો જમીનો ખાલસા કરવા જેવું હું જોતો નથી પણ સરકાર તેમ કરવા ધારે તો તેની પાસે એ સત્તા છે એમાં શક નથી. આપણે ઘરબાર વિનાના થવાની પણ તૈયારી તો રાખવી જ જોઇએ પણ સ્વરાજ્યવાદીને એ પણ વિશ્વાસ હોય જ કે તેની જમીન સ્વરાજ્ય મળ્યે પાછી મળવી જ જોઇએ શસ્ત્રની લડાઇમાં પણ યોદ્ધા એટલા વિશ્વાસથી લડે છે કે પોતાની જમીન જીત મળ્યે પાછી લેવાના તો આ શાંત યુદ્ધમાં બીજું પરિણામ કેમ આવે ? પણ લડાઇ દરમિયાન આપણી જમીનનો કબજો ખોવા પણ આપણી તૈયારી હોવી જોઇએ

આ લડત જ આત્મવિશ્વાસની એટલે ઇશ્વર ઉપર શ્રદ્ધા રાખવાની છે. તે શ્રદ્ધા તમને બધાને આવો એમ હું ઇચ્છું છું

બારડોલી
મહા સુદ ૮ રવિવાર ૧૯૭૮

તમારો સેવક અને હિતેચ્છુ
મોહનદાસ કરમચંદ ગાંધી

પરિશિષ્ટ ૮.

<u>લડતનું મંડાણ</u>

હિંદુસ્તાન જેવડા વિશાળ ખંડના યુદ્ધનું ધર્મક્ષેત્ર કુરુક્ષેત્ર બારડોલી જેવડો નાનો સરખો તાલુકો બન્યો છે. ૩૦ કરોડના દુખોની ઘેરી નજ ફેરવાને બારડોલીના ૮૭ હજાર તૈયાર થઇ ગયા હિંદુસ્તાનના ભાવિને ઉજાળનારો પ્રબળ નિશ્ચય બારડોલી સ્ટેશન પાસે આવેલા એક નાના સરખા જીનના ફળીયામાં વળીયો ઉપર તાપડા છાઇને બનાવેલા નાના સરખા મંડપમાં જાહેર થયો આ અગત્ય પ્રસંગ પાર પાડવાને સારુ સ્વયંસેવકોની હોંશભરી મહેનત સિવાય પાઇનું યે મૂલ ન બેઠું બારડોલી પરિષદનો બહારનો દેખાવ પણ જાણે કાન હોય તેને કહી સંભળાવતો હતો કે મોંઘા સાધનો હોય તોજ મોંઘી મુરાદો સિદ્ધ થાય તેવું જગતમા નથી

<u>સ્વાગતનું ભાષણ</u>

પરિષદના આરંભમાં મહેમાનોનું સંગીત દ્વારા સ્વાગત થયા બાદ તાલુકાના નાયક શ્રી. કુંવરજી વિઠ્ઠલભાઇ મહેતાએ પોતાનું સ્વાગતનું ભાષણ કરતા જણાવ્યું —

"આપ સૌને આવકાર આપતા મને આનંદ થાય છે આજે આપણે ભાષણો આપવા કે સાંભળવા મળ્યા નથી પણ અન્યાયની સામે ઝુઝવાની આપણામા કેટલી તાકાત છે તેનું માપ કાઢવા મળ્યા છીએ એક વેળા ગુજરાતમાં પણ ઘણાને અજાણ્યું બારડોલી આજે આખા હિંદમાં ને દેશ દેશ અવાઇ રહ્યું છે દેશબંધુ જેવા એ જેને આધુનીક કુરુક્ષેત્ર જેવા ધર્મક્ષેત્રની ઉપમાં આપી, તેને લાયક નીવડીએ એટલા નિશ્વાસ પણે સ્વદેશની સ્વતંત્રતાના આ ધર્મ યુધ્ધમા ઉતરવા જેટલી ધગશ આપણામા છે કે નહિ તેનો નિર્ણય કરવા મળ્યા છીએ

કલકત્તાની મહાસભાએ હિંદુસ્તાનની સ્વરાજ સ્થાપનાને જે સારુ અસહકારનું શસ્ત્ર સ્વીકાર્યું ત્યારથી આ તાલુકાએ એ પુણ્ય લડતમાં પોતાનો ફાળો આપવાની વાંછના રાખી છે. અમે સરળ ભોળા ગામડીઆ લોક કુટ નીતિ અને દાવપેચોથી ભરેલી રાજદ્વારી લડતો સમજીએ નહિ. અમે પોચા લોક તરીકે ઓળખાતા આવ્યા છીએ સરકારને દફતરે અમારે ત્યાંના દિવાની ફોજદારી કજીઆ ઓછામા ઓછા, ખુન જેવા ગુન્હા વરસો સુધી એક ન મળે આવા પાપ ભીરુ લોકને એક મહાન વ્યક્તિ નો સમાગમ થયો અને જે અમારી નાલાયકાતનું ચિન્હ લેખાતું તે અમારી લાયકીનું જ સ્વચ્છમાં સ્વચ્છ પ્રતિબિંબ છે એ સમજ અમને પડી. દક્ષિણ આફ્રિકામા સત્યાગ્રહની લડતનો સ્વાદ લઈ આવેલા થોડા ભાઇઓ પણ અમારી વચ્ચે હોવાનું ભાગ્ય અમને પ્રાપ્ત થયું છે. અને આજે અનેક ભાઇ બ્હેનો , એ માર્ગે અનુસરવા ઉત્સુક છે મારી ખાત્રી છે કે આમાં આપણને ઇશ્વરનો આશીર્વાદ છે

મહાસભાની માગણી મુજબની તૈયારીઓ અમે કેટલે દરજ્જે કરી શક્યા છીએ. એ આજે કેટલાક દિવસો થયા આપણા અગ્રણીઓ સામે રજુ છે. રાષ્ટ્રીય શાળાઓની બાબતમાં આ તાલુકાએ કર્યું છે તે પણ રજૂ છે. તાલુકાની ઘણી ખરી સરકારી નિશાળો ભાંગી પડી છે.

અને રાષ્ટ્રીય શાળાઓ, વિદ્યાપીઠ કે બીજી સંસ્થાઓની મદદ વગર સ્વાશ્રયી સ્થિતિમાં છે ત્રુટીઓ ઘણી છે છતા લોકોએ સરકારી શિક્ષણને ઝેર કે ગંધાતા પાણી સમાન ગણ્યું છે જે સ્વચ્છ પાણીને અભાવે ન જ પી શકાય

સ્વદેશી વિષે પણ લોકોમા ખાદીની ખાનદાની સર્વત્ર ફેલાઇ છે આપણા પ્રમુખ શ્રી વિઠ્ઠલભાઇ સાહેબ ગયા શ્રાવણમા પધાર્યા ત્યારે ખાદીની બાબતમા તેમણે સંતોષ પ્રગટ કરેલો હજુ હમણાં હમણા સુધી હાથની કે મીલના સુતરની મિશ્ર ખાદી સ્વદેશીમા ગણતી, પણ લડત જામતી ગઇ તેમ તેમ મહાત્માજીની કસોટીનો કાંટો પણ બારીક થતો ગયો, અને આજે આપણે માટે બારડોલીમા જ સાળ રેંટીઆ પર તૈયાર થએલું કપડુ સ્વદેશી છે અમો સંપૂર્ણ નથી છતાં આ સરત પણ ઇશ્વર કૃપાથી આ તાલુકો મુકેલી મુદતના દિવસથી ઉપાડી લેવા ઉમેદવાર છે.

હિંદુ મુસલમાન વચ્ચેનો સંબંધ તો આપણે ત્યા ઝેરવેર વગરનો છે જ અત્યજોની બાબતમા પણ અસ્પૃશ્યતા તો લગભગ નીકળી જ ગઇ છે છતા તેમની જોડેના ચોવીસે કલાકના વર્તનમા આપણામાંના બધા લોકોનુ તેમની જોડેનુ વર્તન મહાત્માજીને સંતોષ થાય એટલે દરજ્જે ખામી વગરનુ નહિ દેખાડી શકાય એ કબુલ કરવું જોઇએ છતા આ ત્રીસ ગણ્યા દિવસમા સુધારી લેવાશે એવી આપણને પૂરી ઉમેદ છે

અહિંસાની બાબતમા તો આપણો સ્વભાવજ આપણને મદદગાર છે ત્રણ મામે દારૂના પહેરા કરતા આપણા ભાઇઓએ પૂરી ખામોશી સાથે પોતાના માથા અને હાડકાં ભાગવા દીધા છે, અને છતા શાંતિનોજ ઉપદેશ કર્યો છે, સ્યાદલાના ત્રણ ખાનદાન ભાઇઓએ પીઠાના પહેરાને સારૂ ગુજરાતમાથી પહેલા પહેલા જેલ જઇ આપણા તાલુકાને શોભાવ્યા છે હવે માતૃભૂમિના ઋણમાથી મુક્ત થવા માટે, સ્વરાજની પ્રતિમા ખડી કરવા માટે, બંદુકની અને તોપોની ભેટ કરવા અને માલમિલ્કત ખુવાર કરવાની પળ આવી લાગી છે, તેનો હિસાબ આપવા આજે આપણે ભેગા છીએ

બારડોલી તાલુકો આટલો દુનિયાની અગ્રશીખે ચડયા પછી અને આટલો ગવાયા પછી આપણે આપણું નાક નહી રાખીએ તો આપણે માથે સદાને માટે કાળી ટીલી રહી જશે. પણ હિંદુસ્તાનના ભાવીની નિર્ણયાત્મક લડત લડવાનુ બીડું ઝડપ્યા પછી જો આપણે પાછા પડયા, તો તો આપણે આપણને, મહાસભાને અને આખા દેશને છેહ દઇશુ અને હિંદની ગુલામીની બેડીની મુદત લંબાવવામા જ મદદગાર નીવડીશુ એ પાપ અનંતકાળ સુધી ધોવાશે નહિ. આ ખ્યાલ દરેક ભાઇ બ્હેનની આંખ સામેથી ક્ષણવાર પણ ખસે નહિ એમ હુ વીનવુ છું નામ તેનો નાશ છે જ જંગમ મિલ્કત તો જંગમ જ છે. સ્થાવર પણ તેને ઠેકાણે જ રહેવાની ખુદા દરબારમા કેણુ કેટલા રૂપીયાનો ખાતેદાર છે, એમ નહિ પૂછાય પણ તેણે પોતાના ધર્મને માટે, કોમને માટે, દેશને માટે, કેટલા ભોગો આપ્યા એટલુ જ પુછાશે, ને રજૂ થશે.

છેવટે આપ સર્વે ભાઇઓને અને બ્હેનોને મારી નમ્ર વિનંતી છે કે આપણા તાલુકાની કીર્તિને ઝાંખપ ન લાગે એવોજ તમે આજે નિર્ણય કરશો અને અનન્ય ભાવે તેને અંત લગી વળગી રહી પાર ઉતારશો. પ્રભુ આપણી લાજ રાખો.

પ્રમુખનું ભાષણ

પ્રમુખ શ્રી. વિઠ્ઠલભાઇ પટેલ જેઓ બારડોલીની તૈયારી તપાસવાને ચાર દિવસ અગાઉથી બારડોલી ખાતે આવી રહ્યા હતા, તેઓએ પ્રમુખ તરીકે પોતાનુ ભાષણ કરતાં જણાવ્યું:—

આજની આ બારડોલી તાલુકાની પરિષદને હુ હિંદુસ્તાનના ઇતિહાસમાં બહુજ અગત્યની લેખુ છુ આખા હિંદુસ્તાનની આંખો આજે બારડોલી તાલુકાના બ્હેનો અને ભાઇઓની તરફ વળી રહેલી છે. આપણા જે હજારો ભાઇઓ સયુંકત પ્રાંતમા, પંજાબમાં, બંગાળામાં, દિલ્હીમા, સિંધમાં કર્ણાટકમા, મદ્રાસમાં, અને બીજે જેલયાત્રા કરવા ગયેલા છે તે તમામ આજે બારડોલી તાલુકાનું નામ જપે છે બારડોલીએ હજુ કંઈ પણ કરી તો નથી બતાવ્યુ, પણ બારડોલીની ખ્યાતિ તો બધા હિંદુસ્તાનમાં અને હિંદુસ્તાન બહાર સુધી પહોંચી ગઈ છે જે રીતે બધા ગાંધીજીનુ નામ લઇ રહ્યા છે તેવીજ રીતે તેઓ બારડોલીનું નામ જપી રહ્યા છે અને બારડોલીની ભૂમિને સાષ્ટાંગ દંડવત્ પ્રણામ કરે છે એ વાત સાચુ માનજો.

અસહકારની લડતથી પંદર કે સોળ માસની અંદર હિંદુસ્તાનમા જેટલી જાગૃતિ આવી છે તેટલી મહાસભાની ૩૫ વર્ષની કારકીર્દિમા પણ આવી નથી. આટલા દિવસ મહાસભા માત્ર કેળવાએલા વર્ગની જ કહેવાતી અમદાવાદની મહાસભા તમે જોઇ કે તેમાં કેળવાયેલો વર્ગ તો માત્ર અપુષણ જેટલો જોવામાં આવ્યો જે ભાઇઓ ધારાસભામાં તમારા પ્રતિનિધિ ગણાતા છતાં પોતાને મોટા માની તમારાથી દૂર રહેવામાં અને ગવર્નર તથા વાઇસરૉયની જોડે હાથ મીલાવવામાં મ્હોટમ માનતા તેજ લોકો હવે ધારાસભાઓ છોડી તમારી જોડે બેસતા થતા થયા છે, જે ભાઇઓ નરમ દળના કહેવાતા અને મોન્ટેગ્યુ ચેમ્સફર્ડ સુધારાથી સ્વરાજ પગલે પગલે મળશે એમ માનીને ધારાસભાઓમાં ગએલા તેમના અગ્રેસરો, હોરમસજી વાડીયા અને ગોકર્ણનાથ મિશ્ર જેવાઓ હવે ઉઘાડી રીતે કહી રહ્યા છે કે એ સુધારા તે સુધારા નથી પણ કુધારા છે

હુ આ પરિષદના પ્રમુખ તરીકેજ અહીં આવ્યો નથી ૨૭ મી તારીખ પહેલા તાલુકામાં આવીને કંઇક તપાસણી કરવી, એ કામ પણ મને સોંપાએલુ તે મુજબ હુ ૨૪ મી તારીખે આવ્યો અને અત્યારે પ્રમુખ ઉપરાંત સ્હેજ સાજ નિરીક્ષક અધિકારી તરીકે પણ હુ બોલુ છું અહીં મે મુખ્ય મુખ્ય માણસો જોડે વાતચીતો કરી છે વાલનેર અને સરભણ એ બે ગામ પણ તપાસ્યા છે લોકોને મળ્યો છુ સરકારી અમલદારોને પણ મળ્યો છુ તેમનાથી પણ મેળવાય તેટલી હકીકત મેળવી છે મારૂ કામ તમો તૈયાર છો કે તૈયાર નથી, તમે પરીક્ષામાં પાસ છો કે નથી એ કહેવાનું નથી એ કામ સુરત જીલ્લાના પ્રમુખ ભાઇ દયાળજીનુ છે એ પણ તપાસમાં મારી સાથે હતા

મારે તો અત્યારે એટલુ જ કહેવાનુ છે કે તમે જે કીર્તિ ખાટી ગયા છો, એ કીર્તિની કિંમત તમારી પાસે હિંદુસ્તાન માગી શકે છે અને જો તમે એ કીર્તિની કિંમત આપવા નાલાયક હો તો અત્યારથી તેવુ કહી દેજો. એમ સ્પષ્ટ કરી દેશો તો તમારો આખા હિંદુસ્તાન પર ઉપકાર થશે. એકવાર રણે ચઢ્યા પછી કાયર બની પાછી પાની કરવી તે કરતા પહેલેથી જ નાલાયકી કબુલ કરવી એ શૂરવીરનું કામ છે. એમ મારૂ માનવું છે.

સરકારી અમલદાર કહે છે કે તમે જે પ્રતિજ્ઞાપત્રમાં સ્વયંસેવકો તરીકે સહીઓ આપી છે, તે વગર સમજે આપી છે. પૂરી હકીકત તમારી આગળ રજૂ કર્યા વગર તમને છેતરીને કરાવી લેવામાં આવી છે વાંકાનેરમાં, તેમજ સરભોણમાં મને પચાસ કે સાઠ ગામડાંઓના માણસો મળવા આવ્યા હતા તેમને પૂછીને મે ખાત્રી કરી છે કે તાલુકાના લોકોએ ૧૦૦માંથી ૯૯ સહીઓ પૂરુ સમજ્યા પછીજ કરી છે

પરંતુ હજુ યે તમને એક છેલ્લી તક છે તેનો ઉપયોગ કરવા તમે મુખત્યાર છો તમારે એમ જાણવુંજ જોઇએ કે આખી લડત તમારી શક્તિ ઉપરજ આધાર રાખે છે તમે માનતા હોકે ગાંધીજી બારડોલીમા રહી આ લડત ચલાવશે ને તેથી આપણને કઇ હરકત નથી આવવાની તો તમે એવી ભ્રમણામાં ન રહેતા ફરી એકવાર વિચાર કરી લેજો તમારે તો તમારાજ જોર ઉપર ઝૂઝવાનુ છે આ લડતને પરિણામે શું શું સોસવુ પડશે, કેટલાં દુઃખ વેઠવાં પડશે, એનો ચોકખો આંક તમે કહાડયો હશેજ. છતાં હુ ફરીથી કહું છું કે આ લડત બારડોલી તાલુકાને સ્વતંત્રતા અપાવવા માટે નથી આ લડત બારડોલી તાલુકાનાં દુઃખો કાપવા માટે નથી આ લડત ત્રીસ કરોડ માણસોને ગુલામીની બેડીથી છોડાવવા તમે મારવા તૈયાર થયા છો. અને ૩૦ કરોડ માણસોની સ્વતંત્રતા પાછી મેળવવા માગનાર તાલુકાને કેવડા આત્મયજ્ઞ કરવો પડે તેનો ખ્યાલ કરી લેજો. આખા દેશની સ્વતંત્ર ખાતર એક બારડોલી તાલુકોજ નહિ પણ એક બે પાંચ કે પચીસ તાલુકા હિંદુસ્તાનના નકશામાંથી ભૂંસાઇ જતા હોય તો તે હિંમત પણ મ્હારે હિસાબે ભારે નથી આ અહોભાગ્ય જે કોઇને નશીબે હશે તેમનુ નામ હિંદુસ્તાનના ને દુનિયાના ઇતિહાસમાં અમર થઇ રહેશે દેશને માટે મરવાનુ ભાગ્ય ક્યાંથી ? તે ભાગ્ય મેળવવા જો તમે શક્તિમાન થયા હો તો તમારૂ નસીબ મોટુ છે

છતા તમે ફરી વિચાર કરજો મામલતદાર કે મદદનીશ કલેક્ટર કે કલેક્ટર તમને ભલે કહે કે તમારી બીજી મિલ્કત– હાથીના ઢોર ઢાખર સરકાર નથી લેવાની માત્ર ખેતરોમાં ઉભો કપાસ જ નવ લાખનો છે તેટલો જ વેપારીઓને આપી દેશે. તમારી જંગમ મિલ્કત લેવાનો સરકારનો અધિકાર છે, ને સરકાર દયાળુ હોય તો મારે એ નવી જ વાત શીખવાની રહી છે. સરકાર જમીનો ખાલસા નહિ કરે એ હું માની શકતો જ નથી રીતે અને ગેરરીતે તમારી આ યુદ્ધમાં હજાર તદબીરો રચીને એ લડશે. તમને કેદમાં નાંખશે, તમારૂં નસીબ હશે તો તમારા પર ગોળીઓ પણ ચલાવશે. આવવુ જો સહન કરવા તૈયાર હો તોજ લડાઇમાં ઉતરજો. ઇશ્વર સાક્ષી રાખીને મ્હને સત્ય લાગે છે, તે તમને કહું છુ કે એક તરફથી હિંદુસ્તાનને સ્વતંત્રતા અપાવવાનુ કામ તમારે હાથે થશે બીજી તરફથી તમારી મિલ્કત, તમારા જાન, પાણીથી સસ્તાં કરવા પડશે. આખો બારડોલી તાલુકો હિંદુસ્તાનના નકશામાંથી ભૂંસાઇ જવાનો સંભવ છે. ગણત્રી રાખીને કામ કરજો. કેટલાક કહેશે વિઠ્ઠલભાઇએ બહુ બીવડાવ્યા. પણ ચેતવવા ખાતર બહુ બીક બતાવવી એ સારી.

આ તાલુકામાં ૮૭ હજારની વસ્તી છે. તેમાં ૨૫ થી ૩૦ હજાર પાટીદાર અને ૪૦ થી ૫૦ કે ૪૫ હજાર દુબળા કુળીઆ વગેરે છે અને બે ત્રણ હજાર મુસલમાનો, બે ત્રણ હજાર બ્રાહ્મણ અનાવલા, બે હજાર વાણીઆ ને બે હજાર અંત્યજ ભાઇ બ્હેનો છે. હવે પાટી-

દાર જે ૨૫ કે ૩૦ હજાર છે તે અને દુબળા જે ૩૦થી ૩૫ કે ૪૦ હજાર છે. તેમની વચ્ચે; બાપદાદા જેવું અને જણાયું. દુબળાઓ ઉપર પાટીદારોની રહેમ છે. પાટીદાર તેમના મહેરબાન છે તેમની પાસે ગમે તેવું કામ લઇ શકે, એવી તેમની સ્થિતિ છે. હવે એ પણ કહી દઉં કે બ્રાહ્મણ અને વાણીઆનો મોટો ભાગ તેમજ ધૂળીઆ વગેરે થોડા અસહકાર પ્રવૃત્તિમા ઝાઝો ભાગ લેતા જણાતા નથી, વાણીઆ બ્રાહ્મણ વિરૂધ્ધ નથી તેમ તરફે ણમાં પણ નથી પરંતુ પાટીદાર લોકોનો બાર આની ભાગ આ લડાઇમાં એક પગે સામેલ છે અને ભોગ આપવા, જેટલો આપવા પડે તેટલો આપવા તૈયાર છે દુબળા વગેરે વર્ગમા કાર્ય-કર્તાઓએ હજી સુધી પ્રવેશ નથી કર્યો એ સાચુ છે. અત્યારની લડત મહાસભાના ઠરાવ પ્રમાણે પહેલી જરૂરી વસ્તુ હિંદુ મુસલમાન અને બીજી કોમોની આપસમા એકતા આમાં મને અહીં ન્યૂનતા નથી ભાસી.

બીજી જરૂરી વસ્તુ શાન્તિની. આ લડતમાં આપણી સામે ગમે તેટલો ગુસ્સો, ગમે તેટલો જુલમ થાય અન્યાય થાય, પજવણી થાય, છતાં એકજ નિશ્ચયને આપણે વળગી રહેવું છે કે આપણે સહન જ કરવું છે. કોઇને હરગિજ દુઃખ નથી દેવુ.

શાંતિ જ આ લડતનો આખો પાયો છે એ ચળ્યો તો લડાઇ હરિને શરણુ સમજવી. હુ કબુલ કરૂ છુ કે આ તાલુકામાં શાંતિ ભંગની બીક મને ઓછી છે અહીં આવ્યા પછી આ તાલુકામાં ગુન્હાઓ કેટલા થાય છે તેની તપાસ કરી મે જોયુ કે અહીંના ભાઇબ્હેનોમાં સરકાર દરબાર ચડવાની ઝાઝી ટેવ નથી ઘણી તકરારો ઘરમેળે પતાવાય છે. છતાં દારૂ અને તાડી એ એની અહીંના લોકોને વિષે મને બહુ બીક છે શાંતિને અને દારૂ તાડીને અદાવત છે. એ બેને બને જ નહી. આટલા નાના તાલુકામાં ૨૪ દારૂનાં પીઠાં ૧૯ તાડીની દુકાનો અને ૯૭ ઝાડવા છે કેટલી દિલગીરીની વાત ! આ દુકાનોનો કાણુ ભલે સરકારના હાથમાં હોય. અહીંના પાટીદારો દુબળા વગેરે પીનારા વર્ગ ઉપર અસર પાડી શકે તો એ બધી દુકાનો ખાલી પડી રહે ઉજળીયાત વર્ગ કોઇ રડ્યા ખડ્યા સિવાય પીનારો નથી, તેથી સહેલું છે. પહેરાથી એ કામ થઇ શકે પણ પરિણામ માટે પીનારાઓને ઘેર જઇ સમજાવી વીનવીને દારૂ છોડાવો એ સૌથી સારૂં છે

દિલ્હીના ઠરાવની દ્રષ્ટિએ જે તાલુકો લડત માંડે તે ખાદીની બાબતમાં સંપૂર્ણ સ્વાશ્રયી હોવો જોઇએ તેમ અસ્પૃશ્ય ભાવનામાંથી મુક્ત થયો હોવો જોઇએ આ તાલુકાએ કરેલી ઉન્નતી મને સંતોષકારક ભાસી છે વાંકાનેર ગામમાં ઉઘવણના સંખ્યાબંધ ભાઇઓ મારી જોડે ડેલાઓમાં આવ્યા હતા તેમનામાં મ્હે કશી સૂગસંકોચ ન જોયાં, પણ આટલેથી સંતોષ ન માનતાં તમારી નિશાળોમાં તમારાં છોકરાંની સાથે અત્યજોનાં બાળકોને તમે બેસાડો અને કેળવો ત્યારે તમે પૂરા પાસ ગણાશો તમારી રાષ્ટ્રીયશાળાઓમાં અત્યજનાં બાળકોને લઇ આવવાં એ તો બે દિવસનુ કામ છે છતાં એ હજુ બાકી રહ્યુ છે, જો કે સવિનય ભંગને અટકાવવા જેટલું મોટું તો નહિ કહું

સામુદાયિક સવિનયભંગ આરંભવાનું માન અને જશ એ તમારે જોઇતા હોય તો આ અઠવાડીઆજ સોગન લઇને તમારે ઉઠવુ જોઇએ કે તા. ૩૧ મી પછી તમે હાથની કાંતેલી અને વણેલી ખાદી સિવાય બીજું કંઇજ પહેરશો નહિ. બીજું કાપડ હતું-પછી તે આજ તાલુ-

કામાં બનેલું હશે તો પણ નહિ ચાલે. ૩૧ મી તારીખ સુધીમાં જોઇએ તો થોડી ખાદી તાલુકા બહારથી મેળવીને પણ ભરી લઇ શકો. પણ પછી તો એક તાંતણો પણ બહારનો નહિ ખપાવી લેવાય તેવા સોગન લ્યો તો જ તમારાથી લડાઇમાં સામેલ થઇ શકાય.

મારી તપાસનું બ્યાન મેં તમારી આગળ મારા અભિપ્રાય સમેત રજૂ કર્યું છે. આજે ગાંધીજી તમારી વચ્ચે બેઠેલા છે તેમને આવ્યા તેવાજ પાછા વિદાય કરી દેવા હોય એ તમારી મુન્સફીની વાત છે. જો તમો ખરેખર તૈયાર ન હો તો તેમને સાફ નીખાલસ દિલથી કહી દેજો. કે 'બારડોલી તાલુકામાં એક પણ માણસ જીવતો છે ત્યાં સુધી આ તાલુકામાંથીજ સવિનય ભંગની લડત આપને ચલાવવાની છે' ઇશ્વર તમને જય આપો.

ત્યાર બાદ ગાંધીજીએ નીચેના વિવેચન સાથે સવિનય ભંગનો ઠરાવ રજૂ કર્યો.--

ગાંધીજીનું ભાષણ

<u>પ્રમુખ સાહેબ ભાઇઓ અને બ્હેનો</u>

બારડોલીમાં આ મારી ત્રીજીવારની મુલાકાત છે. પહેલીવાર હુ અહીં આવેલો ત્યારે તો માત્ર તમે બારડોલી તાલુકાના ભાઇઓ અને બહેનોએ કેવી તૈયારી કરી રાખેલી છે એટલું જ હુ જોઇ ગયો હતો. તે મુલાકાત વખતે મારી ઉપર જવાબદારી ન હતી બીજી વખત હું આવ્યો ત્યારે આપણા બન્નેની ઉપર ભારે જવાબદારી આવી પડેલી હતી, કેમકે મહાસમિતિએ સવિનયભંગને લગતો પોતાનો ઠરાવ કરી દીધેલો હતો અને તે ઠરાવની કસોટીએ બારડોલીની તૈયારીનો આંક આંકવાનો અને તે હિન્દુસ્તાન પાસે પ્રગટ કરવાનો હતો. છેલ્લી મુલાકાત ઉપરથી હુ એવી છાપ લઇને ગયો હતો કે બારડોલી તૈયાર થઇ શકે, હુ એમ તો કહી નહોતો જ શકેલો કે બારડોલી તૈયાર જ છે. હું તાલુકાના ગામડામાં ભટકયો હતો, મેં લોકોને સવાલો પૂછીને હકીકતો મેળવી હતી. તેને પરિણામે આ તાલુકાની સ્વદેશી અને અસ્પૃસ્યતા સબંધી પ્રગતિ સંતોષકારક હતી એમ હુ કહી શકયો નહોતો

બીજે ઠેકાણે અસ્પૃસ્ય વર્ગો માટે નોખી નિશાળો હોય તો ચાલે, પણ બારડોલીમા તો અસ્પૃસ્યતા એ પાપજ મનાવુ જોઇએ અંત્યજો માટે નોખી નિશાળ કાઢીને તમારે સંતોષ માન્યે નહિ ચાલે તમારી તો એ ફરજ છે કે જે જે ગામે રાષ્ટ્રીય શાળા હોય ત્યાના અંત્યજોને વીનવીને તેમના બાળકોને લઇ આવવા જોઇએ અને તમારા બાળકોની સાથેજ તેમને બેસાડવા જોઇએ આજનો ઠરાવ પસાર કરતાં પહેલાં તે ગામોએ આ કબુલ કરવું જોઇએ. પણ અહીં આવ્યા પછી મને ખબર મળે છે કે એટલું હજી અહીં થયુ નથી. મારી છેલ્લી મુલાકાત દરમિયાન હુ આ તાલુકાના વાંકાનેર ગામમાં ગયેલો તે વખતે ત્યાં અંત્યજના બાળકો રાષ્ટ્રીય શાળામાં આવતાં ન હતાં એમ મેં જોયું. એ ત્રુટી દુરસ્ત કરી લેવાનું તે વખતે ત્યાંના કાર્યકર્તાએ પોતાને માથે લીધેલું પરંતુ આજે પ્રમુખ સાહેબે વાંકાનેરમાં અંત્યજના બાળકો હજી રાષ્ટ્રીય શાળામાં આવતા થયા નથી. હુ જાણુ છું કે તેમાં અંત્યજો પ્રત્યેનો તિરસ્કાર રહેલો નથી. પણ કાર્યકર્તાઓની અહમત છે આપણે જો સ્વરાજ લેવું હોય તો તિરસ્કાર ન રાખીએ એટલુંજ બસ નથી, આપણે ગફલત પણ ન કરી શકીએ.

જેવી અસ્પૃશ્યતાની તેવીજ સ્વદેશીની વાત. સ્વદેશીની બાબતમાં પણ બારડોલી તાલુકાના ભાઇઓ અને બહેનોએ જેટલું કરવું જોઇએ તેટલું નથી કર્યું. તમારામાં હજી તમને પોતાને જોઇએ તેટલી ખાદી પેદા કરવાની શક્તિ નથી આવી તમારી જરૂરીઆત જેટલી ખાદી વણી શકે તેટલા હાથશાળો પણ તમારે ત્યાં નથી બારડોલીની બધી બહેનોએ હજુ પ્રતિજ્ઞા નથી લીધી કે રોજ ઓછામાં ઓછું બે, ત્રણ કે ચાર કલાક તો સારું, વણવાના ઉપયોગમાં આવે એવું સુતર કાંતીશું અને તેને વણાવી લઇશું પંદર દિવસ કે મહિના પહેલા જેટલા રેંટીઆ બારડોલીમાં ચાલતા તેના કરતાં આજે જરૂર વધારે ચાલે છે, સુતર વધારે કતાય છે એ ખરૂં, પણ એટલું બસ નથી જો તમે આખા હિંદુસ્તાનને સ્વતંત્ર બનાવવાનો જશ ખાટવા માગતા હો, જો તમે બારડોલીનું નાક રાખવા માગતા હો, તો અત્યારે કતાય છે તેના કરતાં ઘણું વધુ સુતર તમારા તાલુકામાં તમારે કાતવું પડશે અને અત્યારના કરતાં ઘણું ઝીણું કાંતવું પડશે

હિન્દુ મુસલમાન પારસી, ખ્રિસ્તી બધા ભાઇઓ છે એ ભાવના તમારામાં છે એમ હું માનું છું, જો કે મને ખબર છે કે હજુ પુરો મેલ તો ગયો નથી નાની કોમોને હજી વિશ્વાસ પેદા નથી થયો. હિન્દુ મુસલમાનની મિત્રાચારીનો ભય પારસી ઇસાઇ વગેરે નાની કોમોના દિલમાંથી ગયો નથી સ્વરાજનો અર્થજ એ છે કે બહુમતિની સત્તા ચાલે પણ ઝાઝા સમુદાયની સત્તા વધે અને વધેલા સત્તાનો દુરૂપયોગ થાય એ સ્વરાજ ન થયું, એ તો અત્યાચાર થયો. અને તેવું થાય ત્યારે તો તે સ્વેચ્છાચારીઓનો નાશ જ સંભવે હિન્દુસ્તાનમાં આજે ચાલી રહી છે તે આથી ઉલટી જ વસ્તુ છે મુઠીભર માણસો કરોડોના ઉપર સ્વેચ્છાચાર ચલાવી રહ્યા છે. પણ તે અંગ્રેજોનો સ્વેચ્છાચાર કદિ ચાલવાનો નથી; મુઠીભર અંગ્રેજો જ્યારે સ્વેચ્છાચારથી વર્તી કરોડો હિન્દીઓના ઉપર અત્યાચાર કરે છે ત્યારે તેમાં કરોડોનો પણ વાંક રહેલો હોય છે આપણા હાથમાં જો સત્તા હોય તો મને નથી લાગતું કે અંગ્રેજોના જેવોજ સ્વેચ્છાચાર આપણે પણ નાની અને નિર્બળ કોમો પર ન કરીયે.

મુઠીભરને જો કરોડો ઉપર રાજ્ય કરવું હોય તો કાં તો ત્રાસ દઇને, જુલમ વર્તાવીને કરી શકે, અને નહિ તો તેઓ ફકીર થઇને રહે અને બની શકે તેટલો વહેવાર ખેડે પણ તેવા ફકીર બનવા સારૂ તો પરમાર્થ બુદ્ધિની, સ્વાર્થત્યાગની જરૂર છે. તે ન હોય તો આજ જેમ ચાલે છે તેમ બુરાં કર્મો કરીને જ ઘણાઓની ઉપર પોતાનો અમલ ચલાવી શકાય.

અંગ્રેજી સલ્તનત અત્યારે લાલચ અને લોભને વશ પડેલી છે લાલચથીજ તે અહીં આવી હતી ઇસ્ટ ઇંડિયા કુંપની લાલચને લીધેજ અહીં આવી. તેણે આવીને જોયું કે રાજ્ય વિના વેપાર ચાલે તેમ નથી. તેણે તો અહીં સોના અને રૂપાની ખાણો જોઇ. તે ખાણો તે આપણાં શરીર અને તે આપણાં શરીર પરનાં વસ્ત્રો એ સોનાં રૂપાં લૂંટવા સારૂ એ સલ્તનતે આપણને નગ્ન કર્યાં. તેણે લાલચોથી, અને અનેક પ્રકારના જુલમોથી આપણાં કપડાં હરણ કરી લીધાં.

બંગાળમાં, ચંપારણમાં, આસામમાં હજારો વીઘાં જમીન લઇને તેઓ પાક કરે છે. પણ ત્યાં પણ મજુરી જુઓ તો આપણીજ. બધો વેપાર કાં તો દબાવીને, કાં તો ફોસલાવીને કરવામાં આવે છે. આમ આ સલ્તનત સામ, દામ, ભેદ, દંડ એવી જે ચાર નીતિઓ કહેલી

છે તે બધીનો ઉપયોગ કરીને આપણા ઉપર રાજ્ય ચલાવી રહી છે. પરંતુ તેમાં તેનો દોષ કાઢવો એ તો નામર્દાઇની નિશાની છે

તેજ સલ્તનતે પગર ચાલીને જો મારડોલાં તાલુકાની ૮૭ હજારની વસ્તીમાંથી ૮૪ હજાર હિંદુ, જો ૩ હજાર પારસી ખ્રિસ્તી મુસલમાન વગેરે ભાઇઓ ઉપર અત્યાચાર કરે, જો તેમને રંજાડે તો જગત આપણે વિષે શું કહેશે ? શ્રી કૃષ્ણે સ્વેચ્છાચારી યાદવોને જે શાપ આપ્યો હતો તેજ શાપ દુનિયા આપણને આપશે ને આપણો નાશ થશે

આપણી પોતાના તાકાતના જો આપણને વિશ્વાસ આવી ગયો હોય તો રામરાજ્ય સ્થાપવાને માટે દારૂગોળાની કે તોપની જરૂર નથી, પણ જાગૃતિની, જ્ઞાનનીજ જરૂર છે

તમે એમ નહીં માનતા કે સરકાર તમારા ઉપર પોતાના બંદુકના જોર પર રાજ્ય ચલાવે છે, ૮૭ હજારની વસ્તીમાં સલ્તનતની નિશાની તરીકે તો ગણ્યા ગાંઠ્યા અમલદારોજ છે તેઓ કેવળ તમારી સંમતિથીજ તમને ફોસલાવીને જ રાજ્ય ચલાવે છે પણ જો ઘડીયે તમને એમ થઇ જાય કે અમારે એ અમલદારોની નીચે નથી રહેવું તેઓ રહેવા માગતા હોય તો નોકર થઇને સુખેથી રહે એવો જ્યારે તમારો વિચાર થશે ત્યારે તમે ૮૭ હજાર તો તમારી પોતાની સ્વતંત્રતા લઇને બેસી જઇ શકશો એટલું તમે કરી શકશો એવી આશાએ તો હું અહીં આવેલો છું સ્વતંત્રતા મેળવવા સારૂ નથી તમારે એકે અમલદારને મારવાની જરૂર કે નથી એકને ગાળ દેવાની જરૂર, તેમને ચોખ્ખી ના કહી દેવાની જરૂર છે કે અમે તમારી જોડે સહકાર કરવા નથી માગતા

લોર્ડ વિલિંગ્ડને એક વખતે એક માનપત્રના જવાબમાં કહ્યું હતું કે હિંદુસ્તાનમાં ના પાડવી એ તો કોઇને આવડતુંજ નથી સૌ કોઇ 'હા સાહેબ, હજૂર' એટલું કહી જાણે છે. હવે જ્યારે તેમના કહેવા પ્રમાણે આપણે ના પાડતા શીખ્યા છીએ અને કહીએ છીએ કે તમારી સાથે સહકાર અમારે ન જોઇએ ત્યારે તે સાહેબ ગુસ્સે થયા છે તમારો અમારી સાથેનો નાતો નભાવવો હોય તો તે મિત્ર તરીકેનો, ખાનદાનીનો સભ્ય વ્યવહાર ભલે રહે પણ તમે અમારા સરદાર બનવા માગતા હોય તો તમારી સાથે અમારે સહકાર નથી કરવો એ સહકાર ન થયો. એ તો તમે અમારી ગુલામી ઇચ્છી

આપણી લડતની કુંચી આપણી એકતા છે. હિન્દુ-મુસલમાન એકતાનો અર્થજ એ છે કે પારસી ખ્રીસ્તીની રક્ષા અને તેનો પદાર્થપાઠ એ છે કે કોઇ સરકારી અમલદાર ઉપર આપણે અત્યાચાર ન કરીએ પણ દરેકને મિત્ર ગણીને સંઘરીએ સંઘરવાનો અર્થ એટલોજ કે કે તેનું અપમાન ન કરીએ, તિરસ્કાર ન કરીએ, તેને તુંકારો ન દઇએ, તેની આમન્યા રાખીએ, તેમને કહીએ કે અમારે કંઇ તમારી સાથે વેર નથી બાંધવું, પરન્તુ તમારૂં રાજ્ય અમારે ન જોઇએ, એ સિવાય તમારેને અમારે કશો વાંધો નથી. તમે બંદુકતાથી અમારા ગામમાં કોઇના ઉપર અમલ નહિ ચલાવી શકો અમલદારને પણ મનમાં ખાત્રી થઇ જવી જોઇએ કે પિસ્તોલ સાથે રાખ્યા વગર પણ પોતે ને પોતાનાં બાળકો આઠે પહોર નિર્ભયપણે તમારા ગામોમાં થઇને જઇ આવી શકે.

આટલું તમે સમજ્યા છો એમ માનીનેજ હું અહીં આવ્યો છું. જો આપણે ખરા દિલથી એવી અહિંસા પાળતા નહિ હોઇએ પણ પાખંડીજ ટોઇશું તો હું તમને ભવિષ્યવાણી સંભળાવું છું કે એક મહિનામાંજ આપણે બાજી ખોઇ બેસીશું. જે હિંદુ-મુસલમાનની એકતા એ

પાખંડ કરીને આપણામા અંદરખાને અવિશ્વાસ બરાબ રહેશે. હશે તો મુસલમાનોને અફઘાનની મદદ લેવાનુ સૂઝશે, હિન્દુને વળી જાપાન પાસે જવાનું મન થશે અથવા છેવટે અંગ્રેજોની જ પાસે જઇને કહેશે કે હવે તો તમેજ રાજ્ય ચલાવો. એ સ્થિતિ કરતાં તો મરણુ બહેતર છે. એ સ્થિતિમાં મારા જેવાને તો હિજરતજ કરવી રહી હિજરત એટલે દેશ છોડી જવુ. મુસલમાનોને ધર્મમાંજ હિજરત છે એમ નથી. તુલસીદાસજી પણુ કહી ગયા છે કે અસંતો વસતા હોય ત્યાંથી નાસી છૂટવુ, અસંતોની પણુ વંદના તો ખરીજ, પણુ તે સેંકડો ગાઉ દૂરથી. જ્યાં સુધી આપણે અહીં રહ્યા રહ્યા સ્વતંત્રતાનો મંત્ર જપી શકીએ ત્યાં સુધી આપણું કાર્ય ચાલશે. પણુ આપણુને માલુમ પડે કે મુલકમાં આપણા સાથી હવે કોઇ રહ્યા નથી ત્યારે મુલક છોડી જવાનો સૌને અધિકાર છે.

હિન્દુસ્તાનની સ્થિતિ જોતા આપણે માટે એક માત્ર શાંતિનો માર્ગજ તારણહાર છે.

આ બધી બાબતોની ઠરાવ મૂકતા પહેલા હુ ચોખવટ એટલા માટે કરૂં છું કે અજાણુ પણુમાં આપણામાંનો કોઇ હાથ ઉંચો ન કરે. હાથ ઉંચો કર્યે કંઇ સ્વરાજ નથી મળી જવાનુ. જાતે મરીને માલમિલકત ખુવાર કરીને વાસણુ કુસણુ, ઢોર, ઢાંખર ગુમાવી પાયમાલ થઇનેજ સ્વરાજ ઘેર આવવાનું છે.

બધી સ્ત્રીઓ જ્યાં કાંતતી નથી થઇ ગઇ ત્યાં સુધી બધા પુરૂષો પણુ જો કાંતવા નહિ લાગી જાય અને આળસમાં વખત ગુમાવશે તો આપણે મરવાના છીએ. આપણે મરવુ તો છે જ, પણુ જ્ઞાનપૂર્વક, પવિત્ર થઇને મરવું છે તે માટે તો હાથમાં નિરન્તર માળા જોઇએ, અને રેંટીયાની માળા એજ સાચી માળા છે આપણા હૃદયમાં નિરન્તર એજ જાપ ચાલે કે હિન્દુસ્તાન નવસ્ત્રુ છે તેને મારે ઢાંકવુ છે જેઓ અત્યારે કાંતે છે તેઓ ઇશ્વરનું કામ કરે છે. તમે બધા પુરૂષો એક, બે કે ત્રણુ કલાક રેંટીયામાં આપવાને તૈયાર હો, બારડોલી તાલુકાની બહાર ખાદી ન મળે તો લંગોટભર રહેવા તૈયાર હો, તોજ તમે આ ઠરાવને ઝીલજો.

આજે સવારે શ્રી વિઠ્ઠલભાઇની જોડે અને કેટલાક પ્રતિનિધીઓ જોડે મારે વાત થઇ ત્યારે મને કહેવામાં આવેલુ કે બારડોલી હજુ તૈયાર નથી એ બતાવી આપે છે કે આપણે પરમેશ્વરને હજુ છેતરતા નથી, જે કદી છેતરાતો નથી મનુષ્યને છેતરી શકાય છે છતાં આપણે તેને છેતરતા નથી, તેમ આપણા પોતાના આત્માને પણુ છેતરતા નથી, તેથી એ વખતે વિચાર કર્યો કે ૧૫ દિવસની મુદત પછી જ બારડોલીને તૈયાર થયેલુ જાહેર કરવું. પણુ મેં વિચાર કર્યો કે ઠરાવ તૈયાર કરતાં પહેલાં બધાં ગામોના પ્રતિનિધિઓને મળી લઉં, કે જેથી જેઓ તૈયાર હોય તેમને નિરાશા ન થાય. તૈયાર નથી એ જવાબ દેનારાઓ કામ કરનાર સ્વયંસેવકો હતા અને તે તેમની સાવચેતી સૂચવનારા હતા. પછી પ્રતિનિધિઓને મળ્યો ત્યારે હાજર રહેલા ગામના પ્રતિનિધિઓમાંથી ૨૫ ગામવાળાઓએ કહ્યું કે અમે આજેજ પુરેપુરા તૈયાર છીએ. બીજાઓએ કહ્યું કે આવતી કાલેજ અંત્યજના બાળકો તે તમારી શાળાઓમાં લઇ આવવા પડશે મેં કહ્યું ગીતાજીમાં પાંચ વર્ણ લખ્યા નથી. આ પાંચમાં વર્ણને મૂળના ચારમાં સમાવી દેવા તૈયાર છો? એનો એટલોજ અર્થ છે કે દુબળા વગેરે પ્રત્યે જે જાતનુ વર્તન રાખવું જોઇએ. તેજ જાતનુ અંત્યજો પ્રત્યે પણુ રાખવુ જોઇએ (દુબળા વગેરેને જે ત્રાસ આપતા હોય એવો ત્રાસ અંત્યજોને પણુ આપીને એ સરખાપણુ દેખાડવાનું નથી) દુબળાને જેમ નિશાળમાં, ઘરમાં આવવા દઇએ તેમ અંત્યજના બાળકોને પણુ બેસવા દઇયે; દુબળા જે આપણા કુવામાંથી પાણી ભરે તો અંત્યજો પણુ ભરે. જે વસ્તુને ધર્મ સમજીને પાલન કરીયે તેમાં પછી કજીઆઇ

રાખવી ન જોઇયે. તેમાં તો ઉદારતા રાખવી ઘટે અહીં હાજર રહેલા ભાઇઓમાં જો કોઇ એમ માનતુ હોય કે ગાંધી જેવા ગાંડાનો ઉપયોગ કરી લેવા ખાતર અત્યારે ઢેડાને અડી લઇએ તો હુ કહું છુ કે તે માણસ પરમેશ્વરને મને અને તમને છેતરશે. તેવુ પાખંડ મનમાં હશે તો તમે અંત્યજોને હાથેજ મરશો એ ખાત્રીથી માનજો

તમે એમ ન ગણી કાઢતા કે હુ તો એક વટલેલો માણસ છુ, સુધારાવાળો છુ હુ ચુસ્ત હિન્દુ તરીકે માનુ છુ કે હિન્દુ શાસ્ત્રોમાં અત્યારના જેવી અસ્પૃશ્યતાને ક્યાંયે અવકાશ નથી હુ કંઈ શાસ્ત્રાર્થ કરવા નથી માગતો હુ તો શાસ્ત્રોને જેવા સમજ્યો છુ તેવાનુ દોહન તમારી સામે મુકી રહ્યો છુ આવી જાતનુ અસ્પૃશ્યતાનુ પાલન એ અધર્મ છે તેવુ પાલન કરશે તેને યમરાજા જરૂર પૂછશે અને તેને ફળ ભોગવવુ પડશે અજ્ઞાનનું બહાનુ પણ ત્યાં ચાલશે નહિ હિન્દુ શાસ્ત્રોમા કે કોઇ પણ ધર્મશાસ્ત્રમાં એમ નથી કહ્યુ કે અજ્ઞાનપણે પાપ કરનારને પાપનુ ફળ ભોગવવુ નથી પડતુ જાણી બુઝીને પાપ આચરનારા કરતાં તેને ઓછુ ભોગવવું પડે એટલુ જ પણ અજ્ઞાનપણે આચરનારને પણ કર્મના ફળ તો ભોગવ્યેજ છુટકો. કર્મની એવી ન્યારી ગતિ છે વ્યવહારિક દૃષ્ટિએ આજે અંત્યજોને અડી લેવું ઠીક છે, એમ નહિ માનશો. તમે એમાં ધર્મ નથી એમ ખરેખર માનતા હો તો કહી દેજો કે અમે આમાં ધર્મ ગણતા નથી મને તેનુ દુઃખ નહિ થાય હુ વળી બીજે ભિક્ષા માગવા જઇશ અને પૂછીશ કે આ શરતે સવિનય ભંગ કરવા કોણ તૈયાર છે? અને કોઇજ તૈયાર નહિ હોય તો હુ એકલોજ સવિનય ભંગ કરીશ

શાન્તિ વિષે પણ ચોખવટ કરી લેવાની જરૂર છે. મુસલમાનો અને ગીતાના અભ્યાસી મને કહે છે કે એક વખતે તલવાર વાપરવી ધર્મ છે શ્રીકૃષ્ણે પોતે અર્જુનને યુદ્ધમાં પ્રેર્યો પરન્તુ મારે માટે તો અહિંસા એ પરમધર્મ છે, તમારે માટે ભલે એ વ્યવહારધર્મ હોય બાકી અસ્પૃશ્યતા નિવારણ એ તો સનાતન ધર્મ જ છે, અસ્પૃશ્યતાનો નાશ કરો એટલે અંત્યજોની સાથે ખાઓ પીઓ અથવા બેટી વ્યવહાર કરો, તેમના જ પીધેલા લોટામાં સાફ કર્યા વગર પાણી પીઓ, એમ હું નથી કહેતો. એક બીજાનુ એઠું વાસણ વાપરવાની હિન્દુ ધર્મ કોઇને ફરજ નથી પાડતો. શુદ્રો સાથે જેવો તમારો વ્યવહાર છે તેવો જ અંત્યજો સાથે રાખવાને તમે આ ઠરાવથી બંધાઓ છો. જો આટલું સમજ્યા હો તોજ હાથ ઉંચા કરજો.

તમારી ઉત્સુકતાને વિષે તો સવાલ જ નથી ઉત્સુક છો તેથી તો બધાને બોલાવી રહ્યા છો. પણ અસ્પૃશ્યતાને દુર કરો, સ્વદેશી વ્રતનું પાલન કરો તો હુ માનુ કે તમે ખરેખર જેલ જવા, જમીનો હરાજ થવા દેવા તૈયાર છો દેશને સ્વતંત્ર કરવા ઇચ્છો છો અને હિંદુસ્તાન જેવા મોટા દેશને સ્વતંત્ર કરવા નીકળનારે ભોગ પણ મોટા આપવાજ જોઇયે.

કોઇ એમ ન માનીને બેસે કે હુ અહીં રહેવાનો છુ એટલે હુ તમને બચાવી લઇશ. હું જ્યાં જાઉં છું ત્યાં તો ઉલટા ઉપદ્રવજ થાય છે, આપણે બધા વલોવાઇ જઇએ છીએ. હું તમારી અંદર શાંતિ કરવા નથી આવ્યો, પણ અશાન્તિ ઉપજાવવા આવ્યો છુ. અશાન્તિ સિવાય શાન્તિ નથી, પણ તે અશાન્તિ આપણી પોતાની. આપણા મન જ્યારે વલોવાઇ જશે, આપણે જ્યારે દુઃખના અગ્નિમાં ખુબ તપશુ. ત્યારેજ ખરી શાન્તિ પ્રાપ્ત કરી શકવાના છીએ.

તમે એમ માની બેઠા હો કે જેલ જશુ એટલે બસ છે, પણ એકલી જેલથી નહિ ચાલે. સરકાર તમારો પાક લઇ જશે. જરૂર હુ તમને શાહુકારી ચોરી કરતાં તો શીખવવાનો

છું જ. સરકારને તો દસ માથાં અને વીસ હુજા છે. તમે મહેસુલ ભરવાની ના કહેશો તેને બીજે દિવસે સરકારના ઘોડા આવીને ઉભા રહેશે. તે વખતે આપણે સિપાઈઓ સામે લડીશું નહિ. આપણો કપાસ, અનાજ, શાકભાજી, જે લઇ જઇ શકે તે ભલે લઇ જાય. પણ સરકાર એ ચીજો આપણી પાસે રહેવા દેશે તો આપણે જરૂર ઘેર લઇ જવાના. એમ પોતાનો માલ ઘેર લઇ જવો એ ચોરી કહેવાતા હોય તો ભલે સરકાર આપણને દંડે કે મારી નાંખે. મોહનલાલ પંડ્યાએ તેવીજ રીતે ડુંગળીની ચોરી મારી સલાહથી કરી હતી. સરકાર તમારાં ઢોર લઇ લેશે. લેવા આવનારને ગાળ ન દેશો, પણ હાથે છોડીને આપી દેજો. એમ જયારે વર્તશો ત્યારેજ તમે મહેસુલ નહિ ભરવાને લાયક ગણાશો. એ બધા નુકશાનને માટે તૈયાર રહેવું પડશે. જો તમારો માલ પચી ગયો તો એનો અર્થ એજ થવાનો કે બે લાખની મહેસુલ ભરવાને બદલે દસ લાખનો માલ ફના થઇ જવા દેવો.

આટલી તમારી તૈયારી છે? જો હોય તો હું ઠરાવ રજૂ કરૂં. કોઇને કાંઇ પુછવું હોય કે ન સમજાયું હોય તો તેનો ખુલાસો માગી લેવો

સ.—અમારી માલ મિલકત લઇ જાય તે સહન થાય, પણ સરકારનાં માણસો અમારી વહુ બેટીઓ ઉપર અત્યાચાર કરે તો?

જ —આપણે પોતાની જાત ઉપર અને મનુષ્ય જાત ઉપરનો આપણો વિશ્વાસ ખોયો છે. હું પોતે જો કે અત્યારે એવી હાલતમાં છું કે ૫ દર વર્ષનો બાળક પણ મને પાડી નાંખી શકે, છતાં હું મારી સ્ત્રીની જોડે રહું છું તે એટલા માટે કે મારામાં તેનું રક્ષણ કરવાની શક્તિ છે. હું કોઇપણ જૂવાનીઆને કે કાબુલીને નોતરૂં છું કે તે મારા સ્ત્રીની લાજ લુંટવા આવે. મારામા મરી જવાની શક્તિ છે અને જયાં સુધી મરવાની તાકાત હોય ત્યાં સુધી ડર-વાની કશીજ જરૂર નથી તમે પુછશો હાથ પગ બાંધે તો? પીસ્તોલ તાકે તો? પીસ્તોલવાળા ઘણાની પીસ્તોલ સાબુત છતાં તેમના ઘર લુંટાયા છે અને લાજ લુંટાઇ છે રક્ષણને સારૂ પીસ્તોલ નહિ પણ છાતીની જરૂર છે.

[વધારે સવાલોની થોડીવાર રાહ જોઇને ગાંધીજીએ સર્વ પ્રતિનિધિઓની તૈયારીનું માપ કાઢવા નીચેના પ્રશ્નો પૂછ્યા]

(૧) મે સમજાવ્યું તેમ તમે હિન્દુ, મુસલમાન, પારસી, ઇસાઇની મિત્રતાને ધર્મ સમજો છો?

(૨) હિન્દુસ્તાનની અત્યારની પરિસ્થિતિ જોતાં સ્વરાજ મેળવવાનો, ખિલાફત અને પંજાબનો ન્યાય મેળવવાનો એકજ માર્ગ છે અને તે શાંતિનો. એમ માને તે હાથ ઉંચા કરે.

(૩) જે માને કે સ્વદેશી વિના હિન્દુસ્તાનની સિદ્ધી નથી, જે ભાઇઓ અને બ્હેનો પરદેશી કે મીલનાં કપડાંનો ત્યાગ કરવાનો અને ૫ મી ફેબ્રુઆરી પછી બારડોલી તાલુકા બહારની ખાદી પોતાને નજ ખપે એમ માનતા હોય તે હાથ ઉંચા કરે.

(૪) અસ્પૃશ્યતા એ અધર્મ છે એમ માનો છો? અને અત્યંજનાં બાળકોને રાષ્ટ્રીય શાળાઓમાં તમારાંજ છોકરાં સાથે બેસાડવા તૈયાર છો?

(૫) તમારાં ખેતર પાદર. ઢોર ઢાંખર, માલમિલકત લઇ જાય, તમે ભીખારી થાઓ, તેની પરવા ન કરતાં હિંદુસ્તાનની લજ્જા રાખવાને ખાતર બધું ખોવા, જેલ જવા—અને તે બધું ગુસ્સો કર્યા વગર—તૈયાર છો?

(દરેક સવાલને આખી સભાએ હાથ ઉંચા કરીને સંમતિ આપી.)

'નવજીવન' તા. ૫–૨–૧૯૨૨

પરિશિષ્ટ ૯.

<u>નામ. વાઇસરાય જોગ</u>

સાહેબ,

મુંબઇ ઇલાકામાં સુરત જીલ્લામાં બારડોલી એક નાનો તાલુકો છે તેની વસ્તી આશરે લગભગ ૮૭૦૦૦ છે ગયા માસની ૨૯ મી તારીખે શ્રી વિઠ્ઠલભાઈ પટેલના પ્રમુખપણા નીચે ત્યાં એક સભા ભરાઇ હતી અને તેણે સામુદાયિક સવિનય ભંગ કરવાનો ઠરાવ કર્યો મહાસમિતિએ ગયા નવેમ્બર માસના પહેલા અઠવાડિયામાં દિલ્હીમાં કરેલા ઠરાવમાં જણાવેલી શરતો પાલન કરવાની લાયકાત એ તાલુકાએ સિદ્ધ કરી છે કદાચ બારડોલીના ઠરાવને સારૂ મુખ્યત્વે કરીને હું જવાબદાર હોઇશ તેથી જે સ્થિતિની નીચે એ ઠરાવ કરવામાં આવેલો છે, તેનો ખુલાસો આપની અને પ્રજાની પાસે કરાવાની મારી ફરજ છે.

મહાસમિતિના ઠરાવ પ્રમાણે સામુદાયિક સવિનય ભંગ કરવા સારૂં બારડોલીને પ્રથમ પદ આપવાનો ઇરાદો હતો. એમ સવિનય ભંગ કરીને ખિલાફત, પંજાબ અને સ્વરાજ વિષેના હિંદુસ્તાનના નિશ્ચયને ના મંજુર કરવાની સરકારની પાકી હઠીલાઇથી પ્રજા સળગી ઉઠી છે એ બતાવવું હતું

ત્યાર બાદ મુંબઇમાં ૧૭ મી નવેમ્બરે હિંદુસ્તાનની કમનસીબીને લીધે દુઃખદાયક તુફાન થયું અને તેને પરિણામે બારડોલીએ ધારેલું પગલું લેવાનું મુલતવી રહ્યું

દરમ્યાન હિંદુસ્તાનની સરકારની સંમતિથી બંગાળ, આસામ, સંયુક્તપ્રાંત, પંજાબ, દિલ્હી અને બિહાર, ઓરિસ્સા વગેરે જગાઓમાં એક રીતે ઘોર પ્રકારની દમનનીતિ ચાલુ થઇ તે તે પ્રાન્તોમાં સત્તાધીશોએ લીધેલાં પગલાને 'દમનનીતિ' કહેવામાં આવેલું છે તે આપે નાપસંદ કર્યું છે એ હું જાણું છું. મારો અભિપ્રાય તો એવો છે કે જ્યારે જ્યારે અમુક સ્થિતિને પહોંચી વળવા સારૂ જોઇએ તે કરતાં વધારે વેગવાળા પગલા ભરવામાં આવે ત્યારે તે અવશ્ય દમનનીતિ કહેવાય લોકોનો માલ લુંટવો, નિર્દોષ લોકો ઉપર હુમલા કરવા, કેદીઓની તરફ ઘાતકી રીતે વર્તવું, એમને ફટકા મારવા—એ કોઇ પણ રીતે કાયદેસર સભ્ય અથવા આવશ્યક નજ ગણી શકાય. આ પ્રમાણે સત્તાવાળાઓ જ્યારે મર્યાદાનો ભંગ કરે ત્યારે તેને નિરંકુશ દમનનીતિ એજ વિશેષણ આપી શકાય અસહકારીઓ અને તેમના સાથીઓએ કેટલેક દરજ્જે હડતાળોના સંબંધમાં અને ચોકીઓના સંબંધમાં લોકોને દબાવવાની નીતિ ચલાવી છે એમ કબુલ કરીએ તો પણ તેથી કાંઇ શાન્ત સ્વયંસેવક મંડળ અથવા તો તેવાજ શાંતિમય જલસાઓને તોડી પાડવાની પદ્ધતિનો બચાવ ન થઇ શકે. વળી, તેમ કરવાને સારૂ જેમાં ઇરાદાપૂર્વક હિંસા કરવાને ચોખ્ખી રીતે સ્થાન હતું તેવી પ્રવૃત્તિને પહોંચી વળવા સારૂ ઘડાએલા અસાધારણ કાયદાનો દુરુપયોગ કરવામાં આવેલો છે. વળી, સાધારણ કાયદાનો ગેરકાયદેસર ઉપયોગ નિર્દોષ માણસોને દબાવવાને સારૂં થયેલો છે એમ અમારામાંના ઘણાનું માનવું છે. એવા દુરુપયોગને સારૂ 'દમનનીતિ' વિશેષણ ન વાપરીએ તો બીજું ક્યું વિશેષણ વપરાય ? વળી, જે કાયદો રદ કરવાનો ઇરાદો સરકારે જાહેર કરેલો છે તે કાયદાની રૂએ તેમજ બીનજવાબદાર હુકમથી વર્તમાનપત્રોને બંધ કરવામાં આવ્યાં છે તે નીતિને પણ બીજા કયા વિશેષણથી ઓળખી શકાય ?

તેથી પ્રજાની સામે તાત્કાલિક ફરજ આવી પડેલી છે તે તો એ છે કે ભાષણનો, સંઘો બનાવવાનો અને વર્તમાનપત્રો ચલાવવાનો પ્રજાનો હક છે તેનો નાશ થતો અટકાવવો.

સરકારની ચાલુ વૃતિ જોતાં અને ઉપદ્રવ કરનારી શક્તિઓ ઉપર કાબુ મેળવવામાં હજુ પ્રજા પૂરી તૈયાર નથી થએલી તેવી સ્થિતિમાં માલવીયાજીએ બોલાવેલી સભાની સાથે કાંઇ પણ સંબંધ રાખવાની અસહકારીઓની ઇચ્છા ન હતી સભાનો ઉદેશ બધા પક્ષોનુ એક સંમેલન બોલાવવાનો ને આપને મનાવવાનો હતો પણ જે દુખ ભોગવવાનું રોકી શકાય તે રોકવાને સારૂં હું ઇંતેજાર હોવાથી માલવીયાજીની સભાની ભલામણો કબુલ કરવાની સલાહ મહાસભાની કારોબારી સમિતિને આપતા હું અચકાયો નહિ તેમજ જો કે મારી મતિ પ્રમાણે તો આપના કલકત્તાના ભાષણથી તેમજ બીજી રીતે હુ આપની ઇચ્છાઓ જાણી શક્યો હતો તેને અનુસરનારી તે સભાની શરતો હતી તેમ છતાં આપે એ સભાની દરખાસ્તોનાં કારણો આપ્યા વિના કેવળ ઇન્કારજ કર્યો છે આવી સ્થિતિમા પ્રજાની માંગણીઓ, તેમજ જાહેર ભાષણનાં સાધનો અને વર્તમાનપત્રોના સામાન્ય હકોને અચળ કરાવવા સારૂ પ્રજાએ કોઇપણ શાંતિમય ઉપાય શોધ્યા સિવાય છુટકોજ ન રહ્યો મારા નમ્ર વિચાર પ્રમાણે હાલ જે બધુ સરકાર તરફથી ચાલી રહ્યું છે એ સૂચવે છે કે અલીભાઇઓએ પોતાની ઉદારતા અને બહાદુરી દર્શાવનારી વગર શરતની માફી બહાર પાડી હતી તે વખતે જે સભ્ય નીતિ આપ નામદારે ગ્રહણ કરી હતી તેનો સ્પષ્ટ રીતે ત્યાગ થયો છે ! તે વખતે હિન્દની સરકારે અસહકારની પ્રવૃતિઓ જ્યાં લગી વાચામાં અને કાર્યમાં શાંતિમય રહે ત્યાં લગી તેને અટકાવવી નહી એવો નિર્ણય જાહેર કર્યો હતો જો સરકાર એ નિષ્પક્ષપાત નીતિને વળગી રહી હોત, પ્રજામતને પાકવા દીધો હોત અને તેની પુરી અસર પડવા દીધી હોત તો ઉપદ્રવ કરનારી શક્તિઓ ઉપર મહાસભા પૂરો કાબુ મેળવી શકે અને તેના લાખો અનુયાયીઓ વધારે મર્યાદાશીલ બની રહે ત્યાં સુધી તીવ્ર સવિનયભંગ રોકવાનું બનવા જોગ હતું પણ આ કમનસીબ દેશની તવારીખમાં એક રીતે જોતાં કદી નહિ થએલ એવી ચાલુ નિરંકુશ દમન નીતીએ સામુદાયિક સવિનયભંગ તુરત કરવાની ફરજ દેશની ઉપર મુકી દીધી છે મહાસભાની કારોબારી સમિતીએ તેની હદ બાંધી છે અને તે હદ બાંધવાનો અધિકાર મને સોંપેલો છે તે પ્રમાણે હાલ તો બારડોલીમાજ સામુદાયિક ભંગ ચાલશે ઉપરાંત મને મળેલા અધિકારની રૂઇએ મદ્રાસ ઇલાકામાં આવેલા ગન્તુર જીલ્લાનાં ૧૦૦ ગામડાનાં એક ઝુમખાને મારે કદાચ રજા આપવી પડે તે ગામોએ શાંતિ, જાતિઓ વચ્ચેની એકતા, કાંતવાની અને ખાદી વણવા પહેરવાની અને અસ્પૃશ્યતા વિષેની શરતોનું પુરેપુરૂ પાલન તો કરવુ પડશે જ પણ બારડોલીમાં સવિનયભંગનું કાર્ય ચાલુ થાય તેના પહેલા હિન્દી સરકારના વડા સુબા તરીકે આપને હુ નમ્રતાપૂર્વક કહું છુ કે, આપની નીતિ છેવટને સારૂ બદલો, જેઓને શાંતિમય પ્રવૃતિઓના સબંધમાં પકડવામાં અથવા કેદ કરવામાં આવેલા છે તે બધા સરકારી કેદીઓને છોડી દો અને મુલકની અંદર જે જે શાંતિમય પ્રવૃતિઓ ચાલી રહેલી છે તેની વચમાં સરકાર જરા પણ નહિ આવે એવું ચોખ્ખી રીતે જાહેર કરો, પછી ભલે તે પ્રવૃતિઓ ખિલાફત, પંજાબ, સ્વરાજ્ય સબંધમાં હોય અથવા બીજા કોઇ કામને સારૂ હોય, અને ભલે તે શાંત પ્રવૃત્તિઓ ગુન્હાઓને લગતા પણ દમનનીતિવાળા કોઇ પણ કાયદાની અંદર આવી જતી હોય તેજ પ્રમાણે વર્તમાન પત્રો ઉપરનો બિનઅદાલતી બધો અંકુશ નીકળી જવો જોઇએ અને જે દંડ અથવા તો જપ્તીઓ કરવામાં આવેલાં છે તે પાછાં મળવાં જોઇએ. આ પ્રમાણે માગણી કરવામાં જ્યા સભ્ય રાજ્યનીતિ ચાલે છે તેવા ગણાતા દેશોમાં જે પ્રથા ચાલે છે તેના કરતાં હું કંઇ વધારે માગણી કરતો નથી. જો આ જાહેરપત્ર પ્રગટ થયા પછી સાત દિવસની અંદર મારી માગણીઓ સ્વીકાર કરવાનુ આપ જાહેર કરશો તો જે સેવકો કેદમાં છે તેઓ

છુટીને આખી વસ્તુસ્થિતિનો નવેસર વિચાર કરી શકે ત્યાં સુધી તીવ્ર સવિનયભંગ મોકૂફ રાખવાની સલાહ આપવા હું તૈયાર છું. જો આ પ્રમાણે મારી માગણીનો સરકાર સ્વીકાર કરશે તો હું એમ માનીશ કે લોકમતને માન આપવાનો તેનો શુભ ઇરાદો છે, અને તેથી લોકોને હું એવી સલાહ આપીશ કે તેઓ જાહેર મત કોઇ તરફથી અંકુશ મૂક્યા વિના વધારે કેળવવામાંજ રોકાય અને એવો વિશ્વાસ રાખવો કે દેશની નિશ્ચિત થયેલી માગણીઓનો સ્વીકાર તે વડે થઇ શકે, અને એમ થયા પછી સરકાર સંપૂર્ણ નિષ્પક્ષપાત નીતિનો ત્યાગ કરે અથવા હિંદુસ્તાનની પ્રજાના સ્પષ્ટ રીતે જણાઇ આવે તેવા બહુમતને માન ન આપે તોજ તીવ્ર સવિનયભંગ શરૂ કરવામા આવે

બારડોલી
તા. ૧ લી ફેબ્રુઆરી
૧૯૨૨

આપનો
વિશ્વાસપાત્ર નોકર અને મિત્ર,
મોહનદાસ કરમચંદ ગાંધી.

પરિશિષ્ટ ૧૦.

આપેલી આશા

બારડોલીએ મારે આશા આપી છે ઇશ્વર ! બારડોલીના લોકોને હિંમત અને સદ્બુદ્ધિ આપો. જેમ દક્ષિણ આફ્રિકામાં પ્રિટોરીઆની મસ્જીદમાં સોગન લેવાયા હતા, જેમ ચંપારણમાં મુઝફ્ફરપુરમાં, જેમ અમદાવાદના મજુરોએ નદી કિનારે સોગન લીધા હતા, જેમ ખેડાના પાટીદારોએ નડીઆદમાં પ્રતિજ્ઞા લીધી હતી, તેમ બારડોલીના પાટીદારોના પ્રતિનિધિઓએ એક ઝાડ નીચે, અને પાછા સંમેલનના મંડપમા તેઓએ અને બીજાઓએ પ્રતિજ્ઞા લીધી હતી.

જેમ આગલી પ્રતિજ્ઞાઓ જેમતેમ પળી. તેમ આ પણ ઇશ્વર પાર નહિ પાડે ? કોઇ પડશે, કોઇ નવા જાગશે, પણ છેવટે ધારેલું પાર નહિ ઉતરે ! સત્યને જયજ છે, ને જ્યાં સુધી સત્યને સારૂજ મરનાર એક પણ તૈયાર હોય ત્યાં સુધી સત્યની સામે કરોડોનું દળ હોય તોપણ પેલા સત્યનોજ જય છે, એવું ઇશ્વરી વચન છે. તેને અપવાદ નથી

પણ બારડોલીનો વિશ્વાસ કરવામાં મે ભૂલ તો નથી કરી ? હું તો ભૂલો કર્યાજ કરૂં છું. અને ઇશ્વર સુધાર્યા કરે છે હજારો વાર લોકો મને ભૂલથાપ ખવડાવે તોપણ મારાથી તેમનો અવિશ્વાસ કેમ થાય ? જ્યાં સુધી વિશ્વાસ રાખવાનું જરા પણ કારણ જોઉં ત્યાંસુધી હું તો વિશ્વાસજ રાખું. અવિશ્વાસનું ચોકકસ કારણ મળે વિશ્વાસ રાખવો એ મૂર્ખાઇ છે. વ્હેમ-થીજ અવિશ્વાસ કરવો એ ઉદ્ધતાઇ અને નાસ્તિકતા છે. વિશ્વાસે તો વહાણ તરે છે. મને ખબર હોય કે અમુક માણસો તો મને છેતરેજ છે, તે છતાં હું વિશ્વાસ રાખું તો મારી મુર્ખાઇનો પારજ નહિ. મને તો બારડોલીના લોકોએ એટલી નિખાલસતાથી વાત કરી છે કે તેમનો અવિશ્વાસ કરવો એ મને પાપ લાગ્યું હું અવિશ્વાસથી તેઓના પ્રાતનિધિઓ સાથે વાત કરવા બેઠો ને તેઓએજ મારામાં વિશ્વાસ પેદા કર્યો. બારડોલીના માણસો સાદાં છે, ભોળાં છે, તેઓને કઇ મોજશોખની દરકાર નથી. તેઓ તવંગર નથી, ભિખારી નથી, તોફાની

નથી ને નમાલા નથી, તેઓ કજીયાખોર નથી પણ પ્રેમાળ છે તેઓ વચ્ચે ભારે કજીયા કંકાસ નથી. તેઓએ અમલદારવર્ગની સાથે મિઠાસ જાળવી છે તેઓને સ્થાનિક દુઃખ ન હોય. તેઓની લડવાની માગણી કેવળ નિઃસ્વાર્થ છે. તેઓએ યોગ્ય થવા ખુબ પ્રયાસ કર્યો છે પોતાની શક્તિ ચોરી નથી. તેઓ સ્વદેશીમાં સંપૂર્ણ નથી પણ તેમાં સંપૂર્ણ થવા પ્રયત્ન ઠીક કરી રહ્યા છે. તેઓએ અસ્પૃશ્યતાને એટલે દરજ્જે કાઢી છે, તેટલી હિંદુસ્થાનના બીજા કોઇ પણ ભાગમાં નથી નીકળી તેથી હું માનું છું કે જો કોઇપણ તાલુકો લાયક છે એમ ગણાય તો બારડોલી જ છે.

કોઇને શંકા ઉઠે કે બારડોલીના લોકો ભોળા ગણાય એટલે જેલ જવાથી કંટાળશે, મરવાથી ડરશે, પોતાની મિલ્કત જપ્ત થશે ત્યારે હારી જશે મારો આજ લગીનો અનુભવ એમ સૂચવે છે કે ભોળા માણસોજ શાંતપણે દુઃખ ભોગવે છે તોફાની માણસોથી દુઃખ ભોગવાતું નથી, તેઓ તો દુઃખ દે છે

અને આ લડાઈ જ ભોળાને સારૂ નથી ? ભોળા માણસોને તોફાની બનાવવા નથી, પણ ભોળાને બહાદુર ને તોફાનીને તેઓની બહાદુરી રાખી નમ્ર બનાવવાની આ લડત છે જો તોફાનીના જેલ જવાથી જ જીતાય એવું હોય તો આપણે આજથી જ હાર્યા એમ ગણાય કેમકે તો તો તોફાનીની સત્તા ચાલશે એટલે તો ઇશ્વર નબળાનો નહિ પણ તોફાનીનો બેલી ઠરશે. તો પછી યુરોપનો 'બળીઆના બે ભાગ'ને કાયદો અહીં પણ લાગુ પડે, શું અલીભાઇઓ દાસ, લાલાજી, મોતીલાલજી, એટલા સારૂ જેલમાં ગયા છે ?

તોફાન, પાખંડ, ઉધ્ધતાઈ, દાંડાઇ, જૂઠ, પશુબળ વગેરેને દૂર રાખી આપણે તો શાંતિ સરળતા, નમ્રતા, સાદાઇ, સત્ય ને આત્મબળનો વિજય કરાવવો છે જેથી પ્રથમ ગુણજ આપણે જેને 'ભોળાઇ' કહીએ તે શોધવો જોઇએ તે ભોળાઇને જ્યારે શૌર્યનો રંગ ચડે ત્યારે તે શોભે. એવું કાર્ય થવાની મેં બારડોલી પાસેથી આશા રાખી છે

પણ બારડોલીએ કર્યું તેના કરતાં તો ઘણુંએ કરી બતાવવાનું બાકી છે હજુ ઘણો વધારે ઉદ્યોગ બતાવવો પડશે બારડોલીમાં નવા શબ્દો સાંભળ્યા. 'ઉજળા લોક'ને 'કાળીપરજ' ઉજળામાં પાટીદાર, વાણીઆ, બ્રાહ્મણ ઇત્યાદિ, કાળીપરજમાં દુબળા ઇત્યાદિ આ લડાઇમાં રસ ને ભાગ ઉજળા વર્ગે અને તેમાં પણ પાટીદારોએ લીધો છે કાળીપરજ પછાત પાછળ ચાલ્યાં કરશે, એવી માન્યતા રખાય છે. તેઓ પાછળ ચાલશે એવો સંભવ પણ છે. છતાં એટલું બસ નથી. કાળીપરજને પણ દેશહિતનું ભાન થવું જ જોઇએ કાળીપરજને પણ જાગૃતિમાં ભાગ લેતા થવું જોઇએ તેઓ ભાગ નથી લેતા તેનો અર્થ એ છે કે તેઓ હજી ગુલામી દશામાં છે. ઉજળી ને કાળીપરજનો ભેદજ જવો જોઇએ એકબીજા પોતપોતાને ઉચ્ચનીચ માને એ અસહ્ય છે એક ઇશ્વર ઉંચો, આપણે બધા નીચા ઇશ્વરના દરબારમાં દરજ્જો હશે તો તે કર્મ પ્રમાણે જેણે વધારે સેવા કરી હશે તે ઉંચા, જેણે ઓછી કરી હશે તે નીચા એટલે ત્યાં તો સેવક એ સરદાર બનશે. શુદ્ધ જ્ઞાની બને તેના જેવા બ્રાહ્મણ કોઇ નહિ બ્રાહ્મણ તો એજ કે પોતાના જ્ઞાનને કેવળ સેવામાંજ ઉતારે, સેવાધર્મમાં જો કોઇપણ શુદ્ર બ્રાહ્મણની હરિફાઇ કરી શકે તો બ્રાહ્મણ નામનો રહ્યો. બ્રાહ્મણમાં શૌર્ય, વ્યવહાર અને સેવાની તો પરાકાષ્ટા હોવી જોઇએ, કેમકે તેનામાં જ્ઞાન છે. પોતાના જ્ઞાન વડે એ પેલા ત્રણે ગુણને સહુથી વધારે દીપાવે, પણ જો બ્રાહ્મણ બીકણ બને.

હારશૂન્ય ને સેવા છોડી સરદારી કરતો થઇ જાય તો તે જ્ઞાની નથી, પણ અહંકારી છે તેથી બારડોલીના ઉજળાએ કાળીપરજ થવુ પડશે ને કાળીપરજે ઉજળા થવુ પડશે. અંત્યજ નામજ બારડોલીમા ન હોય ત્યારે શોભે.

એટલે હવે સ્વયંસેવકોએ કાળીપરજને પણ ધીમે ધીમે અંદર લાવવી જોઇએ અને અંત્યજ બાળકોને આપણી નિશાળમા મુકયા કે તેઓને આપણે કુવે પાણી ભરવા દીધું એટલે બસ નથી અંત્યજને જે કુટેવો પડી હોય તે પણ પ્રેમપૂર્વક છોડાવવી પડશે તેઓને સ્નાનાદિના નિયમો બતાવવા, તેઓને માંસાહાર છોડવા સમજાવવુ, તેઓ ગૌરક્ષાનો ધર્મ પાળે એ બતાવવુ એટલુ જરૂરનુ છે, જેટલો તેઓને સ્પર્શ તેમજ સ્વદેશીનુ બારડોલીવાસીનો એક પણ કલાક નકામો જાય એ સહન નહિ કઇ શકે. જેટલો વખત પુરુષોનો, સ્ત્રીઓનો, બાળકોનો બચે તે બધો કાતવામાં, પીંજવામાં, વણવામાજ જવો જોઇએ રેંટીઓ તો ઘેરઘેર દાખલ થવો જોઇએ વણકરોની પૂરી ખામી છે તે દૂર થવાની જરૂર છે, જેટલા જુવાનીઆ વણાટનો ધંધો શીખી લે તેટલુ સારૂ છે બારડોલી દરેક રીતે આદર્શ તાલુકો ત્યારેજ બને કે જયારે ત્યા સુંદર ખાદી ઠેકઠેકાણે વણાતી થઇ જાય

બારડોલીનુ એક પણ ગામ એવું ન હોવુ જોઇએ કે જ્યા મહાસભાની ધજા ન ફરકતી હોય આ બધાં કામ કઇ સ્વરાજ મળ્યા પછી નથી થવાના. એ કામો કરવા તેનુ નામજ સ્વરાજ છે જયારે લોકો એક બીજાની સાથે સંબંધ રાખતા થઇ જાય, એક બીજાનુ માનતા થઇ જાય, પોતાના કાયદાને માન આપતા થઇ જાય ત્યારેજ સ્વરાજ છે

શરાબનો સડો બારડોલીમાં છેજ જેઓને શરાબની બુરી આદત પડી છે તેઓની પાસેથી શરાબ છોડાવવો મુશ્કેલ ગણાય છે. મુશ્કેલી આપણી ઇચ્છામાં રહેલી છે આપણે શરાબીભાઇઓને સમજાવીએ, તેમને શરાબની હાનિનુ ભાન કરાવીએ તો આપણુ તેઓ જરૂર માને આ બધા કામો ઘણા સ્વયંસેવકો મળે તોજ થઇ શકે

એ બધુ કરવું એ જેલની તૈયારી છે સંભવ છે કે એમ કરતાં કરતા જેલ જવાનું બંધ પડી જાય આપણી જેલની તૈયારી આપણી પવિત્રતામા રહેલી છે તેથી બારડોલીના રહેવાસીઓએ સતત પ્રયત્ન કરીને જેટલી ખામીઓ હજુ રહેલી છે તે દૂર કરવી રહી છે તોજ બારડોલી આખા હિંદુસ્થાનનો ભાર ઉપાડવા લાયક થયુ ગણાય.

(નવજીવન તા ૫-૨-૧૯૨૨) મોહનદાસ કરમચંદ ગાંધી

પરિશિષ્ટ ૧૧

ગોરખપુરનો ગુનો

ગોરખપુર જીલ્લો ઘણુ કરીને સહુથી મોટો જીલ્લો છે તેમાં તે૭ માણસો વસે છે. છાપામાં જે ખબરો આવેલ છે તે બતાવે છે કે ત્યાંના લોકોએ પોતાની તેજી ઉંધે રસ્તે બતાવી છે. તેઓએ એક પોલીસ થાણું બાળ્યુ, એકવીસ નિર્દોષ સિપાઇઓને માર્યા, તેમનાં મુડદા બાળ્યાં, તેમાં સબ ઇન્સ્પેકટરનો એક જુવાન છોકરો પણ હણાયો છાપામાં છપાયેલી હકીકત પ્રમાણે તેઓ એક ગુજરી થાથી રહી હતી તે રોકવા ગયા હતા પ્રથમ થોડા માણસો ગયા તેને કાઢી મુકવામા આવ્યા એટલે એક મોટુ ટોળુ ગયુ । આમાં સ્વયસેવકો પણ હતા.

મારે સારૂ ને પ્રત્યેક સમજુ અસહકારીને સારૂ આ નીચુ જોવડાવનારો બનાવ બન્યો છે. બીજા ખબરો પણ એવા છે કે શાન્તિને વિષે તે આપણને શંકિત કરે છે

બારડોલીના શુભ આરંભને સારૂ આ અપશુકન છે શાન્તિના અને અશાન્તિના એમ બે પ્રયોગો સાથે નજ ચાલે જો લોકોને અશાન્તિના પ્રયોગ કરવા હોય તો શાન્તિમય પ્રયોગ કરનારે જુદો માર્ગ લેવો પડશે. શાન્તિના પૂજારીઓએ આ અશાન્તિ પૂજતી સરકાર તેમજ તેને પૂજનારી પ્રજા બન્નેની સાથે અસહકાર કરવો જોઇશે

જો આ ગોરખપુર જીલ્લાના લોકોને લડતની સાથે સબન્ધ ન હતો તો અસહકારીઓએ ધાર્યું હતુ તેના કરતા પોતાની અસર ઘણી ઓછી પહોંચાડી છે એમ આપણે કબુલ કરવું પડશે દરેક શુભ પ્રસગે આવાં વિઘ્ન આવીજ પડે છે આપણા માણસો મરે છે ત્યારે મારી છાતી થડકતી નથી અથવા થડકે છે તો હુ તેને દબાવી શકુ છુ પણ જ્યારે એક પણ સહકારીનુ ખુન થાય છે ત્યારે હુ શરમાઉં છુ ને આપણી ઉન્નતિને વિષે મને ભય પેદા થાય છે. શાન્તિને જ માનનારા દરેકની એ સ્થિતિ થવી જોઇએ.

આ હુ મુબાઇ જતા લખી રહ્યો છુ ભારતભૂષણ પંડિત માલવિયાજીનો બોલાવ્યો હુ ત્યા જાઉં છુ કારોબારી સમિતિની સભા બારડોલી બોલાવી છે તે શનિવારે મળશે. વાચનારને હાથ આ લખાણ રવિવારે આવશે હુ પોતે સામુદાયિક સવિનય ભગ મુલતવી રાખવાની જવાબદારી માથે લેવા નથી ઇચ્છતો તેથી સમિતિની સાથે મસલત કરવા ઇચ્છુ છુ.

મારો ધર્મ અડગ છે. તેની કસોટી આવે સમેજ થઇ શકે જ્યાં લગી હુ શાન્તિની વૃદ્ધિજ જોયા કરૂ ત્યાં લગી તો હુ અનેક જોખમો ઉઠાવવા તૈયાર છુ પણ જ્યારે હું એમ જોઉં કે મારી પ્રવૃત્તિનો ગેર ઉપયોગ બીજા કરી લે છે ત્યારે મારાથી એક ડગલું પણ ન ચલાય.

ગોરખપુરથી વધારે ખબરની રાહ હુ જોઇ રહ્યો છુ. મારા ઉદ્‌ગારો હું વાચનારની પાસે રજૂ કરૂં છુ, કેમકે હુ પ્રત્યેક વાંચનારની મદદ ઇચ્છુ છુ આ સગ્રામ નવા પ્રકારનો છે. જેઓ શાન્તિને માનનારા છે, તેમણે પોતાના આત્માને તપાસતા થઇ જવુ પડશે. તેમણે કેવળ શાન્તિનો ફેલાવો કરવો પડશે આ લડત વેર વધારવાની નથી પણ વેર મટાડવાની છે. આ લડત મનુષ્યોને નોખા પાડવાની નથી, પણ એકત્ર લાવવાની છે. આ લડત મિશ્રિત નથી પણ સારાસારને વિવેકપૂર્વક જાણવાની છે, ને તેને નોખાં પાડવાની છે.

ગોરખપુર જીલ્લાના પાપને સારૂ હું તો સૌથી મોટો જવાબદાર છુ. પણ દરેક શુદ્ધ અસહકારી પણ જવાબદાર છે. તેનુ સૂતક આપણે બધાએ પાળવુ જોઇશે. પણ વધારે વિચાર તો વધારે ખબર પડયે જ થઇ શકે. ઇશ્વર હિન્દુસ્તાનની ને અસહકારીઓની લાજ રાખો.

પરિશિષ્ટ ૧૨.

<u>જાણવાજોગ પ્રશ્નો.</u>

'બારડોલીતાલુકાનો એક હિતચિંતક' એવુ વિશેષણ પોતાની સહીને લગાડી પોતાનુ નામ આપ્યા એક બાદ બીજું એક પ્રશ્નો નિખાલસપણે પૂછે છે. સ્થળ સંકોચને લીધે હુ તે પ્રશ્નો નથી ટાંકતો, પણ વાંચતાં પ્રશ્ન સહેલાઇથી સમજી શકાય તેવી રીતે ઉત્તર આપવા પ્રયત્ન કરીશ

૧ હુ જ્યારે પહેલો બારડોલી આવ્યો હતો ત્યારે મે વધારે તૈયારીનુ કહેલુ આ વેળા બે માસ પછી મે તૈયારી સ્વીકારી લીધી, કેમકે મે બે માસ ઉપર જોએલુ તે કરતા વધારે તૈયારી જોઈ અને આ તાલુકામા મને ઓછામા ઓછો ભય છે વળી આ તાલુકામાં કાર્યકર્તાઓ ઉપર હું મુગ્ધ છુ.

૨. બીજા બધાના કરતાં આ તાલુકો બધી શરતોનુ વધુ પાલન કરે છે એવી મારી ખાત્રી છે. જે તાલુકાએ આમ કંઇ પણ ન કર્યું હોય તેની તો વાતજ શા માટે કરવી ?

૩. પ્રમાણમાં વધારે લોકો હાથે કાંતેલાં કપડાં પહેરે છે

૪ રેંટીઆ એટલા પ્રમાણમા ચાલે છે કે તાલુકાને હમેશા જોઇતુ સુતર પુરૂ પાડી શકે

૫. પરદેશી કાપડ હવે તાલુકામાં ઘણુ થોડુ વેચાય છે. ઘરમાનુ લોકોએ કહાડી નથી નાખ્યું. હુ દીલગીર છુ કે તે સંઘરી રાખવામા આવ્યું છે

૬ ઢેડ ભંગીને અડકવામાં આ તાલુકાના થોડાજ માણસો હવે દોષ માનતા હશે

૭ લોકો અસહકારના અંગોનુ પાલન ઠીક કરે છે

૮ દમ, ડોળ, લુચ્ચાઇ જૂઠ, ઇ. આ તાલુકામા થોડા છે એમ હું માનું છું. તેથી તો મે તેને લડતને સારૂ પસંદ કર્યો છે.

૯ સારામા સારા કાર્યના એ કોઇને બળાત્કારે ખેંચવામાં મહા પાપ છે

૧૦ મારી ઉમેદ છે કે થોડાજ માણસ મહેસુલ ભરશે તેમનો પણ તિરસ્કાર જો કોઇ અસહકારી કરે તો મહાપાપ છે.

૧૧. બારડોલી નાનો તાલુકો છે તેના લોકો અજાણ છે રાજકીય વિષયો જાણતા નથી અને બકરીના જેવા રાંક છે. એજ એમનો ગુણ છે આ લોકો વિવેકી છે. સારાસારને જાણે છે સ્વાર્થ પરમાર્થનો ભેદ સમજે છે સમજુને મન આ લડાઇમા કશો ભય નથી બકરૂ કસાઇને ઘેર પોતાની મેળે નથી જતુ પણ બારડોલીના સ્ત્રી પુરૂષો ભલે ભોળવાઇને કે શ્રદ્ધાપૂર્વક પોતાની ઇચ્છાએ બળાત્કાર વિના જેલ જશે. માલ જપ્ત થવા દેશે, મરશે છતા મનમાં ગુસ્સો નહિ આણે તો જગત્ તેઓને પૂજશે તેઓ હિંદુસ્તાનને સારૂ સ્વરાજ્ય મેળવશે, ને ઇતિહાસમા અમર થશે.

૧૨ અમદાવાદ મારૂં મુખ્ય નિવાસસ્થાન છતા તેમજ ત્યાં ધન, કેળવણી, ચતુરાઇ, વેપાર સાહસ, વિ૦ ઘણુ વધારે હોવા છતા મે બારડોલી જેવો તાલુકો પસંદ કર્યો છે તેમાંજ આ

બહાદુરી પૂરેપૂરી આવી જાય છે. જો બારડોલી જેવો નમ્ર અને શાંત તાલુકો કંઈ કિંમત બતાવે તોજ સ્વરાજ મળે. આ લડત ગરીબોની છે, નિરપરાધીઓની છે. આ લડતમાં મારી જેવા ગરીબ માણસને વાઘ જેવા બળીઆ માણસોના ભયથી ડગરવાનું છે. તે તો બારડોલી લડે ત્યારેજ થાય. અમદાવાદ કે મુંબઈ દેહાત વિ૦ છતાં ત્યાં હું નિર્ભયપણે ન લડી શકું. ત્યાં મને હમેશાં છેતરાવાનો અને તોફાનોનો ભય રહે. બારડોલીમાં હું નિર્ભય છું. બારડોલીથી હું છેતરાઉં તો મારૂં શું થાય તે તો ઈશ્વર જાણે

૧૩ શ્રી વિઠ્ઠલભાઈએ સવિનયભંગ વિષે જે ભાષણ પૂર્વે આપેલું તે પોતાની અમલા નહિ પણ આદર્શ સૂચવવા આપેલું. તે ભાષણથી તેમણે આપણને સાવધાન કરેલા અને છેવટ લગી શાંતિ જાળવવા વિષે શંકા બતાવેલી, પણ હવે જ્યારે સવિનયભંગનો સમય આવી લાગ્યો છે ત્યારે તે ચલાવવામાં તેમને વાંધો શાને સારૂ હોય ?

૧૪. અસહકારને હું ભયંકર યુદ્ધ ગણતો નથી. તેમાં મોટાં શહેરોના લોકો લડી શકે તેના કરતાં ભોળાં પણ શાંત ગામડીઆ વધારે લડી શકે એમ ખાતરી છે જ્યારે દમનનીતિ શરૂ થાય ત્યારે લોકો બ્હી જઈ નાસભાગ કરે તેમાં ભય કે હાંસી છે તેના કરતાં જેઓથી નહિ નાસનારા પણ તોફાન કરનારા માણસોથી વધારે ભય અને ભય કરતાં પણ નામોશી વધારે છે. ભાગી જનારાથી આપણે હારી નહિ જઈએ, પણ અશાંતિ કરનારથી તો આપણે ત્રાસ પામી છેવટે સ્વરાજ્યની વાતજ ભૂલી જવાનો સંભવ હિન્દુસ્તાનના વાતાવરણમાં રહેલો છે.

મોહનદાસ કરમચંદ ગાંધી.

પરિશિષ્ટ ૧૩

<u>ઘરનો ઘા</u>

ઈશ્વરની દયાનો પાર નથી મારી પ્રત્યે તો તેનો નિરન્તર અખૂટ ધોધ વહેતો મેં અનુભવ્યો છે તેણે મને ત્રીજી વેળા ચેતવણી આપી છે કે જેને યથાર્થ રીતે સવિનયભંગ કહી શકાય, એટલે કે જે ભંગમાં વિનય સત્યપરાયણતા નમ્રતા અને જ્ઞાન રહેલા છે, જેમાં આગ્રહ છતાં વિરોધી પ્રત્યે નિર્મળ નિખાલસ પ્રેમનીજ લાગણી રહેલી છે અને જેમાં દ્વેષ કે ઝેરવેરને લેશમાત્ર અવકાશ નથી, એવા સવિનયભંગના કાયદાને સારૂ જે વાતાવરણ જરૂરી છે તેવું વાતાવરણ હજુ પણ હિંદુસ્તાનમાં નથી

સને ૧૯૧૯ની, કાળા કાયદાની-લડત વેળાએ તેણે મને ચેતવણી આપી. અમદાવાદ ખેડા અને વીરમગામવાળા તે ગુન્હા, અમૃતસર અને કસુરવાળા ગુન્હા અને ઘેલા, મની. દીન અને દુનીઆ સામે ગુન્હા કર્યા. મેં મારું પગલું પાછું ફેરવ્યું, મારી ગણતરીને હિમાલય જેવડી ભૂલ કહી, એ ભૂલને સારુ ઈશ્વર અને જગત સમક્ષ પ્રાયશ્ચિત કર્યું અને સામુદાયિક સવિનયભંગજ નહિ પણ મેં એકલાએ સરકારના મનાઈ હુકમોનો જે અનાદર કરવા ધારેલો તે પણ બંધ કર્યો, જો કે મારા એ અંગત સવિનયભંગમાં પૂરેપૂરી સભ્યતા અને અહિંસા જાળવવા વિષે મને ખાતરી હતી.

બીજીવારની ગંભીર ચેતવણી એણે મને મુંબઇના હુલ્લડ તોફાન વેળાએ આપી. ૧૭ મી નવેમ્બરે એણે મને મવાલીઓની ટોળાશાહી નજરે નજર દેખાડી ટોળાઓએ અસહકારીઓ પ્રત્યે પોતાનો સદ્ભાવ (!) દેખાડવાને સારુ એ બધુ કરેલુ ! મે બારડોલીમાં તુરત જ શરૂ થનારો સવિનયભંગ મુલતવી રખાવવાનો મારો ઇરાદો જાહેર કર્યો મારી ભોઠપ ૧૯૧૯ ની સાલના કરતાં અનેક ગણી વધી હતી છતાં હુ માનુ છુ કે એ પગલુ અખત્યાર કરીને દેશ ચડયો છે, પડયો નથી. એ રીતે સવિનયભંગ મુલતવી રાખીને હિન્દુસ્તાને સત્ય અને અહિંસા પ્રત્યેની પોતાની વફાદારી બતાવી આપી.

પણ કડવામા કડવીભોંઠપ મારે માટે હજુ બાકી જ હતી. મદ્રાસની ટોળાશાહીએ મને વળી ચેતવ્યા, પણ મે તે ચેતવણી ગણકારી નહિ. અને ઇશ્વરે ચોરીચોરા મારફતે પાકે પાયે મારા કાન ઉઘાડયા

જે હકીકતો મળી છે તે પરથી જણાય છે કે જે પોલીસના માણસોને ચોરીચોરામાં ફાડી ચુંથી નાખવામાં આવ્યા તેમણે લોકોની ઘણી પજવણી કરેલી. તેમના ફોજદારે પોતાના માણસો લોકોને હેરાન નહિ કરે એવુ વચન આપેલું તેનો તેમણે ભંગ કર્યો, સરઘસ પાછળ રહેલા લોકોને હેરાન કર્યા અને ગાળો દીધી. લોકોએ બુમો પાડી અને આગળ નીકળી ગયેલું ટોળુ પાછું ફર્યું પોલીસોએ ગોળી ચલાવી, થોડીવારમા તેમની પાસેના કારતૂસો ખૂટયા અને તેઓ સલામતીને ખાતર પાછાવળી થાણામાં ભરાયા. મારો ખબરપત્રી જણાવે છે કે આથી ટોળાએ થાણુ સળગાવ્યુ અંદર ભરાયેલા પોલીસ સિપાઇઓ જાન બચાવવા ખાતર બહાર આવ્યા અને બહાર આવતા વેંતજ વિકરાળ ટોળાએ તેમને ફાડી પીંખી નાખ્યા અને તેમની છિન્નભિન્ન લાશોને ભભૂકતી આગમાં હોમી દીધી !

એવો દાવો કરવામાં આવ્યો છે કે આ વિકરાળ પશુતામાં કોઇ અસહકારી સ્વયંસેવકોનો હાથ ન હતો. વળી ટોળાની માત્ર તે ઘડીએ પજવણી થઇ હતી એટલુ જ નહિ પણ એ જીલ્લામાં પોલીસનો જે જુલમ અને ત્રાસ ચાલુ હતો, તેની જાણથી લોકો ઘુંઘવાયલા હતા. પણ ચાહે તેવી પજવણી થઇ હોય તોપણ નિરાધાર થઇ પડેલા અને લોકોના ટોળાની કેવળ દયા ઉપરજ પોલીસ સિપાઇઓની આવી વિકરાળ હત્યાઓનો કોઇપણ રીતે બચાવ કરી શકાય જ નહિ તેમાય જ્યારે હિંદુસ્તાન અહિંસા પરાયણ હોવાનો દાવો કરતુ હોય અને કેવળ નિર્મળ સાધનો વડેજ સ્વતંત્રતાના સિંહાસન ઉપર આરૂઢ થવાનુ ઉમેદવાર હોય ત્યારે તો ગમે તેટલી ગંભીર પજવણીની સામે પણ ટોળાશાહી ચલાવી ખુનામરકી કરવી એ ખરેખર અશુભ જ આરંભ કહેવાય. ધારોકે બારડોલીનો અહિંસામય સવિનયભંગ ઇશ્વરે સફળ થવા દીધો અને સરકાર બારડોલીના વિજેતાઓની તરફેણમાં પદચ્યુત થઇ, તો પછી પજવણીનો જવાબ વિકરાળ ખૂનામરકીથી આપનારા ગુંડ લોકોને કોણ લગામમાં રાખશે ? અહિંસાને માર્ગે સ્વરાજ સ્થાપવાની વાતમાં દેશમાના તોફાની તત્ત્વો ઉપર અહિંસામય કાબુ રાખી શક- વાની વાત આવીજ જાય છે અને અહિંસાવતી અસહકારીઓ પણ જ્યારે હિંદુસ્તાનના મવા- લીઓ ઉપર પોતાનો પુરો કાબુ જમાવશે ત્યારેજ જીતશે. મતલબ કે જ્યારે મવાલી વર્ગોને પણ એટલી વાત હૈયે ઠસી જશે કે વધુ નહિ તોપણ જ્યારે અહિંસામય અસહકારની લડત દેશમા ચાલી રહી હોય ત્યારે તો પોતે દેશની ખાતર અગર તો ધર્મ સમજીને પણ કોઇ પણ પ્રકારના દંગા તોફાન કે રમખાણુ નજ મચાવવા જોઇએ. આમ ચોરીચોરાના વિકરાળ હત્યાકાંડે મને પૂરેપૂરો જાગૃત કર્યો.

'પણ હમણાંજ હજુ વાઇસરૉય સાહેબને લાંબો ચોડો વિષ્ટિ પત્ર લખી મોકલ્યો અને તેના જવાબનો પણ જવાબ વાળ્યો તેનું શું?' આમ સેતાન કાન આગળ ગણગણ્યો મારી બીકપને સીમા ન દેખાઇ, 'મોટા ડોળ કરીને સરકારને મોટી મોટી ધમકીઓ આપી, બારડોલીના લોકોને બડીબડી આશાઓ આપી, અને બીજેજ દિવસે આમ પાછી પાની ! કેવડી ભારે મરદાનગી !' આમ સેતાન મારી પાસે સત્યનો અને તેથી ધર્મનો અને ઇશ્વરનો ઇનકાર કરાવવા મથી રહ્યો હતો. મે મારી શંકાઓ અને મારૂં દુખ કારોબારી સમિતિ આગળ તેમજ જે સાથીઓને મેં મારી પાસે દીઠા તેમની આગળ રજુ કર્યું પહેલાં તો તેમનામાંના બધાને કંઇ મારૂં કહેવું હૈયે બેઠું નહિ કેટલાકને કદાચ હજુ પણ મારૂં કહેવું ગળે ઉતર્યું નથી. પણ ઇશ્વરે મને જેટલા સમજુ અને દરિયાવ દિલના સાથીઓ અને જોડીદારો આપ્યા છે. તેવા કદાચ ભાગ્યેજ કોઇને આપ્યા હશે તેઓ મારી મુશ્કેલીઓ સમજ્યા અને ધીરજથી મારૂં બધું કહેવું સાંભળ્યું. પરિણામ પ્રજાની સામે કારોબારી સમિતિના ઠરાવરૂપે મોજૂદ છે. ખરૂં જોતાં તીવ્ર ભંગના આખા કાર્યક્રમને આમ સદંતર ઉંધે વાળી દેવો એ રજકારી દૃષ્ટિએ ભલે અનુચિત હોય, ભલે અવહેવારુ હોય, પણ ધાર્મિક દૃષ્ટિએ તો તે સંગીન છે એમાં શંકા નથી, અને શંકા કરનારાઓને હું ખાતરી આપવાની હિંમત કરૂં છું કે મારી બીકપથી ને મારી ભૂલ કબૂલ કરી લેવાથી દેશને તો લાભ જ થવાનો છે

હું માત્ર એકજ ગુણનો દાવો કરવા ઇચ્છું છું સત્ય અને અહિંસાનો દૈવી શક્તિ ધરાવાનો મારો દાવો નથી તેવી શક્તિ મારે જોઇતી પણ નથી ક્ષુદ્રમા ક્ષુદ્ર માણસને જેવું માંસરૂધીરનું ખોળીયું મળેલું છે તેવું જ ઘડીમાં સડી કોહી જાય એવું ખોળીયું મને પણ મળેલું છે, અને તેથી ક્ષુદ્રમાં ક્ષુદ્ર પ્રાણીના જેટલોજ હું પણ દોષને પાત્ર છું મારી સેવામા પુષ્કળ ટૂટીઓ છે પણ એ બધી અપૂર્ણતા છતાં પરમેશ્વરે આટલા દિવસ મારી સેવાને અમી દૃષ્ટિથી નિહાળેલી છે

કારણકે ભુલ કબુલ કરવી એ સાવરણી જેવું છે સાવરણીની પેઠે તે કચરો ઝાડી કાઢે છે અને મેલી જમીનને સાફ કરે છે ભુલના એકરારથી મારૂં બળ વધ્યું હોય એવો હું અનુભવ કરૂં છું અને આમ પાછા ફર્યાથી આપણી પ્રવૃત્તિનું કલ્યાણ જ થવાનું છે. સીધો માર્ગ હોય તને છોડીને આડે માર્ગે ચાલવાની હઠ લેનાર કદાપિ ધારેલે સ્થાને પહોંચી નથી શકતો.

એવી દલીલ કરવામાં આવી કે ચૌરીચારાના લોક તપી ઉઠે તેમાં બારડોલીને કઇ રીતે ધક્કો પહોંચે ! હા, બારડોલીના પોતાના લોક જો કદી ચૌરીચૌરાનું જોઇને તોફાન કરી ઉઠે તો ભય ખરો. પણ બારડોલીને વિષે તો મને એવો કશો ભય છે જ નહિ, બારડોલી તાલુકાના લોક મારા અભિપ્રાય મુજબ આખા હિંદુસ્તાનમા સૌથી શાન્ત છે. પણ હકીકત તો એ છે કે આખા હિંદુસ્તાનની વસ્તી સામુ જોતા બારડોલી તો દરિયામે 'ખસખસ' સમાન છે. એના પ્રયત્નને બાકીના બધા હિંદુસ્તાન તરફથી સંપૂર્ણ પીઠબળ ન મળે તો એ પ્રયત્નને કદી જ ફળ ન આવે અને બારડોલીનો સવિનયભંગ ત્યારે જ સવિનયભંગ ગણાય જ્યારે બાકીનું આખુ હિન્દુસ્તાન તદ્દન શાંત રહે. જેમ ભરી દૂધની કઢાઇમાં સોમલનું એક બુંદ પડે તોપણ બધું દૂધ ઝેર બની જઇ નિરૂપયોગી થઇ પડે છે તેજ પ્રમાણે ચૌરીચૌરાના ઝેરથી બારડોલીનો

વિનય પણ બેકાર બની જાય છે કારણ જેટલે દરજ્જે બારડોલી હિંદુસ્તાનનું પ્રતિનિધિ છે તેટલેજ દરજ્જે ચોરીચોરા પણ છે.

અને ચોરીચોરાનો બનાવ પણ રોગના એક બહાર ફાટી આવેલા ચિહ્ન રૂપેજ નથી શું ? મેં કદી એવું નથી માની લીધું કે જ્યાં દમનનીતિ ચાલી રહેલ છે ત્યાં બધે કોઇજ જગ્યાએ માનસિક અગર પ્રત્યક્ષ મારફાડ થઇજ નથી. મે એટલુંજ માન્યું છે, હજુ માનું છું અને 'યંગ ઇન્ડીઆ'ના પૃષ્ટોમા એનો દગલાબંધ પુરાવો મળશે કે દમનનીતિવાળા પ્રદેશોમાં ક્યાંક ક્યાંક થઇ આવતાં છમકલાં અને તે સામે સરકાર તરફથી વર્તાવવામાં આવતા જુલમ અને દમન એ બે વચ્ચે કશુંજ પ્રમાણ કે હદ મર્યાદા નથી સભાબંધી કરેલાં સ્થળોમાં ઇરાદાપૂર્વક સભાઓ ભરવી એને હું હિંસામાં ગણતો નથી રોડા કે પથરા ફેંકવા, ધમકી આપવી અગર બીજા દાખલાઓમાં જ્યાં ક્યાંક ક્યાંક અસહકારી કહેવડાવનારાઓ તરફથી પરાણેજ કેટલાક કામો કરાવવામાં આવે છે તેને અલબત હું હિંસા કહું છુ ખરૂં જોતાં તો સવિનયભંગની લડતમાં ઉશ્કેરણી બીલકુલ ન હોય. સવિનયભંગ એનો મૂગે મ્હોડે દુઃખ સહેવાની તૈયારી છે એની અસર અદૃશ્ય અને મુલાયમ છતાં ગજબની હોય છે છતાં અત્યારની સ્થિતિમાં જરાતરા ઉશ્કેરણી અને જરાતરા વગર ઇરાદાની બળજોરી અનિવાર્ય છે અને ક્ષમ્ય પણ છે એમ કઇક મને ભાસેલું એટલે કે આવી કઇક અપૂર્ણતાઓવાળી સ્થિતિ વચ્ચે સવિનયભંગ મને છેક અસંભવિત ન જણાયો આદર્શ સ્થિતિમાં તો સવિનય ભંગ કરવો તો પણ નથી પણ અત્યારની ઝુંબેશ તો દેખીતી રીતેજ વિરૂદ્ધ પરિસ્થિતિ વચ્ચે એક જોખમી અખતરો છે.

ચોરીચોરાના હત્યાકાંડ આપણે માટે દીવાદાંડી રૂપે છે જો કડકમાં કડક ચોકી ન કરવામા આવે તો હિન્દુસ્તાન કઇ દિશાએ સ્હેજે વળી જઇ શકે એમ છે તે એ બતાવે છે. જો આપણે અહિંસાના સંઘમાંથી હિંસાને કાઢી ન શકીએ તો જેમ બને તેમ જલદી પાછા ફરીને શાંતિનું વાતાવરણ સ્થાપીએ અને આપણો કાર્યક્રમ નવેસર ગોઠવી ફરી સવિનયભંગ થાય અને તે વેળાએ સરકાર ચાહે તેટલી પજવણી કરે તોપણ ખુનામરકી ન થાય વિષે તેમજ અધિકાર વગરના સહુ સામુદાયિક ભંગ શરૂ નહિ કરી દે એવી આપણા મનની ખાતરી ન થાય ત્યાં સુધી સામુદાયિક સવિનય ભંગનો વિચાર સરખો છોડી દીધે જ આપણો આરો છે

અત્યારે તો હજુ આપણું મહાસભાનું બંધારણ પણ સંપૂર્ણતાએ પહોચ્યું નથી અને તેની સૂચનાઓ અને આજ્ઞાઓ અર્ધદગ્ધ રીતે પળાતી જોવામા આવે છે. હજુ નાના મોટા એકેએક ગામેગામ મહાસભા સમિતિઓ પણ આપણે સ્થાપી વળ્યા નથી જ્યાં સ્થપાઇ છે ત્યાં પણ હજુ તેઓ તેમને મળતી સૂચનાઓનો રીતસર અમલ કરતી થઇ નથી મહાસભાના સભ્યોની સંખ્યા પણ હજુ કદાચ કરોડોની ઉપર નથી ગઇ અત્યારે ફેબ્રુઆરી પણ બેઠો વીત્યો, પણ હજુ માથાદીઠ ચાર આનાનું આપણું ચાલુ વર્ષનું લવાજમ પણ ઘણાએએ ભર્યું નથી સ્વયંસેવકોની ભરતી પણ એટલીજ ઢંગધડા વગરની ઢબે ચાલતી જોવામાં આવે છે તેઓ પ્રતિજ્ઞા પત્રની બધી શરતો પાળતા નથી ઘણીવાર તો હાથ કતામણ અને હાથ વણાટની ખાદી પણ તેમના ડીલપર દેખાતી નથી. બધા હિંદુ સ્વયંસેવકોએ અસ્પૃશ્યતાનો મેલ હજુ કાઢ્યો નથી બધામાથી હિંસાવૃત્તિ હજુ પૂરેપૂરી નીકળી નથી આવાઓના જોર જવાથી આપણે નથી સ્વરાજ ઘેર આણવાના, નથી ખિલાફત રાખી શકવાના, કે નથી બેઠમાન

નોકરોના પોતાનો બધ કરવાનું સામર્થ્ય કેળવી શકવાના આપણામાંના કોઈ કોઈ પોતાનો રોકવાનો પ્રયત્ન કરતા છતાં ભૂલે છે એ સાચું, પણ બીજા કેટલાક તો આપણી વચ્ચે રહીનેજ ઇરાદા પૂર્વક પાપ કરે છે તેનું શું ? અહિંસા પરાયણ નથી અને રહેવા માગતા પણ નથી. એ જાણતા છતા તેઓ સ્વયંસેવક સૈન્યમાં ભરતી થાય છે. અને જેમ આમ પણે સરકારને પાખંડી અને જુઠથી ભરેલી કહીયે છીએ તેજ રીતે આપણે પોતે પણ બનીયે છીએ પણ આપણે યાદ રાખવું ઘટે છે કે સત્ય અને અહિંસાને નમન કર્યાનો કેવળ દંભ કરીને આપણે કદીપણ સ્વતંત્રતાના રાજ્યમાં પ્રવેશ કરી શકવાના નથી

આમ સામુદાયિક સવિનયભંગની મોકુફી અને ઉશ્કેરણીનું શમન એ પ્રગતિને સારુ આવશ્યક છે એટલુંજ નહિ પણ તે શિવાય આપણે જરૂર વધુ પડવાના છીયે તેથી હું ઉમેદ રાખું છું કે મહાસભાના એકેએક અનુયાયી આ પુરૂપ સવિનયભંગની લડત મુલતવી રહ્યાને કારણે નાસીપાસ થવાને બદલે પાખંડ અને પ્રજાકિય પાપના બોજામાથી સદ્ભાગ્યે બચી ગયાની લાગણીને પરિણામે મનની શાંતિજ અનુભવશે

શત્રુ ભલે આપણી ભોંઠપ નિરખી નિરખીને હરખના કુદકા ભરે, ભલે આપણી હાર થઇ માનીને આનન્દ ઓચ્છવ કરે કરેલી પ્રતિજ્ઞાનો ભંગ કર્યાનું અને ઇશ્વરને બેવફા બન્યાનું પાપ માથે લેવા કરતા ડરપોક અને નબળા નીવડયાનું તહોમત માથે લેવું હજાર દરજ્જે બહેતર છે આપણા અન્તરાત્મા આગળ જુઠા નીવડયા કરતા દુનિયા આગળ જુઠા દેખાવું એ કરોડ ગણુ સારૂ છે

પણ તેથી મારે પોતાને માટે તો સામુદાયિક ભંગ તેમજ લોકોમા ખળભળાટ જાગૃત રાખનારી બીજી વસ્તુઓ મુલતવી રાખવી એટલુંજ પ્રાયશ્ચિત બસ નથી હું તો ચૌરીચૌરાના વિકરાળ કાંડનો ગમે તેટલો અનિચ્છુક છતા નિમિત્ત રહ્યો મારા માટે તો અંગત પ્રાયશ્ચિત કરવું રહ્યું મારે તો નૈતિક વાતાવરણના રજેરજ ફેરફાર માપી લેવાની શક્તિ મેળવવી રહી. મારી પ્રાર્થનામાં ઘણું વધારે ગંભીર સત્ય અને નમ્રતા મારે સાધવા રહ્યા

અને મે જોયુ છે કે મારે માટે તો એવા પ્રાયશ્ચિત તરીકે ઉપવાસ અને પ્રાર્થના જેવું સુફળદાયી સાધન બીજું એકે નથી મનની વૃત્તિ તો માણસનું સર્વસ્વ છે નહિ તો જેમ પ્રાર્થના પણ પક્ષીના બોલની પેઠે યન્ત્રવત્ બની જઇ શકે છે, તેજ પ્રમાણે ઉપવાસ પણ દેહનું નર્યું નિરર્થક દમન થઇ પડે છે આવા યન્ત્રવત ઉપાયો તેના મૂળ હેતુને નિષ્ફળ કરે છે આમ છતા જેમ યન્ત્રવત્ આલાપ પણ કંઠને ઘુંટીને સુરીલો બનાવે છે, તેમ યન્ત્રવત્ ઉપવાસ પણ શરીર શુદ્ધિ કરવા પૂરતો ઉપયોગી નીવડે ખરો અલબત્ત, કંઠના આલાપની પેઠે એવો ઉપવાસ પણ આત્માની ઉપર કશી અસર ઉપજાવી શકશે નહિ.

પણ વધુ સંપૂર્ણતાભર્યા આત્મકથનને માટે પાર્થિવ શરીર ઉપર આત્માની આણ સ્થાપવા માટે કરેલો ઉપવાસ એ માણસની ઉન્નતિમાં જબરો સહાયક છે એ વિષે મને શંકા નથી તેથી ઉંડો વિચાર કરીને પાંચ દિવસનો ઉપવાસ કરવાનો અને તે દરમિયાન પાણી શિવાય બીજું કશું જ ન લેવાનો મે મારે માટે નિર્ણય કર્યો છે રવિવારે સાંજથી મે શરૂ કર્યો છે અને શુક્રવારે સાંજે છોડીશ. મને લાગ્યું છે કે આટલું પ્રાયશ્ચિત તો મારે ઓછામા ઓછું કરવું જોઇયે મહા-

સમિતિની ટુંકમાં જ મળનારી બેઠક હું ભૂલ્યો નથી, આટલો પાંચ દિવસનો ઉપવાસ પણ અનેક મિત્રોના મનમાં કેટલી ચિન્તા કરાવશે એ પણ બધું મારો કરવામાં મેં વિચારી લીધું, પણ આ પ્રાયશ્ચિત મારાથી મુલતવી નજ રાખી શકાય તેમ તેને એટલાથી ઘટાડી પણ ન શકાય એમજ મને લાગ્યું છે

સાથીઓને મારી નમ્ર વિનતિ છે કે તેમણે મારી નકલ કરી ઉપવાસ કરવા નહિ એવા ઉપવાસથી એમને લાભ થવા સંભવ નથી, કારણ મારા દાખલામાં ઉપવાસને સારુ જે કારણ છે તે તેમના દાખલામાં નહિ હોય, તેઓ કંઇ સવિનય ભંગના પ્રેરક નથી હું જ સરસેનાધિપતીની સ્થિતિમાં છું અને દેખીતા જ જોખમ ભર્યો દર્દીને શસ્ત્રક્રીયા કરવાના કામમાં નાપાસ નીવડયો છું મારે જ કાનો પકડી છોડી દેવો હો, નહિ તો તેમાં વધુ પ્રાણુતા મેળવવી રહી તેથી મારે સારૂ તો, આ અંગત પ્રાયશ્ચિત જરૂરી નહિ પણ ફરજીઆત છે, જ્યારે બાકીના સૌને માટે કારોબારી સમિતિએ જે નમુનેદાર સંયમ દરેક અસહકારીને સારુ સૂચવ્યો છે તેટલો બસ છે સમજે અને ખરા દીલથી અમલમાં મુકે તેને સારૂ એટલું પ્રાયશ્ચિત કંઇ એછું નથી એ તો ઉપવાસ કરતાં કેટલુંએ વધુ ફળદાયી નીવડે સાચેજ, કાયા વાચા મનથી અહિંસાનું પાલન અને અહિંસવૃત્તિનો સાર્વત્રિક પ્રચાર થાય એના કરતાં વધુ કિંમતી અને વધુ ફળદાયી બીજું શું હોઈ શકે ? મારા બધા સાથીઓ મુગે મોઢે અને નકામા વાદવિવાદ છોડી કારોબારી સમિતિએ દોરી આપેલો કાર્યક્રમ પાર પાડવામાં પરોવાઇ ગયા છે એ વિચાર ઉપવાસના અઠવાડિયા દરમિયાન મને કેટલો શાંતિદાયક નીવડે એ સ્હેજે કલ્પી શકાય તેમ છે દરેક અસહકારી પુરુષ અગર સ્ત્રી લોકોને મહાસભાનું ધ્યેય તેમજ સ્વરાજ પ્રાપ્તિને સારૂં સત્ય અને અહિંસાનુ મહત્વ સમજાવી મહાસભાના સભ્યો નોંધે, દરેકને ચોકકસ કલાક કાંતવાનું મહત્વ સમજાવે, હિંદુસ્તાનની બરકત અને આર્થિક સ્વતંત્રતાની મૂર્તિરૂપ રેંટીઓ ઘેરઘેર દાખલ કરે, અંત્યજોના વાસ તપાસી તેમની જરૂરીયાતો જાણે રાષ્ટ્રીય શાળાઓના તેમના બાળકોને દાખલ કરાવે, ખાસ કરીને જુદજુદા મતના સ્ત્રીપુરુષોને એકત્ર કરવાના હેતુથી ચોકકસ સમાજ સેવાના કામો ઉપાડે, દારુની બદીને પરિણામે ગાંડ થતા કુટુંબોને ફેંકાવે, ગામેગામ ખરી અને ઉપયોગી ગ્રામ પંચાયતો સ્થાપે, તેમજ રાષ્ટ્રીય શાળાઓને ઘટતા પાયા પર મુકે આ બધાં કામો અસહકારી કાર્યકર્તાને મારા ઉપવાસ કરતાં પણ વધુ ઉપયોગી અને ફળદાયી છે તેથી મને ઉમેદ છે કે મારા પ્રત્યેની સહાનુભૂતિના આમક ખ્યાલથી અગર તો ઉપવાસની આધ્યાત્મિક કિંમતની અજ્ઞાનભરી કલ્પનાને પરિણામે કોઇ ઉપવાસ કરવામાં મારૂ અનુકરણ નહિ કરે.

ઉપવાસ, પ્રાયશ્ચિત વગેરે બનતા લગી એકાન્તે કરવાની વસ્તુઓ છે, પણ મારો ઉપવાસનો પ્રાયશ્ચિત તેમજ સજા બન્ને છે એ સજા તો જાહેરપણેજ ભોગવવી જોઇએ. આ ઉપવાસ મારે સારૂ પ્રાયશ્ચિત છે, અને સજા તેમને સારુ છે જેમની હું સેવા કરવા ઇચ્છું છું, જેમને માટે મને જીવવામાં રસ છે, અને જેમને માટે મરવામાં પણ મને તેટલો જ રસ છે ભલે અજ્ઞાનમાં હોય તેપણ અસહકારીઓ પ્રતાપના પ્રેમને નામે કટનાકાંયે તો કદચ મહાસભાને ચોપડે પોતાના નામો છતાં ને મારા નામના પોકારો કરીને પોતાનાજ દેશબંધુઓ અને પોતાનાજ જેવા પોલીસના માણસોના રાક્ષસી રીતે જાન લીધા પ્રેમ કઇ રીતે સજા કરે ? જાતેજ દુઃખ ખમીને ખરેજ, મારૂ અંતર તો કોઇ તેમને પકડે અને સજા કરે એટલુયે ન ઇચ્છે. હું તો

તેમને ઠસાવવા ઇચ્છું કે મહાસભાના ધ્યેયના નેમણે કરેલા આ કામને સારૂ હું સજા ખમવા માગું છું જેમને પોતાનો ગુન્હો કરડી રહ્યો છે અને જેમનું અન્તઃકરણ પશ્ચાતાપથી વળી રહ્યું છે તેમને હું એવી સલાહ આપું કે તેઓ પોતાની મેળે સરકારને તાબે થાય અને પોતાના ગુન્હાનો સ્વચ્છ એકરાર કરી તેની સજા માગી લે મને આશા છે કે ગોરખપુરના કાર્યકર્તાઓ આ દુષ્કૃત્ય કરનારાઓને શોધી કાઢવા દરેક પ્રયત્ન કરશે અને તેમને પોતાની મેળે સરકારને સ્વાધીન થઇ જઇ સજા માગી લેવા વીનવશે

પણ ગુન્હેગારો મારી આ સલાહ માનો કે ન માનો, હું તેમને એટલું ઠસાવવા માગું છું કે હિન્દુસ્તાનનું સ્વરાજ મેળવવાના માર્ગમાં ભારે વિઘ્ન નાખ્યું છે તેમણે બારડોલીની લડતની આડા પડીને જેને કદાચ તેમને મદદ કરવાનું ધારેલું તેને જ ધકો પહોંચાડ્યો છે. હું તેમને એ પણ સમજાવવા ઇચ્છું છું કે આ પ્રવૃત્તિ કઇ ખૂનામરકી કે હિંસાનો ઢાંકપિછોડો અગર તો તેને માટેનું પગથીઉં નથી, ઉલટું તેમાં એવી રીતે હિંસા ઘૂસવા ન દેવા સારૂ અગર તો તેને હિંસાની તૈયારીની પ્રવૃત્તિ ન બનવા દેવાને સારૂ હું ગમે તેટલી નામોશી, ગમે તેટલી ભોંઠપ, કષ્ટ, બહિષ્કાર અગર પ્રત્યક્ષ મૃત્યુ પણ સહન કરીશ.

મારૂં પ્રાયશ્ચિત હું જાહેરરીતે બીજા એ કારણસર પણ લઉં છું કે કેદમાં પડેલા આપણા ભાઇઓના ભાગ્યમાં ભાગીદાર થવાની તક હું હવે ખોઇ રહ્યો છું એરણ ઉપર આવેલું લોઢું વળી એકવાર ખસી ગયું છે પ્રજાને લડવા મળેલો એક માત્ર સર્વોપરી પ્રશ્ન વળી બાજુએ પડ્યો છે. આપણે ઠેરઠેર નીકળતા સભાઓ અને સ્વયંસેવકોને લગતા મનાઇ હુકમો ખેંચી લેવાનું અગર તો કેદીઓને છોડવાનું દબાણ સરકાર પર લાવી શકીયે એવું રહ્યું નથી જેમ આપણે, તેજ પ્રકારે આપણા જેવી ભાઇઓએ પણ ચોરીચોરાના ગુન્હાને સારૂ સોસવું રહ્યું આપણે માનીયે કે ન માનીયે પણ આ ઘટના અજબરીતે માણસજાતિની એકતા પુરવાર કરે છે. રાજકર્મચારીઓ સમેત સૌ કોઇએ આ ચોરીચોરાના પાપના છાંટાથી અભડાવું રહ્યું છે ચોરીચોરાના દોષથી સરકાર વધુ આકરૂં બનશે, પોલીસ વધુ પાપી (રૂશ્વતખોર) બનશે અને વેર વાળવા તેમજ વસે કરવાના હેતુથી રાજકર્મચારીઓ જે જે જુલમો ગુજારશે તેને પરિણામે લોકો વધારે પતિત અને નીતિભ્રષ્ટ બનશે સવિનય ભંગ મુલતવી રાખીને અને પ્રાયશ્ચિત કરીને આપણે આ હત્યાકાંડની અગાઉ જ્યાં હતા ત્યાં જઇએ છીએ. કડક નિયમ પાલન કરીને અને પ્રાયશ્ચિત દ્વારા આત્મશુદ્ધિ કરીને આપણે મનાઇ હુકમો ખેંચી લેવા અને રાજદ્વારી કેદીઓને છોડી મુકવાની માગણી કરવાને જોઇતો નૈતિક વિશ્વાસ પાછો મેળવી લઇયે છીયે

જો આપણે આ હત્યાકોપમાંથી પૂરેપૂરા ધડો લઇશું તો જે શાપ સમાન છે તેનેજ આશીર્વાદના રૂપમાં ફેરવી નાખી શકીયે. કર્મમાં તેમજ વૃત્તિમાં સંપૂર્ણતાએ સત્યપરાયણ અને અહિંસાપરાયણ બનીને અને સ્વદેશીની પ્રવૃત્તિને એટલે ખાદીના કાર્યક્રમને પાર ઉતારીને એક પણ વ્યક્તિને સવિનય ભંગ કરવાની જરૂર પડયા વગરજ આપણે સંપૂર્ણ સ્વરાજ સ્થાપી શકીયે, ખિલાફતને બચાવી લઇયે. અને પંજાબની ભરપાઇ મેળવીયે,

મોહનદાસ કરમચંદ ગાંધી

'નવજીવન'
તા. ૧૬–૨–૧૯૨૨.

પરિશિષ્ટ ૧૪

ગેબી અવાજ

માણસ એકવાર ભૂલ કરે તો માફ થાય, બે વાર કરે તોયે ઉદાર જન માફી આપે, ત્રણ વાર કરે તો? તેને તો બરતરફી શિવાય બીજું શું હોય!

એકવાર છેતરાય તેને આપણે સાદો ગણીયે, બેવાર છેતરાય તેને ભોળો ગણીયે. ત્રણ વાર છેતરાય તેને મુરખ ન કહીયે તો કયું ઉપનામ આપીયે?

બારડોલીનો સવિનયભંગ સ્વપ્ના જેવો થઇ ગયો જે મુહૂર્ત ચલાવવાનું હતું તેજ મુહૂર્ત ઇશ્વરે બંધ કરવાનું નિર્મેલું. એમાં તો નવાઇ નથી રામ જેવાની રાજ્યાભિષેકની ઘડી વનવાસની બની તો બારડોલી જેવાનું શું? એમ આજે ખરી લાગતી ચીજો ઘણી વેળા સ્વપ્ના જેવી લાગશે ત્યારેજ સ્વરાજનો ખરો અર્થ આપણને મળશે. અત્યારે તો મને એકજ અર્થ ખરો લાગે છે સ્વરાજ મેળવવાનો સાચો પ્રયત્ન એ સ્વરાજ છે સ્વરાજ તો જેમ દોડશું તેમ છેટુંજ લાગશે

બધા આદર્શોનું એમ છે માણસ જેમ સાચો બનતો જાય છે તેમ સત્ય તેનાથી ભાગે છે, કેમકે તે સમજે છે કે જેને તે ઝટ ચરણી માની લેતો હતો તે તો અસત્ય હતું

તેથી સત્યાચરણી–સદા હમેશાં નમ્ર હોય છે, પોતાની ખામીઓ દિવસે દિવસે વધારે સમજતો જાય છે બ્રહ્મચારીથી બ્રહ્મચર્ય દૂરજ નાસતું જાય છે. કેમકે પ્રયત્નવાન બ્રહ્મચારી જોતો જાય છે કે તેનામાં ઉંડે ઉંડે ઘણી વિષય લાલસા રહેલી હોય છે, પોતાના સ્થુલ બ્રહ્મચર્યથી તેને સંતોષજ નથી થતો મોક્ષાર્થીથી પણ મોક્ષ દૂર થતો જાય છે. તેથી મહાન 'નેતિ' શબ્દ શોધાયો ઘણા પ્રાચીન મહર્ષિઓ મોક્ષને–આત્માને શોધવા નીકળ્યા. ઘણી ખીણોમાં ઉતર્યાં, ઘણા પહાડો ચઢ્યા, ઘણી કાંટાની વાડો ઠેક્યા ને છેવટે તેમને માલમ પડ્યું–'આ ન હોય! કોણ જાણે તેમાંના કેટલાયે મોક્ષની ઝાંખી કરી છતાં તેઓ એવા પરિખ હતા, એવા ચતુર હતા કે છેતરાયા નહિ, એટલું આપણે જાણીયે છીએ તેથી આપણું સ્વરાજ આપણા પ્રયત્નમાંજ રહ્યું છે એમ હું તો હમેશાં વધારેને વધારે શીખતો જાઉં છું

સને ૧૯૧૯માં અમદાવાદ અને વીરમગામ, અમૃતસરે અને કાસુરે મારી ભૂલ બતાવી. સત્યાગ્રહ મોકૂફ રહ્યો. ગયા નવેમ્બરમાં મુંબઇમાં મેં મનુષ્યના જંગલીપણાનો સાક્ષાત્કાર કર્યો વળી સામુદાયિક સવિનયભંગ મોકૂફ રાખ્યો તોયે પૂરું ન શીખ્યો. હવે ચૌરીચૌરાએ શિક્ષા આપી. મારે નસીબે કોણ જાણે હજુ એવી કેટલી ઠોકરો લખાયેલી હશે! હવે મને લોકો બરતરફ કરે, મુરખ ગણે તો કંઇ તેમનો દોષ ન ગણાય

મનુષ્ય સ્વભાવને હું ન જાણું તો આવા કામોમાં હાથજ કેમ નાખું છું?

મારાથી તો રહેવાયજ નહિ જ્યારે ભૂલ થાય ત્યારે કબુલ કર્યા વિના પણ ન ચાલે મને બરતરફ થવું ગમે, મુરખમાં ખપવું તો ભલું ગમે પણ દોષનો મેલ શરીરમાં રાખીને આત્માને મલિન તો ન જ કરૂં

'રાણા રૂઠે નગરી રખે, હર રૂઠે કહાં જાઉં?' એવું મીરાંયે ગાયું હોય કે નહિ તેની ખબર નથી, પણ તેણે એવું કરી બતાવ્યું જગતની ગાળ સાંખીયે, પણ ઇશ્વરના દોષમાં ન આવીયે, તેની ચેતવણી માનીયે.

જો બારડોલીનો સવિનયભંગ ગોરખપુરથી ગેબી અવાજ આવ્યો તે છતાં કાયમ રાખ્યો હત તો આપણે હાથ ઘસવા પડત, પ્રજાને ભારે નુકશાન થાત ને સત્ય અને શાંતિ આપણાથી

સજવાત. આપણે નમાલા કહેવાઇયે છીયે તે ઉપરાંત જુઠામાંયે ખપત. હિન્દુસ્તાન બીજે શાંત રહે ત્યારે જ બારડોલી સવિનય ભંગ કરે. એ વાક્ય હતુ, એ શરત હતી. તે શરતના ભંગ છતાં બારડોલી સવિનય ભંગ કરત તો બારડોલી પણ પાપી બનત

એવી શાન્તિ હિન્દુસ્તાનમાં ન જ જળવાય એમ કોઇ કહે તો આપણે તે સાંભળીયે. પણ એ દલિલ તો સત્યાગ્રહનો ને વિનયનો પંથ છોડવાની છે વિનય માર્ગ છોડીને હિન્દુસ્તાન ગમે તે કરે, સત્યને નામે અસત્ય ન કરે, શાંતિને નામે અશાંતિભંગ ન કરે એજ આપણે જોવાનુ રહ્યુ બારડોલીએ એ બરોબર જાળવ્યા, મે એ બરોબર સાચવ્યાં એમાં બન્નેએ પ્રજાની સેવા કરી છે મે તો એમ કરી સેવકની લાયકાત સિદ્ધ કરી છે એમ માનુ છુ ઝુદ્ધની કસુરતથી પ્રજા ચડશે જ, પડવાની નથી.

ખરે, ઇશ્વરેજ આપણી લાજ રાખી છે. મારે તો મદ્રાસના બનાવોથી ચેતવું જોઇતું હતું બીજા કામળા વિરોધીઓના તે અસહકારીઓના આવે છે તેથી પણ ચેતવુ જોઇતું હતુ. હું ન ચેત્યો, પણ જેની ઉપર ઇશ્વર મહેરબાન છે તેને તો તે ઇશારાથી ન ચેતે તો નોબત વગાડી ચેતવે છે, ને નોબતથીયે ન ચેતે તો ગાજવીજ કરી વાદળ વરસાવી ચેતવે છે, સ્હેજ ધર્મનુ પાલન કરી આપણે મોટા ભયોમાથી ઉગરી ગયા છીયે.

આપણને નમવુ પડયુ, હઠવુ પડયું તે વધવા સારૂ રસ્તો છોડે તેને પ્રથમ તો ફરી તેજ સ્થળે પાછો આવ્યે છુટકો જ્યારે પાછો ફરે ત્યારે તે વળી ચડવા માંડે એટલે કારોબારી સમિતિએ ઠરાવ કર્યો ત્યારથી આપણે ઉતરતા હતા તે ચડવા લાગ્યા

પણ એટલુ જ મારે સારૂ બસ ન હતુ તેથી મારે વધારે પ્રાયશ્ચિતની જરૂર હતી. ગોરખપુરના તાર આવ્યા ત્યારથી જ માનસીક પીડ તો શરૂ થઇ પણ દેહદમનની આવશ્યતા હતી મારી ભુલનુ માપ લેતાં મારા પાંચ દહાડાના ઉપવાસથી મારે સંતુષ્ટ નહોતુ જ રહેવું મારી ઇચ્છા ચૌદ દિવસના ઉપવાસની હતી પણ મે પાંચથી માંડવાળ કરી છે ઓછુ પ્રાયશ્ચિત હશે તો મારે નસીબે વધારે બાકી રહ્યુંજ હશે ને મારે ચક્રવૃતિ વ્યાજ શુધ્ધાં આપ્યે છુટકો થશે. જે માણસ પોતાનુ જ કરજ સોએ ટકા વખતસર આપે છે તે મોટા ઋણમાંથી બચે છે.

પ્રાયશ્ચિતના ઢોલ ન પીટાય છતાં તે મે જાહેર કર્યું છે તેનું કારણ છે. મારો ઉપવાસ મારે સારૂ પ્રાયશ્ચિત છે પણ ચોરીચોરાના દોષિત લોકોને સારૂ એ દંડ છે. પ્રેમના દંડ એવાજ હોય પ્રેમી દુભાય ત્યારે પ્રિયને દંડતો નથી, પણ પોતે પીડ ભોગવે છે, પોતે ભૂખે પીડાય છે, પોતે માથુ કૂટે છે પ્રિયજન સમજે કે ન સમજે તેને વિષે તે નિશ્ચિંત રહે છે.

પણ મારો ઉપવાસ મે જાહેર કર્યો છે તેથી બીજાઓને પણ ચેતવણી છે. મારી પાસે બીજો પાસોજ નથી. અસહકારી મને છેતરે—અને હુ તો લગભગ આખા હિંદુસ્તાનને અસહકારી ગણુ છુ—તો મારો દેહ લે. મને એવો મોહ છે કે હિન્દુસ્તાન મારા દેહની હસ્તી હજુ ઇચ્છે છે એ ખરૂ હોય તો દેહદમન કરી હું હિન્દુસ્તાનને સમજવુ છું કે તે મને ન

છેવટે જોઇએ તો 'શાન્તિ' પદનો ત્યાગ કરી ભલે મારો ત્યાગ કરે પણ જ્યાં સુધી તે મારી સેવાને સ્વીકારે ત્યાં લગી શાન્તિ તથા સત્યનો સ્વીકાર કર્યેજ છૂટકો છે

આજ તો પાચ દિવસના ઉપવાસથી પતું પણ જો લોક નહિજ ચેતે તો પાંચના પંદર થાય ને છેવટે પંદરના પચાસ થઇ પ્રાણ પણ જાય

આ લેખ હુ ઉપવાસને ત્રીજે દિવસે લખી રહ્યો છુ મારો આત્મા સાક્ષી પૂરે છે કે હિન્દુ, મુસલમાન, પારસી, ખ્રિસ્તી બધા સત્ય અને શાન્તિને માર્ગેજ સ્વરાજ લઇ શકશે, તેજ માર્ગે ખિલાફતની સેવા કરી ખિલાફત મંડળોમાં કબૂલાયો છતાં તેને છોડીયે તો આપણે ધર્મને સારૂ નહિ, ઇશ્વરને સારૂ નહિ, પણ અધર્મ અને સેતાનને સારૂ લડીયે છીયે

આપણે બીજાનો વાદ ન કરીયે ગાઝી મુસ્તફા કમાલ પાશાનો પણ ન કરીયે 'બાબાની પાછળ ડુકો જાય તો મરે નહિ તો માંદો થાય' એ કહેવત ખરી છે જ્ઞાની પણ પોતાની પ્રકૃતિ પ્રમાણે વર્તે છે જગત પોતાના સ્વભાવ પ્રમાણે ચાલે છે. ત્યાં બળાત્કારે શો અર્થ સરે ? હુ સત્ય કહું છું કે શરીરબળથી હિન્દુસ્તાન સામ્રાજ્ય નહિ ભોગવે. તેની પાસે શરીર-બળથી કઇ આશા રાખવી એ બળાત્કાર છે

હિન્દુસ્તાનનો સ્વભાવ શાન્તિનો છે તેથીજ જાણ્યેઅજાણ્યે હિન્દુસ્તાન શાન્તિ ને સત્યમય અસહકાર ઉપર ઘેલુ થયુ છે અમદાવાદના અને વીરમગામના ઘેલાઓનો વાદ કોઇએ નથી કર્યો ચોરીચોરાના પાગલ લોકોના વાદ કોઈ નહિ કરે એ હિન્દુસ્તાનનો સ્વભાવ નથી, એ તો રોગ છે. પણ મુસ્તફા કમાલ પાશાની તલવાર ચાલી છે, કેમકે દરેક તુર્કની રગે રગે શરીરબળ રહ્યુ છે તુર્કો સેંકડો વર્ષ થયાં લડતા આવ્યા છે હિન્દુસ્તાનની પ્રજા હજારો વર્ષ થયાં શાન્ત રહી છે કઇ પ્રજાએ વધારે ઠીક કર્યું એનુ પૃથક્કરણ અત્યારે ન કરીયે હિંસા અને અહિંસા બન્નેને જગતમાં સ્થાન તો છેજ. આત્મા અને શરીર બન્ને ચાલે છે પણ અન્તે વિજય આત્માનો કે શરીરનો એ વિચારવાનો આ સમય નથી, એ વિચારવુ હોય તો ભલે સ્વરાજ લીધા પછી વિચારીશે અત્યારે તો સહેલામાં સહેલા ઉપાયથી સ્વરાજ લઇયે એક ક્ષણમાં હિન્દુસ્તાનનો સ્વભાવ નહિ બદલાય તલવારથી હિન્દુસ્તાનને સ્વતંત્ર કરનારને જુગો જોઇયે એવી મારી દૃઢ માન્યતા છે

હિન્દુસ્તાનના મુસલમાન પણ મુસ્તફા કમાલ પાશાની ચાલ ચાલવા જાય તો ઇસ્લામને બટ્ટો લાગે ઇસ્લામમાં શાન્તિને મોટુ સ્થાન છે. સબુરનુ મહત્વ ગુસ્સા કરતાં–તલવાર કરતાં ઘણું મોટુ છે હિન્દુસ્તાનની પ્રજા શાન્તિ અને સત્યને ઘણો કાળ થયાં સાચવતી આવી છે. તેનો પુનરુદ્ધાર કરી સ્વરાજ ભલે આજે મેળવે, તેનો ત્યાગ કરી હિન્દુસ્તાન ભલે ગુલામ રહે. માણસ એકજ ક્ષણે પૂર્વ–પશ્ચિમ ન જઇ શકે પશ્ચિમનો અશાન્તિનો, નાસ્તિક છે એમ અત્યારે તો જણાય છે પૂર્વનો માર્ગ શાન્તિનો ને ધર્મનો, ઇશ્વરવાદીનો છે એમ ઘણા કાળથી સિદ્ધ થયું છે. પશ્ચિમનું મધ્યબિન્દુ અત્યારે ઇંગ્લંડ છે. પૂર્વનુ મધ્યબિન્દુ અનાદિ કાળથી હિંદુસ્તાન રહેલુ છે. જગતને લાગે છે કે ઇંગ્લંડ સામ્રાજ્ય ભોગવે છે ને ભરતભૂમિ તેની મોટી દાસી છે. આજનો પ્રયાસ તેના દાસત્વમાંથી છૂટવાનો છે માગે તો તે ભરતભૂમિ દાસત્વમાંથી છુટવા પોતાની પ્રાચીન રીત શાન્તિ અને સત્યથીજ છૂટે.

પૃથ્વીની સપાટી ઉપર અત્યારે એક પણ દેશ નથી કે જે શરીરબળમાં હિન્દુસ્તાન કરતાં ઉતરે. નાનકડું અફઘાનિસ્તાન પણ હિન્દુસ્તાનને ધ્રુજાવી શકે છે.

હિન્દુસ્તાન કોની મદદથી ઇંગ્લાંડ સામે ઝુઝવા ઇચ્છે છે? જાપાનની? કાબુલની? જે કોઇની મદદથી એ ઝુઝશે તેનું દાસત્વ તેને સ્વીકારવું પડશે. એટલે હિન્દુસ્તાન જો આ જમાનામાં છૂટવા માગે તો તેની પાસે ઇશ્વરની મદદ વિના બીજી મદદજ નથી. અને ઇશ્વર તો કેવળ સત્યનો ને શાન્તિનો બેલી છે તેથી ગોરખપુરથી આવેલો એવી અવાજ આપણને એજ શીખવે છે કે જો આપણે આપણા મનોરથો સિદ્ધ કરવા માગતા હોઇએ તો આપણે શાન્તિ કેળવવી.

તા. ૧૯–૨–૨૨
નવજીવન

મોહનદાસ કરમચંદ ગાંધી.

પરિશિષ્ટ ૧૫

બારડોલીની પ્રજા પ્રત્યે

તમે તો ખુબ કર્યું, તમારે વાંકે સવિનયભંગ નથી રોકાયો. પણ ગોરખપુરને વાંકે. પણ આપણે તો ભારતવર્ષના છીએ, એટલે ગોરખપુરના વાંકની અસર આપણા ઉપર પડે છે.

સિપાહીને તો લડવું ન લડવું સરખુંજ હોય. કરો એટલે કરે, રહો એટલે રોકાય. કારોબારીસમિતિએ થોભવાનું કહ્યું એટલે બારડોલી થોભે અને તરત મહેસુલ ભરી પોતાની સિપાહીગીરી સિદ્ધ કરે.

સવિનય ભંગ મુલતવી રહે. સત્યાગ્રહ તો કદી મુલતવી રહેતોજ નથી. સત્યાગ્રહ તો આપણો પ્રાણ હોવો જોઇએ તેથી સત્યનેજ અનન્ય ભાવે વરેલા રહેવાને સારુ ને તેની નિશાની દાખલ કારોબારી સમિતિએ જે ઠરાવો કર્યાં છે તેને માન આપીએ

જો કે બારડોલીનિવાસીઓ, સવિનય ભંગ કરવા તલસી રહ્યા હતા છતાં તેમનામાં ત્રુટીઓ તો હતીજ તે બધી ત્રુટીઓ ઝટ કહાડી સવિનયભંગને સારુ વધારે લાયક બનો એમ માગું છું

બારડોલીમાં રહી હું જોઇ ગયો કે કાળીપરજ બારડોલીમાં લગભગ ગુલામની સ્થિતિમાં છે. તેઓને અજ્ઞાનમાંથી છોડવવા એ ઉજળા વર્ગનું કામ છે તેમાંજ તેઓનું ઉજળાપણું છે કાળીપરજમાં રેંટીઆએ પ્રવેશ કરવો જોઇએ. તેઓનાં બધાં છોકરાં રાષ્ટ્રીય નિશાળોમાં આવવા જોઇએ ને તેઓને પણ સામાન્ય જ્ઞાન મળવું જોઇએ

બારડોલીની પ્રજા મહાસભાની બધી શરતોનું સંપૂર્ણ પાલન કરી વધારે લાયક બને એ હું માગું છું

ઘણા તો કાળીપરજ પીએ છે. તેઓના ઘરમાં જઇ તેમને પ્રેમપૂર્વક વાતો કરી દારૂની આદત છોડાવવી જોઇએ. એને સારૂ તેમને દૂધ, છાશ કે સાકરનું પાણી વગેરે આપવાં જોઇએ,

તમે આજ પણ પંચાયતો સ્થાપી તમારા કજીઆઓને દૂર કરી શકો છો. તમારી નિશાળોને ખીલવી તેમાં બધાં બાળકોને સંપૂર્ણ તાલીમ આપી શકો છો બધાં ઘરમાં રેંટીઆ દાખલ કરીને દરેક ગામમાં વણકર અને પિંજનારા તૈયાર કરી આવક વધારી આર્થિક સ્વતંત્રતા મેળવી શકો છો, તેમાંથી જે લાભ થાય તેમાંથીજ તમારી અદાલતોનું, તમારી નિશાળોનું ને દારૂનિષેધનું તથા સ્વદેશીનું કામ ચલાવી શકો છો.

તેનો માર્ગ પણ તમને મહાસભાએ બતાવ્યો છે. દરેક સ્ત્રીપુરૂષ મહાસભાના સભાસદ થાય એ એક સાધન અને બીજું તિલકસ્વરાજ્ય ફાળામાં તમારી આખા વરસની કમાણીનો સોમો ભાગ આપવો એ.

આમાં તમને ઘણી સ્વતંત્રતા રહી છે ને એટલી તમે સુવ્યવસ્થિત રીતે મેળવી શકો આજેજ હવે તો તમે સર્વાંશ ભોગને સારૂ લાયક થયા ગણાઓ.

તા. ૧૪–૨–૨૨. મોહનદાસ કરમચંદ ગાંધી

("નવજીવન"ની નોંધ)

પરિશિષ્ટ ૧૬

મેં રાજીનામું કેમ આપ્યું

આકાશમાંથી જેમ વજ્ર આવી પડે તેમ મહાત્મા ગાંધીજીના પકડાવાના સમાચાર મારી પાસે આવી પડયા હિંદમાં વસતા હિંદીઓની સ્વતંત્રતાના સાદામાં સાદા પ્રકાર ઉપર બ્રીટીશ સરકારે ભારેમાં ભારે ઘા માર્યો હોય તો તે આ પહેલોજ છે એમ મને એકદમ લાગ્યું. જે મહાત્મા ગાંધી જેવી વ્યક્તિ જેને આખું હિંદુસ્તાન પૂજે છે, જેમના પ્રમાણિકપણા અને સત્યનિષ્ઠા માટે કોઇ શંકા ઉઠાવી શકતું નથી, તેને મોટી સરકાર પ્રજામતને ઠોકરે મારી ગીરફતાર કરી શકે છે તો કાલે એવો કોણ રહ્યો હશે કે જેને સરકાર પકડવાની હિંમત ન કરે ? શું આવું અપમાન આપણે હિંદીઓ પગે પડીને સહી લઇશું ? શું આપણી સ્વતંત્રતા બ્રિટીશ પાર્લામેંટના કે ડાઉનીંગ સ્ટ્રીટના મુત્સદ્દીઓના અભિપ્રાય ઉપર આધાર રાખશે ? નહિજ આપણી સ્વતંત્રતા તો મનુષ્ય તરીકેના આપણા હકકના પાયા ઉપરજ અવલંબેલી છે શું આપણી સ્વતંત્રતાનો આધાર બ્રિટીશ મુત્સદ્દીઓના અભિપ્રાય ઉપરજ રાખવો છે ? જો ના કહેતા હો તો આપણે તેત્રીસ કરોડ હિંદીઓએ જેલખાનાં ભરી દેવાં જોઇશે. 'સાબૂત કાંડાં બાવડાં, મક્કમતા અને શક્તિ" બતાવવાની બ્રિટિશ પ્રજાને આ સમયે ખરેખરી તક છે

આટલું છતાં મારા દેશી ભાઇ બ્હેનોને મારી નમ્ર વિનતી છે કે આ ટાણે તેમણે સૌએ પૂરી શાંતિ જાળવવી, અહિંસક રહેવું, સત્યને માન આપવું કોઇને ડરાવવા કે દબડાવવા નહિ, તથા નવીન સુધારાની મોટી બડાશ ભરેલી પ્રાંતોના યુગમાં પણ આપણે સર્વ ગુલામ છીએ અને એ સુધારાઓ માત્ર મશ્કરીજ છે એવું સરકારે સિદ્ધ કરી બતાવ્યું તે માટે આપણે તો આનંદજ માનવો રહ્યો. વળી આપણા હૃદયના ઉંડાણથી અંગ્રેજોનો અને બ્રિટીશ મુત્સદ્દીઓનો આભાર માનવાની આપણી એક નવી ફરજ ઉભી થઇ છે કારણ તેમણે ભારે મદદ કરીને બ્રિટીશ સામ્રાજ્યમાં તથા આપણી માતૃભૂમિમાં પણ આપણી ફરજો કેવી

છે તે આબાદ દેખાડી આપ્યું છે અત્રે વસતા પ્રત્યેક અંગ્રેજ પ્રત્યે વ્યાવહારિક રીતે પ્રેમ દર્શાવીને તેમજ તેમની હરેક પ્રકારની સેવા કરીને આપણે એ કૃતઘ્નતા આપણે બતાવી આપવાની છે. સરકાર જાહેર કરે છે કે આપણને હપતે હપતે સ્વરાજ મળવાનું છે પણ આ ગિરફતારીથી એક મોટો હપતો ચુકવી આપીને મોટો ફટકો મરાવ્યા બદલ આપણે તો સરકારનો આભાર માનવો રહ્યો

જ્યારે મારા દેશબંધુઓ સેંકડોની સંખ્યામાં જેલમાં જઈ રહ્યા છે ત્યારે મોટા પગારવાળી, એશઆરામ ભરેલી નોકરીમાં મારે પડયા રહેવું તે મને કુકકરનું જીવન ગુજારવા જેવું લાગ્યું તેથી મે રાજીનામું આપ્યું પોતાની માતૃભૂમિમાં પણ મહાત્મા ગાંધીજી જેવા પુરૂષને ગિરફતાર કરીને આઝાદ રહેવાના હિંદીઓના હકક ઉપર ભાર મુકીને જ્યારે આ પ્રમાણે ત્રાપ મારવામાં આવી છે ત્યારે તો મને એમજ લાગ્યું કે સરકારી નોકરીમાં મારાથી રહેવાયજ નહિ મેં કરેલી સાત વર્ષની નોકરીને પરિણામે ૪૭૦) રૂપિયાના મોટા માસિક પેન્શન ઉપર હુ નિવૃત્ત થઈ શકયો હોત, પરંતુ તેમ કરત તો હુ માતૃભુમિનો દ્રોહી નીવડયો ગણાત, અને મારા દેશબંધુઓની સ્વતંત્રતાને દગો દેવાના કારણે આખી જીંદગી પાપી અંતઃકરણ લઈને ફર્યાં કરત પણ મને લાગ્યું કે ગમે તે થઈ જાય, ભૂખમરો વેઠવાનો સમય આવે તો પણ મારા દેશને, મારા અંતરાત્માને તથા મારા પ્રભુને મારે બેવફા ન થવું જોઈએ

૧૯મી માર્ચ ૧૯૨૨ (સમાચાર)	એચ. બી. શિવદાસાની (આસીસ્ટંટ કલેકટર, બારડોલી)

પરિશિષ્ટ ૧૭

બારડોલી–દિલ્હીના ઠરાવ *

બારડોલી ખાતે ૧૧મી અને બારમી તારીખે મળેલી કારોબારી સમિતિએ પસાર કરેલા ઠરાવો પર કાળજીપૂર્વક વિચાર ચલાવીને મહાસમિતિએ મંજુર ઠરાવોને, તેમાં સૂચવેલા ફેરફારો સહિત મંજુર રાખે છે, તથા વધારામા ઠરાવે છે કે વ્યક્તિગત સવિનયભંગ તીવ્ર અથવા રક્ષક રૂપમાં ચોકસ જગાઓએ અને ચોકસ કાયદાઓનો, તે તે પ્રાન્તની પ્રાન્તિક સમિતિ કહે ત્યારે અને તેની પરવાનગીથી શરૂ કરી શકાય, શરત એટલી કે જ્યાં સુધી મહાસભાએ કે મહાસમિતિએ કે કારોબારી સમિતિએ ઠરાવેલી બધી શરતોનુ કડકપણે પાલન કરવામા આવતું હોય

દારૂની ચોકી જેટલી જરૂરી છે તેટલીજ પરદેશી કાપડ પર ચોકી કરવાની પણ જરૂર છે એવી ખબરો અનેક ઠેકાણેથી આવવાથી, મહાસમિતિ આવી ચોકી, ખાતરીની હોય તેવી, બારડોલીના ઠરાવોમા દારૂ ચોકી સબન્ધી જે નિયમો જણાવેલા છે તેજ નિયમોએ કરવાની છૂટ આપે છે

મહાસમિતિ ખુલાસો કરવા ઈચ્છે કે કાર્યવાહક સમિતિના ઠરાવોનો અર્થ એ નથી કે મહાસભાનો અસહકારનો મૂળ કાર્યક્રમ છોડી દેવો કે સામુદાયિક સવિનયભંગનો કાયમનો ત્યાગ

* ઈ. સ. ૧૯૨૨ના ફેબ્રુઆરી ની ૨૫ મી તારીખે મહાસમિતિએ દિલ્હીમાં કરેલા ઠરાવો.

કરવો. પરન્તુ મહાસમિતિ માને છે કે આવશ્યક એવી સામુદાયિક શાન્તિ તો બારડોલીની કારોબારી સમિતિએ ઘડેલ રચનાત્મક કાર્યક્રમને સ્વયંસેવકોએ અમલમા મુકવાથીજ સ્થાપી શકાશે

મહાસમિતિ માને છે કે જ્યારે જ્યારે રાજ્ય જાહેર થએલા પ્રજાકિય નિશ્ચયનો વિરોધ કરે છે ત્યારે ત્યારે સવિનય ભગનો પ્રયોગ કરવો એ પ્રજાનો હક્ક અને તેની ફરજ છે

નોંધ—વ્યક્તિગત સવિનય ભગ એટલે એક વ્યક્તિ કે અગાઉથી નક્કી થયેલી વ્યક્તિઓની સખ્યા કે મડળ કાયદા કે હુકમોનો જે સવિનય ભગ કરે તે તેથી જે જાહેર સભામા હાજર રહેનારાઓ ટીકીટો કાઢીને નક્કી થયેલા હોય અને જ્યા રજા વગર કોઇને દાખલ કરવામા ન આવતુ હોય, તેવી જાહેર સભા છતી બંધી ભરવી એ વ્યક્તિગત ભંગનુ દૃષ્ટાન્ત થયુ, જે જાહેર સભામા જાહેરને કોઇ પણ જાતના અંકુશ વગર દાખલ થવાની છૂટ હોય તેવી સભા છતી બધીએ ભરવી સામુદાયિક સવિનય ભંગનુ દૃષ્ટાન્ત થયુ. આવો સવિનય ભગ રક્ષણાત્મક ત્યારે કહેવાય કે જ્યારે મનાઇ થએલી જાહેર સભા હમેશની પ્રવૃત્તિને અંગે ભરવામા આવે, પછી ભલે પરિણામે નકડા પકડી થાય તેવી જાહેર સભા હમેશની પ્રવૃતિને અગેજ હોય, પરન્તુ પકડાવા અને કેદમા જવાના ઉદ્દેશથીજ ફક્ત ભરવામા આવી હોય તો તે તીવ્ર સવિનય ભંગ કહેવાય

બારડોલીના ઠરાવો

(મહાસમિતિએ કરેલા ફેરફાર સાથે)

૧. ચૌરીચૌરામા લોકોના ટોળાએ પશુતા ભરી રીતે પોલીસના ખુન કરીને અને નિષ્ઠુરતાથી પોલીસ ચોકી બાળીને જે અમાનુષી વર્તન ચલાવ્યુ છે તેને માટે કારોબારી સમિતિ ખેદ પ્રદર્શિત કરે છે અને માર્યા ગયેલાઓના કુટુબો તરફ દિલસોજી બતાવે છે

સામુદાયિક સવિનયભગ શરૂ કરવાના વખત આવતાં દરેક વેળાએ કુદરતે ફરી ફરીને ચેતવણી આપી છે, અને દરેક વેળાએ કયાકને કયાંક લોકો તોફાન કરી ઉઠ્યા છે તે પરથી જણાવે છે કે દેશનુ વાતાવરણ સામુદાયિક સવિનય ભગને સારૂ પૂરતુ શાન્તિમય નથી એનુ સૌથી છેલ્લું દૃષ્ટાન્ત ગોરખપુર પાસેના ચૌરીચૌરાના ગોઝારા અને ત્રાસદાયક બનાવો છે. તેથી મહાસભાની કારોબારી સમિતિ ઠરાવ કરે છે કે બારડોલી અને બીજે ઠેકાણે શરૂ કરવા ધારેલો સામુદાયિક સવિનયભગ મોકુફ રાખવો સરકારને આપવાના મહેસુલ અને બીજા કર જે સામુદાયિક સવિનયભગની આશાએ ભરવા મુલતવી રાખવામા આવ્યા હોય તે ભરી દેવા ખેડુતોને સલાહ આપવાની અને તીવ્રભંગની તૈયારી માટેની દરેક પ્રવૃત્તિ મોકુફ રાખવાની કારોબારી સમિતિ સ્થાનિક મહાસમિતિઓને સૂચના કરે છે

ગોરખપુરમા બન્યા એવા ટોળાઓના અત્યાચારો અને મુબઇ તથા મદ્રાસમાં ૧૯૨૧ના ૧૭મી નવેમ્બરે અને ગઇ ૧૩મી જાન્યુઆરીએ ચાલી એવી ગુડાશાહી ફરીથી નહિ બનવા પામે એવી ખાતરી મળે તેવુ અહિંસામય વાતાવરણ પેદા થતાં સુધી સામુદાયિક સવિનયભંગ મુલતવી રાખવામા આવશે

શાન્તિમય વાતાવરણ ઉભુ કરવાના હેતુથી કારોબારી સમિતિ સર્વ મહાસભા સમિતિઓને સલાહ આપે છે કે બીજી સૂચનાઓ મળતાં સુધી તેમણે મહાસભાની સામાન્ય પ્રવૃ-

તિઓ (જ્યાં સંપૂર્ણ શાન્તિમય વાતાવરણની ખાત્રી મળી શકે ત્યાં ઔચિત્યપૂર્વક [illegible] સુધી) સિવાયની ખાસ પકડાઇને જેલ જવાના હેતુથી ઉપાડેલી પ્રવૃત્તિઓ બંધ રાખવી અને [illegible] કરવા માટે દારૂના પીઠાંમાં જનાર માણસોને મધપાનનાં અનિષ્ટોથી દૂર રહેવાનું સમજાવવાના શુદ્ધ અને શાન્ત પહેરા ભરવા સિવાય બધા પહેરા બંધ કરવા તથા દારૂનાં પીઠાં પરના પહેરા પણ જાણીતા શુદ્ધ ચારિત્ર્યવાળા અને સ્થાનિક મહાસભા સમિતિઓએ પસંદ કરેલા માણસો પાસેજ ભરાવવા.

બીજી સૂચનાઓ મળતા સુધી ફક્ત સંભાળ પીતા ફકમો તોડવાના હેતુથીજ સ્વયંસેવકોના સરઘસો કાઢવાનું અને જાહેરસભાઓ ભરવાનું બંધ કરવાને કારોબારી સમિતિ સલાહ આપે છે, પણ મહાસભા અથવા બીજી સમિતિઓની ખાનગી સભાઓ અથવા મહાસભાની સામાન્ય પ્રવૃત્તિઓ ચલાવવાને સારૂ જરૂરની એવી જાહેર સભાઓ ભરવામાં આ ઠરાવથી હરકત નહિ આવે.

રૈયત લોક જમીનદારોને સાંથ નથી આપતા એવી ફરિયાદો કારોબારી સમિતિ પાસે આવી છે, તેથી મહાસભાના કાર્યકર્તાઓને તથા મહાસભા સમિતિઓને કારોબારી સમિતિની સલાહ છે કે તેમણે રૈયત લોકને સમજાવવું કે આવી રીતે સાંથ ન આપવી એ મહાસભાના ઠરાવની વિરૂધ છે અને દેશના હિતને નુકશાન કર્તા છે.

કારોબારી સમિતિ જમીનદારોને ખાતરી આપે છે કે જમીનદારોના કાયદેસર હક ઉપર તરાપ મારવાનો મહાસભાની પ્રવૃત્તિનો જરા પણ ઉદ્દેશ નથી. કારોબારી સમિતિ તેમ ઇચ્છે છે કે જ્યાં રૈયતોને દુઃખ હોય ત્યાં પણ એનું નિવારણ અંદર અંદરની સલાહથી અને હમેશની જેમ લવાદદ્વારા કરી લેવું.

કારોબારી સમિતિ પાસે ફરીયાદો આવી છે કે સ્વયંસેવક દળ બનાવવામાં સ્વયંસેવકની પસંદગી કરવામાં ખૂબ ઢીલાપણું ચાલે છે અને હાથે કાંતેલી વણેલી ખાદીના સંપૂર્ણ વપરાશ અને હિન્દુઓ પાસે અસ્પૃશ્યતા નાશના નિયમનું પાલન કરાવવાને આગ્રહ રાખવામાં નથી આવતો, તેમજ ઉમેદવારોને મહાસભાના ઠરાવ પ્રમાણે વિચાર, વાણીને વર્તનમાં અહિંસાપાલન પર શ્રદ્ધા છે કે કેમ તે નક્કી કરવાની કાળજી રાખવામાં નથી આવતી, તેથી કારોબારી સમિતિ સૌ મહાસભા સમિતિઓને સૂચવે છે કે તેમણે પોતાનાં પત્રકો નવેસર બનાવવા અને જે સ્વયંસેવકો પ્રતિજ્ઞાની શરતોનું કડક પાલન ન કરતા હોય તે બધાનાં નામ તેમાંથી બાતલ કરવા.

કારોબારી સમિતિનો એવો અભિપ્રાય છે કે જ્યાં સુધી મહાસભાના સભ્યો મહાસભાના બંધારણને અને કારોબારી સમિતિ તરફથી વખતો વખત બહાર પડતા ઠરાવોને સંપૂર્ણપણે અમલમાં નહિ મુકે ત્યાં સુધી મહાસભાના ધ્યેયની પ્રાપ્તિ બિલકુલ અથવા જરૂર પૂરતી પણ થવી અશક્ય છે.

<u>મહાસમિતિની ખાસ બોલાવવામાં આવનારી સભા મળતાં સુધી અને પછી મહાસમિતિની</u> મંજુરી મળે તો આ ઠરાવ અમલમાં રહેશે મહામંત્રીએ હકીમ અજમલખાનની સાથે મસલત ચલાવીને એ સભા બને તેટલી જલદી બોલાવવી.

૨ કારોબારી સમિતિના અભિપ્રાય પ્રમાણે સરકારી નોકરી છોડી દેનાર લોકોને કામ શોધી આપવાને એક યોજનાની જરૂર છે, અને તે હેતુથી *આવતી મહાસમિતિની ખાસ સભાના વિચાર માટે એક યોજના ઘડી કાઢવાને શેઠ મીયા મહમદ હાજી જાનમહમદ છોટાણી, શ્રી. જમનાલાલ બજાજ અને શ્રી વિઠ્ઠલભાઇ પટેલની સમિતિ નીમવામાં આવે છે

૧૨ મી ફેબ્રુઆરી

૩ ગોરખપુરનો ખેદકારક બનાવ એ વાતની સાબીતી રૂપ છે કે અહિંસાએ સવિનય ભંગનું અત્યન્ત જરૂરી અને મૂળભૂત એવુ મુખ્ય અંગ હોવાની આવશ્યકતા પ્રજાએ પૂરેપૂરી પીછાણી નથી તેથી, તેમજ મહાસભાની સૂચનાઓની વિરૂદ્ધ જઇને ગમે તેવા માણસોને સ્વયંસેવક બનાવી દીધાની જે વાતો સાંભળવામાં આવી છે તે બતાવી આપે છે કે સત્યાગ્રહના આશુરૂપ જે વસ્તુ છે તેની કિંમત લોકોએ હજી જાણી નથી તેથી તેમજ કારોબારી સમિતિને મતે પ્રજાહિત ઉદ્દેશ પાડવામાં ઢીલ થાય છે તેનું કારણ એજ છે કે મહાસભાના બંધારણનો ઢીલો અને અધુરોજ અમલ થયેલો છે તેથી તથા આંતર વ્યવસ્થાને સંપૂર્ણતાએ પહોંચાડવાની દષ્ટિએ. કારોબારી સમિતિ મહાસભાની બધી સમિતિઓને નીચે લખી પ્રવૃત્તિઓમાં લાગી જવાની સલાહ આપે છે

ક મહાસભાના ઓછામાં ઓછા ૧ કરોડ સભાસદો નોંધવા

સૂચના ૧—શાન્તિમય† અને વ્યાજબી ‡ ઉપાયો એ મહાસભાના ધ્યેયનો સાર છે તેથી, સ્વરાજ પ્રાપ્તિને અર્થે આવા ઇલાજોની અત્યંત આવશ્યકતા ન માનતા હોય તેવા કોઇ માણસને નોંધવો ન જોઇએ. એટલા માટે જેને મહાસભામાં જોડાવાને સમજાવવામાં આવે તે દરેક જણને મહાસભાનું ધ્યેય શું છે તે સંભાળપૂર્વક ગળે ઉતારવુ જોઇએ

સૂચના—સ્વયંસેવકો ધ્યાનમાં રાખે કે વાર્ષિક લવાજમ ન ભરનાર કોઇ મહાસભાનો યથાર્થ સભાસદ ન ગણી શકાય, તેથી સઘળા જૂના સભાસદોને પોતાના નામ ફરીથી નોંધવા ને કહેવુ જોઇએ

ख રેંટીઆને લોકપ્રિય કરવો અને હાથ કંતામણની ને હાથ વણાટની ખાદી તૈયાર કરવાની યોજના કરવી ઘરેઘર ફરીને તેની વપરાશ લોકપ્રિય કરવી. ×

સૂચના—આ હેતુ સાધવા ખાતર બધા સ્વયંસેવકો અને મહાસભાના અમલદારો ખાદીના પોષાક પહેરે, અને એવી ભલામણ કરવામાં આવે છે કે બીજાઓને ઉત્તેજન આપવાની દ્રષ્ટિએ તેમણે પોતે કાંતતા શીખવુ

ग રાષ્ટ્રીય શાળાઓ ચલાવવી

સૂચના—સરકારી નિશાળો ઉપર પહેરો મુકવાનો નથી. સરકારી અને સરકારની મદદથી ચાલતી શાળાઓમાંથી વિદ્યાર્થીઓને આકર્ષી લેવાને સારૂ+ દરેક જરૂરી બાબતમાં રાષ્ટ્રીય શાળાઓની શ્રેષ્ઠતા ઉપરજ આધાર રાખવો.

× નવો વધારો + વિદ્યાર્થીઓ મેળવવાને સારૂ

મૂળમાં—' *મજકુર ' † શાન્તિ (અહિંસા) ‡' વાજબી (સત્ય) '

૪ પછાત વર્ગોને ઉત્તમ જીવન માટે કેળવવા, તેમની સામાજીક, માનસિક અને નૈતિક સ્થિતિ સુધારવી, તેમનાં છોકરાંને રાષ્ટ્રીય શાળાઓમાં મોકલવા તેમને સમજાવવા અને બીજા શહેરીઓ જે સાધારણ સગવડ ભોગવે છે તે તેમને મેળવી આપવી

સૂચના—આથી જ્યાં જ્યાં અસ્પૃશ્યો પ્રત્યેનો અણગમો હજુ સખત છે તેવાં સ્થળોમાં જુદી શાળાઓ અને જુદા કુવાઓ મહાસભાના પૈસે નભાવવા તેમનાં છોકરાંઓને રાષ્ટ્રીય શાળાઓમાં દાખલ કરવાના અને ગામના કુવાઓ અસ્પૃશ્યોને વાપરવા દેવાની સમજુતી લોકોને આપવાના દરેક પ્રયત્નો કરવા જોઇએ

૫ મદ્યપાન નિષેધની ચળવળ એ અહીંવાળા લોકોમાં ખરેખર ફરીને ચલાવવી અને દુકાનવાળા કરતાં પીનારને ઘેર જઇ તેને વિનવવા પર વધારે ભરોસો રાખવો.

૬ બધા કજીયાઓનો ખાનગી નીકાલ લાવવા માટે ગ્રામ્ય તથા શહેરી પંચાયતો સ્થાપવી, અને પંચાયતોના નિર્ણયોનુ માન રાખવામા જાહેર મતના જોર ઉપર તથા તે નિર્ણયોના પોતાના વ્યાજબીપણા ઉપરજ ભરોસો રાખવો

સૂચના દબાણ જેવો ભાસ પણ અટકાવવા ખાતર, જેઓ પંચાયતોના નિર્ણયોને માન ન આપે તેમની સામે સામાજિક બહિષ્કાર ન વાપરવો

૭ બધી જાતીઓ તથા વર્ગોની એકતા અને આપસમાં સદ્ભાવ, કે જેને સ્થાપિત કરવાનો અસહકારની પ્રવૃતિનો હેતુ છે, તેને વધારવા અને તેને મહત્વ આપવા ખાતર એક સેવું સમાજ સેવાનુ ખાતું કાઢવું કે જે માદગી અને અકસ્માતની વેળાએ સૌને કોઇ જાતના ભેદ વગર મદદ પહોચાડે

સૂચના—પોતાના ધ્યેયને દ્રઢતાપુર્વક વળગી રહેતો છતાં અસહકારી માંદગી કે અકસ્માતને પ્રસંગે અંગ્રેજ કે હિંદી ગમે તેની અંગત સેવા બજાવવી એ પોતાનો ખાસ હક્ક સમજશે

૮ તિલક સ્વરાજ્ય ફાળો ચાલુ રાખવો અને મહાસભાના દરેક સભાસદ પાસે તેમજ મહાસભા પ્રત્યે લાગણી ધરાવનાર દરેક સજ્જન પાસે ૧૯૨૧ની સાલની પોતાની વાર્ષિક આવકનો સોમો ભાગ ફાળામા ભરવાની માગણી કરવી. દરેક પ્રાન્ત તિલક સ્વરાજ ફાળામાં પોતાને ત્યાં આવેલી રકમનો ૨૫ ટકા મહાસમિતિને દર મહિને પહોચાડી દે.

પરિશિષ્ટ ૧૮

રાષ્ટ્રીય શાળાઓની હકીકતનુ પત્રક

ક્રમાંક	સાલનું નામ	શાળાઓ	શિક્ષકો	વિદ્યાર્થીઓ	વાર્ષિક ખર્ચ
૧	સંવત ૧૯૭૭ના આસો વદી ૩૦ સુધી	૫૮	૯૫	૨,૭૦૦	૧૬,૦૦૦
૨	સંવત ૧૯૭૮ના આસો વદી ૩૦ સુધી	૪૯	૭૬	૧,૯૯૪	૨૨,૦૦૦
૩	સંવત ૧૯૭૯ના આસો વદી ૩૦ સુધી	૩૨	૬૫	૧,૫૮૪	૨૦,૦૦૦
૪	સંવત ૧૯૮૦ના અષાઢ વદી ૩૦ સુધી	૨૮	૫૬	૧,૩૭૬	૧૭,૯૭૫

રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ સંસ્થાઓ

નિશાન	ક્રમાંક	ગામનું નામ	નિશાન	ક્રમાંક	ગામનું નામ
૧	૧	બારડોલી વિનય મંદિર		૩૧	અંભેટી
	૨	વાલોડ ,, ,,	૧	૩૨	બામણપોર
×	૩	વરાડ આશ્રમ	૨	૩૩	નીણત
૧	૪	બારડોલી		૩૪	સાંકરી
	૫	બાબેન	+	૩૫	ટીંભરવા
	૬	મોતા		૩૬	રાયમ
૩	૭	વાલોડ		૩૭	વરાડ
૩	૮	વાલોડ કન્યાશાળા		૩૮	ખોજ
	૯	સ્યાદલા	૨	૩૯	નીઝર
+	૧૦	સેજવાડ	૨	૪૦	માછી
+	૧૧	બાજીપોર	૩	૪૧	ઇટોળી
	૧૨	શિકેર	+	૪૨	ભામૈયા
	૧૩	વાંકાનેર		૪૩	હરિપરા
	૧૪	,, કન્યાશાળા	૧	૪૪	કડોદ
+	૧૫	દેલવાડા		૪૫	વઢવાણીઆ
	૧૬	બાજીપરા		૪૬	શીંગોદ
૧	૧૭	ખુડારી		૪૭	બામણી
૧	૧૮	,, કન્યાશાળા		૪૮	સમથાણ
+	૧૯	જામણીઆ		૪૯	ઓરગામા
+	૨૦	બુટવાડા		૫૦	અકોટી
+	૨૧	ઉછુકા	૩	૫૧	મોટી ફળોદ
+	૨૨	મોઢા	૧	૫૨	નવા બારમપોર
+	૨૩	કેગામા	+	૫૩	બારડોલી મઢેલા
૧	૨૪	સરભોણ	+	૫૪	વાંકાનેર
૧	૨૫	તરભોણ	૧	૫૫	પારડી
+	૨૬	વડોલી	+	૫૬	પલસોદ
૧	૨૭	વાધેચ	+	૫૭	મોગી
	૨૮	પેરા	+	૫૮	નસુરા
૧	૩૦	પુણી			

\+ આ નિશાનીવાળી શાળા ખોલાઇને તરતજ બંધ થયેલી
૧ ,, ,, ,, સંવત ૧૯૭૮ના વર્ષમાં બંધ થયેલી
૨ ,, ,, ,, બે વર્ષ રહી સં ૧૯૭૮ના વર્ષમાં બંધ થયેલી
૩ ,, ,, ,, ચાલુ વર્ષમાં બંધ થઇ છે
× ,, ,, ,, સરકારી અંકુશ નથી સ્વીકારતી તેમજ કોઇ રાષ્ટ્રીય પીરસણ પણ નથી માગતી, એટલે એને ખાનગી નામ આપી શકાય.

નોંધ—અસહકારને અંગે કુલ ૫૮ શાળાઓ ખોલાઈ. તેમાં કેટલીક જગ્યાએ જ્યાં મૂળમાં સરકારી શાળા નહતી, ત્યાં પણ લોકોએ નવી શાળાઓ ખોલેલી. ૫૮ શાળાઓમાં કેટલીક સં. ૧૯૭૭ના છેલ્લા ૭ માસમાં ને બાકીની સં. ૧૯૭૮ના શરૂઆતના માસોમાં શરૂ થયેલી

પરિશિષ્ટ ૧૯

જેલ જનારાઓની યાદી

શ્રી મોરારભાઈ કશનજી	સ્વાદેશી પીકેટીંગ માટે	૭ માસ સખત અને રૂા. ૨૫ દંડ	જેલ ગયા	છુટ્યા
,, ભક્તિભાઈ રવાભાઈ	,, ,,	,, ,,	૧૯-૧૧-૨૧	૨૯-૪-૨૨
,, માધવભાઈ ગોપાળજી	,, ,,	,, ,,	,,	,,
,, જીવણજી રણછોડજી	સાકરી નાગપુર રાષ્ટ્રધ્વજ માટે	એક વર્ષ સખત	૩-૮-૨૩	૩-૯-૨૩
,, વશ્રમભાઈ ખુશાલભાઈ	,, ,,	,,	,,	,,
,, ખુશાલભાઈ ઉકાભાઈ	,, ,,	,,	,,	,,
,, નાથુભાઈ ઉગ્રિભાઈ ખોજ	,,	,,	,,	,,
,, રવાભાઈ વશ્રમભાઈ	,, ,,	,,	,,	,,
,, ઝીણાભાઈ નારણજી	,, ,,	,,	,,	,,
,, ડાહ્યાભાઈ લલ્લુભાઈ મહેતા બારડોલી	,,	,,	,,	,,
,, ભીમભાઈ લલ્લુભાઈ	, ,,	,,	,,	,,
, પ્રભુભાઈ લાલભાઈ વાંકાનેર	,,	,,	,,	,,
,, ખુશાલભાઈ વનમાળીદાસ ,,	,,	,,	,,	,,
,, રણછોડભાઈ વલ્લભજી શિંદર	,,	,,	,,	,,
,, નારણભાઈ કાળાભાઈ કટાળી	,,	,,	,,	,,
,, નારણભાઈ માધવભાઈ મલેકપોર	,,	,,	,,	,,
,, મોરારજી ભગુભાઈ બલેશ્વર	,,	,,	,,	,,
,, પ્રાગજી ખંડુભાઈ દેસાઈ બારડોલી	નવયુગમાં રાજદ્રોહી લેખો લખવા માટે.	૨।। વર્ષ સખત	૨૫-૬-૨૪	

પરિશિષ્ટ ૨૦

અધિકારી મંડળ—તાલુકા સમિતિ સને ૧૯૨૧–૨૨

(ચુંટણી તા. ૬-૩-૧૯૨૧)

શ્રી કુંવરજી વિઠ્ઠલભાઈ મહેતા	પ્રમુખ અને સભ્ય પ્રાંતિક સમિતિ
,, ખુશાલભાઈ મોરારજી	મંત્રી
,, છગનલાલ ઝવેરચંદ	ખજાનચી
,, જીવણજી રણછોડજી	સભ્ય પ્રાંતિક સમિતિ
,, મૂળચંદ કલ્યાણજી	,,
,, મોરારજી નથ્થુભાઈ	સભ્ય તાલુકા સમિતિ
,, માધવભાઈ ભગવાનજી	,,
,, હરિભાઈ રામજી	,,
,, હરિભાઈ નાનાભાઈ	,,
,, પ્રેમાભાઈ રણછોડજી	,,
,, જીવણજી પ્રાગજી ભગત	,,

ખાદી વિભાગ—તાલુકા સમિતિ બારડોલી સને ૧૯૨૨

(નિમણુક તા. ૩-૪-૨૨)

શ્રી કુંવરજી વિઠ્ઠલભાઈ	પ્રમુખ	હોદ્દાની રૂએ
,, ખુશાલભાઈ મોરારજી		હોદ્દાની રૂએ
,, મગનલાલ ખુશાલચંદ ગાંધી	મંત્રી	
,, કેશવભાઈ ગણેશજી	ઉપમંત્રી	
,, નરહરિ દ્વારકાદાસ પરિખ		

શિક્ષણ સમિતિ—બારડોલી તાલુકા સમિતિ સને ૧૯૨૨

(નિમણુક તા. ૩-૪-૨૨)

શ્રી કુંવરજી વિઠ્ઠલભાઈ મહેતા	પ્રમુખ	હોદ્દાની રૂએ
,, ખુશાલભાઈ મોરારજી		હોદ્દાની રૂએ
,, નરહરિ દ્વારકાદાસ પરિખ	મંત્રી અને નિરીક્ષક	
,, મગનલાલ ખુશાલચંદ ગાંધી		
,, મોરારભાઈ કસનજી		
,, પ્રેમાભાઈ રણછોડજી		
,, મહાવજીભાઈ પ્રેમાભાઈ		
,, દાજીભાઈ વશનજી		

અધિકારી મંડળ તાલુકા સમિતિ સને ૧૯૨૨–૨૩

(ચુંટણી તા. ૩૦-૪-૨૨)

નામ	હોદ્દો
શ્રી. કુંવરજી વિઠ્ઠલભાઈ મહેતા *	પ્રમુખ
,, પ્રાગજી ખંડુભાઈ દેસાઈ	ઉપપ્રમુખો
,, કલ્યાણજી ભગાભાઈ	ઉપપ્રમુખો
,, ખુશાલભાઈ મોરારજી	મંત્રી
,, જીવણજી રણછોડજી	મંત્રી અને સભ્ય પ્રાંતિક સમિતિ
,, કેશવભાઈ ગણેશજી	ખજાનચી
,, મગનલાલ ખુશાલચંદ ગાંધી	સભ્ય પ્રાંતિક સમિતિ
,, ડાહ્યાભાઈ નંદુભાઈ	સભ્ય તાલુકા સમિતિ
,, મોરારભાઈ કલ્યાણજી	,,
,, ઇબ્રાહીમ મહમદ પટેલ	,,
,, વલ્લભભાઈ ખુશાલભાઈ	,,
,, મૂળચંદભાઈ કલ્યાણજી	,,
,, ડાહ્યાભાઈ નરસિંહભાઈ	,,
,, પ્રેમાભાઈ રણછોડજી	,,
,, દાજીભાઈ વસનજી	,,
,, ઝીણાભાઈ ભીખાભાઈ	,,

ખાદી વિભાગ—બારડોલી તાલુકા સમિતિ સને ૧૯૨૨–૨૩

(ચુંટણી તા. ૩૦-૬-૨૨)

નામ	હોદ્દો
શ્રી કુંવરજી વિઠ્ઠલભાઈ મહેતા	પ્રમુખ } હોદ્દાની રૂએ
,, ખુશાલભાઈ મોરારજી	હોદ્દાની રૂએ
,, જીવણજી રણછોડજી	હોદ્દાની રૂએ
,, મગનલાલ ખુશાલચંદ ગાંધી	મંત્રી
,, કેશવભાઈ ગણેશજી	,,
,, હરિહર પ્રાણશંકર ભટ્ટ	,,
,, મહિપતરામ મણીશંકર વૈદ	,,

શિક્ષણ સમિતિ—બારડોલી તાલુકા સમિતિ સને ૧૯૨૨–૨૩

(ચુંટણી તા. ૩૦-૬-૨૪)

નામ	હોદ્દો
શ્રી કુંવરજી વિઠ્ઠલભાઈ મહેતા	પ્રમુખ } હોદ્દાની રૂએ
,, ખુશાલભાઈ મોરારજી	હોદ્દાની રૂએ
,, જીવણજી રણછોડજી	હોદ્દાની રૂએ
,, હરિહર પ્રાણશંકર ભટ્ટ	મંત્રીઓ અને નિરીક્ષકો
,, મહિપતરામ મણિશંકર વૈદ	મંત્રીઓ અને નિરીક્ષકો
,, મગનલાલ ખુશાલચંદ ગાંધી	
,, મોરારભાઈ કલ્યાણજી	

---

* શ્રી હરિહરભાઈ પ્રાણશંકર ભટ્ટની ખાલી પડેલી જગ્યાએ શ્રી ગોવિન્દલાલ મહિપતલાલ ઠાકોરની મદદનિશ મહદનિશ મંત્રી અને નિરીક્ષક તરીકે નિમણુક કરી હતી. કાર્તક સં. ૧૯૭૯

,, પ્રેમાનંદ રણછોડજી

,, મહાદેવ જીવ પ્રેમજી

,, દાજીભાઈ વનાજી *

અધિકારી મંડળ—તાલુકા સમિતિ સને ૧૯૨૩-૨૪

(ચુંટણી તા. ૨૪-૬-૨૩)

શ્રી કુંવરજી વિઠ્ઠલભાઈ મહેતા	મુખ્ય અને સભ્ય પ્રાંતિક સમિતિ
,, જગજી ખંડુભાઈ દેસાઈ	કો. પ્રમુખ
,, ખુશાલભાઈ મેરારજી	મંત્રી અને સભ્ય પ્રાંતિક સમિતિ
,, કેશવભાઈ ગણેશજી	ખજાનચી અને સભ્ય પ્રાંતિક સમિતિ
,, કાનજીભાઈ નગરજી	સભ્ય તાલુકા સમિતિ
,, કુંવરજી લાલભાઈ	,,
,, મોરારભાઈ કશનજી	,,
,, મહિપતરામ મંજુશંકર	,,
,, પ્રેમાભાઈ મહાદેવજી	,,
,, પ્રેમાનંદ રણછોડજી	,,
,, પ્રેમચંદલાલ ફકીરભાઈ વાડીવાલા	,,
,, છગનલાલ મગનભાઈ	,,
,, ભુલાભાઈ હામજી	,,
,, રામભાઈ પ્રાગજી ભગત	,,
,, રાજભાઈ મહાદેવજી	,,
,, રતિલાલ કેશવલાલ	,,
,, કુંવરજી દુલ્લભભાઈ	,,

કોઓપ્ટ સભાસદો

તા. ૧૩-૪-૨૪

,, નરહરિ દ્વારકાદાસ પરિખ

,, જુગતરામ દવે

,, જીવણજી રણછોડજી

,, રણછોડભાઈ વહાલજી

,, નાથુભાઈ હરિભાઈ — બોજ

,, ડાહ્યાભાઈ લલ્લુભાઈ

---

* ગુજરાત પ્રાંતિક સમિતિના ઠરાવ પ્રમાણે લાગલાગટ ત્રણ સભામાં ગેરહાજર રહેવાના સબબે શ્રી કુંવરજી વિઠ્ઠલભાઈ મહેતાની ગુજરાત પ્રાંતિક સમિતિના સભ્ય તરીકેની ખાલી પડતી બેઠકને માટે શ્રી મોરારભાઈ કશનજી ચુંટાયા હતા (પેટા ચુંટણી તા. ૩૦-૭-૨૪)

× શ્રી પ્રાગજીભાઈના દેહ જવાથી તેમની તાલુકા સમિતિના સભ્ય તરીકેની ખાલી પડતી જગાએ શ્રી અહેમદભાઈ નરોતમદાસ ચુંટાયા હતા (પેટા ચુંટણી તા. ૩૦-૭-૨૪)

પરિશિષ્ટ ૨૧

બારડોલી તાલુકામાં વણાયલી કાપડની યાદી

અનુક્રમ નંબર	સ્થળનું નામ	સંવત ૧૯૭૮	સંવત ૧૯૭૯ના કારતક સુદ ૧થી જેઠ વ૦ ૦)) સુધી	૧૯૭૯ના જેઠ વદ ૦))થી ૧૯૮૦ના જેઠ વદ ૦)) સુધીનું	કુલ
૧	બારડોલી	૨૯૦૦॥।	૩૩૮૦।	૧૬૮૪।	૭૯૬૫॥
૨	વાંકાનેર	૧૦૬૧	૪૭૯૬।	૪૩૭૨	૧૦૨૩૦।
૩	વાલોડ	૭૮॥			૭૮॥
૪	વાંકાનેર		૨૪૬૦।	૩૭૮૪।	૬૨૪૪॥
૫	સરભણ			૩૧૩૧	૩૧૩૧
૬	અલગઢ			૩૭૦॥	૩૭૦॥
૭	કુલ	૪૦૪૦।	૧૦૬૩૬॥	૧૩૩૪૩	૨૮૦૨૦

હિસાબી વિભાગ

તા. ૬-૩-૧૯૨૧ થી તા. ૩૧-૭-૨૪ સુધીનો

(તા. ૧૫ અને તા. ૩૦-૭-૨૪ની સભામાં મંજુર થયેલો)

બારડોલી તાલુકા સમિતિનું સામાન્ય સરવૈયું

(સંવત ૧૯૭૭ના ફાગણ વદી ૧૨ થી સંવત ૧૯૭૮ના આસો વદી ૦)) સુધીનું)

જ

રકમ	વિગત
૩૫૩૧-૦-૦	શ્રી સત્યાગ્રહ આશ્રમ ખાતે જમા
૩૪૬-૧૨-૦	મુંબઈ પ્રાંતિક સમિતિ ખાતે જમા
૫૯-૮-૬	સરૈયા જગમોહનદાસ વેલાભાઈને ખાતે
૨૧-૪-૬	બેચરભાઈ નરોતમને ખાતે જમા
૧૦-૦-૦	ખુશાલભાઈ મોરારજીને ખાતે જમા
૫૨૯૩-૪-૩	તાલુકા સમિતિ ખાતે જમા પરિ. જ મુજબ
૯૨૬૧-૧૩-૩	

ઉ

રકમ	વિગત
૧૦૦-૦-૦	સત્યાગ્રહ આશ્રમ ખાતે ઉધાર
૪૦-૯-૦	બારડોલી શા.બો. ખાતે પરિ. જ મુજબ
૪૨૭-૪-૯	સાંકી સ્વરાજ્ય આશ્રમ ખાતે
૩૨૭-૧૧-૩	સામાન અસબાબ ખાતે
૯૮-૪-૬	સુરત જીલ્લા સમિતિ ખાતે
૨૧-૮-૦	ઓલ ઇન્ડીઆ વર્કિંગ કમિટી ખાતે
૩૬૧૧-૫-૦	શ્રી જમીન ખાતે
૧૯૮૯-૧-૯	ખદી વિભાગ (બારડોલી) ખાતે
૧૪૮૦-૭-૦	સ્વદેશી વસ્તુ ભંડાર (બારડોલી) ખાતે
૧૬૩-૮-૦	કુંવરજી વીઠલભાઈની પેઢી ખાતે
૩૪૯-૭-૩	પરચુરણ ઊધરાણી
૮૬૦૪-૨-૬	
૬૫૭-૧૦-૯	શ્રી પુરાંત બાકી
૯૨૬૧-૧૩-૩	

ઉપર મુજબનો હિસાબ સમિતિના ચોપડા અને વાઉચર સાથે મેળવતાં બરાબર છે

તા. ૧૬-૧૧-૨૨ શા. મણુભાઈ ઉમાજી
હિસાબ તપાસનીશ

જીવણજી રણછોડજી પટેલ
ખુશાલભાઈ મોરારજી
મંત્રીઓ, બારડોલી તાલુકા સમિતિ

પરિ. અ

બારડોલી તાલુકા સમિતિનું સંવત ૧૯૭૭ના ફાગણ વદી ૧૨થી સં. ૧૯૭૮ના આસો વદી ૦)) સુધીનું ૧૯ માસનું સરવૈયું.

જમા

રકમ	વિગત
૧૯૧૦-૪-૦	મહાસભાના સભાસદ ફીના સંવત ૧૯૭૭ અને ૧૯૨૧
૯૪૩-૪-૦	મહાસભાના સભાસદ ફીના સને ૧૯૨૨
૭૩૬-૧૪-૦	મહાત્માજી તાલુકામાં ફર્યા ત્યારે ભેટના
૮૦૦-૦-૦	જીલ્લા સમિતિ તરફથી મળેલી મદદના
૧૬૬૦-૧૨-૬	તાલુકા પરિષદની ફીની ઉપજના
૨૨૫૦-૦-૦	પાટીદાર યુનાઇટેડ સોસાયટી જોહાનીસબર્ગ તરફથી મળેલી મદદના
૭૦-૦-૦	કપાસની મુષ્ટિ ફંડના મહીજનના
૫૮૨-૪-૦	રૂની ગાંસડીના લાગાના પ્રેસમાંથી
૬૨-૮-૦	પરચુરણ ભેટના
૧૧૨૭૧-૦-૦	તિલક સ્વરાજ્ય ફાળા ખાતે જમા પરિ. ક મુજબ
૬૪-૫-૬	વ્યાજના
૨૦૩૫૦-૦-૦	

ઉધાર

રકમ	પેટા રકમ	વિગત
૩૫૩૭-૧-૦		ખરચ ખાતે ઉધાર
	૧૧૮૫-૧૨-૩	મુસાફરી ખાતે મહાત્માજી અને દેશનાયકો તથા સ્વયંસેવકોના રેલ્વેભાડું અને ટાંગા ભાડાના
	૧૩૨-૧૨-૬	સ્ટેશનરી ખાતે
	૧૩૩-૧૦-૯	દિવાબત્તી મજુરી વગેરે
	૨૨૬-૧૫-૦	છપામણી ખરચ ખાતે
	૩૫૦-૯-૮	મોટરભાડું પેટ્રોલ અને મોટર સુધારાના
	૮૦-૧૩-૬	વર્તમાનપત્રનું લવાજમ
	૧૪૦-૧૩-૬	દેશનેતાઓના સ્વાગત ખાતે
	૧૯૧-૫-૯	કારકુન તથા નોકર પગાર
	૨૬૪-૧-૩	તાર, ટપાલ
	૨૩૭-૩-૯	તાલુકા પરિષદના ખર્ચના
	૫૯૨-૧૫-૦	જીલ્લા સમિતિને સભાસદની ચોથાઈના.
૮૮૩-૧-૯		શિક્ષણ સમિતિ ખાતે
	૫૦૫-૦-૦	નિરીક્ષક પગારના
	૨૯૨-૫-૦	બારડોલી મદ્રેસાને મદદના
	૧૦-૦-૦	સુતરની હરિફાઇના વિદ્યાર્થીઓને ઇનામના
	૭૫-૧૨-૯	શાળાના પુસ્તકો ખાતે
૧૪૯૨-૮-૦		સ્વરાજ્ય આશ્રમ ખાતે
	૧૪૯૨-૮-૦	મદદના પારિશિષ્ટ ખ મુજબ
૨૫-૦-૦		વાલોડ સ્વરાજ્ય આશ્રમ ખરચ
	૨૫-૦-૦	મદદના ખરચ માટે

૯૧૬૯-૪-૦ તિલક સ્વરાજ્ય ફાળા ખાતે નં ચેની
ગને પાછા આપ્યા તે
૫૮૮૫-૦-૦ ગુજરાત સમિતિને
મોકલ્યા તે

૩૨૨૩-૦-૦ નં.ચેની શાળાને
ઠરાવ પ્રમાણે ૭૫
ટકા પાછા આપ્યાને

૨૨૨-૦-૦ સેજવાડ
૨૦૦-૪-૦ નારોડ
૧૪૨-૮-૦ આ પુરા
૧૫૦-૦-૦ ગિદેર
૮૯-૪-૦ રયાદલા
૧૭૧-૦-૦ આકુ ગ
૭૫-૦-૦ ઇમરોલી
૩૭૫-૦-૦ વાકાનેર
૩૯૦-૮-૦ ખુડારી
૩૮-૮-૦ ણુડારી
૬૩-૦-૦ શીંગોદ
૧૦૮-૦-૦ કટાણી
૭૧-૦-૦ ખોજ
૬૮-૦-૦ પારડી
૬૩-૦-૦ રેવા
૩૦-૦-૦ મગરોલીય
૧૨૦-૦-૦ શામણી
૭૫-૦-૦ ભામૈયા
૭૫-૦-૦ નાની દરોદ
૧૫૦-૦-૦ હરિપરા
૭૫-૦-૦ મોરી
૨૨૫-૦-૦ અકોટી
૮૦-૦-૦ ઓરગાખા
૧૫૦-૦-૦ રાયમ
૬૦-૦-૦ સાંકરી

૩૨૨૩-૦-૦

૩૬-૪-૦ સરભાણ અને વાલોડ પરગણામાંથી વસુલ ન મળ્યા તે

૨૫-૦-૦ જીવણ ભગતની ગયા વરસની ચોપડી પાછી મળી તેના

૯૧૬૬-૪-૦

૧૫૦૫૯-૧૫-૯

૫૨૯૧-૪-૩ બાકી દેવા

૨૦૩૫૦-૪-૦

શા. મંછુભાઈ ઉમાજી
હિસાબ તપાસનાર

જીવણજી રણછોડજી પટેલ
ખુશાલભાઈ મોરારજી
મંત્રીઓ, તાલુકા સમિતિ

પરિ. ચ

બારડોલી સ્વરાજ્ય આશ્રમનું સરવૈયું

(સંવત ૧૯૭૭ના, ફાગણ વદી ૧૨થી ૧૯૮૮ના આસો વદી ૦)) સુધીનું ૧૯ માસનું સરવૈયું)

જમા

૨૫૧૦-૧૦-૦ શ્રી સ્વરાજ્ય આશ્રમ ફંડ ખાતે જમા
- ૧૯૭૧-૨-૩ મહાત્માજીને ગામડાંઓમાંથી મળેલી ભેટના
- ૫૧૦-૧૫-૯ આશ્રમ ફંડ માટે ભજવવામાં આવેલા નાટકની ટીકીટના વેચાણ તથા બાતના ઊપજ્યા તે
- ૨૮-૮-૦ રૂ દાન મળેલું તેના પરિ ઇ મુજબ

૧૪૪૨-૯-૦ તાલુકા સમિતિ તરફથી મળેલી મદદના

૩૯૫૩-૩-૦

ઉધાર

૩૯૫૩-૩-૦ ખાચ્ય ખાતે
- ૨૬૬૨-૧૪-૩ રસોડા ખરચના
- ૨૬૬-૨-૩ સોકરી આશ્રમનો રસોડાનો તથા પરચુરણ ખરચના.
- ૪૧-૩-૬ શાલદા આશ્રમનો રસોડા ખરચ વિગેરે
- ૬૧-૮-૦ મકાન ભાડું.
- ૪૯૩-૧૧-૦ આશ્રમ ફંડ માટે ભજવવામાં આવેલા નાટકનો મંડપ તથા સામાન વિગેરે ખર્ચના
- ૧૭૫-૬-૬ અસબાબ ખાતે
- ૨૧૪-૪-૦ ભાડાણુ તથા નોકર પગાર
- ૮-૨-૬ ખાદર વિગેરે

૩૯૫૩-૩-૦

શા. મણીભાઇ ઉમાજી
હિસાબ તપાસનીશ

જીવણજી રણછોડજી પટેલ.
ખુશાલભાઇ મોરારજી
મંત્રીઓ તાલુકા સમિતિ.

પરિ. क

શ્રી બારડોલી રાષ્ટ્રીયશાળાનું સરવૈયુ.

(સંવત ૧૯૭૭ના ચૈત્ર સુદી ૧થી ૧૯૭૮ના આસો વદી ૦)) સુધીનુ)

જ		ઉ	
૧૬૬૯ ૧૪ ૦	શ્રી આવક ખાતે જમા	૧૭૧૦-૭-૦	શ્રી ખર્ચ ખાતે
૧૩૫૬-૨-૦	આમમાંથી મળેલા ફંડના પરિ क મુજબ	૧૩૪૪ ૧૦ ૦	શિક્ષકોના પગારના
૩૧૩ ૧૨ ૦	વિદ્યાર્થીઓની ફીના	૨૪૬-૦-૦	ઘર ભાડુ
૧૬૬૯ ૧૪ ૦		૭-૦-૦	મુસાફરી
૪૦-૯-૦	બાકી લેણા (તાલુકા સમિતિ)	૧૦-૭-૯	સ્ટેશનરી
		૨૧-૧-૬	પરચુરણ ખરચ
		૮૦ ૧૫ ૯	લાયબ્રેરી
૧૭૧૦-૭-૦		૧૭૧૦-૭-૦	

શા. મંછુભાઈ ઉમાજી
હિસાબ તપાસનીશ

જીવણજી રણછોડજી પટેલ
ખુશાલભાઈ મારારજી
મંત્રીઓ, તાલુકા સમિતિ

પરિ. ૬

તિલક સ્વરાજ્ય ફાળો સંવત ૧૯૭૭-૭૮

૧૧-૦-૦ હા મોહનલાલ
૫૦૦-૦-૦ હા. કેશવભાઇ ગણેશજી
૧૭-૦-૦ હા મુળચંદ કલ્યાણજી
૪૨૦-૦-૦ હા ડાહ્યાભાઇ પરશુભાઇ,
૨૫-૦-૦ હા જવેરચંદ કસ્તુરચંદ
૧૯-૦-૦ હા બાપુભાઇ રણછોડજી
૩૦૦-૦-૦ હા કેશવભાઇ ગણેશજી
૧૪૫-૦-૦ હા. મહેશ્વરભાઇ નરોતમ
૧૨૫-૦-૦ રાયમ ગામ સમસ્ત હા છનાભાઇ કલ્યાણ
૧૨૫-૦-૦ વગડના હા. પરશુભાઈ
૫૫-૦-૦ હા મેશ્વરભાઈ નરોતમ
૬-૦-૦ હા. બાપુભાઇ રણછોડજી
૨૭૦-૦-૦ અકોટીના હા પ્રેમાભાઇ મકનજી
૧૦૭-૦-૦ બામણીના હા હરિભાઈ નાના
૫૦-૦-૦ કડોદના હા મુળચંદ કલ્યાણજી
૬૦-૦-૦ હરિપરાના હા ગોવિંદભાઇ નારણજી
૭૫-૦-૦ હા મેશ્વભાઇ નરોતમ
૫૦-૦-૦ હા નાથુભાઇ હરિભાઇ
૨૫-૦-૦ ગોડધાના હા વનમાળી ભગવાનજી
૪૧-૦-૦ હા મગનભાઇ
૫૩-૦-૦ અભેટીના હા રતનજી ખંડુભાઇ
૨૧-૦-૦ હા. શંકરદત્ત શાસ્ત્રી
૪-૦-૦ હા મગનભાઇ
૧-૦-૦ પા છીતા ભવાન વાંકાનેર
૧૨૫-૦-૦ મહેશ્વરભાઇ નરોતમ
૭૫-૦-૦ નાની ફલોદના હા કુવરજી દુલભભાઇ
૧૦૦-૦-૦ હા કુવરજી રતનજી
૧૮૭-૦-૦ હા ઝીણુભાઇ હરિપ્રસાદ વાલોડ
૧૬૪-૦-૦ હા ખંડુભાઇ હરિભાઇ બાંટીઆફળીઉ
૭૬-૦-૦ હા. રામભાઇ મણિભાઇ
૬-૦-૦ હા. બાપુભાઇ
૫૦-૦-૦ હા મહેશ્વભાઇ નરોતમ
૧૩-૦-૦ હા ડાહ્યા પરશુભાઇ
૫૯૫-૦-૦ હા. ઓધવજી ભગવાનજી શિરેર
૪૫-૦-૦ હા. મુળચંદ કલ્યાણજી
૨૦૫-૦-૦ હા મહેશ્વરભાઇ નરોતમ
૧૭૨-૦-૦ હા પ્રેમાભાઇ રણછોડજી
૬-૦-૦ હરીભાઇ નાનાભાઇ
૨૫-૦-૦ હા ખુશાલભાઇ
૩૭૩-૦-૦ હા ખુશાલભાઇ મોરારજી
૩૪-૦-૦ શા જવેરચંદ કસ્તુરચંદના જીનમાંથી
૩-૦-૦ ઝીણાભાઇ ડાહ્યાભાઇ ગાગપોર
૩-૦-૦ હા કુવરજી વિઠ્ઠલભાઇ
૪-૦-૦ હા ખુશાલભાઇ મોરારજી
૯૮-૦-૦ હા બાપુભાઇ રણછોડજી
૪-૦-૦ હા મકનજી ભાણાભાઇ
૨-૦-૦ હા. કલ્યાણજી દયાળજી
૧-૦-૦ હા. ખુશાલભાઇ
૧૫૦-૦-૦ હા મુળચંદ કલ્યાણજી
૧-૦-૦ હા મહેશ્વરભાઈ
૨-૦-૦ હા ઉકાભાઇ રામભાઇ
૫૯-૦-૦ હા. મહેશ્વરભાઇ નરોતમ
૨૫-૦-૦ હા. મહિપતરામ મણીશંકર
૨૯-૦-૦ હા. મકનજી ભાણાભાઇ
૧૨૧-૦-૦ હા મુળચંદ કલ્યાણજી
૨૫-૦-૦ હા. મુળચંદભાઇ અને મહેશ્વરભાઈ
૫૨-૦-૦ હા. મહેશ્વરભાઇ નરોતમ
૧૫૩-૦-૦ હા કેશવભાઇ ગણેશજી
૭-૦-૦ હા મુળચંદ કલ્યાણજી
૩૦-૦-૦ હા. મકનજી ભાણાભાઇ
૫-૦-૦ હા. મહિપતરામ મણિશંકર
૧૩-૦-૦ હા ઝીણાભાઇ હરિપ્રસાદ
૩૫-૦-૦ હા. પ્રેમાભાઈ રણછોડજી
૪૪૦-૦-૦ હા. ડાહ્યાભાઇ પરશુભાઇ
૧૧-૦-૦ હા. જગમોહનદાસ સરૈયા
૧૨-૦-૦ હા. મકનજી ભાણાભાઇ

૫૦—૦—૦ ઠા. ખુશાલભાઇ મોરારજી
૧૧૩—૦—૦ ઠા. ખુશાલભાઇ
૧૦૦—૦—૦ પલસોદ ગામ સમસ્ત તરફથી
૨૦૦—૦—૦ રાયમ ગામ સમસ્ત તરફથી
૧૦૮—૦—૦ કઠાળી ગામ સમસ્ત તરફથી
૫—૦—૦ હરખીઆ ગામ કઠાળી.
૮—૦—૦ પેમાભાઇ રણછોડજી „
૮—૦—૦ કાળાભાઇ નથ્થુભાઇ „
૫—૦—૦ ગોવિંદભાઇ ભીખાભાઇ „
૮—૦—૦ કાનજી વિઠ્ઠલભાઇ „
૨—૦—૦ માધવભાઇ રધાભાઇ „
૧૦૮—૦—૦ ગામ ખોજ (પારડી) સમસ્ત તરફથી.
૮૦—૦—૦ પારડી (ખોજ) ગામ સમસ્ત તરફથી.
૧૦—૦—૦ વલભભાઇ નાગરજી ગામ કડોદ
૫—૦—૦ પ્રાણજીવન નરસઇ „
૫—૦—૦ દલપતદાસ લલ્લુભાઇ „
૫—૦—૦ કલ્યાણભાઇ હરિભાઇ „
૫—૦—૦ રહીમભાઇ સફીભાઇ „
૫—૦—૦ મલેક ગુલામ મુસ્તફા „
૫—૦—૦ જવેરભાઇ જીવણભાઇ „
૧૦—૦—૦ નાગરદાસ છબીલદાસ „
૫—૦—૦ નરભેરામ ભગવાનભાઈ „
૧૦—૦—૦ ગુલાબદાસ કંચનદાસ „
૫—૦—૦ પ્રેમાનંદ બાળમુકુંદ „
૫—૦—૦ મોતીરામ જગજીવનદાસ „
૫—૦—૦ ગોકળદાસ ત્રીભોવનદાસ „
૧૦—૦—૦ મોતીચંદ ખેતાજી „
૫—૦—૦ મોતીચંદ ચતરાજી „
૫—૦—૦ મુગચંદ રામાજી „
૫—૦—૦ મોતીલાલ હરકીશનદાસ „
૫—૦—૦ મોતીભાઇ પ્રાણવલભ „
૫—૦—૦ ગોપાળદાસ દામોદરદાસ „
૫—૦—૦ સુંદરલાલ દયારામ „
૧૦—૦—૦ નવનીતલાલ ઘેલાભાઇ કડોદ
૫—૦—૦ ખુશાલચંદ નાથાજી „
૫—૦—૦ રૂપચંદ ઘેલાચંદ „
૧—૦—૦ મોતીલાલ હરકીનદાસ „

૧—૦—૦ ભોગીલાલ હરિલાલ કડોદ
૧—૦—૦ સોમાભાઇ રામાભાઇ „
૧—૦—૦ બળવતરામ દોલતરામ „
૧—૦—૦ શેખનસીર હુસેન „
૧—૦—૦ ભગવાન રઘુભાઇ „
૨—૦—૦ ફકીરચંદ રૂપાજી „
૧—૦—૦ દામોદર શેઠ રઘનાથજી „
૨—૦—૦ ઇચ્છારામ આત્મારામ „
૧—૦—૦ લલ્લુભાઇ વલ્લભભાઇ „
૧—૦—૦ ડાહ્યાભાઇ જીતાભાઇ „
૨—૦—૦ ત્રિભોવનદાસ ગોકળદાસ „
૧—૦—૦ જમનાદાસ શિવદાસ „
૨—૦—૦ લક્ષ્મીદાસ હરકીશન „
૨—૦—૦ લક્ષ્મીદાસ દામોદર „
૧—૦—૦ બાઇ પાર્વતી બ્હેન „
૧—૦—૦ જયમણી વિશ્વનાથ „
૨—૦—૦ ત્રિભોવનદાસ રણછોડદાસ „
૨—૦—૦ હરિલાલ બાળમુકુંદ „
૨—૦—૦ નગીનદાસ ઇચ્છારામ „
૩—૦—૦ વજેરામ મોતીરામ „
૩—૦—૦ લક્ષ્મીશંકર જદુરામ „
૧—૦—૦ પરસોતમ ભાણાભાઇ „
૧—૦—૦ ગોવીંદજી પરસોતમ „
૧—૦—૦ ઘેલાભાઇ હરકીશન „
૧—૦—૦ હરગોવિંદદાસ નરોતમ „
૧—૦—૦ જેકીનદાસ નરોતમ „
૨—૦—૦ રંગીલદાસ કલ્યાણદાસ „
૨—૦—૦ અમીચંદ પ્રેમચંદ „
૧—૦—૦ છગનલાલ ઇચ્છારામ „
૧—૦—૦ ગોવીંદભાઇ પરભુભાઈ „
૧—૦—૦ બાલુભાઇ નગીનદાસ „
૧—૦—૦ શ્રીનારાયણ „
૧—૦—૦ બદુભાઇ નાથુભાઇ „
૧—૦—૦ ઇચ્છારામ માધવરાવ વૈદ „
૧—૦—૦ શેઠ રુદ્રગૃહસ્થ „
૧—૦—૦ વીજળુખાણુ નદલાલ „
૩—૦—૦ શા. મોતીચંદ ચતરાજી „
૨—૦—૦ હરકીશન સુખણદાસ „

૨-૦-૦ ઝવેરચંદ ભગાજી કડોદ
૧-૦-૦ છગનલાલ હરકીશન ,,
૨-૦-૦ મોતીલાલ નંદલાલ ,,
૧-૦-૦ નગીનદાસ નરોતમદાસ ,,
૧-૦-૦ ગુલાબદાસ જેકીશનદાસ ,,
૨-૦-૦ ગીરધરલાલ પરશોતમ ,,
૧-૦-૦ રામભાઇ જસરામ ,,
૨-૦-૦ છગનલાલ નરભેરામ ,,
૨-૦-૦ રામજીભાઇ ભવાન ,,
૧-૦-૦ હકીમજી તૈયબભાઇ ,,
૨-૦-૦ નરસંઘભાઇ નારણ ,,
૨-૦-૦ ભગવાનદાસ નારણદાસ ,,
૨-૦-૦ નાથુભાઇ ખુશાલદાસ ,,
૩-૦-૦ મોતીભાઇ લાલદાસ ,,
૨-૦-૦ ગોકળદાસ શીવલાલ ,,
૨-૦-૦ વનમાળી મોતીરામ ,,
૧-૦-૦ રણછોડભાઈ પરભુ ,,
૧-૦-૦ ગુલાબદાસ મંછારામ ,,
૨-૦-૦ ચમનલાલ માણેકલાલ ,,
૨-૦-૦ મોતીલાલ મકનદાસ ,,
૧-૦-૦ ગુલાબદાસ કશનદાસ ,,
૩-૦-૦ રંગીલદાસ ઠાકોરદાસ ,,
૧-૦-૦ ભુખણદાસ પ્રાણજીવન ,,
૨-૦-૦ હીરાલાલ ભુખણદાસ ,,
૨-૦-૦ લલ્લુભાઇ હરજીવન ,,
૨-૦-૦ વીજભુખણદાસ નંદલાલ ,,
૨-૦-૦ જીવણજી ભુલાભાઇ ,,
૨-૦-૦ ડીકુભાઇ પરસોતમ ,,
૧-૦-૦ ઓમકારનાથ વિશ્વનાથ ,,
૧-૦-૦ બાઇ રતન તે નાગજી કેશવ-
ની ધણીઆણી ,,
૧-૦-૦ ગણેશજી ,,
૧-૦-૦ લક્ષ્મીજી ,,
૧-૦-૦ ભગવાનદાસ વિજભુખણદાસ ,,
૧-૦-૦ ભાવસાર કચરા રઘાભાઇ ,,
૫-૦-૦ જમનાદાસ પ્રાણવલભ ,,
૫-૦-૦ દામોદરદાસ ઘેલાભાઇ ,,

૫-૦-૦ વલભભાઇ મોતીભાઇ કડોદ
૫-૦-૦ માણેકચંદ છગનલાલ ,,
૨-૦-૦ શા મોતીલાલ આત્મારામ ,,
૨-૦-૦ શા. મોતીચંદ દેવચંદ ,,
૧-૦-૦ નરહરિશંકર બાળકૃષ્ણ ભટ ,,
૧-૦-૦ ભગવાનજી ફકીરભાઇ ભટ ,,
૨-૦-૦ નટવરલાલ ભુખણદાસ ,, ,,
૩-૦-૦ નગીનદાસ નરભેરામ ,,
૧-૦-૦ નરભેરામ હરિનારાયણ વૈદ ,,
૩-૦-૦ નરભેરામ દામોદરદાસ ,,
૧-૦-૦ ભાઇલાલ મથુ દાસ ,,
૨-૦-૦ શા ભુખણદાસ મુળચંદ ,,
૧-૦-૦ કાલુમીયાં સૈદુમીયાં ,,
૧-૦-૦ બાઇ જીવકોર રામશંકર ,,
૩-૦-૦ શા. મગનલાલ પ્રેમાનંદ ,,
૧-૦-૦ બાળકૃષ્ણ ગોવિંદજી ,,
૨-૦-૦ નગીનદાસ પ્રેમાનંદ ,,
૧-૦-૦ મંછારામ જમનાદાસ ,,
૨-૦-૦ મગનલાલ મથુ દાસ ,,
૧-૦-૦ ડાહ્યાભાઇ મથુરદાસ ,
૧-૦-૦ નારણભાઇ પ્રભુભાઇ વાઘેચા
૧-૦-૦ છીતાભાઇ ધનાભાઇ ,,
૧-૦-૦ વનમાળીભાઇ અમાઇદાસ ,,
૧-૦-૦ વલભભાઇ મોરારભાઇ સીંગોદ
૨-૦-૦ છીતાભાઇ ભીખાભાઇ ,,
૧-૦-૦ છીતાભાઈ હીરાભાઇ ,,
૨-૦-૦ લાલાભાઇ નાનાભાઇ ,,
૧-૦-૦ કાળાભાઇ પ્રેમાભાઇ ,,
૧-૦-૦ રામભાઇ રઘનાથજી ,,
૧-૦-૦ જીવણજી ઉકાભાઇ ,,
૨-૦-૦ વલ્લભભાઇ ખુશાલભાઇ ,,
૧-૦-૦ મેઘાભાઇ જોગીભાઇ ,,
૧-૦-૦ હરીભાઇ લલ્લુભાઇ ,,
૧-૦-૦ કાળાભાઇ ભાણાભાઇ ,,
૧-૦-૦ હરીભાઇ વલભ[illegible] ,,
૧-૦-૦ જીવણભાઇ હીરજી ,,
૨-૦-૦ ઉકાભાઇ રામજી ,,

૧-૦-૦ માધવભાઇ દુલભભાઇ સીગોદ
૧-૦-૦ છનાભાઇ ભગુભાઇ ,,
૧-૦-૦ ઉકાભાઇ ગોવિંદભાઇ ,,
૬૩-૦-૦ ગ્રામ્ય સમિતિ સગોદ
૧૦૦-૦-૦ ગામ બામૈયા ગામ સમસ્ત
૧૦૦-૦-૦ ગામ મોરી ગામ સમસ્ત
૧૬૦-૦-૦ ગામ આમણી ગામ સમસ્ત
૨૦૦-૦-૦ ગામ હરિપરા ગામ સમસ્ત
૩૦૦-૦-૦ ગામ અકોટી ગામ સમસ્ત
૫૦-૦-૦ ગામ ઓરગામા ગામ સમસ્ત
૧-૦-૦ રામભાઇ હીરાભાઇ ઓરગામા
૨-૦-૦ કુંવરજી ગલાલભાઇ ,,
૨-૦-૦ ભવાનભાઇ નારણભાઇ ,,
૧-૦-૦ દેવી બ્હેન ,,
૨-૦-૦ પેમાભાઇ દુલભભાઇ ,,
૨-૦-૦ કહાનજી નારણભાઇ ,
૧-૦-૦ મોરારભાઇ ,,
૧-૦-૦ બ્હેન દેવી હીરા ફકીર ,,
૧-૦-૦ પરભુભાઇ ગોવીંદ ,,
૧-૦-૦ વલ્લભભાઇ મોરારજી ,,
૧-૦-૦ ઝોધવભાઇ મોરારજી ,,
૧-૦-૦ લલ્લુભાઇ દુલ્લભભાઇ ,,
૨-૦-૦ ખુશાલભાઇ લાલા ,,
૨-૦-૦ જીવણભાઇ ધનાભાઇ ,,
૨-૦-૦ લલ્લુભાઇ વલ્લનજી ,,
૧-૦-૦ હીરાલાલ પરભુ ,,
૨-૦-૦ છીતાભાઇ દુલ્લભભાઇ ,,
૧-૦-૦ નાથાભાઇ નરોતમ ,,
૨-૦-૦ લાલાભાઇ પેમાભાઇ ,,
૨-૦-૦ ભવાનભાઇ મોરારજી ,,
૨-૦-૦ નરસીંહભાઇ રઘભાઇ નસુરા
૧-૦-૦ દેવાભાઇ રણછોડભાઈ ,,
૧-૦-૦ ડાયાભાઇ રણછોડભાઇ ,,
૧-૦-૦ પેમાભાઇ વલ્લભભાઈ ,,
૧-૦-૦ લાલાભાઇ પરસોતમ ,,
૧-૦-૦ નરસઇ હરીભાઈ ,,
૧-૦-૦ જેરામભાઇ માધવભાઇ ,,

૧-૦-૦ અમાઇદાસ રામા નસુરા
૧-૦-૦ નારણભાઇ રતનજી ,,
૧-૦-૦ છીતાભાઈ વલ્લભભાઇ ,,
૧-૦-૦ દુલભભાઇ હરિભાઇ ,
૧-૦-૦ કાળાભાઇ હરિભાઇ અને દેવા હરીભાઇ ,,
૧-૦-૦ નારણભાઇ ડાહ્યાભાઇ વઢવાણીઆ
૪૦-૦-૦ ગામ મગરોળીઆ ગ્રામ્ય સમિતિ
૮૦-૦-૦ ગામ સાંકરી ગ્રામ્ય સમિતિ
૧૦-૦-૦ ગામ રાજપરા ગ્રામ્ય સમિતિ
૮૪-૦-૦ ગામ કવા ગ્રામ્ય સમિતિ
૫-૦-૦ નસરવાનજી હીરજીભાઇ વડોલી
૧-૦-૦ ડાહ્યાભાઇ લલ્લુભાઈ ,,
૧-૦-૦ મણીબ્હેન વસનજી ,,
૧-૦-૦ જુલાભાઇ નાગરજી ,,
૧-૦-૦ વસનજી રતનજી ,,
૧-૦-૦ વસનજી લખાભાઇ ,,
૧-૦-૦ ઠાકોરભાઇ ગોવીંદજી ,,
૧-૦-૦ ખંડુભાઇ મોરારજી ,,
૧-૦-૦ દયાળજી હાસજી ,,
૧-૦-૦ ખુશાલભાઇ દયાળજી ,,
૧-૦-૦ હરીભાઇ કુંવરજી ,
૧-૦-૦ ડાહ્યાભાઇ પ્રાણજીવન ,,
૧-૦-૦ મોરારજી રણછોડભાઇ ,,
૧-૦-૦ સુખાભાઇ બગાભાઇ ,,
૧-૦-૦ સોનાજી ખુમાજી ,,
૧-૦-૦ હીરાભાઇ પરસોતમ ,,
૧-૦-૦ લાડુ બ્હેન તરભણ
૧-૦-૦ માધવભાઇ જેરામભાઇ ,,
૨-૦-૦ દુલભભાઈ ગોવીંદજી ,,
૩-૦-૦ ભીખાભાઇ ગોસાઇ ,,
૧-૦-૦ ગોવીંદભાઇ મોતીભાઈ ,,
૧-૦-૦ ડાહ્યાભાઇ મોતીભાઇ ,,
૧-૦-૦ વનમાળીભાઇ ગોવીંદભાઇ ,,
૧-૦-૦ કાનાભાઇ વલ્લભભાઇ ,,
૧-૦-૦ પરાગભાઇ ભાણાભાઇ ,,
૧-૦-૦ ખંડુભાઇ ભીખાભાઇ ,,
૧-૦-૦ લલ્લુભાઇ કુંવરજી ,,
૧-૦-૦ લલ્લુભાઇ નારણભાઇ ,,

રકમ	નામ	ગામ
૨-૦-૦	નાગજી હરીભાઇ	તરભણુ
૩-૦-૦	કાળાભાઇ નારણભાઇ	,,
૩-૦-૦	મોરારભાઇ જેરામ	,,
૧-૦-૦	ખુશાલ ગોવીંદ	,,
૧-૦-૦	મુળજી ગોવદ	,,
૫-૦-૦	પરાગજી બાપુભાઇ	,,
૧૦-૦-૦	ખડુભાઇ ભીખાભાઇ	,,
૧૦-૦-૦	મોરારજી નથુભાઇ	,,
૫-૦-૦	રણછોડભાઇ મહાવજી	વાધેચ
૫-૦-૦	દુલભભાઇ મહાવજી	,,
૫-૦-૦	માધવભાઇ રણછોડભાઇ	,,
૨૨૨-૦-૦	ગામ સમસ્ત	સેજવાડ
૫-૦-૦	નારણભાઇ માધવભાઇ	,,
૫-૦-૦	ગુલાબભાઇ વલ્લભભાઇ	,,
૧૦-૦-૦	લલ્લુભાઇ મોરારભાઇ	,,
૧૦-૦-૦	નાથુભાઇ રતનજી	,,
૧૦-૦-૦	લલ્લુભાઇ હીમત	,,
૫-૦-૦	પ્રેમાભાઇ દાજીભાઇ	,,
૫-૦-૦	ડાહ્યાભાઇ ધનાભાઇ	,,
૫-૦-૦	છીતાભાઇ કાળાભાઇ	,,
૧-૦-૦	ગુલાબભાઇ કસનભાઇ	,,
૨-૦-૦	માધવભાઇ રણછોડભાઇ	,,
૧-૦-૦	દુલભભાઇ ભીખાભાઇ	,,
૧-૦-૦	નાગરભાઇ ભીખાભાઇ	,,
૧-૦-૦	કહાનજી ફતાજી	,,
૩-૦-૦	નારણભાઇ ધનાભાઇ	,,
૩-૦-૦	લાલજી ગોવનભાઇ	,
૨-૦-૦	બાઇ માણેક તે હીરાભાઇ બહેચરની વીધવા	સેજવાડ
૨-૦-૦	જેરામ ખુશાલભાઇ	,,
૧-૦-૦	પેમાભાઇ પરસોતમ	,,
૧-૦-૦	રણછોડભાઇ કેશવભાઇ	,,
૧-૦-૦	ગોપાળભાઇ લલ્લુભાઇ	,,
૧૦-૦-૦	એક સદ્‌ગૃહસ્થ	વાઘોડ
૫-૦-૦	શાન્તિલાલ માણેકલાલ	,,
૫-૦-૦	પારેખ ચુનીલાલ રણછોડજી	,,
૫-૦-૦	શા ત્રિભોવન બાપુજી	,,
૫-૦-૦	લાલજી બાપુભાઇ	,,
૫-૦-૦	દ્વારકાદાસ જેઠાભાઇદાસ	વાઘોડ
૫-૦-૦	નારણજી ભીખાભાઇ	
૫-૦-૦	ભીમભાઇ કસનજી	,,
૧૦-૦-૦	મોતીચંદ દલશાહજી	,,
૫-૦-૦	એક સદ્‌ગૃહસ્થ	,,
૫-૦-૦	શા કેશવલાલ મોતીલાલ	,,
૫-૦-૦	રણછોડદાસ કેવળદાસ	,,
૧૦-૦-૦	વૃંદાવન ખુશાલદાસ	,,
૧૦-૦-૦	હરકીશન નરોતમદાસ	,,
૫-૦-૦	સુમનલાલ હરકીશનદાસ	,,
૫-૦-૦	કેશવલાલ વલભદાસ	,,
૫-૦-૦	મોતીચંદ કહાનજી	,,
૫-૦-૦	લખમીચંદ ભગાજી	,,
૨૫-૦-૦	સન્મુખલાલ ગોરધનદાસ	,,
૧-૦-૦	ભગવાનજી ઇચ્છારામ	,,
૧-૦-૦	પરશુભાઇ ગોપાળભાઇ	,,
૧-૦-૦	ઈશ્વરરામ હરિશંકર	,,
૧-૦-૦	પ્રેમશંકર ગીરજાશંકર	,,
૧-૦-૦	મણીશંકર હરિકૃષ્ણ	,,
૧-૦-૦	બાઇ શીવકોર	,,
૧-૦-૦	પાઠક કેશવલાલ હરગોવિંદ	,,
૧-૦-૦	એક ગૃહસ્થ	,,
૨-૦-૦	જીવણભાઇ ભગાભાઇ	,,
૧-૦-૦	શા રણછોડભાઇ	,,
૩-૦-૦	મોતીલાલભાઇ જશોતમલ	,,
૩-૦-૦	નાનુભાઇ કલ્યાણભાઇ	,,
૧-૦-૦	દેસાઇ ધનાભાઇ નરોતમ	,,
૨-૦-૦	તુળજારામ જીવણરામ	,,
૧-૦-૦	દલપતરામ નરોતમ	,,
૧-૦-૦	એક ગૃહસ્થ	,,
૧-૦-૦	નારશંકર રામશંકર	,,
૧-૦-૦	મહારાજ અમંદસજી	,
૧-૦-૦	એક ગૃહસ્થ	,,
૧-૦-૦	શા. છગનલાલ દેવચંદ	,,
૧-૦-૦	શા. ગાડાભાઇ ધેલાભાઇ	,,
૧-૦-૦	શા. ધેલાભાઇ માણેકચંદ	,,
૧-૦-૦	બાઇ ઇચ્છાબ્હેન મોતીચંદ	

૧-૦-૦ શા ડાહ્યાભાઇ માણેકચંદ વાસોડ
૧-૦-૦ નગીનદાસ વલ્લભદાસ ,,
૧-૦-૦ શા ઘેલાભાઇ મોતીચંદ ,,
૧-૦-૦ શા રમણલાલ ઘેલાભાઇ ,,
૧-૦-૦ શા દામોદર ઇશ્વરદાસ ,,
૧-૦-૦ શા ગોપાળલાલ રામલાલ ,,
૧-૦-૦ શા છગનલાલ પ્રભુજીવન ,,
૧-૦-૦ અંબેલાલ ભૂલાભાઇ ,,
૧-૦-૦ નંદલાલ ત્રીકમલાલ ,,
૨-૦-૦ ગીરધરલાલ કલ્યાણદાસ ,,
૧-૦-૦ મોહનલાલ દયાળજી ,,
૧-૦-૦ રતિલાલ અંબેલાલ ,,
૧-૦-૦ અંબેલાલ દુર્લભભાઇ ,,
૧-૦-૦ વજેરામ કેશવરામ ,,
૧-૦-૦ જયશંકર વલ્લભરામ ,,
૧-૦-૦ વ્યાસ હરિપ્રસાદ બાપુશંકર ,,
૧-૦-૦ એક ગૃહસ્થ ,,
૨-૦-૦ દામોદરદાસ હરિભાઇ ,,
૧-૦-૦ મચ્છાબ્હેન દુર્લભરામ ,,
૧-૦-૦ શુકલ જયમણિશંકર ચંદ્રશંકર ,,
૧-૦-૦ નરહરિશંકર ચંદ્રશંકર ,,
૧-૦-૦ બાઇ શીવલક્ષ્મી ,,
૧-૦-૦ શા માણેકલાલ લક્ષ્મીદાસ ,,
૨-૦-૦ દેસાઇ ડાહ્યાભાઇ આત્મારામ ,,
૧-૦-૦ દેસાઇ કાળીદાસ લાલભાઇ ,,
૧-૦-૦ જોષી ગજાનંદ લક્ષ્મીશંકર ,,
૧-૦-૦ શા મગનલાલ ભગવાનદાસ ,,
૨-૦-૦ શા અંબેલાલ રામદાસ ,,
૧-૦-૦ દેસાઇ ગજાનન ભગવાનજી ,,
૨-૦-૦ જોષી મણિશંકર ધીરજરામ ,,
૨-૦-૦ ગાંડાભાઇ ને છગનલાલની કુ૦ ,,
૧-૦-૦ વ્યાસ સુરજરામ મંછારામ ,,
૧-૦-૦ જયમણિશંકર ચંદ્રશંકર ,,
૧-૦-૦ પંડ્યા નારૂશંકર દયાશંકર ,,
૧-૦-૦ મહાશંકર ગીરજાશંકર ,,
૧-૦-૦ પાઠક ઇચ્છારામ ગણપતરામ ,,
૧-૦-૦ પાઠક હરગોવિંદ તુળજારામ ,,

૧-૦-૦ વ્યાસ રતિલાલ માધવરામ વાસોડ
૧-૦-૦ કાન્તિલાલ માધવરામ ,,
૧-૦-૦ નાગેશ્વર વિષ્ણુરામ ,,
૧-૦-૦ દેસાઇ જદુરામ કશળજી ,,
૨-૦-૦ એક ગૃહસ્થ ,,
૧-૦-૦ પાઠક દલપતરામ વનમાળીરામ ,,
૧-૦-૦ પાર્વતીબ્હેન કરૂણાશંકર ,,
૧-૦-૦ સુથાર કશન ગોપાળ ,,
૧-૦-૦ નાયક ઇચ્છાશંકર પ્રેમશંકર ,,
૨-૦-૦ શા. ભગવાનદાસ લલ્લુદાસ ,,
૫-૦-૦ ત્રિભોવનદાસ ભગવાનદાસ ,,
૩-૦-૦ ધીરજરામ કાશીરામ ,,
૧-૦-૦ પરાગજી રણછોડજી ,,
૨-૦-૦ એક સદ્‌ગૃહસ્થ ,,
૧-૦-૦ જમનાદાસ હરિભાઇ ,,
૧-૦-૦ ગુલામ હુસેન ,,
૧-૦-૦ પંડ્યા હરગોવન ચંદ્રશંકર ,,
૧-૦-૦ પંડ્યા ભવાનીશંકર હરિપ્રસાદ ,,
૧-૦-૦ પ્રાણશંકર જટાશંકરરામ ,,
૧-૦-૦ મેરાઇ ભીખાભાઇ ભગવાન ,,
૧-૦-૦ છોટાલાલ ત્રીભોનદાસ ,,
૧-૦-૦ પાર્વતીબ્હેન તારાચંદ ,,
૧-૦-૦ નરોતમદાસ દામોદરદાસ ,,
૧-૦-૦ માણેકલાલ લક્ષ્મીદાસ ,,
૧-૦-૦ બાળચંદ્ર મંછારામ ,,
૧-૦-૦ પ્રવિણશંકર દીનમણિશંકર ,,
૧-૦-૦ દેસાઇ ભવાનીશંકર પ્રાણશંકર ,,
૧-૦-૦ કેશવરામ પ્રાણશંકર ,,
૨-૦-૦ ભુલાભાઇ બાપુલાલ ,,
૧-૦-૦ મગનલાલ બાઇદાસ ,,
૨-૦-૦ શા જગજીવનદાસ ,,
૨-૦-૦ એક સદ્‌ગૃહસ્થ ,,
૨-૦-૦ શા. ચુનીલાલ વિઠલદાસ ,,
૨-૦-૦ એક ગૃહસ્થ ,,
૧-૦-૦ પાઠક મગનલાલ દલપતરામ ,,
૧-૦-૦ ચિંતામણી ગણપતરામ ,,
૨-૦-૦ કેશવલાલ વલભદાસ ,,
૧-૦-૦ દેસાઇ મણીશંકર હરીશંકર ,,

૨-૦-૦	મોતીચંદ રાજાજી	વાલોડ
૧-૦-૦	કલ્યાણજી નાગજી	,,
૨-૦-૦	નાથુદાસ હરિભાઇ	,,
૧-૦-૦	મણીગૌરી મંછારામ	,,
૧-૦-૦	મુકુન્દરામ પ્રેમશંકર	,,
૩-૦-૦	દેવચંદ રતનચંદ	બુહારી
૩-૦-૦	નાથુભાઇ હરિભાઇ	,,
૨-૦-૦	મહેશદાસ મગનદાસ	,,
૧-૦-૦	દુલભભાઇ નારણજી	,,
૩-૦-૦	ભાઇચંદ માણેકચંદ	,,
૨-૦-૦	મોહનલાલ નેમચંદ	,,
૧-૦-૦	વલ્લભભાઇ મોરારજી	,,
૩-૦-૦	વસનજી ભગવાનજી	,,
૧-૦-૦	મોતીરામ રઘનાથ	,,
૧-૦-૦	હરકીસન દુલભ	,,
૩-૦-૦	કેશવલાલ મુળચંદ	,,
૨-૦-૦	ડાહ્યાભાઇ પ્રેમચંદ	,,
૧૫-૦-૦	રણછોડજી ગુલાબભાઇ	,,
૫-૦-૦	નારણજી ભગવાનજી	,,
૧૫-૦-૦	સુરચંદ ખેમાજી	,,
૫-૦-૦	છગનલાલ રતનચંદ	,,
૨૫-૦-૦	હીરાચંદ લાલચંદ	,,
૫-૦-૦	લખમીચંદ ઉત્તમચંદ	,,
૧૫-૦-૦	ઠાકોરદાસ મોતીચંદ	,,
૧૫-૦-૦	કેશવચંદ નીહાલચંદ	,,
૫-૦-૦	ખીમચંદ પાનાચંદ	,,
૫-૦-૦	દેવચંદ રતનચંદ	,,
૫-૦-૦	મહેશ્વરદાસ મગનદાસ	,,
૫-૦-૦	વજેચંદ ગલાલચંદ	,,
૫-૦-૦	છગનલાલ મુળચંદ	,,
૧૫-૦-૦	કૃષ્ણાજી ભવાજી	,,
૫-૦-૦	લાલચંદ મંછુચંદ	,,
૫-૦-૦	કેશવલાલ મુળચંદ	,,
૫-૦-૦	વજેચંદ રતનચંદ	,,
૫-૦-૦	ખીમચંદ ભગવાનદાસ	,,
૫-૦-૦	નાનચંદ કસ્તુરચંદ	,,
૫-૦-૦	ખુશાલચંદ વીરચંદ	,,
૧૫-૦-૦	દેવચંદ લાલચંદ	બુહારી
૫-૦-૦	દુલભદાસ કેવળદાસ	,,
૫-૦-૦	મુળચંદ મહેશ્વરદાસ	,,
૧૦-૦-૦	નીછાભાઇ કુંવરજી	,,
૧૦-૦-૦	મણીલાલ તારાચંદ	,,
૨૦-૦-૦	છગનલાલ મુળચંદ લાલચંદ	,,
૧૦-૦-૦	મણીભાઇ જગદીશ	,,
૩૦-૦-૦	ઉત્તમચંદ વીરચંદ અમીચંદ	,,
૭૦-૦-૦	મોટાજી મલજી	,,
૧૦-૦-૦	ડાહ્યાભાઇ ભીમભાઇ	,,
૧-૦-૦	છોટાલાલ ગવરીશંકર	,,
૧-૦-૦	ઠાકોર છીબા નારણ	,,
૧-૦-૦	માસ્તર કસન કેસર અધ્યાત્રીસ રથા	,,
૧-૦-૦	માસ્તર વનમાળી રતનજી	,,
૧-૦-૦	સુથાર દુલભ કલ્યાણ	,,
૧-૦-૦	સુથાર ડાહ્યાભાઇ ફીકા	,,
૧-૦-૦	પટેલ નરસંઇ કસન	,,
૧-૦-૦	છીતુભાઇ ખુશાલભાઇ	,,
૧-૦-૦	પટેલ ભીખાભાઈ ડાહ્યા	,,
૧-૦-૦	મોરાર ઉકા	,,
૧-૦-૦	નાથાભાઇ ભગા	,,
૧-૦-૦	છીનાભાઈ નરસંઇ	,,
૧-૦-૦	નારણ પરશુ	,,
૧-૦-૦	પા. કલ્યાણ કુબેર	,,
૧-૦-૦	પા. મીઠલ મોરાર	,,
૧-૦-૦	સોરાબજી દીનશાજી	,,
૧-૦-૦	રામભાઇ ભગાભાઇ	,,
૧-૦-૦	ભગાભાઇ મોરારભાઇ	,,
૧-૦-૦	મણીલાલજી	,,
૧-૦-૦	ભવાન મોરારભાઈ	,,
૧-૦-૦	મોરાર ભાણા	,,
૧-૦-૦	રઘાભાઇ મોરારભાઇ	,,
૧-૦-૦	વલ્લભભાઇ હરખાભાઈ	,,
૧-૦-૦	લાલાભાઇ રણછોડભાઇ	,,
૧-૦-૦	નીછાભાઇ રણછોડભાઇ	,,
૧-૦-૦	પરસોતમ કેશવભાઇ	,,

૪-૦-૦ ખીમચંદ ઊત્તમચંદ બુહારી
૨-૦-૦ રણછોડજી મોરારજી ,,
૧-૦-૦ દુલભભાઇ નારણજી ,,
૧-૦-૦ ભીખાભાઇ કુંવરજી ,,
૧-૦-૦ મણીબાઈ ગોવીંદજી ,,
૪-૦-૦ લલ્લુભાઇ રઘનાથજી ,,
૧-૦-૦ ભીમભાઇ રણછોડજી ,,
૧-૦-૦ હીરચંદ લાલચંદ ,,
૧-૦-૦ મણીલાલ તારાચંદ ,,
૩-૦-૦ માણેકચંદ કસ્તુરચંદ ,,
૨-૦-૦ ખીમચંદ પાનાચંદ ,,
૫-૦-૦ નરસઈ ખુશાલભાઇ ,,
૫-૦-૦ ગોકળભાઇ કુંવરજી ,,
૧-૦-૦ મગનલાલ વમળચંદ ,,
૩-૦-૦ દાદા અલ્લી ,,
૪-૦-૦ ઊત્તમચંદ વીરચંદ અમીચંદ ,,
૩-૦-૦ જવેરચંદ મોતીરામ ,,
૨-૦-૦ નાનચંદ કસ્તુરચંદ ,,
૩-૦-૦ ખુશાલચંદ વીરચંદ ,,
૧-૦-૦ શા. મોટાજી ગલાજી ,,
૧૦-૦-૦ ભીખાભાઇ ખુશાલભાઇ બાજીપુરા
૧૦-૦-૦ જીવણભાઇ દુલ્લભભાઇ ,,
૧૦-૦-૦ કાનજી હીરા અને રણછોડ ફકીરા ,,
૧૦-૦-૦ ખુશાલ રામા અને રતનજીભાઇ ,,
૧૦-૦-૦ ગોવીંદભાઇ પરસોતમ ભગત ,,
૮૦-૦-૦ કેશવલાલ એન્ડ કસ્તુરચંદની કું ,,
૧-૦-૦ ભીખાભાઇ ભુલાભાઇ ,,
૧-૦-૦ મથુરભાઇ વલ્લભભાઇ ,,
૧-૦-૦ સોની કાળાભાઇ પાંડુ ,,
૫-૦-૦ મકનભાઇ નથુભાઈ ,,
૫-૦-૦ અંબાલાલ નથુભાઇ ,,
૧-૦-૦ કલ્યાણભાઇ મકન ,,
૨-૦-૦ પરશુભાઇ ભીખાભાઈ ,,
૧-૦-૦ નાથાભાઈ ભગાભાઇ ,,
૧-૦-૦ શંકરલાલ ત્રીભોવનદાસ ,,
૨-૦-૦ રણછોડભાઇ મોરાર ,,
૫-૦-૦ ભક્તિભાઇ દુલભભાઇ ,,

૨-૦-૦ વનમાળીભાઇ ગોવીંદ બાજીપુરા
૨-૦-૦ ભગાભાઇ કલ્યાણજી ,,
૨-૦-૦ હરિભાઇ માધવભાઇ ,,
૧-૦-૦ નારણભાઇ પરશુ ,,
૧-૦-૦ નાથુભાઇ રણછોડભાઇ ,,
૧-૦-૦ જીવણભાઇ ભીખાભાઇ ,,
૩-૦-૦ કલ્યાણભાઇ ભીમભાઇ ,,
૧-૦-૦ લલ્લુભાઇ ધનાભાઈ ,,
૨-૦-૦ છીતા ભમ મોરારભાઇ ,,
૧-૦-૦ વીઠલભાઇ ગોવીંદ ,,
૩-૦-૦ ખુશાલભાઇ રામભાઈ ,,
૧-૦-૦ જીવણજી ઉકાભાઇ ,,
૨-૦-૦ ગોપાળભાઈ વલ્લભભાઇ ,,
૧-૦-૦ રધા ભક્તિભાઇ ભગત ,,
૧-૦-૦ મોરાર ભક્તિભાઈ ભગત ,,
૧-૦-૦ છોટાલાલ ભગવાનદાસ ,,
૩-૦-૦ કાલાભાઇ કુબેર પારેખ શિકેર
૩-૦-૦ અ રવ મીઠીબા ,,
૨-૦-૦ પેમાભાઇ ગોવીંદભાઈ ,,
૨-૦-૦ ભીખાભાઇ ખુશાલભાઇ ,,
૪-૦-૦ કલ્યાણભાઇ દેવાભાઇ ,,
૧-૦-૦ માધવભાઇ ભીખાભાઇ ,,
૩-૦-૦ નાથાભાઇ ગોસાઈ ,,
૩-૦-૦ ઊકાભાઇ હરિભાઇ ,,
૪-૦-૦ નારણભાઇ ભગવાનભાઇ ,,
૧૫-૦-૦ રામભાઇ ગોવીંદભાઇ કાછીઆવાડી
૫-૦-૦ પ્રેમાભાઈ ગોવીંદભાઇ ,,
૨૦-૦-૦ વહાલજી કહાનજી ,,
૧૦-૦-૦ રામભાઇ મહારજી ,,
૫-૦-૦ ગોકળભાઇ ખુશાલભાઇ ,,
૫-૦-૦ કલ્યાણજી માધવભાઇ ,,
૫-૦-૦ બાવાભાઇ માધવભાઇ ,,
૧૦-૦-૦ પરામભાઇ ભીખાભાઇ ,,
૧૫-૦-૦ રણછોડભાઇ માધવભાઇ ,,
૫-૦-૦ પરશુભાઇ લાલભાઇ ,,
૫-૦-૦ કેવળભાઇ ભુલાભાઇ ,,
૫-૦-૦ હરિભાઇ બાવાભાઇ ,,

૧૦-૦-૦ નાથુભાઈ લાલભાઈ ખિકેર
૫-૦-૦ નાથુભાઇ ગોસાઇભાઇ ,,
૧૦-૦-૦ રામભાઇ ગોવીંદભાઇ દેવાભાઇ ,,
૧૦-૦-૦ ભગાભાઇ ઉકાભાઇ ,,
૫-૦-૦ પેમાભાઇ હરિભાઇ ,,
૨૦-૦-૦ કલાભાઇ પરશુભાઇ ,,
૧૦-૦-૦ સોમાભાઇ વલ્લભભાઈ ,,
૧-૦-૦ ગોરધનભાઇ ગોવીંદભાઈ ભગત ઊંઝા
૧-૦-૦ દેવાબ્હેન કસનભાઇ ,,
૧-૦-૦ માધવભાઇ ગોવીંદભાઇ ભગત ,,
૧-૦-૦ નાથુભાઈ નરભેરામ ભગત ,,
૧-૦-૦ નરસંઇભાઇ નાથુભાઇ ભગત ,,
૧-૦-૦ કેશરભાઇ પરશુભાઇ ઠાકોર ,,
૧-૦-૦ પરશુભાઇ ગોવીંદભાઈ ગઢી
૪-૦-૦ ભીખાભાઇ વલનજી ,,
૧-૦-૦ મગનલાલ રઘનાથજી ,,
૧-૦-૦ ગજાનન પ્રાણશંકર દેસાઈ ,,
૧-૦-૦ મોતીભાઇ નથ્થુભાઇ ,,
૧-૦-૦ સીતારામ ભક્તિદાસ ,,
૧-૦-૦ વલ્લભભાઇ મથુરદાસ ,,
૧-૦-૦ છીતારામ નરસાઇ ,,
૨-૦-૦ રણછોડ લખાભાઈ ,,
૧-૦-૦ કસ્તુરબ્હેન વસનજી ,,
૧-૦-૦ મોહનદાસ કાળીદાસ ,,
૧-૦-૦ લલ્લુભાઇ અને જગજીવનદાસની કું.,,
૧-૦-૦ ચંદુલાલ અને ગોરધનદાસની કું. ,,
૪-૦-૦ કૃષ્ણલાલ મોતીરામ ,,
૧-૦-૦ મનાભાઇ ખુમાજી ,,
૧-૦-૦ ગુલાબચંદ કહાનજી ,,
૧-૦-૦ દુર્લભભાઇ હકમાજી ,,
૧-૦-૦ મગનલાલ છગનલાલ પંડ્યા ,,
૧-૦-૦ છોટાલાલ અમૃતલાલ ,,
૧-૦-૦ પ્રેમશંકર કરૂણાશંકર ,,
૫-૦-૦ મણીલાલ કૃષ્ણારામ ,,
૫-૦-૦ ભીમભાઈ વસનજી ,,
૫-૦-૦ મગનલાલ રઘનાથજી ,,
૫-૦-૦ પરસોતમ મોતીભાઇ ,,

૫-૦-૦ નાનાભાઇ સોરાબજી ખુરાલી
૫-૦-૦ શીવાભાઇ જીવાભાઈ ,,
૧-૦-૦ ચુનીલાલ અને નગીનદાસની કું. ગઢી
૧-૦-૦ ભીમચંદ સમનાજી ,,
૫-૦-૦ છીતારામ જીવાભાઈ સ્વાલીઆ
૫-૦-૦ કસનભાઇ ખુશાલભાઈ ,,
૫-૦-૦ છીતારામ રણછોડજી ,,
૫-૦-૦ ભગાભાઇ મોરારજી સ્વાલીઆ
૫-૦-૦ દુલભભાઇ રામભાઇ ,,
૫-૦-૦ હરિભાઇ ખુશાલભાઇ ,,
૫-૦-૦ રતન બ્હેન નરોતમ ,,
૫-૦-૦ બાઇ જીવી તે નારણ ગોપાળની વિ.,,
૫-૦-૦ ગોરધનદાસ પરસોતમદાસ ,,
૫-૦-૦ રામભાઇ રણછોડજી ,,
૫-૦-૦ ખુશાલભાઇ ફકીરભાઇ ,,
૫-૦-૦ મહેશ્વરભાઇ છીતારામ ,,
૫-૦-૦ કાળીદાસ પરસોતમ ,,
૫-૦-૦ ગોરધનભાઈ ભક્તિભાઇ ,,
૩-૦-૦ રઘાભાઈ લાલભાઇ ,,
૧-૦-૦ છીતારામ ગોપાળજી
૧-૦-૦ નાથાભાઇ લલ્લુભાઇ ,,
૧-૦-૦ રૂપા બ્હેન મોરારભાઇ ,,
૧-૦-૦ રેવા બ્હેન ભક્તિ ,,
૧-૦-૦ ડાહ્યાભાઇ ગોવીંદ ,,
૧-૦-૦ ગોવીંદભાઇ મેઘરાજી ,,
૧-૦-૦ જીવણભાઈ ગોવીંદભાઇ ,,
૨-૦-૦ ગોવીંદભાઇ મોરારજી ,,
૧-૦-૦ પરશુભાઇ નારણજી ,,
૧-૦-૦ રઘાભાઇ ભક્તિભાઇ ,,
૪-૦-૦ છીતારામ ભક્તિ ,,
૧-૦-૦ ગુલાબચંદ માનાજી ,,
૨-૦-૦ દુલભભાઇ હરીભાઈ ,,
૧-૦-૦ વલ્લભભાઇ નરસંઇ ,,
૧-૦-૦ જીવી બ્હેન મોરારજી ,,
૧-૦-૦ નરસંઇ ભક્તિ ,,
૧-૦-૦ પરશુભાઇ હરિભાઇ ,,
૧-૦-૦ મોહનભાઇ લખાભાઇ ,,

१–०–० ખુશાલભાઇ વિઠ્ઠલભાઇ સ્યાદલા
१–०–० જીવી બ્હેન રામભાઇ ,,
१–०–० ભગાભાઇ ભક્તિભાઇ ,,
२–०–० છીતાબ્હેન જગાભાઇ ,,
१–०–० પરસોતમ જુશાભાઇ ,,
१–०–० ફુલીબ્હેન વલ્લભભાઇ ,,
१–०–० રણછોડભાઈ વલ્લભ ,,
१–०–० દયારામ માધવભાઇ ,,
५–०–० કાળીદાસ ગોવીંદભાઇ ,,
५–०–० ગોવીંદભાઇ હરિભાઇ ,,
१–०–० લખાભાઇ હરિભાઇ ,,
२–०–० માલીબ્હેન ગોકળભાઇ ,,
१–०–० લખાભાઇ હરિભાઇ હજનેર ફૈ,,
१–०–० સહદેવ લલુભાઇ વિદ્યાર્થી ચાણોદપોર
१–०–० બળદેવ ડાહ્યાભાઇ વિદ્યાર્થી ,,
१–०–० મહેન્દ્રબ્હેન ડાહ્યાભાઇ ,,
१–०–० ડાહીબ્હેન નારણ ,,
१–०–० ખુશાલભાઇ લાલભાઇ ,,
१–०–० રણછોડભાઇ કહાનજી ,,
१–०–० લખાભાઇ ભગાભાઇ ,,
१–०–० રતનજી પરસોતમ ,,
१–०–० લાલસીંહ પ્રભાભાઇ ,,
१–०–० છીતાભાઇ જગાભાઇ ,,
१–०–० તીકમભાઇ નાના ,,
५–०–० એક જરથોસ્ત ,,
५–०–० ભાઇ રામી તે પરશમ મીઠાની વિધવા ,,
५–०–० વનજભાઇ હરખભાઇ ભથુકા
२–०–० ગણપતભાઇ નાથાભાઇ ,,
२–०–० લાલભાઇ નારણભાઇ ,,
१–०–० પરસોતમ કેશવભાઈ ,,
१–०–० છીમા જગાભાઇ ,,
१–०–० નાથાભાઇ મોરાર ,,
१–०–० પા કાળા રામા ભથુકા
२–०–० સેરાજજી દોરાબજી ,,
२–०–० ભગાભાઇ રણછોડ ,,
२–०–० ભગવાનભાઇ પેમભાઇ ,,
१–०–० પા. પરસોતમ હંસજી ગોઠવા
१–०–० વલ્લવભાઇ લાલભાઇ ગોઠવા
१–०–० માધવભાઇ નાગરભાઇ ,,
१–०–० પા. લલ્લુભાઇ માધવ ,,
१–०–० નાગરભાઇ દયાળભાઈ ,,
१–०–० ભાઇદાસ ગોપાળ ,,
२–०–० ભગાભાઇ બહેચરભાઇ ,,
१–०–० કાળાભાઇ બહેચરભાઇ ,,
४–०–० મકનભાઇ કુબેરભાઇ જાગણીઆ ,,
३–०–० ભગાભાઇ મોરાજી ,,
३–०–० હીરાભાઇ નાથુભાઇ ,,
२–०–० ભીખાભાઇ દયાળજી ,,
१–०–० પરભુભાઇ મોરારજી ,,
२–०–० વનમાળીભાઇ બહેચરભાઇ ,,
१–०–० નરહરી માધવરામ ,,
१–०–० ભગાભાઇ કલાભાઇ ,,
१–०–० મોરારભાઇ ઉકાભાઇ ,,
१–०–० કલ્યાણભાઇ કુબેરભાઇ ,,
२–०–० નાથાભાઇ ભગાભાઇ ,,
१–०–० એક ગૃહસ્થ ,,
१–०–० ભગા મોરાર ,,
१–०–० રણછોડભાઇ કુબેર ,,
१–०–० હીરાભાઇ નાથુભાઇ ,,
२–०–० પા કાળાભાઇ લાલભાઇ કોકવાડ
१–०–० રણછોડભાઇ મોરાર ,,
१–०–० ભગાભાઇ અમઇદાસ ,,
२–०–० નાથુભાઇ ભીખાભાઇ દેગામ
१–०–० નાથુભાઇ ગોવીંદભાઇ ,,
१–०–० લલ્લાભાઇ હરિભાઇ ,,
१–०–० ગોવીંદભાઇ અમાઇદાસ ,,
१–०–० રણછોડભાઇ નારણજી ,,
१–०–० અમથાભાઇ નરસઇ ,,
१–०–० વનમાળીભાઇ લખાભાઇ ,,
५–०–० માધવપ્રસાદ (જોહરી) ખુટવાડા
१–०–० લલુભાઇ નારણજી ,,
१–०–० ભગાભાઇ દ્વારીકભાઇ ,,
१–०–० છીતાભાઇ ગોવીંદભાઇ ,,
१–०–० જીવણભાઇ નાથાભાઈ ,,
१–०–० જેસંગભાઇ મુળજી ,,

૧—૦—૦ ગોપાળભાઇ જેરામ ખુટવાડા
૧—૦—૦ લાલાભાઇ છીતાભાઇ ,,
૧—૦—૦ ભાઇ નદી ,,
૧—૦—૦ રતનજી ખુશાલભાઇ ,,
૧—૦—૦ ગોવિંદભાઇ મોરારજી ,,
૧—૦—૦ મગનભાઈ નાથાભાઇ ,,
૧—૦—૦ શા. લખાજી પનાજી ,,
૧—૦—૦ પરભુભાઇ છીતાભાઇ ,,
૧—૦—૦ રામભાઈ ગોવીંદભાઇ ,,
૧—૦—૦ ગોવિંદભ ' છીતાભાઇ ,,
૧—૦—૦ રણછોડ ગોવીંદ ,,
૧—૦—૦ નાગર ઈ પરભુ હરચંકા
૧—૦—૦ ભીખાભાઇ નારણજી ,,
૧—૦—૦ મકનજી પેમાભાઇ ,,
૧—૦—૦ પુંજાભાઇ ગોપાળજી ,,
૧—૦—૦ દુલભાભાઇ હરિભાઇ ,,
૨૨૬—૦—૦ આહવા રાષ્ટ્રિય શાળા
૨—૦—૦ નાથુભાઇ નરસિંહ આહવા
૧૦૦—૦—૦ ધમરોલી ગ્રામ્ય સમિતિ
૫૦૦—૦—૦ વાંકાનેર ગામ સમસ્ત તરફથી.
૨—૦—૦ અનામે ખુશા ગામ પુણી
૨—૦—૦ જોશી ઉત્તમરામ ,,
૧—૦—૦ ગીગાભાઇ પરાગજી ,,
૨—૦—૦ કલ્યાણજી મોરારજી ,,
૧—૦—૦ રણછોડજી હાજીભાઇ ,,
૧—૦—૦ પ્રેમચંદ રામાજી ,,
૧—૦—૦ નારણજી મકનજી ,,
૧—૦—૦ કાળાભાઈ વસનજી ,,
૧—૦—૦ એક ગૃહસ્થ ,,
૫—૦—૦ અમૃતરામ રણછોડજી ,,
૫—૦—૦ ભીમભાઇ અખુભાઇ ,,
૫—૦—૦ ડાહ્યાભાઇ હાજીભાઇ ,,
૫—૦—૦ ભગવાનજી ગોવિંદજી ,,
૫—૦—૦ મણીભાઇ ગુલાબભાઇ ,,
૧—૦—૦ મોંઘાભાઇ લલ્લુભાઈ ,,
૧—૦—૦ રામભાઇ લલ્લુભાઇ ,,
૨—૦—૦ ખંડુભાઈ રઘનાથજી ,,

૧—૦—૦ વસનજી હરિભાઇ ,,
૧—૦—૦ નાથુભાઇ ખંડુભાઇ ,,
૧—૦—૦ ગોપાળજી મોરારજી ,,
૩—૦—૦ ગુલાબભાઇ ખંડુભાઇ ,,
૩—૦—૦ છીટુભાઇ રણછોડજી ,,
૨—૦—૦ ડાહ્યાભાઇ ભીમભાઇ ,,
૩—૦—૦ મોતીચંદ સુરાજી ,,
૩—૦—૦ શા દેવચંદ જીવણજી ,,
૧—૦—૦ રણછોડજી દયાળજી ,,
૧—૦—૦ રામચંદ્ર દેવશંકર ,,
૧—૦—૦ જીવણભાઇ ડાહ્યાભાઈ ,,
૧—૦—૦ રણછોડજી હરિભાઈ ,,
૧—૦—૦ દુલભભાઇ ભગવાનજી ,,
૧—૦—૦ ગોપાળજી લલ્લુભાઇ ,,
૧—૦—૦ ભીમભાઇ હાજીભાઇ ,,
૧—૦—૦ રૂક્ષ્મણી બ્હેન ,,
૧—૦—૦ લખાભાઇ મોરારભાઇ ,,
૧—૦—૦ અંબેલાલ દયાળજી ,,
૧—૦—૦ એસ. સી દેસાઇ ,,
૧—૦—૦ દુલભભાઇ પરાગજી ,,
૧—૦—૦ મણીશંકર વજેરામ ,,
૧—૦—૦ ભગારામ વલભભાઇ ,,
૩—૦—૦ મણીભાઇ કાળાભાઇ ,,
૧—૦—૦ નાથુભાઇ રણછોડભાઇ ,,
૨—૦—૦ ભીમભાઇ વસનજી ,,
૨—૦—૦ હરિભાઇ નારણજી ,,
૪—૦—૦ રામભાઇ સુખાભાઇ ,,
૧—૦—૦ નાથુભાઇ ગોંદરજી ,,
૧—૦—૦ છીટુભાઇ દુલભભાઇ ,,
૪—૦—૦ દેસાભાઇ જીવણભાઇ નોગામા (પારડી)
૨—૦—૦ લખાભાઇ રણછોડજી ,,
૨—૦—૦ નોગામા (પારડી) ગામ સમસ્ત
૧—૦—૦ ભુલાભાઇ ગોપાળજી મલેકપોર
૫—૦—૦ મકનજી રામજી ,,
૫—૦—૦ તુળસી નારણભાઇ ,,
૫—૦—૦ નરશુભાઇ માધવ ,,
૫—૦—૦ જીવન દુલભભાઇ ,,

૫–૦–૦	મોરાર દુલભભાઇ	મહેકપોર
૧–૦–૦	નરસઈ મોરારભાઇ	અંભેટી
૧–૦–૦	કાનભાઇ નાગર	,,
૫–૦–૦	બાઇ રતન તે કાળા રામાની માતુશ્રી	,,
૧૦૧–૦–૦	મોતા જીનમાંથી આવ્યા તે	
૧૦–૦–૦	નારણદાસ મહેશ્વરદાસ	લીમડી
૧૦–૦–૦	ભગવતીશંકર દેવકૃષ્ણ	મોતા
૨–૦–૦	મગનલાલ હરજીવન	
૨–૦–૦	દાજીભાઇ દુલભ	સરભોણ
૧–૦–૦	ભૈયારભાઇ	,,
૪–૦–૦	લાલભાઇ ઉકાભાઈ	વાઘેચ
૧–૦–૦	ભવાનભાઇ હરિભાઇ	સરભોણ
૧૧૨૭૧–૦–૦		

નોંધઃ–સંવત ૧૯૭૭–(સને ૧૯૨૧)ના તિલક સ્વરાજ્ય ફાળાનો પ્રથમથી ગણતાં રૂા ૬૧૭૯નો હિસાબ જેમ જેમ નાણું અને પહોંચ બુકો મળતાં ગયાં તેમ તેમ અમદાવાદ મોકલાવી દીધેલ હોવાથી નામવાર યાદી આપી શકયા નથી

મંત્રી

પરિશિષ્ટ. ફ.

સ્વરાજ્ય આશ્રમ ફંડ.

૫-૦-૦ રા. પ્રેમાભાઈ રણછોડજી કઠાળી
૫-૦-૦ રા. હરિભાઈ રામજી ફવા
૧-૦-૦ રા. પોપટભાઈ મગુભાઈ સુરત
૧-૦-૦ રા. ધેલાભાઈ વલભરામ સાધીએર
૭-૦-૦ પરચુરણ ભેટના હા. ડાહ્યાભાઈ પ્રભુભાઈ
૧-૪-૦ શા. રાયચંદ હકમાજી બારડોલી
૨૫-૦-૦ ફવા ગામ સમસ્ત હા. હરિભાઈ રામજી
૨૦-૦-૦ મોરી ગામ સમસ્ત હા. પ્રેમાભાઈ
૨૦-૦-૦ કઠાળી ગામ સમસ્ત હા. ,,
૦-૮-૦ એક ગૃહસ્થ હસનપોર
૮-૦-૦ મોતા ગામ તરફથી હા. કેશવભાઈ
૧-૪-૦ શા. સન્મુખલાલ ગોરધનદાસ વાલોડ
૧-૪-૦ એક ગૃહસ્થ વાંકાનેર
૩૫-૦-૦ ગામ ફરેદ સમસ્ત હા. કુંવરજીભાઈ
૨૦-૦-૦ ગામ ખોજ સમસ્ત
૯-૦-૦ પરચુરણ ફંડ હા. મહીપતરામ
૧૦-૦-૦ રા. ડાહ્યાભાઈ પાઠક બારડોલી
૧-૪-૦ રા. નાથુભાઈ બારડોલી
૨૫-૦-૦ ગામ બુટવાડા સમસ્ત હા. લલ્લુભાઈ
૧૦-૦-૦ ગામ સમથાણ સમસ્ત હા. ભવાનભાઈ
૨૦-૦-૦ ગામ બાજીપરા સમસ્ત હા. રણછોડજી
૧-૦-૦ એક ગૃહસ્થ દેગામા
૪૩૧-૦-૦ મહાત્માજીને મળેલા દાગીનાના ઉપજ્યા તે શા. નેમચંદ નાથાજીને વેચ્યા તેના
૨૦-૮-૦ ગામ મલેકપોર સમસ્ત હા. મોરારભાઈ
૨૦-૦-૦ ગામ ખોજ સમસ્ત હા. કુંવરજીભાઈ
૪૦-૦-૦ ગામ હરિપરા સમસ્ત હા. કુંવરજીભાઈ
૩૦-૦-૦ ગામ બાફવા સમસ્ત હા. મહીપતરામ
૨૫-૮-૦ પરચુરણ ગામ બારડોલીના
૧૦૦-૦-૦ ગામ વાંકાનેર સમસ્ત હા. જીવણજી
૧૪૭-૧૨-૬ મહાત્માજીને મળેલી ભેટના
૧-૦-૦ ભગાભાઈ ખુશાલભાઈ બાજીપરા
૧-૯-૬ પરચુરણ કેદારેશ્વરથી મળેલા ભેટના
૫-૪-૦ એક ગૃહસ્થ ઉમરાખ
૧૫૦-૦-૦ કચનલાલ મગનલાલ બાડવાળા કપાળા
૧૪૧-૩-૦ રાયમ, વરાડ, હસનપોર વગેરે ગામથી આવેલા ભાત વેચાણના
૧૯-૦-૦ ગામ બારડોલીના મકુભાઈ ઉમાજી હસ્તક સ્વાગત ફંડના બાકી હતા તે
૨૪૦-૦-૦ ગામ શીંગોદ બામેયા, ભરાણીઆ વ્યારા નસુરા, રાજપરા વગેરેથી આવેલા ભાત, કપાસ, ગોળ વગેરેની કીંમતના
૭૩-૧૨-૦ મહાત્માજીને પરચુરણ ભેટ
૧૫૧-૦-૦ શા. વનાજી ભગવાનજી બારડોલી
૧૨૫-૦-૦ ગામ ડુંગર, ચીખલી વિહાણ વગેરેના હા. પ્રેમાભાઈ તથા નાથુભાઈ
૨૮-૦-૦ ઘી વેચાણના
૫૩૨-૧-૦ પરચુરણ ભેટ હા. બાપુભાઈ તથા ખુશાલભાઈ વગેરે

૨૫૧૦-૧-૦

પરિશિષ્ઠ. ફ.

રાષ્ટ્રીયશાળા ફંડ

રકમ	નામ	ગામ
૫૪-૦-૦	ભાઇ છોટુભાઇ મારફતીઆ હા રૂના	
૫-૦-૦	ભાઇ ડાહ્યાભાઇ લલ્લુભાઇ રાજનગર પ્રેસ	
૨-૦-૦	હરીકીશનદાસની કુ	વાલોડ
૧૧-૦-૦	શેઠ ગૃહસ્થ રાંદેર હા મણીભાઇ	
૫૧-૦-૦	શા ખુમાજી હકમાજી	બારડોલી
૧૦૧-૦-૦	,, ગુલાબચંદ રૂપાજી	,,
૩૧-૦-૦	,, લલ્લુભાઇ ડાહ્યાભાઇ	,,
૬૧-૦-૦	,, રમણલાલ જમનાદાસ	,,
૨૫-૦-૦	,, નાથુભાઇ હકમાજી	,,
૬૧-૦-૦	,, મગનલાલ હરજીવન	,,
૧૧-૦-૦	માણેકચંદ ખુશાલચંદ	,,
૧૧-૦-૦	,, જમુભાઈ રણછોડજી	,,
૨૫-૦-૦	,, છોટુભાઇ નાથુભાઇ	,,
૧૫-૦-૦	,, ભુખણદાસ	,,
૫૧-૦-૦	,, મગનભાઇ ઉગાજી	,,
૫૧-૦-૦	સ્વદેશી વસ્તુભંડાર	,,
૭-૦-૦	પા વિઠ્ઠલભાઇ કાશીદાસ	,,
૧૧-૦-૦	શા તારાચંદ હકમાજી	,,
૧૫-૦-૦	,, પ્રેમચંદ હકમાજી	,,
૪૧-૦-૦	,, કેશુરચંદ ઉદાજી	,,
૬૧-૦-૦	,, પ્રેમચંદ લખાજી	,,
૫-૦-૦	સોની કાશીરામ નાથુજી	,,
૦-૨-૦	પંડિત વિનાયક ગોપાળ	,,
૭૫-૦-૦	શા. કસ્તુરચંદ લખમાજી	,,
૧૫-૦-૦	શા ભીખાભાઇ રણછોડજી	,,
૨૦-૦-૦	શા કસ્તુરચંદ માણેકચંદ	,,
૪૧-૦-૦	શા. રાયચંદ હીરાચંદ	,,
૭૫-૦-૦	સોની આત્મારામ વલ્લભરામ	,,
૧૫-૦-૦	સોની ભગવાનજી વજુલાલ	,,
૫૧-૦-૦	કસ્તુરચંદ રામજી	,,
૨૫-૦-૦	પટેલ ફકીરભાઇ વસનજી	,,
૨૮-૦-૦	શા છમનાજી હકમાજી	,,
૩૫-૦-૦	શા. નરોતમ હરિભાઇ	,,
૭-૦-૦	પ્રેમાભાઇ ચોળભુભાઇ	,,
૩૦-૦-૦	શા. મહેશ્વરભાઇ	,,
૨૫-૦-૦	શા. ચુનીલાલ નરહરીલાલ	,,
૩૧-૦-૦	શા. નેમચંદ લખાજી	,,
૧૧-૦-૦	પા વિઠ્ઠલભાઇ રણછોડજી	,,
૨૫-૦-૦	પા મકનજી જીવણજીની કુાં.	,,
૭-૦-૦	શા છમનાજી રૂપાજી	,,
૧૧-૦-૦	ઇચ્છારામ દયાળદાસ	,,
૨૧-૦-૦	શા છમનાજી હકમાજી	વાંકનેર
૩૫-૦-૦	શા લલ્લુભાઇ ઝવેરચંદ	બારડોલી
૫૧-૦-૦	શા તેજાભાઇ ચામજી	,,
૫-૦-૦	શેઠ પારસી ગૃહસ્થ	નવસારી
૧૧-૦-૦	શા જીવણચંદ લક્ષ્મીચંદ	
૧૩૫૬-૨-૦		

બારડોલી તાલુકા સમિતિનું સામાન્ય સરવાયું

(સંવત ૧૯૭૯ ના કારતક સુદ ૧ થી અષાડ વદી ०)) સુધીનું)

જ

૧૭૦૦૦-૦-૦ શ્રી વણાટ મંદિર ફંડ ખાતે જમા
૧૭૦૦૦-૦-૦ પારસી રૂસ્તમજી ટ્રસ્ટ ફંડમાંથી સત્યાગ્રહ આશ્રમ સાબરમતી મારફતે મળ્યા તે.

૯૯૭૧-૪-૦ શ્રી સ્વરાજ્ય મંદિર ફંડ ખાતે જમા
૯૯૭૧-૪-૦ શ્રી ટ્રાન્સવાલ યુનાઇટેડ પાટીદાર સોસાયટી તરફથી મળ્યા તે

૬૪૫૬-૧૦-૯ શ્રી તાલુકા સમિતિ ખાતે જમા.
૬૪૫૬-૧૦-૯ પરિશિષ્ટ અ

૫૦૦૦-૦-૦ શ્રી ગુજરાત પ્રાં. સમિતિ ખાતે જમા
૫૦૦૦-૦-૦ મકાન બાંધવા માટે લોનના લીધા તે

૧૪૧૯-૯-૦ શ્રી જીલ્લા સમિતિ ખાતે જમા.

૪૩-૫-૬ શ્રી સત્યાગ્રહ આશ્રમ સાબરમતી ખાતે જમા.

૭૫-૮-૯ મહીપતરામ મણીશંકરને ખાતે જમા

૩૭૫-૦-૦ મણિભાઇ રણછોડજીને ખાતે જમા.

૪૩-૧૪ ૩ શા. જીવણભાઇ લખમીચંદને ખાતે જમા.

૮૬-૬-૦ વડોદરાના રસુલજી ઇબ્રાહીમભાઇને ખાતે જમા.

૧૬૨-૧-૬ રંગરેજ હુશેનભાઇ કાસમભાઇને

૬૪૭-૧૪-૦ આર. એમ. નળીઆવાળાને ખા. જ.

૩૫૫-૦-૦ ધી ન્યુ રાજનગર પ્રેસ ખાતે જમા

૩૨-૭-૯ શા. ચુનીલાલ વીરચંદની કું. ખા. જ.

૪૫-૩-૬ કલ્યાણભાઇ સવાભાઇને ખાતે જમા.

૬૮૩-૧૩-૦ પ્રાણજીવન નરસીંહદાસને ખાતે જ.

૪૧૭-૧-૩ દેસાઇ મોરારજી નથુભાઇને ખા. જ.

૬૯-૦-૦ જેરામભાઇ ભીખાભાઇને ખાતે જ.

૧૦૬-૦-૩ દેવશંકર ઉત્તમરામને ખાતે જમા.

૧૦૨-૧૦ ૬ નરહરિ દ્વારકાંદાસ પરીખને ખા. જ.

ઉ

૨૭૨૩૭-૭-૦ શ્રી વણાટ મંદિર બાંધકામ ખા. ઉ. પરિશિષ્ટ બ.

૨૧૬૭-૪-૬ શ્રી સ્વરાજ્ય મંદિર બાંધકામ ખા. ઉ.

૧૩૭૯-૦-૯ શ્રી કુવા બાંધકામ ખાતે ઉધાર

૩૬૨૬-૩-૦ શ્રી જમીન ખાતે ઉધાર.

૪૫૬-૪-૬ શ્રી સામાન અસબાબ ખાતે ઉધાર

૩૬૬-૯-૯ શ્રી સ્વરાજ્ય આશ્રમ ખાતે ઉધાર

૫૬૧-૮-૬ શ્રી મકાન સામાન અસબાબ ખા. ઉ.

૪૨૬-૧૩-૩ શ્રી વાહન ખાતે ઉધાર

૧૩-૧૨-૦ ગુલાબભાઇ કલ્યાણજીને ખા. ઉ.

૨૫-૦-૦ નરોતમભાઇ ફકીરભાઇને ખા. ઉ.

૫-૦-૦ કહાનભાઇ ભગાભાઇને ખા. ઉ.

૮૧૩-૧૫-૩ કુંવરજી વિઠ્ઠલભાઇની કું. ખા. ઉ.

૬૧-૧-૬ શ્રી ગુભાઇ ગાલાભાઇને ખાતે ઉ.

૧૦-૦-૦ બાપુભાઇ ગુમાનસીંગને ખાતે ઉ.

૨૦-૦-૦ રધાભાઇ વલ્લભભાઇને ખાતે ઉધાર

૬૬ ૧૫-૦ ઉમેદસીંગ હાનસીંગને ખાતે ઉધાર

૭૧૧-૮-૦ શ્રી ઈંટ ખાતે ઉધાર

૧૧૩૩-૧૪-૦ શ્રી નળીઆ ખાતે ઉધાર

૬૪૩-૫-૦ શ્રી પતરા ખાતે ઉધાર

૪૮૦-૧૪ ૦ શ્રી ખાદી ખરીદ ખાતે ઉધાર

૪૪ ૧૫-૬ નવનીતરામ વલ્લભરામ પંડ્યાને ખાતે ઉધાર

૮૧-૯-૦ જીવણજી રણછોડજીને ખાતે ઉધાર

૧૦-૦-૦ જીવણભાઇ પ્રભુભાઇને ખાતે ઉધાર

૬-૦-૦ પુંજા ફુલાને ખાતે ઉધાર

૨૮૧-૧૦-૯ શા ગુલાબચંદ ફુપાજીને ખા. ઉ.

૩૫-૦-૦ ખુશાલભાઈ ઉકાભાઇને ખા. ઉ.

૬૫-૦-૦ મગનભાઇ ફકીરભાઇને ખા. ઉ.

૧૦-૦-૦ રણછોડભાઇ રામજીને ખાતે ઉ.

૫૦-૦-૦ શ્રી રાયમગામ સમસ્ત

૧૬૩-૩-૯ વલ્લભભાઇ ખુશાલભાઇને ખા. ઉ.

જ	ઉ
૨૫–૭–૬ ગોવિંદલાલ મહીપતલાલને ખા. જ.	૯૫૨ ૧૫ ૩ ખાદી વિભાગ બારડોલી ખા. ઉ.
૨૫૧-૧૫-૦ શ્રી દેવચંદ રાયચંદને ખાતે જમા	૨૧૬૦–૯–૦ સરભણ આશ્રમ ખાતે ઉધાર
૭૦૯–૭–૩ મહમદ બાંગીને ખાતે જમા	૨૦–૦–૦ ગુજરાત પ્રાંતિક સમિતિ ખાતે
૨૫–૦–૦ શ્રી ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ખાતે જમા.	
	૪૪૦૮૭-૭–૩
	૧૭–૪-૬ શ્રી પુરાંત બાકી
૪૪૧૦૪–૧૧–૯	૪૪૧૦૪–૧૧–૯

ઉપર મુજબનો હિસાબ સમિતિના ચોપડા અને વાઉચર સાથે તપાસતાં બરાબર છે.

નારણજી દુર્લભભાઇ પટેલ.
હિસાબ તપાસનીશ

ખુશાલભાઈ મોરારજી
મંત્રી, તાલુકા સમિતિ.

પરિશિષ્ટ અ

શ્રી બારડોલી તાલુકા સમિતિનું સરવાયું.

(સંવત ૧૯૭૭ના કારતક સુદી ૧થી અષાડ વદી ૦)) સુધીનું)

જ

૫૨૯૩-૪-૩ ગયા વરસના બાકી હેવા

૯૬૨-૧૨-૦ શ્રી સભાસદ ફી ખાતે
- ૨૦૫-૦-૦ સને ૧૯૨૨ સાલની સભાસદ ફી ના.
- ૭૫૭-૧૨-૦ સને ૧૯૨૩ની સાલની સભાસદ ફી ના

૯૬૨-૧૨-૦

૧૩-૪-૦ ગયા વરસના પરિષદ ફીના બાકી હતા તે

૭૬-૮-૦ પરચુરણ ભેટ વિગેરેના [ડા. ઝીણાભાઇ વાલોડવાળા

૬૦૦૭-૧૩-૬ શ્રી. તિલક સ્વરાજ્ય ફંડ ખાતે જમા.
- ૬૦૦૭-૧૩-૬ ચાલુ સાલના ફાળાના પરિ. ક મુજબ

૧૭૬૬-૮-૯ શ્રી. રૂની ઓસડીના લાગાના તથા શુધ્ધિ ફંડ ખાતે
- ૧૪૪-૮-૦ સંવત ૧૯૭૮ના બારડોલી જીનમાથી ઉપરાવેલા કપાસના
- ૧૧૫-૮-૦ સંવત ૧૯૭૮ના ભીકુભાઇ મારફતીઆ તથા મોતા જીનમાંથી મળેલા રૂના ઉપજ્યા તે
- ૬૮૦-૮-૦ મેસર્સ વ્હીટલ કું. તરફથી ઓસડીના લાગાના સં. ૧૯૭૯
- ૨૧૫-૯-૦ મોતીરામ રાઘવજી પટેલ મઢી જીનમાંથી મળેલા કપાસના
- ૨૬૦-૩-૩ શા. ગુલાબચંદ રૂપજીના મઢી તથા બાજીપરા જીનમાંથી આવ્યા તે

ઉ

૨૨૫૦-૦-૦ ધી ટ્રાન્સવાલ યુનાઇટેડ પાટીદાર એસો. મઢી ખાતે ગયા વરસે જમા કરેલા તે તેમને સ્વરાજ્ય મંદિર ફાળામાં જમા આપ્યા તે

૧૪૦૩-૧૪-૬ શ્રી સ્વરાજ્ય ફાળા ખાતે
- ૧૧૯૪-૧૦-૦ ગયા વરસના ૨૫) ટકા લેખે જીલ્લા સમિતિને આપ્યા
- ૯૨-૪-૦ પથરાડીઆ તથા નીજરની રાષ્ટ્રીયશાળાને આપ્યા તે
- ૪૧-૪-૦ બાબલા ગામની શાળામાં આપ્યા
- ૬૧-૮-૦ ગોજીગામની શાળામાં આપ્યા
- ૧૪-૪-૬ ઉઘરાણી માંડી વાળી

૧૪૦૩-૧૪-૬

૨૪૦-૧૧-૦ શ્રી સભાસદ ફીના ચોથાઇના જીલ્લા સમિતિને આપ્યા

૮૮૨-૧-૩ શ્રી ઓફીસ ખરચ ખાતે
- ૨૧૧-૧૪-૦ પ્રીન્ટીંગ, સ્ટેશનરી વગેરે
- ૫૮૫-૩-૬ મુસાફરી, તાર, ટપાલ, લાયબ્રેરી વગેરે
- ૮૪-૧૫-૯ હવા તથા પરચુરણ

૮૮૨-૧-૩

૧૨૨૫-૧૦-૦ શ્રી શિક્ષણ સમિતિ ખાતે
- ૮૯૧-૨-૦ નીરીક્ષક પગાર
- ૩૩૬-૦-૬ સરભણ શાળા તથા બારડોલી મકેશાના ભાડાના

જ

૩૩૬–૪–૬ બારડોલી જીનમાંથી ઉઘરાવેલા કપાસના
૧૪–૦–૦ વાલોડ જીનમાંથી આવ્યા તે

૧૭૬૬–૮–૯

૮૯૬–૪–૦ રેંટીયા ફંડ ખાતે
૮૯૬–૪–૦ શ્રી યુનાઇટેડ પાટીદાર સોસાયટી જોહનીસબર્ગ તરફથી ગરીબોને રેંટીઆ મફત વહેંચવાની શરતે મળ્યા તે

૧૫૦૧૬–૭–૬

ઉ

૪૮–૦–૦ દેલવાડાની શાળાને મદદ
૩૦–૭–૬ સુતરની હરિફાઇનાં ઇનામ

૧૨૨૫–૧૦–૦

૨૧–૮–૦ શ્રી કોંગ્રેસની વરકીંગ કમિટિ ખાતે હતા તે માંડી વાળ્યા
૭૮–૮–૦ શ્રી કપાસ ઉઘરાવતાં થયેલો ખરચ
૧૫૩૭–૫–૦ શ્રી સ્વરાજ આશ્રમ રસોડા ખર્ચ માટે આપેલી આટના
૨૩-૧૫-૦ ઊપરાણી માંડીવાળી
૮૯૬–૬–૦ રેંટીઆ ફંડ ખાતે ઉધાર રેંટીઆ નંગ ૧૨૩ આપ્યા તેની કિંમતના

૮૫૫૯ ૧૨ ૯

૬૪૫૬-૧૦-૯ શ્રી બાકી દેવા

૧૫૦૧૬–૭–૬

નારણજી દુર્લભજી પટેલ
હિસાબ તપાસનીશ

ખુશાલભાઇ મોરારજી
મંત્રી, તાલુકા સમિતિ

પરિશિષ્ટ ઘ

શ્રી વણાટ મંદિર બાંધકામ (બારડોલી)નું સરવાયું સંવત ૧૯૭૯ના કારતક સુદી ૧ થી અષાડ વદી ૦)) સુધીનું

જ

૧૭૦૦૦-૦-૦ શેઠ ફરતમજી ટ્રસ્ટ ફંડમાંથી મગનલાલ ખુશાલચંદ ગાંધી મારફતે મળ્યા તે

૧૭૦૦૦-૦-૦

ઉ

૨૭૨૩૭-૭-૦ શ્રી વણાટ મંદિર બાંધકામમાં નીચે વીગતે ખરચ્યા

૧૯૮૩-૧૩-૦	સુથારી કામના મજુરીના
૧૩૬૮-૬-૦	કડીઆ કામના મજુરીના
૪૪૫૧-૧૫-૩	મજુરોની મજુરીના
૨૫-૮-૬	સામાનના ઘસારાના
૪૨૫૦-૦-૬	લાકડાંના બીલના
૩૮૧૧-૮-૩	ઈંટના બીલના
૬૦૬-૩-૩	છો ના બીલના
૭૮૯-૧૫-૦	પતરાં લોખંડ ખાતે
૧૨૮૨-૯-૦	નળીઆ ખાતે
૩૩૦-૫-૯	સીમેન્ટ, ચૂનો, ગેરૂ, ડામર
૧૦૦-૩-૬	પત્થર ખાતે પત્થરની કુંભી મળી
૧૮૫૬-૯-૦	ગાડાં ભાડાના
૨૧૯૫-૩-૬	રેલેજ, ઈંટ, છો, નળીઆનાં રેલ્વેનુરના ભરેલા તે
૫૩૯-૧૩-૯	વાંસનાપાવા, ટોપલીઓ કાથાના દોરડાં દોરડી વીગેરે
૩૦૪-૪-૦	મુસાફરી, કારકુન પગાર ઓફીસ ખરચના
૭૫૦-૦-૦	ભોજન ખરચના
૨૫૮૨-૧૫-૯	લાકડાં વહેરામણના
૨૭૨૩૭-૭-૦	

૨૭૨૩૭-૭-૦

નારણજી દુર્લભજી પટેલ
હિસાબ તપાસનીશ

ખુશાલભાઇ મોરારજી
મંત્રી, તાલુકા સમિતિ

પરિશિષ્ટ क.

તિલક સ્વરાજ ફાળો સંવત ૧૯૭૮–૭૯

૨–૦–૦ બાપુભાઇ હરિભાઇ દેસાઇ સરભણ
૧–૦–૦ ડાહ્યાભાઇ ગોવિંદજી ,,
૩–૦–૦ હીરાલાલ દલપતરામ ,,
૨–૦–૦ મોરારજી ભીખાભાઇ ,,
૨–૦–૦ રઘનાથજી વિઠ્ઠલભાઇ ,,
૧–૦–૦ ડાહ્યાભાઇ લલ્લુભાઇ ,,
૧–૦–૦ ભીખીજાન ,,
૧–૦–૦ ભગવાનજી મોરારજી ,,
૧–૦–૦ દુલભભાઇ બાપુભાઇ ,,
૧–૦–૦ ઊત્તમરામ વૈદ ,,
૭–૦–૦ શા ગજા પેનાજી ,,
૨–૦–૦ રઘનાથજી વિશ્વનાથ સોની ,,
૧–૦–૦ ત્રિભોવન તારાચંદ ,,
૧–૦–૦ મણિશંકર હરિશંકર ,,
૧–૦–૦ દયજી નાગરભાઇ ,,
૧–૦–૦ મકનભાઇ ભવાનભાઇ ,,
૧૦–૦–૦ ખુશરાજી ભીખજી ,,
૧–૦–૦ વખતચંદ કેસરાજી ,,
૧–૦–૦ કપુર મોતીજી ,,
૧–૦–૦ નાથુભાઇ ગોવિંદજી ,,
૨–૦–૦ છમના નાથાજી ,,
૧–૦–૦ તલકચંદ મોતીચંદ ,,
૨–૦–૦ દયાળજી દુલભભાઇ ,,
૧–૦–૦ ખડુભાઇ નારણજી ,,
૧–૦–૦ નાનચંદ સવાજી ,,
૧–૦–૦ ગોવિંદભાઇ ,,
૧–૦–૦ ઊમા પાનાજી ,,
૧–૦–૦ વેણી મોતીજી ,,
૧–૦–૦ હર્ષચંદ નાથાજી ,,
૧–૦–૦ રૂદરજી વમનજી ,,
૧–૦–૦ મોતીરામ આનંદરામ ,,
૧–૦–૦ હરિભાઇ મણિભાઇ ,,
૧–૦–૦ નારણજી ગુલાબભાઇ ,,
૫–૦–૦ દેસાઇ દુલભભાઇ ગુલાબભાઇ ,,

૫–૦–૦ વસનજી દયાળજી સરભણ
૫–૦–૦ દોલતરામ ડાહ્યાભાઇ ,,
૫–૦–૦ હુસેનભાઇ અબ્દુલરહેમાન ,,
૧૦–૦–૦ પા નાગરજી મોરારજી
દહેસરવાળા ,,
૫–૦–૦ ઇચ્છારામ જગન્નાથ વૈદ ,,
૫–૦–૦ જહાંગીરજી અને રતનજી ,,
૫–૦–૦ પદ્માજી નાથાજી ,,
૫–૦–૦ નરસીંહ જીતાભાઇ ,,
૫–૦–૦ નારણભાઇ ત્રિભોવન ,,
૫–૦–૦ દેસાઇ ભીમભાઇ અમૈલાલ ,,
૫–૦–૦ ઠાકોરલાલ અને ડાહ્યાભાઇ ,,
૧૦–૦–૦ શા અમરચંદ દુલભજી ,,
૨–૦–૦ હરિભાઇ લાલભાઇ ,,
૧–૦–૦ નાથુભાઇ ગોવિંદજી ,,
૧–૦–૦ મગનલાલ દુલભભાઇ ,,
૧–૦–૦ ચુનીલાલ મન્છારામ ,,
૫–૦–૦ તલકચંદ માનાજી ,,
૧–૦–૦ દેવચંદ વાલાજી ,,
૧–૦–૦ રાયચંદ ખીમચંદ ,,
૧–૦–૦ ફકીરચંદ લાલચંદ ,,
૧–૦–૦ નાનચંદભાઇ ,,
૨–૦–૦ જીસાભાઇ નાગરજી નીજર
૨–૦–૦ ગોવીંદભાઇ જમાભાઇ ,,
૧–૦–૦ શંકરભાઇ ઉકાભાઇ ,,
૧–૦–૦ નાથાભાઇ હીરાભાઇ ,,
૧–૦–૦ દેવાભાઇ ખુશાલભાઇ ,,
૧–૦–૦ ઉકાભાઇ ભીખાભાઇ ,,
૧–૦–૦ ગોપાળભાઇ ભીખાભાઇ ,,
૧–૦–૦ નાથાભાઇ લલ્લુભાઇ ,,
૫–૦–૦ કાળાભાઇ હીરાભાઇ ,,
૩–૦–૦ ભીખાભાઇ રામભાઇ ,,
૩–૦–૦ છીતાભાઇ નારણભાઇ ,,
૧–૦–૦ હરિભાઇ વલ્લભભાઇ ,,

૧—૦—૦ અમાઇદાસ ગોકળભાઈ નીજર
૨—૦—૦ રામભાઇ કુંવરજી ”
૩—૦—૦ જીવણજી ગોપાળજી ”
૧—૦—૦ દેવાભાઇ કુંવરજી ”
૧—૦—૦ રણછોડજી ધનાભાઇ ”
૧—૦—૦ વનમાળી ધનાભાઇ ”
૧—૦—૦ નરોતમ મકનભાઇ ”
૧—૦—૦ ઉકા વશનજી ”
૧—૦—૦ લાલભાઇ હીરાભાઇ ”
૧—૦—૦ ફકીરભાઇ દેવા ”
૧—૦—૦ કાસજી લલ્લુભાઈ ”
૧—૦—૦ કલ્યાણભાઈ ભીખાભાઇ ”
૧—૦—૦ હરિભાઈ ભીખાભાઈ ”
૧—૦—૦ ધનાભાઇ ભીખાજી ”
૧—૦—૦ ગલાલભાઇ જગાભાઈ ”
૫—૦—૦ લખાભાઇ જગાભાઈ ”
૧—૦—૦ જગાભાઈ ગોપાળજી ”
૧—૦—૦ પરસોતમ મકનજી ”
૧—૦—૦ નાથુભાઈ દેવાભાઈ ”
૧—૦—૦ અમથાભાઇ પરભુભાઈ ”
૧—૦—૦ ગોવિંદજી વલ્લભભાઇ ”
૧—૦—૦ નારણજી રામભાઇ ”
૧—૦—૦ ધનાભાઈ રઘાભાઇ ”
૧—૦—૦ દુલભભાઇ ખુશાલભાઇ ”
૧૦—૦—૦ નારણભાઇ ઉકાભાઇ અને
પરસોતમભાઇ મકનજી ”
૧૦—૦—૦ ગોપાળભાઇ દયાળજી અને
કાળાભાઈ છીતાભાઈ ”
૧૦—૦—૦ નાથુભાઈ ગોવિંદજી
ભગાભાઇ ઉકાભાઈ અને
ડાહ્યાભાઇ કાળાભાઇ ”
૪—૦—૦ ભગાભાઇ દુલભભાઈ ગોજી
૨—૦—૦ મીઠુભાઇ દેવાભાઇ ”
૨—૦—૦ છીતાભાઇ ગોપાળજી ”
૨—૦—૦ મોરારભાઈ ગોપાળજી ”
૨—૦—૦ ખુશાલભાઇ મકનભાઈ ”
૨—૦—૦ લલ્લુભાઇ હીરાભાઇ ”

૬—૦—૦ મહેશ્વર ખુશાલ ગોજી
૧—૦—૦ વલ્લભભાઇ ગોવિંદભાઇ ”
૨—૦—૦ જેરામભાઈ ગોપાળજી ”
૨—૦—૦ આર. સમિત હા. ગોવિંદ
અમાઇદાસ ”
૨—૦—૦ મકનભાઇ ગોપાળજી ”
૧—૦—૦ નાથાભાઇ કેશવજી ”
૧—૦—૦ ખુશાલ કાળાભાઇ ”
૧—૦—૦ જગાભાઇ અમાઇદાસ ”
૪—૦—૦ લાલાભાઇ નાગાભાઈ ”
૧—૦—૦ ભાઈચંદ ભીખાભાઇ ”
૧—૦—૦ ગોપાળભાઇ ભીખાભાઇ ”
૧—૦—૦ લાલભાઈ ભાણાભાઈ ”
૫—૦—૦ ગોવિંદભાઈ અમાઇદાસ ”
૫—૦—૦ અમાઇદાસ હરખા ”
૪—૦—૦ ભીખાભાઇ ખુશાલભાઇ ”
૪—૦—૦ ભગાભાઇ દયાળજી ”
૨—૦—૦ પરસોતમ ગોપાળજી
૩—૦—૦ ભગાભાઇ ભીખાભાઇ ”
૧—૦—૦ માધવભાઇ ભીખાજી ”
૧—૦—૦ દયારામ ભીખાભાઇ ”
૨—૦—૦ ગલાલભાઇ ભીમભાઈ ”
૨—૦—૦ ગોવર્ધનદાસ સામજી પથરાડીઆ
૧—૦—૦ ગોવિંદભાઇ કાળાભાઇ ”
૧—૦—૦ ગોપાળદાસ ભીખાભાઇ ”
૧—૦—૦ માકેતભાઇ ભગાભાઇ ”
૧—૦—૦ છીતારામ પરભુભાઇ ”
૧—૦—૦ ખુશાલદાસ રામભાઈ ”
૧—૦—૦ પરસોતમ મોરારજી ”
૧—૦—૦ વલ્લભભાઇ પરભુભાઇ ”
૧—૦—૦ હરિભાઇ રામભાઇ ”
૧૦—૦—૦ ગોકળભાઇ ભગાભાઇ ”
૧૦—૦—૦ દુલભભાઇ ભીમભાઇ ”
૧૦—૦—૦ લલ્લુભાઇ રાજભાઇ ”
૨—૦—૦ હરખાભાઇ વલ્લભભાઇ ભાભલા
૧—૦—૦ મોરારભાઇ વલ્લભભાઇ ”
૧—૦—૦ નાથાભાઇ નારણજી ”

૧—૦—૦ લલ્લુભાઇ પ્રભુભાઇ ,,
૧—૦—૦ દાનાભાઇ પ્રેમાભાઈ ,,
૧—૦—૦ ગોપાળભાઇ દુલભભાઇ ,,
૨—૦—૦ કાળાભાઇ ભગાભાઇ ,,
૩—૦—૦ બાલુદાસ પ્રેમાભાઇ ,,
૧—૦—૦ છીતાભાઇ દુલભભાઇ ,,
૧—૦—૦ દલસુભાઇ મકનભાઇ ,,
૧—૦—૦ વસનભાઇ ડાહ્યાભાઇ ,,
૨—૦—૦ ખુશાલજી માનભાઇ ,,
૧—૦—૦ પુરૂષોત્તમભાઇ મકનભાઇ ,,
૧—૦—૦ પુરૂષોત્તમભાઈ નારણજી ,,
૧—૦—૦ વલ્લભભાઇ ડાહ્યાભાઇ ,,
૪—૦—૦ ગોવિંદભાઇ દયારામ ,,
૧—૦—૦ લખમાભાઇ મકનભાઇ ,,
૧૦—૦—૦ છીતાભાઇ પરભુભાઇ ,,
૧૦—૦—૦ દયાળભાઇ વસનજી ,,
૧૦—૦—૦ હીરાભાઇ ભગાભાઇ ,,
૧—૦—૦ મકનજી દુલભભાઇ તરભાણ
૧—૦—૦ કલ્યાણભાઇ મહેશ્વરભાઇ ,,
૨—૦—૦ ડાહ્યાભાઈ પરસોતમ ,,
૧—૦—૦ નરસીંહ દુલભભાઇ ,,
૧—૦—૦ જમનાદાસ છીતાભાઇ ,,
૨—૦—૦ કાનજીભાઇ વલ્લભભાઇ ,,
૧—૦—૦ ગોવિંદભાઇ મોતીભાઇ ,,
૧—૦—૦ શેરામભાઇ અરજાનભાઇ પારડી(નેગામા)
૧—૦—૦ નાગરભાઇ જીવણભાઈ ,,
૧—૦—૦ ભીખાભાઇ કાળાભાઇ ,,
૧—૦—૦ રામભાઇ દુલભભાઇ ,,
૧—૦—૦ કેશવભાઇ ધનાભાઇ ,,
૧—૦—૦ ધનાભાઇ ફકીરભાઇ ,,
૧—૦—૦ કાળાભાઇ હરિભાઇ ,,
૧—૦—૦ ભારજાઈ કલ્યાણભાઇ ,,
૧—૦—૦ ભુલાભાઇ ભગાભાઈ ,,
૧—૦—૦ રામભાઇ ભીખાભાઇ ,,
૧—૦—૦ છીતાભાઇ કહાનભાઇ ,,
૧—૦—૦ [illegible] પરસોતમ ,,
૪—૦—૦ નાગરભાઇ ભિકાભાઇ પેરા

૨—૦—૦ પરસોતમ જીવણભાઇ પેરા
૧—૦—૦ છીતાભાઇ મીઠાભાઈ ,,
૧—૦—૦ લાલભાઇ હીરાભાઈ ,,
૨—૦—૦ ગોવિંદભાઇ નારણજી ,,
૨—૦—૦ ગોસાઇભાઇ મુળજી ,,
૨—૦—૦ લખાભાઈ નારણજી ,,
૧—૦—૦ ડાહ્યાભાઇ વલ્લભભાઇ ,,
૩—૦—૦ લલ્લુભાઇ કહાનજી ,,
૧—૦—૦ કુંવરજી નથ્થાભાઇ ,,
૧—૦—૦ નરોતમ નારણજી ,,
૧—૦—૦ રણછોડભાઇ વસનજી ,,
૧—૦—૦ ભીમભાઇ ભુલાભાઇ ,,
૨—૦—૦ કાળાભાઇ નારણજી ,,
૧—૦—૦ કહાનજી પ્રભુભાઇ ,,
૧—૦—૦ ડાહ્યાભાઇ લક્ષ્મીદાસ ,,
૧—૦—૦ લલ્લુભાઇ વસનજી ,,
૧—૦—૦ ખંડુભાઇ ખુશાલભાઇ ,,
૨—૦—૦ ભગવાનજી વસનજી ,,
૧—૦—૦ મકનભાઇ ખુશાલભાઈ ,,
૧—૦—૦ રણછોડજી ખુશાલભાઇ ,,
૧—૦—૦ કુંવરજી ભગાભાઇ ,,
૧—૦—૦ મગનલાલ ડાહ્યાભાઇ ,,
૨—૦—૦ ભીમભાઇ દુલભભાઇ ,,
૩—૦—૦ ગુલાબભાઇ હાજીભાઇ સુપા
૧—૦—૦ જમનાબ્હેન ગોપાળ નારણ ,,
૫—૦—૦ ભીખાભાઇ મોરારજી ,,
૧—૦—૦ દુલભભાઇ નારણજી ,,
૧—૦—૦ ગુલાબભાઇ ભીમભાઈ ,,
૩—૦—૦ ગોપાળજી કાળાભાઇ ,,
૧—૦—૦ નીછાભાઇ પરાગજી ,,
૧—૦—૦ વસનજી જીવણજી ,,
૧—૦—૦ રણછોડજી ગોપાળજી ,,
૧—૦—૦ ગાંડાભાઇ કુંવરજી ,,
૧—૦—૦ મોતીરામ વિનાયકરાવ ,,
૨—૦—૦ જમનાબ્હેન લલ્લુભાઇ ,,
૨—૦—૦ અંબાબ્હેન નારણજી ,,
૧—૦—૦ ભીમભાઇ મકનજી ,,

૧—૦—૦	ગોપાળભાઈ [illegible] મોનમ	,,
૧—૦—૦	ગુલાબભાઈ રણછોડજી	,,
૨—૦—૦	ફેદલજી દેરાજજી	,,
૧—૦—૦	મોરારભાઈ વીઠ્ઠલભાઈ	સીસોદ
૧—૦—૦	ગમભાઈ ખુશાલભાઈ	,,
૧—૦—૦	મોરારજી ખુશાલભાઈ	
૧—૦—૦	નારસભાઈ ભીખાભાઈ	,,
૧—૦—૦	લલ્લુભાઈ કલ્યાણભાઈ	,,
૧—૦—૦	રામી બ્હેન	,,
૧—૦—૦	લલ્લુભાઈ કલ્યાણની છોકરી	,,
૧—૦—૦	ભીખાભાઈ કલ્યાણ	,,
૧—૦—૦	સોમજી વમનભાઈ	,,
૧—૦—૦	માધવભાઈ કુંવરજી	,,
૫—૦—૦	કાશી બ્હેન	,,
૧૦—૦—૦	કુંવરજી રતનજી	સરભાણ
૧૫—૦—૦	નરોતમભાઈ ગુલાબભાઈ	સરભાણ
૧—૦—૦	એક ગૃહસ્થ	વાઘેચ
૩—૮—૦	હા ગોવીંદરામ મહીપતરામ	
૨૦—૦—૦	ગોવીંદભાઈ ગોસાઈ	વરાડ
૧૦—૦—૦	ખુશાલભાઈ પેમાભાઈ	વાંકાનેર
૧૦—૦—૦	નારણભાઈ પરભુભાઈ	વાંકાનેર
૧૫—૦—૦	રામભાઈ રૂપાભાઈ	વરાડ
૫—૦—૦	રામભાઈ મનાલભાઈ	હરીપરા
૧૦—૦—૦	ઉકાભાઈ રતનભાઈ	વરાડ
૫—૦—૦	વલ્લભભાઈ ભાણાભાઈ	ભામણી
૧૫—૦—૦	દાનજીભાઈ જીવનભાઈ	વરાડ
૫—૪—૦	રામભાઈ આગજી	,,
૫—૦—૦	ડાહ્યાભાઈ કાળાભાઈ	રાયમ
૫—૦—૦	જીવણભાઈ મોરારજી	સીગોદ
૧૦—૦—૦	છનાભાઈ કાળાભાઈ	વરાડ
૧૦—૦—૦	રામભાઈ ખુશાલભાઈ	,,
૫—૦—૦	ગોવીંદભાઈ દુલભભાઈ	,,
૪—૦—૦	માધવભાઈ વલ્લભભાઈ	,,
૧૦—૦—૦	હરીભાઈ નાનાભાઈ	ભામણી
૫—૦—૦	વલ્લભભાઈ નાનુજી	વરાડ
૫—૦—૦	લાલભાઈ ખુશાલભાઈ	સીકેર
૫—૦—૦	ભગવાનભાઈ મોરારજી	વરાડ
૫—૦—૦	લાલભાઈ [illegible]ભાઈ	વરાડ
૧૦—૦—૦	[illegible]ભાઈ માધવભાઈ	પલસોદ
૪—૦—૦	શીવાભાઈ ઊકાભાઈ	વરાડ
૫—૦—૦	રામભાઈ માધવભાઈ	,,
૫—૦—૦	પેમાભાઈ ઉકાભાઈ	,,
૫—૦—૦	ભીખાભાઈ પેમાભાઈ	,,
૫—૦—૦	દયાળભાઈ રામભાઈ	રાયમ
૪—૦—૦	મોરારભાઈ નાથુજી	વરાડ
૧૦—૦—૦	પેમાભાઈ ગોવીંદજી	શીકેર
૧૦—૦—૦	પરાગભાઈ હરીભાઈ	વાંકાનેર
૫—૦—૦	પરભુભાઈ નાગજી	,,
૫—૦—૦	પરભુભાઈ [illegible]	[illegible]
૨૦—૦—૦	પરભુભાઈ લાલભાઈ	વાંકાનેર
૧૦—૦—૦	ગોવીંદભાઈ લાલભાઈ	શીકેર
૧૦—૦—૦	જીવણભાઈ માધવભાઈ	વરાડ
૧૫—૦—૦	રણછોડભાઈ [illegible]	સાંકરી
૧૨—૦—૦	જીવણભાઈ [illegible]	કાછીઆવાડી
૫—૦—૦	ઊકાભાઈ કાનજીભાઈ	સમથાણ
૧૦—૦—૦	રામભાઈ [illegible]	વાંકાનેર
૧૦—૦—૦	[illegible]	,,
૫—૦—૦	ગલાલભાઈ દાજીભાઈ	ભામણી
૧૦—૦—૦	ગોસાઈભાઈ જીવણભાઈ	રાયમ
૩—૦—૦	નારણભાઈ હીરાભાઈ	,,
૧૦—૦—૦	રામભાઈ ગોવીંદજી	શીકેર
૧૦—૦—૦	ખુશાલભાઈ [illegible]	[illegible]
૭—૦—૦	કાળાભાઈ ખુશાલભાઈ	ભામણી
૭—૦—૦	પરભુભાઈ મોરારભાઈ	,,
૧૦—૦—૦	હીરાભાઈ દુર્લભભાઈ	,,
૫—૦—૦	ખુશાલભાઈ ગલાલભાઈ	,,
૫—૦—૦	નાનાભાઈ પરભુભાઈ	,,
૫—૦—૦	ઊકાભાઈ હરીભાઈ	સીકેર
૭—૦—૦	નારણભાઈ જીવણજી	હરીપરા
૫—૦—૦	દુલભભાઈ પેમાભાઈ	વરાડ
૫—૦—૦	ગુલાભાઈ પેમાભાઈ	,,
૫—૦—૦	નારણભાઈ ગોકળભાઈ	સીગોદ
૭—૦—૦	મોરારભાઈ [illegible]	[illegible]
૨—૦—૦	ગુલાબભાઈ હરીભાઈ	,,
૫—૪—૦	છનાભાઈ કેસવભાઈ	,,

૫—૦—૦ નાગરભાઇ દેવાભાઇ ,,
૩—૦—૦ નાથુભાઇ દલાભાઇ ટીંબા
૧—૦—૦ જેરામભાઇ અરખાભાઇ સેવની
૨—૦—૦ નાથુભાઇ ભીખાભાઇ દેગામા
૧—૦—૦ વીઠલભાઈ છીતાભાઇ રવા
૧—૦—૦ રણછોડભાઇ ભગાભાઇ ખોજપારડી
૧—૦—૦ કલ્યાણભાઇ ભાણાભાઇ ,,
૨—૦—૦ નરસઇભાઇ હરીભાઇ નસુરા
૨—૦—૦ દુર્લભભાઇ કુવરજી કરચકા
૨—૦—૦ ગોવીંદભાઇ નારણભાઇ ખોજપારડી
૧—૦—૦ વીઠ્ઠલભાઇ અરખાભાઇ ,,
૫—૦—૦ હીરાભાઇ લાલભાઇ વાંકાનેર
૫—૦—૦ નાથાભાઇ પેમાભાઇ ,,
૩—૦—૦ છીતાભાઇ લાલભાઇ વરાડ
૧—૦—૦ ડાહ્યાભાઇ જીવણભાઇ સીંગોદ
૨—૦—૦ છીતાભાઇ ખુસાલભાઇ સીકેર
૫—૦—૦ રામભાઇ હરીભાઈ સીંગોદ
૨—૦—૦ ઓધવજી કાનજી વરાડ
૪—૦—૦ હરીભાઇ વલવભાઇ સીંગોદ
૨—૦—૦ નથાભાઇ લાલભાઇ ,,
૪—૦—૦ છીતાભાઇ રામભાઇ વાકાનેર
૫—૦—૦ કાળાભાઈ પેમાભાઇ સીંગોદ
૨—૦—૦ દુર્લભભાઇ રામભાઇ ,,
૨—૦—૦ ખુશાલભાઇ દયાળજી ,,
૧—૦—૦ લાલભાઇ ઓધવભાઈ વરાડ
૧—૦—૦ ભવાનભાઇ મોરારજી ,,
૨—૦—૦ હરીભાઇ દયાળજી સીંગોદ
૩—૦—૦ ભીખાભાઈ ભગાભાઇ સમથાણ
૧૦૯—૦—૦ ગામ કરચલીઆ તરફથી હા વલભભાઇ
૫—૦—૦ સુરથીમ ભાઇઓ મહુવા હા વલભભાઇ
૬૨—૫—૬ સરભણ પરગણા તરફથી હા કસ્તુરભા
૫—૦—૦ રામભાઇ ભગાભાઇ ભાદરા
૪—૦—૦ પેમાભાઇ રતનજી ,,
૫—૦—૦ ડાહ્યાભાઇ છીતાભાઇ નીજર
૫—૦—૦ ગોવીંદભાઇ લખાભાઇ લાખણપોર
૪—૦—૦ કાળાભાઇ ફકીરભાઇ ભાદરા
૫—૦—૦ ભગાભાઇ ડાહ્યાભાઇ ,,

૨—૦—૦ કલ્યાણભાઇ ભગાભાઇ નીજર
૪—૦—૦ દુર્લભભાઇ હરિભાઈ ઉમરાખ
૫—૦—૦ હરિભાઇ પરશોતમ પારડી
૨—૦—૦ રામભાઇ ભીખાભાઇ નીજર
૫—૦—૦ કાનજીભાઇ છીતાભાઇ બામણીઆ
૫—૦—૦ ગોવીંદભાઇ દારામ બાજીપરા
૨—૦—૦ ગોવીંદભાઇ જગાભાઇ નીજર
૨—૦—૦ ગોવીંદભાઈ ગોપાળભાઇ ,,
૨—૦—૦ રણછોડભાઇ ઉકાભાઇ ખામડોદ
૨—૦—૦ મોરાભાઈ છીતાભાઇ સીસોદરા
૭—૦—૦ લાલભાઇ ભુલાભાઇ નીજુત
૩—૦—૦ વીઠ્ઠલભાઇ વલભભાઈ અંભેટી
૪—૦—૦ વનમાળીભાઇ રામભાઇ ,,
૨—૦—૦ મોરારજી રણછોડજી પીનસાડ
૫—૦—૦ ભીખાભાઇ ભુલાભાઇ કાની
૩—૦—૦ નાથાભાઇ લલ્લુભાઇ ,,
૩—૦—૦ નરસઇભાઇ ભુલાભાઇ તરભણ
૨—૦—૦ પેમાભાઇ વીઠ્ઠલભાઇ ,,
૨—૦—૦ નરસઇભાઇ હરિભાઇ પીનસાડ
૩—૦—૦ મકનભાઇ ભીખાભાઇ ખાપરીઆ
૩—૦—૦ અમથાભાઇ જેરામભાઇ નીજુત
૩—૦—૦ દેવાભાઇ કાનાભાઈ પીનસાડ
૨—૦—૦ પરસોતમ વલભભાઇ ,,
૩—૦—૦ લખાભાઇ રઘાભાઇ તરભાણ
૨—૦—૦ નારણભાઇ ભગાનભાઇ પીનસાડ
૨—૦—૦ કસનજી ભીખાભાઇ ,,
૧—૦—૦ લલ્લુભાઇ હાજીભાઇ ,,
૧—૦—૦ મોરારજી હાજીભાઇ ,,
૨૫—૦—૦ નારણજી કુવરજી વરાડ
૨૫—૦—૦ હરિભાઇ કાનજી રૂંઢી
૧૦—૦—૦ ડાહ્યાભાઇ વીરાભાઈ સેવની
૭—૦—૦ પેમાભાઇ કાળાભાઈ રૂંઢવાડા
૧૫—૦—૦ કાનજીભાઇ નાથાભાઇ રૂંઢી
૧૦ ૦—૦ માધવભાઇ લખાભાઇ બામણીઆ
૨—૦—૦ કેશવભાઇ માધવભાઇ વરાડ
૨—૦—૦ પેમાભાઇ રણછોડજી રૂઢી
૧—૦—૦ માધવભાઈ ગોવિંદજી વરાડ

૨—૦—૦ ભવાનભાઇ પરશુભાઇ ડુંગર ચીખલી
૧૫—૦—૦ નારણજી નાથાભાઇ વરાડ
૧૦—૦—૦ હાંસજી ભીકાભાઇ કુંભીઆ
૧૦—૦—૦ પરાગજી લાલભાઇ બામણી
૧૦—૦—૦ રામભાઇ વલભભાઇ અકોટી
૫—૦—૦ હીરાભાઈ હાંસજી વરાડ
૧—૦—૦ એક ગૃહસ્થ
૮—૦—૦ ગોવીંદભાઇ દુર્લભભાઇ કુંભીઆ
૫—૦—૦ કાળાભાઇ ખુસાલભાઇ ,,
૫—૦—૦ ફકીરભાઇ પેમાભાઇ વાંકાનેર
૧૦—૦—૦ હીરાભાઇ ફકીરભાઇ સાકરી
૧૧—૦—૦ શા. જીવણજી ભગાભાઇ વાલોડ
૧૧—૦—૦ શા લલ્લુભાઇ વીરચંદ સુરત
૧૦—૦—૦ મકનજી ગંગારામ વીહાણ
૧—૦—૦ નરસઇભાઇ ભગાભાઇ નસના
૫—૦—૦ હીરાભાઇ મકનજી ટીંબા
૫—૦—૦ લલ્લુભાઇ દુર્લભભાઇ રૂઢી
૧૦—૦—૦ જીવણભાઇ પરશુભાઇ મોરી
૧૧૫—૦—૦ વલભભાઇ નાગજી કરોડ
૧૦—૦—૦ ગુલાબભાઇ રણછોડજી ટીંબા
૨—૦—૦ માધવભાઈ હરખાભાઇ વીહાણ
૫—૦—૦ છીતાભાઇ પરાગભાઇ ડુંગર
૮—૦—૦ ખુશાલભાઇ હરિભાઇ વીહાણ
૫—૦—૦ ભગાભાઇ નાથાભાઇ મોજ પારડી
૫—૦—૦ દુર્લભભાઇ નરસઇ ડુંગર
૧૦૧—૦—૦ દયાળજી પરશુભાઇ અકોટી
૯૫૪—૧૦—૦ ધી ન્યુ રાજનગર પ્રેસમાંથી સંવત ૧૯૭૮ ના ગાંસડીના લાગાના
૩—૦—૦ શા. વજેચંદ વેણીચંદ વ્યારા
૨—૦—૦ શા. મલાલચંદ લાલચંદ ખુટાડી
૨—૦—૦ ગણપતરામ દયાશંકર કરોદ
૨—૦—૦ કાશીરામ પુરસોતમ ચોકસી મહુવા
[illegible]—૦—૦ કાનાભાઇ વીઠ્ઠલભાઇ કંટાળી
૫—૦—૦ ફુલભાઇ કુંવરજી ,,
૧૦૧—૦—૦ શા. ઝવેરચંદ તથા ગુલાબચંદ ની કાં તરફથી કુવા માટે ,,
૧૦—૦—૦ નાગરભાઈ દેવચંદ કુંભારીઆ

૫—૦—૦ ગુલાબભાઇ દુર્લભભાઇ સીંગોડ
૫—૦—૦ ભીખાભાઇ મીઠાભાઇ પુણી
૫—૦—૦ મોતીભાઇ ભગાભાઇ બાબુમરા
૫—૦—૦ ઇશ્વરભાઇ નથુભાઇ ટીંબા
૫—૦—૦ ફકીરભાઇ કશનજી અબોટી
૩—૦—૦ મોરારભાઇ રામજી સાંકરી
૫—૦—૦ છીતાભાઇ જીવણજી પલસોદ
૧૦—૦—૦ નાનાભાઇ નારણજી પારડી
૧૦—૦—૦ રામભાઇ ભગાભાઈ ખુટવાડા
૧૦—૦—૦ નાથુભાઇ હીરાભાઈ સીકેર
૨—૦—૦ ભીખાભાઇ ખુશાલભાઇ ,,
૪—૦—૦ કેવળભાઇ ગુલાબભાઇ ,,
૪૦—૦—૦ ઘેલાભાઇ ઉકાભાઇ સાકરી
૨—૦—૦ દયારામ વલભભાઇ નગોડ
૩—૦—૦ પેમાભાઇ હીરાભાઇ રાજપરા
૨—૦—૦ નાથુભાઇ નારણજી ,,
૨—૦—૦ ડાહ્યાભાઇ નથુ રામપરા
૨—૦—૦ ઉકાબહેન રામભાઇ સીંગોદ
૩—૦—૦ રામભાઇ જીવણજી વાંકાનેર
૭૫—૦—૦ કલ્યાણજી હરિ કડોદ લાકડાં ભાજ ૫ ના
૭૫—૦—૦ પ્રાણજીવન નરસીંહ કડોદ લાકડાં ભ. ૫ ના
૭૫—૦—૦ હાજીમહમદ કાસમ ભાંગી લાકડાં ભ. ૫ ના
૪૫—૦—૦ શા. ગુલાબચંદ ખુમાજી કડોદ લાકડાં ભ. ૩ ના
૨—૦—૦ શા. છગનાજી ચકાજી સિકેર
૪—૦—૦ લાલભાઇ પ્રેમાભાઇ ,,
૨—૦—૦ બાલુભાઇ કાનજી ,,
૩—૦—૦ રામભાઇ માનજી ,,
૨—૦—૦ કાનજી ભીખાભાઇ ,,
૨—૦—૦ પેમાભાઇ પરશુભાઇ ,,
૨—૦—૦ નાથાભાઇ ભીકાભાઇ સિકેર
૨—૦—૦ છીતાભાઇ ખુશાલભાઇ ,,
૨—૦—૦ ડાહ્યાભાઇ ભવાનભાઈ ,,
૨—૦—૦ વલભભાઇ મોટાભાઇ ,,
૧૦—૦—૦ શા. સન્મુખલાલ ગેરધનદાસ વાલોડ
૧૦—૦—૦ શા. મોતીચંદ દલુજી ,,
૧૦—૦—૦ એક ગૃહસ્થ ,,
૧૦—૦—૦ એક ગૃહસ્થ ,,

રકમ	નામ	ગામ
૬—૦—૦	રણછોડદાસ કેવળદાસ	,,
૭—૦—૦	ઠાકોરદાસ જયકરણદાસ	,,
૫—૦—૦	ફકીરભાઇ અભરામજી	,,
૫—૦—૦	માણેકલાલ લક્ષ્મીદાસ	,,
૫—૦—૦	ત્રિભોવનદાસ ભગવાનદાસ	,,
૫—૦—૦	હરગોવનદાસ રામદાસ	,,
૨—૦—૦	ઘેલાભાઇ નાનચંદ	,,
૨—૦—૦	આલપા નેમલા	દેગામા
૧—૦—૦	ઇચ્છારામ પ્રેમશંકર	વાલોડ
૧—૦—૦	છોટાલાલ ત્રિભોવનદાસ	,,
૧—૦—૦	નંદલાલ ત્રિભોવનદાસ	,,
૧—૦—૦	એક ગૃહસ્થ	,,
૧—૦—૦	એક ગૃહસ્થ	,,
૧૧—૦—૦	શા. ઝવેરચંદ કસ્તુરચંદ	બારડોલી
૨—૦—૦	શા. મુળચંદ જગજીવન	મઢુવા
૧—૦—૦	દયાળભાઇ કુવરજી	મોતા
૧—૦—૦	દલપતરામ માધવરામ	બારડોલી
૧—૦—૦	રતનજી મકનજી	,,
૧૨—૦—૦	શા ચુનીલાલ વીરચંદ	,,
૫—૦—૦	શા ખુમાજી હકમાજી	,,
૫—૦—૦	શા લલ્લુભાઇ નરસિંહદાસ	,,
૫—૦—૦	ડૉકટર જીવાભાઈ શંકરભાઇ	,,
૧—૦—૦	વ્યાસ વલભરામ નરભેરામ	,,
૫—૦—૦	ડૉકટર કેશવલાલ અંબારામ	,,
૭—૦—૦	શા રમણલાલ જમનાદાસ	,,
૨—૦—૦	શા પ્રેમચંદ હકમજી	,,
૨—૦—૦	શા. નાથુભાઇ હકમાજી	,,
૨—૦—૦	શા. લલ્લુભાઈ નાથુજી	,,
૪—૦—૦	શા. કેસુરચંદ ભુધરાજી	બારડોલી.
૨—૦—૦	શા રાયચંદ હકમાજી	,,
૩—૦—૦	શા. છમનાજી હકમાજી	,,
૧—૦—૦	નાથુભાઇ લક્ષ્મીદાસ	,,
૩—૦—૦	શા. નાથુભાઇ પ્રાણજીવનદાસ	,,
૨—૦—૦	પા વિઠ્ઠલભાઇ રણછોડદાસ	,,
૧—૦—૦	શા. મગનલાલ જગજીવનદાસ	,,
૧—૦—૦	ભગાભાઇ નાનજી	,,
૫—૦—૦	એક હિંદી	,,
૧—૦—૦	એક ગૃહસ્થ	,,
૧—૦—૦	પાઠક ઝીણાભાઈ પરભુરામ	,,
૧—૦—૦	અધ્યારૂ બળવંતરામ પરભુરામ	,,
૧૭—૮—૦	મેસર્સ મકનજી એન્ડ જીવણજી કું.	,,
૩—૦—૦	મેસર્સ ફકીરભાઇ વશનજી	,,
૦—૮—૦	જોશી રામશંકર કલ્યાણજી	,,
૩—૦—૦	રંગરેજ હુશેનભાઇ હાસમભાઇ	,,
૨—૦—૦	ખત્રી મગુભાઈ ઝીણાભાઇ મીઠાઇવાળા	,,
૪—૦—૦	વ્યાસ વજેરામ હરીનારાયણ	,,
૧—૦—૦	એક ગ્રહસ્થ	,,
૧—૦—૦	ભગાસ્વરૂપ ધનકોરબેન	,,
૧૧—૦—૦	અબ્દુલભાઇ ઇબ્રાહીમ	,,
૫—૦—૦	ઇસમાઇલ મહંમદ	,,
૧૦—૦—૦	રમણીકલાલ મણિશંકર	,,
૨૧—૦—૦	આત્મારામ હરકીશનદાસ	સુરત
૨૦—૦—૦	નારણજી માધવભાઇ	મઢીપોર
૫—૦—૦	નાથુભાઇ મકુભાઇ	,,
૧૫—૦—૦	ડા અમૃતલાલ નાથાલાલ	,,
૫—૦—૦	ડા હૈદરઅલી ગુલામઅલી	,,
૫—૦—૦	અકબરઅલી હુશેનઅલી	,,
૫—૦—૦	કેખશરૂ નશરવાનજી	,,
૫—૦—૦	ડાહ્યાભાઇ રણછોડજી	,,
૨૨—૦—૦	ડા ઉમેદરામ	,,
૩૨-૧૪-૦	ગામ બાબેનના ચોરાઇના	,,
૧૨—૦—૦	ગામ દેગામા તરફથી	
૯—૦—૦	,, પરચુરણ	
૧૪—૦—૦	ગામ ઓડધા તરફથી	
૧૭—૦—૦	ગામ જામણીઆ તરફથી	
૧૨—૮—૦	ગામ કંટાળી તરફથી	
૪૫—૦—૦	ડા. ઝીણાભાઇ વાલોડ	
૫૧—૦—૦	શા. પનાજી મોટાજી	બુહારી
૧૫—૦—૦	શા મુળચંદ તારાચંદ	,,
૨૦—૦—૦	શા હીરાચંદ લાલચંદ	,,
૧૫—૦—૦	ઊત્તમચંદ વીરચંદ	,,
૧૦—૦—૦	શા. ત્રીકમચંદ મુળચંદ	,,

૧૦—૦—૦ શા. ત્રીજભુખણદાસ મુળચંદ ,,
૭—૦—૦ શા. મનસુખચંદ મુળચંદ ,,
૫—૦—૦ શા કલ્યાણચંદ મુળચંદ ,,
૧૦—૦—૦ શા. કેશવચંદ ન્યાલચંદ ,,
૧૫—૦—૦ શા. કુષ્ણાજી પનાજી ,,
૧૦—૦—૦ શા સુરચંદ પેતાજી ,,
૧૦—૦—૦ શા ઉત્તમચંદ અમીચંદ ,,
૧૦—૦—૦ શા. વજેચંદ મલાલચંદ ,,
૯—૦—૦ શા. મણીલાલ તારાચંદ ,,
૫—૦—૦ શા. નાનચંદ કસ્તુરચંદ ,,
૮—૦—૦ શા. દેવચંદ નાનચંદ ,,
૫—૦—૦ શા ઠાકોરદાસ મોતીચંદ ,,
૫—૦—૦ શા. મગનલાલ છગ્ગાચંદ ,,
૩—૦—૦ શા. ખીમચંદ ભગવાનદાસ ,,
૫—૦—૦ શા વજેચંદ રતનચંદ ,,
૮—૦—૦ શા ખુશાલચંદ વીરચંદ ,,
૩—૦—૦ શા બેચરદાસ મકનદાસ ,,
૫—૦—૦ શા છગનલાલ રતનચંદ ,,
૮—૦—૦ શા ખીમચંદ કેસુરચંદ ,,
૪—૦—૦ શા કલ્યાણચંદ વીરચંદ ,,
૫—૦—૦ શા વીરચંદ ઉતમચંદ ,,
૭—૦—૦ મુળચંદ બેચરદાસ ,,
૧૦—૦—૦ શા છગનલાલ ન્યાલચંદ ,,
૭—૦—૦ દેસાઇ ડાહ્યાભાઇ ,,
૫—૦—૦ રણછોડજી ગુલાબભાઇ ,,
૨—૦—૦ ડાહ્યાભાઇ ભીમભાઇ ,,
૧—૦—૦ ડાહ્યાભાઇ રામચંદ ,,
૩—૦—૦ ભીખભાઇ વીરચંદ ,,
૧—૦—૦ હા. મગનલાલ ડાહ્યાભાઇ ,,
૩૭—૮—૦ ગામ અંભેટીના
૨૧—૦—૦ ગામ હરીપરા તરફથી
૧૭—૦—૦ ગામ સ્યાદલા તરફથી
૫૪—૦—૦ ગામ ભામણી તરફથી
૮૫—૦—૦ ગામ મઢી તરફથી
૩—૦—૦ ગામ મોરગામા તરફથી
૩૫—૦—૦ ગામ સીંગોદ તરફથી
૧૧—૦—૦ ગામ માંડવી તરફથી

૧૭૬—૭—૬ માંડવીના લાકડાંના વહેપારી તરફથી
૨૯૫—૦—૦ બેહાનીસબર્ગ જીવણજી ધનજી તરફથી
૨૫—૦—૦ પરચુરણ હા. રતિલાલ
૧૫—૦—૦ હા. ઝીણાભાઇ પ ડયા.
૧૧૩—૮—૦ ગામ પુણી મલેકપોર સીંગોદ વીહુત લાખણપોરવીગેરે ગામ તરફથી હા. કેશવભાઇ
૫—૦—૦ ગુલાભાઇ પરશુભાઇ વરઇ
૧—૦—૦ વલભભાઇ પરાગજી
૧૦—૦—૦ નારણજી દુર્લભભાઇ વાંકાનેર
૧૧—૪—૦ દુર્લભભાઇ ભીખાભાઇ કાળીભાવાડી
૫—૦—૦ ગોસાઇભાઇ વાઘાભાઇ સાતેમ
૫—૦—૦ માધવભાઇ કલ્યાણજી વાંકાનેર
૫—૦—૦ નારણભાઇ ગોકળભાઇ સીંગોદ
૧૦—૦—૦ સોમાભાઇ મોરારભાઇ અકોટી
૫—૦—૦ ખુશાલભાઇ ઉકાભાઇ વાંકાનેર
૧૫—૦—૦ મોરા ભાઇ દુર્લભભાઇ મલેકપોર
૯૭—૦—૦ ગામ વરાડ. અકોટી સીંગોદ વીગેરે ગામ તરફથી હા. કલ્યાણજીભાઇ તથા ગોપાળજી વીગેરે.

૫૫૮૦—૧૨—૦

૫-૦-૦ ડાહ્યાભાઇ લલ્લુભાઇ અમદાવાદ
૧-૦-૦ એક ગૃહસ્થ અમરેલી
૧૫-૦-૦ મોરારભાઇ ગોપાળજી બલ્લુ
૨-૦-૦ ફકીરભાઇ માવજી „
૨૫-૦-૦ માધવભાઇ નારણભાઇ ખડસુપા
૨-૦-૦ ભાઇ દયાળજી ગડતવાળા
૨-૦-૦ લલ્લુભાઇ ધનજીભાઇ બાજીપરા
૨-૦-૦ મીસ્ત્રી મોતીરામ નથુભાઇ વેરમા
૨-૦-૦ મીસ્ત્રી નાનાભાઇ નાથુભાઇ „
૫-૦-૦ વનમાળીભાઇ ગોપાળભાઇ ઉમરાખ
૨-૦-૦ ગલાલભાઇ ઊકાભાઇ વરાડ
૧૦-૦-૦ લલ્લુભાઇ ધનાભાઇ બાજીપરા
૨૫-૦-૦ શ્રી માણેકચંદ દેવચંદ
૧૦-૬-૦ જે. નવલખી. મુબઇ
૧-૪-૦ ભાઇ વજીઆ કાની
૧-૪-૩ કલ્યાણભાઇ ધનાભાઇ બાબેન
૫-૪-૦ એક ગૃહસ્થ પુણીવાળા
૫-૪-૦ સો ધનીબ્હેન ભકતીભાઇ જીવાભાઇની ધણીઆણી બાજીપરા
૫-૦-૦ કાવસજી રૂરતમજી
૧૦-૦-૦ ખુશાલભાઇ નારણજી વરાડ
૫-૦-૦ કાળાભાઇ હીરાભાઇ
૪-૧૧-૦ „ „ અનાજના
૫૦-૦-૦ રણછોડભાઇ મોરારજી વાંકાનેર
૨૦-૦-૦ માવજીભાઇ પેમાભાઇ „
૧-૪-૦ માનજીભાઇ પરભુભાઇ અકોટી
૧૬ ૧૨ ૬ ગોવિંદભાઇ છનાભાઇ „
૫-૦-૦ કા પારસી મુબઇ
૧-૪-૦ પરસોતમ રણછોડજી બાબેન
૧-૪-૦ પરાગજી ઉકાભાઇ વરાડ
૫-૦-૦ પરભુભાઇ દાજીભાઇ „
૧૦-૦-૦ કુંવરજીભાઇ લાલભાઇ વાકાનેર
૧-૫-૬ એક ડુબળો બાબેન
૦-૦-૩ એક અત્યજ બ્હેન તરફથી
૧-૪-૦ ગુલાબભાઇ રામભાઇ વશી
૧-૪-૦ જીવણભાઇ રધાભાઇ નસૂગ
૬-૪-૦ નગીનભાઇ નારણજી દેસાઇ વરાડ
૧-૪-૦ એક ગૃહસ્થ હા. નાથુભાઇ ઉમરાખ
૧-૦-૦ ડાહ્યાભાઇ ભવાનભાઇ સિકેર
૧-૪-૦ પુંજીઆ મોરારભાઇ બાબેન
૨-૭-૦ રણછોડજી મકનજી અંબોલી
૪૦-૩-૦ આશ્રમના મજુરો તરફથી
૨-૮-૦ પ્રેમચંદ કુંવરજી વરાડ
૨-૦-૦ પરભુભાઇ લાલભાઇ વાંકાનેર
૧૦૪-૮-૦ ભાગા ભરાડીઆ વીગેરે ગામમાંથી મળેલા ફંડના હા. જીવણજી
૫-૦-૦ ધનાભાઇ હરખાભાઇ

૪૨૭-૧-૬

૬૦૦૭-૧૩-૬

બારડોલી તાલુકા સમિતિનું સામાન્ય સરવાયું

(સંવત ૧૯૭૯ ના શ્રાવણ સુદી ૧ થી સંવત ૧૯૮૦ ના અષાડ વદી ૧૪ સુધીનું)

જ

રકમ	વિગત
૧૭૦૦૦-૦-૦	વણાટ મંદિર ફંડ ખાતે જમા શેઠ રૂસ્તમજી ટ્રસ્ટ ફંડમાંથી શ્રી. મગનલાલ ગાંધી મારફતે મળ્યા તે
૯૯૭૧-૪-૦	સ્વરાજ્ય મંદિર ફંડ ખાતે જમા સ્વરાજ્ય મંદિર બાંધવા માટે ટ્રાંસવાલ યુનાઇટેડ પાટીદાર સોસાયટી તરફથી મળ્યા તે
૬૫૯૯-૧૫-૯	તાલુકા સમિતિ ખાતે દેવા પરિશિષ્ટ અ મુજબ
૧૯૮૩૯-૧૦-૦	બાકી દેવા નીચે વિગતે
૧૪૭-૩-૦	ખુશાલભાઈ મોરારજી
૪૯-૧૩-૦	મહિપતરામ મણિશંકર વૈદ
૧૮૯-૧-૬	નરહરિભાઈ દ્વારકાંદાસ પરીખ
૨૭૩-૧૦-૦	ખાદી વિભાગ બારડોલી
૧-૦-૦	ગુજરાત પ્રાંતિક સમિતિ
૧૦૦૦૦-૦-૦	ગુજરાત પ્રાંતિક સમિતિ લોન
૨૧-૬-૦	ગુજરાત વિદ્યાપીઠ
૧૪૧૧-૧૩-૦	સુરત જીલ્લા સમિતિ
૧૦૪૩-૫-૬	સત્યાગ્રહ આશ્રમ સાબરમતી
૧૨-૧૨-૦	પ્રાગજીભાઈ ખંડુભાઈ
૭૬-૦-૦	કાજીબા મૈયરભાઈ કેશવભાઈ
૨૬૪-૦-૦	શ્રી ચંપકલાલ જમનાદાસ
૨૬-૦-૦	ભાઈ મગનલાલ
૨૨-૩-૦	મેસર્સ મણીભાઈ રણછોડ
૩૦૬-૧૨-૯	રંગરેજ હુસેનભાઈ કાસમભાઈ
૧૭૮૦-૧૧-૦	ન્યુ રાજનગર પ્રેસ

ઉ

રકમ	વિગત
૩૫૯૬૪-૪-૯	વણાટ મંદિર બાંધકામ ખાતે પરિ બ મુજબ
૩૨૫૭૭-૮-૦	સ્વરાજ્ય મંદિર બાંધકામ ખાતે પરિ ક મુજબ
૮૬૫-૦-૯	તાલુકા સમિતિ સામાન અસબાબ ખાતે પરિ ખ મુજબ
૧૫૩ ૧૦-૯	મકાન સામાન અસબાબ ખાતે પરિ ઘ મુજબ
૧૬૩-૦-૦	શ્રી વાહન ખાતે
૬૬૨-૧૩-૦	શ્રી વાહન ગુપડાં ખાતે પરિ. ફ મુજબ
૪૪૭૭-૧૪-૦	જમીન ખાતે પરિ ટ મુજબ
૬૮૫૮-૬-૩	કુવા ખાતે પરિ. ઢ મુજબ
૭૪-૬-૩	પુસ્તક ભંડાર ખાતે
૧૩૬૫-૧૨-૩	બાંધકામ અંગે વધેલા માલના
૨૧૦-૦-૦	ઈંટના
૫૯૪-૦-૦	કોલસીના
૪૯૧-૧૦-૦	લાકડાના
૩૭-૩-૩	નળીઆના
૩૨-૧૫-૦	કાંકરાના
૧૩૬૫-૧૨-૩	
૨૯૨૬-૨-૬	સરભણ આશ્રમ મકાન ખાતે
૧૪૩૪-૧૫-૯	બાકી લેણા નીચે વીગતે
૭૫૦-૦-૦	અનામત ખાતે
૧૦૧-૩-૩	ખુશાલભાઈને ખાતે
૬-૯-૦	ગાંડીવ સાહિત્ય મંદિર
૧-૧૨-૦	મલેકપોરના નારણભાઈ માધવભાઈ
૩૦-૦-૦	વિદ્યાર્થી હીરા કલ્યાણ
૫૫-૯-૦	કુંવરજી વિઠ્ઠલભાઈ ની કું
૧૬૬-૧૩-૯	જીવણજી રણછોડજી સાંકરી
૫-૦-૦	ખુશાલભાઈ ઉકાભાઈ „
૫૨-૧૧-૬	વલભભાઈ ખુશાલભાઈ „

જ

૯૨-૦-૦ સુરતના ફોટોગ્રાફર ચાપાટેરીઆ

૩૨-૮-૮ ગોવીંદલાલ મહીપત રામ

૭-૦-૯ શ્રી કોઠાર ખાતે

૧૯૪૬-૧૩-૯ ગાંધી પરચુરણ ખાતે

૩૫૫-૫-૮ દેસાઇ મોરારજી નથ્થુભાઇ

૩૩૩-૫-૩ દેવશંકર ઉત્તમરામ બારડોલી

૧૦૫૨-૮-૦ કટાણીના પેમાભાઇ રણછોડજી

૫૦૦-૦-૦ સ્યાદલાના મોરારભાઇ કસનજી

૧૦૦૦-૦-૦ આહુવાના રતનજી ભગાભાઈ

૪૯૬-૫-૦ વડોલીના છગનભાઇ પરસોતમ

૧૫૮૩૯-૧૦-૦

૫૩૪૧૦-૧૩-૯

ઉ

૧૦-૦-૦ જીવણભાઈ પરભુ મોરી

૦-૭-૦ રવાભાઇ વલ્લભ ખોજ

૨૫-૦-૦ નરોતમ ફકીર ઉવારસદ

૧૩-૧૨-૦ મુગચંદ કલ્યાણજી કઠોદ

૫-૦-૦ કસનભાઇ ભગાભાઇ આહુવા

૩૧ ૧૪-૦ જોશી છોટુભાઇ ઘેલાભાઇ

૧-૦-૦ બહેચરભાઇ નરોતમદાસ

૯-૧૫-૩ રવાભાઇ કાળાભાઇ તરભાણ

૩ ૦ ૦ નાનાલાલ રાજનગર પ્રેસવાળા

૭૧-૦-૦ ગામ પારડી (ખોજ) ગામ સમસ્ત

૧૩-૦-૦ અંબાલાલ બાજીભાઇ

૩-૦-૦ સન્મુખલાલ ગોરધનદાસ

૪-૯-૦ પારવતી બ્હેન

૧-૪-૦ નોકર ઠગીઆ આંસીઓ

૧૦-૦-૦ પરાગભાઇ હરીભાઇ વાંકાનેર

૫-૦-૦ કટાણી માનપત્ર કમિટિ

૧૯-૦-૦ પાઠક ડાહ્યાભાઇ નારણજી

૪૧ ૮-૦ રણછોડભાઇ વ્હાલજી સિકેર

૧૪૩૪-૧૫-૯

૫૩૨૦૩-૬-૩

૨૦૭-૭-૬ શ્રી પુરાંત બાકી

૫૩૪૧૦-૧૩-૯

ઉપર મુજબનો હિસાબ સમિતિના ચોપડા અને વાઉચર સાથે મેળવતાં બરાબર છે તા. ૩૦-૭-૨૪

નાથુભાઇ હરીભાઇ પટેલ
શા. મંછુભાઇ ઉમાજી
હિસાબ તપાસનીશ

ખુશાલભાઇ મોરારજી
મંત્રી, તાલુકા સમિતિ.

પરિશિષ્ટ अ.

બારડોલી તાલુકા સમિતિનું સરવાયું સંવત ૧૯૭૯ના શ્રાવણ સુદી ૧થી ૧૯૮૦ના આષાડ વદી ૧૪ સુધીનું

જ

૬૪૫૬-૧૦-૯ ગયા વર્ષના બાકી હેવા.
૨૬૩૦-૮-૯ તાલુકા સમિતિ ફંડ ખાતે
પરિશિષ્ટ ક્ષ મુજબ
૧૫૭-૦-૦ મહાસભાના સભાસદની ફીના
૪૮-૧૨-૦ સને ૧૯૨૩ બદલ
૧૦૮-૪-૦ સને ૧૯૨૪ બદલ
૩૦૦-૦-૦ ગુજરાત વિદ્યાપીઠ તરફથી શિક્ષણ
સમિતિના ખરચ માટે મળેલી મદદના
૩-૨-૬ મુસાફરી વિગેરે રિફંડના
૪૦-૮-૯ પોષ્ટકાર્ડ, ટીકીટ, કવર, પત્રિકા વેચાણના
૩૮૩-૩-૦ સાઇકલ, રગેરેજનું બીલ, પાટીઆ
ઘડીઆળ, કબાટના, સામાન અસ-
બાબ ખાતે ઉધારીને
૧૫-૯-૮ ખાતા બાકી વાળવા માટે
૫-૧૧-૦ ગયે વરસે ખોટા સિક્કાના કાઢેલા
તેના મુબઇ બેંકમાંથી જમા તે
૫૨૭૬-૮-૬ ગાંધીપર્સ ફંડ ખાતે
પરિશિષ્ટ ज्ञ મુજબ

૧૫૧૬૯-૧-૯

ઉ

૧૨૮૨-૪-૯ તાલુકા સમિતિ ખરચ ખાતે
૩૩૨-૫-૩ મુસાફરી
૬૯-૯-૦ ટપાલ, તાર, ખરચ
૬૩-૧૦-૬ સ્ટેશનરી ઓફીસ ખરચ.
૧૦૨-૪-૦ પત્રિકા છાપાં ખાતે
૪૭-૪-૦ કર, વેરા, વ્યાજના
૧૬૧-૩-૦ કારકુન પગાર
૮-૫-૬ ફોટોગ્રાફ્સ ગુદર વિગેરે
૩૬૪-૧-૦ ખાદી પ્રચાર ખાતે
૩૮-૧૦-૬ દવા અને માવજત
૫૨-૦-૦ મકાનના ભાડાના
૪૩-૦-૦ ઊઘરાણી માંડીવાળી

૧૨૮૨-૪-૯

૧૨૯૪-૧-૦ શિક્ષણ સમિતિ ખરચના
૮૮૪-૯-૬ નિરિક્ષકોના પગારના
૧૩૫-૩-૦ મુસાફરી, તાર, ટપાલ,
૮૨-૧૪-૦ વાંચનાલય ખાતે
૫૮-૮-૩ પ્રદર્શન ખરચ અને
ઇનામ તથા સુતરની
હરિફાઇના ઇનામ
૬૫-૦-૦ આફવાની શાળાને મદદના
૬૭-૧૪-૩ મહાવિદ્યાલયના વિદ્યા-
ર્થીઓ અને શિક્ષકોની
ફેરબદલી અંગે ભોજન
ખરચના

૧૨૯૪-૧-૦

૭૧૬-૩-૯ સ્વરાજ આશ્રમ ખરચ
૫૪૭-૪-૦ રસોડા ખરચ, અને
નોકર પગાર

૧૬૮-૧૫૯ સામાન અસબાબ
ધમારાના

૭૧૬-૩-૯

૫૨૭૬-૮-૬ પર્સફંડ ખાતે ઉધાર

૩૩૦૦-૦-૦ ગુજરાત પ્રાંતિક સમિતિને મોકલ્યા

૨૯-૧૦-૯ પર્સ ફંડ ઉઘરાવતા થયેલો ખર્ચ

૧૯૪૬ ૧૨-૯ બાકીપર્સ ફંડના તાલુકા સમિતિમાં જમા રહ્યા તે

૫૨૭૬-૮-૬

૮૫૬૯-૨-૦

૬૫૯૯-૧૫-૯ બાકી દેવા

૧૫૧૬૯-૧ ૯

નાથુભાઇ હરિભાઈ પટેલ
શા. મંજુભાઇ ઉમાજી
હિસાબ તપાસનીસ

ખુશાલભાઈ મોરારજી
મંત્રી, તાલુકા સમિતિ.

પરિશિષ્ટ. બ.

વણાટ મંદિર બાંધકામ (બારડોલી)નું સરવૈયું સંવત ૧૯૭૯–૮૦

જમે		ઉધાર	
૧૭૦૦૦–૦–૦	શેઠ રૂસ્તમજી ટ્રસ્ટ ફંડમાંથી મગનલાલ ગાંધી મારફતે મળ્યા તે બાંધકામ માટે	૩૫૯૬૪–૪–૯	વણાટ મંદિર બાંધકામ ખરચના
		૩૪૧૪–૧–૦	સુથારી કામની મજુરી
		૨૧૮૩–૦–૦	કડીઆ કામની મજુરી
		૪૬૪૦–૧૧ ૯	મજુરોની મજુરી
		૨૧૨–૨–૩	સામાન ઘસારાના
		૫૭૧૮–૩–૬	લાકડાં ખાતે
		૩૪૪૧–૪–૦	ઈંટ ખાતે
		૮૫૭–૭–૬	ભે ખાતે
		૧૪૩૬-૧૫ ૯	પતરા લોખંડ ખાતે
		૧૬૮૫-૧૨-૦	નળીઆ ખાતે
		૬૮૩-૧૦-૩	સીમેન્ટ, ચુનો, ગેરૂ, કાબર ખાતે
		૪૫૫–૯–૯	પત્થર અને કુ બીઓ-ભણીને
		૩૪૫૨–૧–૬	ગાડાં ભાડા ખાતે
		૨૩૩૬-૧૦ ૬	રેલેજના, ઈંટ, ઘો, નળીઆં વિગેરે
		૩૯૩-૧૦-૦	વાંસના પાલા રોપવા દોરડાં દોરડી વીગેરેના
		૯૧૮–૯–૦	મુસાફરી, કારકુન પગાર ઓફિસ ખરચના
		૮૯૩-૧૧-૯	ભોજન ખરચના
		૩૦૮૭-૧૩-૩	લાકડા વહેરામણના
		૫૧-૧૪-૦	વ્યાજ કસરના
		૩૫૯૬૪–૪–૯	
૧૭૦૦૦–૦–૦		૩૫૯૬૪–૪–૯	

નાગુભાઈ હરિભાઈ પટેલ
ઠા. મંજુભાઈ ઉપાધ્યાય
હિસાબ તપાસનાર

ચુનીલાલભાઈ મોરારજી
મંત્રી, તાલુકા સમિતિ.

પરિશિષ્ટ ચ

સ્વરાજ્ય મંદિર બાંધકામ (બારડોલી)નું સરવૈયું સંવત ૧૯૭૯–૮૦ નું

જ

૯૯૭૧–૪–૦ સ્વરાજ્ય મંદિર બાંધકામ માટે ટ્રાન્સવાલ યુનાઈટેડ પાટીદાર સોસાયટી તરફથી મળ્યા તે

૯૯૭૧–૪–૦

નાથુભાઈ હરિભાઈ પટેલ
શા. મંજુભાઈ ઉમાજી
હિસાબ તપાસનીશ

ઉ

૩૨૫૭–૦–૦ સ્વરાજ્ય મંદિર બાંધકામમાં ખર્ચના
- ૬૦ ૧૦–૦ વાંસના પાલાં, ચાંદીનો બેલો, વાસ, વાવટા, ફુટ, મુસાફરી અને મુહૂર્તના ખરચના મળીને
- ૧૨૭૯–૦–૦ ઈંટ ખાતે
- ૮૦૬–૬–૬ મજુરની મજુરીના
- ૧૭૧ ૧૫ ૬ ગાસ્લી ભાડાં ખાતે
- ૩૬૦–૦–૦ ચૂના ખાતે
- ૨૨૫–૦–૦ પાયામા મેટલ વિગેરે
- ૩૦૦–૦–૦ કડીઆ કામની મજુરી

૩૨૫૭–૦–૦

ખુશાલભાઇ મોરારજી
મંત્રી, તાલુકા સમિતિ

પરિશિષ્ટ છ

શ્રી કુવા બાંધકામનું સરવાયુ સંવત ૧૯૭૯–૮૦ નુ

જ

ઉ

૧૮૫૮–૬–૩ કુવા બાંધકામના ખરચના નીચે મુજબ
- ૩૮–૦–૬ પતરાં, ભોખ ડ, મુસાફરી, દોરડાં, ચરેડી, અને મુહુર્ત ખરચના
- ૨૪૯–૬–૦ કડીઆની મજુરીના
- ૪૦૦–૯–૦ મજુરની મજુરીના
- ૭૧૧-૧૧-૩ ઈંટના
- ૨૮૧–૦–૦ ચૂના ના
- ૪૧-૧૧ ૬ સીમેન્ટના
- ૫૯-૧૨-૦ પત્થરના
- ૬૬–૪–૦ લાકડાંના
- ૧૦–૦–૦ સુથારની મજુરીના

૧૮૫૮–૬–૩

નાથુભાઈ હરિભાઈ પટેલ
શા. મંજુભાઇ ઉમાજી
હિસાબ તપાસનીશ

ખુશાલભાઇ મોરારજી
મંત્રી, તાલુકા સમિતિ

પરિશિષ્ટ ઇ

શ્રી જમીનનું સરવાયુ સંવત ૧૯૭૮–૭૯–૮૦ નું

જ	ઉ
	૪૪૭૭-૧૪-૦ શ્રી જમીન ખાતે નીચે મુજબ
	૩–૫–૦ છુટી વટાવના
	૩૬૫૧–૦–૦ જમીન એકર ૨-૩૮નો દસ્તાવેજ કર્યો તેના નીચે વિગતે આપ્યા તે ૩૫૦૦–૦–૦ પરસોતમ ખુશાલ, કેશવ લાલા અને ડાહ્યા દુર્લભ ને આપ્યા તે ૧૫૧–૦–૦ આશ્રમની દક્ષિણે અને પશ્ચિમે મળી જમીનના ટુકડા બે લીધા તેના બહેચર ભાઈ કેશવભાઇ ને આપ્યા તે
	૪૩–૦–૦ બક્ષીસ અને દસ્તાવેજ લખાઇ
	૬૪-૧૨-૦ દસ્તાવેજ માટે સ્ટેમ્પ, નોંધાઈ
	૦–૪–૦ મુસાફરીના
	૩૭૮–૨–૬ કમ્પાઉંડ કર્યો તેમાં દરવાજા લાકડા ને તારના
	૩૩૭–૬–૬ જમીન પોદાણ પુરાણ
	૪૮૭૭–૧૪–૦

નાથુભાઇ હરિભાઇ પટેલ
શા મંછુભાઈ ઉમાજી
હિસાબ તપાસનીશ

ખુશાલભાઈ મોરારજી
મંત્રી, તાલુકા સમિતિ

પરિશિષ્ટ ફ

શ્રી વાહન ઝુંપડાનું સરવાયુ સંવત ૧૯૮૦

જ	ઉ
	૬૬૨-૧૩-૦ ઝુંપડા ખર્ચ નીચે મુજબ
	૪૭૮–૫–૦ પતરાંના
	૮૭–૦–૦ લાકડાના થાંભા, મે, વિગેરે
	૨૨–૮–૦ સુથારની મજુરીના
	૭૫–૦–૦ મજુરોની મજુરી અને પુરણી કરી તેના
	૬૬૨–૧૩–૦

નાથુભાઈ હરિભાઈ પટેલ
શા મંછુભાઇ ઉમાજી
હિસાબ તપાસનીશ

ખુશાલભાઇ મોરારજી
મંત્રી, તાલુકા સમિતિ

પરિશિષ્ટ ક્ષ.

બારડોલી તાલુકા સમિતિના સામાન અસબાબની નોંધ
સંવત ૧૯૮૦ આષાડ વદી ૧૪.

૨-૫-૦ લોખંડની ખાંડણી ૧ દસ્તો નંગ ૧ના
૭-૯-૬ પિત્તળની ભરણી નં ૧ ના
૬-૧૧-૩ લોટા ન ૪ વાડકા ન ૨ પીતળની તપેલી ન ૧ ના
૧-૧૫-૦ એલ્યુમીનીઅમની તપેલી નંગ ૧ ના
૧-૮-૦ પિત્તળની ડોઇ નગન ૧ પાણી લેવાની
૩૪-૯-૦ ગોદડાં ન. ૪ ના ૬ ભરાઇ, ઓશીઆં વીગેરે
૧૪-૪-૦ ઓસીકા ન ૮ ના ૬ ભરાઇ, ઓશીઆ વિગેરે
૨૦-૧૦-૬ શાતી જાજમ ન ૨ ના
૧-૪-૦ પિતળની ડોઇ ન ૧ પાણી લેવાની
૩-૮-૦ પીસપોટ નગ ૧ ના
૨૨-૧૨-૦ ફાનસ ન. ૭ ના
૧૨-૦-૦ મોટા ઇસકોતરો ન. ૧
૧૩-૪-૦ ઇસકોતરા મધ્યમ ન ૨ ના
૪-૮-૦ ઇસકોતરી નાની ન ૧
૩-૧૨-૦ પિત્તળનું ઘડીઆળ નં ૧
૧૩-૯-૬ લોખંડના પીપ ન. ૨, અનાજ ભરવા
૧-૮-૦ આયનો નં ૧
૧૫-૮-૦ ઘંટી નં. ૧ રૂ. ૫-૮-૦
લાકડાનું ત્રાજુ નં ૧ રૂ. ૧૦-૦-૦
૪-૩-૦ લોખંડની ખાંડણી ૧ દસ્તો ન ૧ ના
૬-૮-૦ કરવતી નં ૧ ના
૯-૦-૦ પિત્તળનું મોટું તપેલું ન. ૧
૧૦૯-૮-૦ ગોદડાં ન. ૧૨ ના
૭૨ ૧૩-૬ ગાદલા ન. ૭ ના
૪-૮-૦ કામળો ન. ૧ ના
૭-૮-૦ જાજમ ન, ૧ ના
૧૫-૨-૦ ગાદલું ન ૧ ના
૭-૪-૦ ફાનસ ન. ૨ ના
૧૬-૧૫-૬ લોખંડના પીપ નં. ૨ ના
૬-૩-૦ લેમ્પ ન. ૧ ના
૪-૬-૦ ફાનસ પિત્તળનું ન. ૧
૧-૮-૦ પિત્તળની રકાબી નં. ૬
૪૦-૦-૦ કબાટ ન ૨ વાસણ મુકવાના
૭-૦-૦ સાઇકલો સ્ટાઇલની પેન ન ૧
૨૮-૦-૦ મોટું ઘડીઆળ ન ૧ ના
૧૮-૮-૦ માચડા લાંબા ન. ૨ વાચનાલયવાળા
૧૩૧-૦-૦ સાઇકલ ન ૧ ના
૧૬-૮-૦ નકશાની પેટી ન. ૧ ના
૧૪-૦-૦ ડામચીઆ ન. ૨ ના
૮-૦-૦ સ્ટુલ ન ૨ ના
૨૬-૦-૦ ઓફિસનો કબાટ ન ૧ ઉભો
૨૫-૦-૦ મોટો માચડો નં. ૧ ના
૨૦-૦-૦ ઇસકોતરા ન ૨ સરભણમાં છે તે
૧૦-૦-૦ દેવદારનો કબાટ ન ૧
૬-૦-૦ ઘડીઆળનો નાનો ડબો ન. ૧
૧૩-૪-૦ પાણી ખેંચવાનો કોસ
૫૬-૪-૦ આશ્રમની સ્થાપના વખતે આવેલા વાસણ મોટું તપેલું નગ ૧ મધ્યમ તપેલું નંગ ૧ નાની તપેલી નગ ૧ ઢાંકણું નગ ૩ કથરોટ નગ ૧ તાંબાનો દેગડો નગ ૧ પ્યાલા નંગ ૪ વાટકા નંગ ૪ પવાલા નગ ૪ પીત્તળનો લોટો નંગ ૧ પીત્તળનો ચમચો નગ ૧

૮૬૫-૦-૯

પરિશિષ્ટ ચ

મકાન સામાન અસબાબની નોંધ આષાડ વદી ૧૪ સંવત ૧૯૮૦

૩-૦-૦ લોખંડના કોબા નગ ૩
૧-૮-૦ કુહાડો ન. ૧
૮-૦-૦ સ્ટીલની નરાજ ન. ૨
૧-૮-૦ કોદાળી ન ૪
૫-૦-૦ તગારા નં ૨૦
૩-૧૨-૦ બાલદી નાની મોટી ન ૧૫
૨-૮-૦ તીકમ ન ૨
૧-૮-૦ ચાયવા ન. ૩
૦-૧૨-૦ લોખંડની ઝારી ન ૩
૭-૦-૦ ઈંટ પાવડાનુ બીબુ પીત્તળનુ ન ૧
૧-૦-૦ હથોડા ન. ૨
૧-૦-૦ ભઠ્ઠીની પાવડી નં. ૪
૨-૪-૦ ગીરમીટ ન ૩
૬-૦-૦ મેટલીક ટેપ ન ૧
૮-૦-૦ સ્ટીલ ટેપ ન. ૧
૨-૦-૦ ફુટ રુલ
૧-૦-૦ સ્ટીલ રુલ
૧૬-૦-૦ ઇન્ટપેન્ટ પોઇન્ટ
૬-૦-૦ પાવડા ન. ૧૨
૦-૧૫-૦ કળરબોક્ષ ન. ૧
૨-૦-૦ સેફટ્ટ કવેસ્ની એડ ૧
૨-૦-૦ પેટ્રોલ રૂલ
૦-૫-૦ પ્રુન્સ
૧-૦-૦ લેવલ બોટલ
૫૬-૨-૯ પાઇપ ન. ૧૬ ફુટ ૨૩૧
૧૩-૮-૦ સાબણ્ આશ્રમમાં નીચે લીગને
　　૨-૮-૦ પાવડા ન. ૫ ના
　　૨-૮-૦ તીકમ ન. ૨
　　૪-૮-૦ તગારાં ન. ૧૮
　　૪-૦-૦ સ્ટીલની નરાજ ન. ૧

૧૫૩-૧૦-૯

પરિશિષ્ટ જ્ઞ

બારડોલી તાલુકા સમિતિ ફાળો સંવત ૧૯૭૯-૮૦

૫-૦-૦ નાથાભાઈ મેરારજી વાંકાનેર

૫-૦-૦ બીબીબ્હેન ગોવિંદભાઈ હા. ગોવિંદભાઈ મોરારજી ,,

૧૪-૧૨-૦ મોરારભાઈ રાનજી (અકોટીવાળા) જોહાર્નિસબર્ગ તરફથી ભેટના હા. પ્રભુભાઈ હરિભાઈ વાંકાનેર

૧૫૦-૦-૦ બેચરભાઈ નરોતમ ઊભેળ

૧-૪-૦ જવેરી મગનલાલ દયાશંકર બારડોલી

૧૦-૦-૦ દયાળજી લાલભાઈ મોરથાણા

૨૦-૦-૦ કહાનભાઈ પરભુભાઈ વાંકાનેર

૧૦-૦-૦ મગનભાઈ ગોવિંદભાઈ ,,

૫-૩-૩ ગામ બામણીમાંથી સૈનિકો આવ્યા ત્યારે દુધના મળેલા ,,

૧-૪-૦ ખુશાલભાઈ નાથુજી હરિપુરા

૧-૮-૦ હરિભાઈ ગોવિંદજી વાંકાનેર

૧-૦-૦ ડાહ્યાભાઈ નરસીભાઈ ઢિકેર

૩૪-૧૧-૩ વરાડ પ્રદર્શન તરફથી મળ્યા હા. મહિપતરામ

૩૫-૦-૦ ભુલાભાઈ રતનજી સાકરી

૫૮૮-૪-૦ ન્યુ રાજનગર પ્રેસમાંથી સંવત ૧૯૭૯ ના રૂની ગાંસડીનો લાગો

૨-૦-૦ રણછોડભાઈ કુબેરભાઈ અલગઢ

૧-૪-૦ નવનિતરામ કેશવરામ પાઠક વાલોડ

૦-૨-૯ ભેટના આવ્યા હા. ચંપકલાલ

૧૪-૩-૩ બાબરભાઈ ગોવિંદભાઈ વાંકાનેર

૧-૪-૦ ગુલાબભાઈ રામભાઈ છીણમ (કઠોલી)

૫-૦-૦ પ્રો. રામમૂર્તિ તરફથી મનીઓર્ડરથી આવ્યા

૧-૪-૦ એક ગૃહસ્થ તરફથી હા. ચુનીલાલ મહેતા

૧-૦-૦ કુબેર મનોરભાઈ સીયાવર વલસાડ

૧-૪-૦ રળીઆતબ્હેન કલ્યાણ દેવા ઢિકેર

૫-૪-૦ રણછોડભાઈ માધવભાઈ ,,

૪-૦-૦ લલ્લુભાઈ હરિભાઈ પથરાડીઆ

૧૫૧-૦-૦ વિઠ્ઠલભાઈ ખુશાલભાઈના પુન્યાર્થે હા. કુંવરજીભાઈ

૦-૮-૩ ગોવિંદભાઈ ફરખાનભાઈ બાબેન

૧-૪-૦ સોની મગનલાલ ખુશાલભાઈ વાંકાનેર

૫-૦-૦ ઓરગામના રામભાઈના હા. રાધાબેન

૬-૦-૦ માધુભાઈ ભગાભાઈ પથરાડીઆ

૧૦-૦-૦ રાયમ ગામ સમસ્ત હા. રવજીભાઈ લાલા

૫-૪-૦ મકનભાઈ ગોપાળભાઈ સીસોદરા આરખ

૦-૬-૦ માધુભાઈ ભગાભાઈ પથરાડીઆ

૫-૦-૦ ભગવતિશંકર દેવકૃષ્ણ મોતા

૧-૦-૦ ભુલાભાઈ ગોપાળ મલેકપોર

૧-૪-૦ શા. રાયચંદ હકમાજી બારડોલી

૧-૦-૦ કહાનાભાઈ ઠીભાભાઈ બારા

૮૮૬-૨-૦ મેસર્સ વિઠ્ઠલ કંપની મારફત ચાલુ સાલના રૂની ગાંસડીના લાગાના હા. જુઠાલાલ હ. ગોરધનદાસ

૧૦-૦-૦ શીવાભાઈ પટેલ મઢી ગામના વહેપારીઓ તરફથી ચેતા લાગાના

૪૬૩-૮-૦ સંવત ૧૯૮૦ના વૈશાખ વદી ૨ ના મેળામાં મફત ખાધકામમાં જુદે જુદે ગામેથી ગાડાઓની મદદ મળેલી તેના નીચે મુજબ જમા કરેલા તે તા. ૨૩-૧૧-૧૯૨૨ નીચે વિગતે

૩-૧૨-૦ ભગાભાઈ પ્રભુભાઈ, મોજે કડોદરા

૩-૧૨-૦ કસનભાઈ રણછોડજી ,, ,,

૩-૧૨-૦ લાલભાઈ ઉકા ,, ,,

૩-૧૨-૦ દેવાભાઈ રામજી ,, ,,

૩-૧૨-૦ લાલભાઈ જેરામ ,, ,,

૩-૧૨-૦ છાણાભાઈ નારણ ,, ,,

૩-૧૨-૦ કુંવરજી વીસાભાઈ ,, ,,

૩-૧૨-૦ નાગરભાઈ નાથુભાઈ ,, ,,

૩-૧૨-૦ નારણભાઈ ગોપાળજી ,, ,,

૩-૧૨-૦ જેરામ કાસજી ,, ,,

૩૭-૧૨-૦

તા ૨૯-૧૧-૧૯૨૨ નિચે વિગતે
૩-૧૨-૦ કલાણજી હીરા હરીપરા કોઠફેરો
૩-૧૨-૦ ગોવીંદભાઇ નથુ „ „
૩-૧૨-૦ વલ્લભભાઇ રધા „ „
૩-૧૨-૦ હીરાભાઇ રધા „ „

૧૫-૦-૦

તા. ૧૦-૧૨-૧૯૨૨ નીચે વિગતના
૩-૧૨-૦ પરાગભાઇ લાલભાઇ ગામણી કોઠફેરા
૩-૧૨-૦ વલ્લભભાઇ ભાણા „ „
૩-૧૨-૦ જીવાભાઇ હંસજી „ „
૩-૧૨-૦ બુલાભાઇ રામજી „ „
૩-૧૨-૦ ગોવિંદ ધનાભાઇ „ „
૩-૧૨-૦ પરાગભાઇ પરભુ „ „
૩-૧૨-૦ વલ્લભભાઇ હીરા „ „
૩-૧૨-૦ રામભાઇ મેઘાભાઇ „ „
૨-૪-૦ છીતા પ્રભુ રાયમ રેતીના કામે
૨-૪-૦ મહાવજીભાઇ જીવણ „ „
૨-૪-૦ ગોંસાઇભાઈ જીવણ „ „
૨-૪-૦ લાલભાઇ ભીકાભાઇ „ „
૨-૪-૦ માધવ મોરારજી „ „
૨-૪-૦ નારણભાઇ લાલભાઇ „ „
૨-૪-૦ દયારામ દુલભભાઇ „ „
૨-૪-૦ ડાયાભાઇ કાળાભાઇ „ „
૨-૪-૦ બાઇ કુંવરબ્હેન „ „
૨-૪-૦ નારણભાઇ પેમાભાઇ „ „
૨-૪-૦ છનાભાઇ કલ્યાણજી „ „
૨-૪-૦ રવજીભાઇ લાલભાઇ „ „

૫૭-૦-૦

તા ૧૧-૧૨-૧૯ નીચે વિગતે
૨-૪-૦ કહાનજી ઓધવ, વરાડ, રેતી કામે
૨-૪-૦ પેમાભાઇ જીવણ „ „
૨-૪-૦ પેમાભાઈ પરભુભાઇ „ „
૨-૪-૦ રામભાઇ રધાભાઇ „ „
૨-૪-૦ લાલભાઇ દુર્લભ વરાડ „
૨-૪-૦ પરાગભાઇ ભીકા „ „
૨-૪-૦ નાથાભાઇ જીવા „ „
૨-૪-૦ પરાગભાઇ લલભાઇ „ „
૨-૪-૦ મોરારજી ગલાલ રાયમ „
૨-૪-૦ નારણભાઇ હીરા „ „
૨-૪-૦ નાથુભાઇ ભીમરાણ
૨-૪-૦ શેઠ અનંતજભાઈ „ „

૨૭-૦-૦

તા ૧૩-૧૨-૧૯૨૨ નીચે વિગતે
૧૧-૪-૦ પેમાભાઇ રણછોડભાઇ કંટાળા
૨-૪-૦ માવજીભાઇ પેમા વાંકાનેર, રેતી કામે
૨-૪-૦ કુંવરજી લાલભાઇ „ „
૨-૪-૦ ખુશાલભાઇ ઉકા „ „
૨-૪-૦ પરાગજી હરિભાઇ „ „
૨-૪-૦ હરિભાઈ ગોવિંદજી „ „
૨-૪-૦ છીતાભાઇ રામભાઇ „ „

૨૪-૧૨-૦

તા. ૧૫-૧૨-૧૯૨૨ નીચે વિગતે
૨-૪-૦ મોરાર પ્રભુ વાંકાનેર, રે. કા
૨-૪-૦ જીવણ પરભુ „ „
૨-૪-૦ ગોવિંદ ભીકા રાયમ „
૨-૪-૦ છનાભાઇ કલ્યાણ „ „
૨-૪-૦ જીવણજી રણછોડ સાકરી „

૧૧-૪-૦

તા. ૧૮-૧૨-૧૯૨૨ નીચે વિગતે
૨-૪-૦ લાલભાઇ કલ્યાણજી રેતી કા.
૨-૪-૦ ડાયાભાઇ પરસોતમ „ „
૨-૪-૦ કેસનજી પરભુભાઇ „ „
૨-૪-૦ નાગરજી ખુશાલભાઇ „ „
૨-૪-૦ વનમાળી ગોપાળ „ „
૨-૪-૦ નાથાભાઇ હરીભાઈ „ „
૩-૧૨-૦ નાથુભાઇ ભીખા, ગોજ, કોઠફેરો

૩-૧૨-૦ રણછોડભાઇ મીઠા કડોદ ફેરા
૩-૧૨-૦ હાસજી ભીખાભાઇ ,, ,,
૩-૧૨-૦ લલ્લુભાઇ મોરારજી ,, ,,
૩-૧૨-૦ ખુશાલભાઇ માધવ ,, ,,
૩-૧૨-૦ હરીભાઇ હીરાભાઇ ,, ,,
૨-૪-૦ આવાભાઇ દુલભ, વરાડ રેતીકા
૨-૪-૦ માધવભાઇ આવા ,, ,,
૨-૪-૦ ભાવાભાઇ નારણ ,, ,,
૪-૮-૦ મોરારજી દયાળજી વાંકાનેર આડી બે ,,
૩-૧૨-૦ ભીખાભાઇ ધના, ખોજ, કડોદ ફેરા
૩-૧૨-૦ દુલભભાઇ વનમાળી ,, ,,
૩-૧૨-૦ નાથાભાઇ નાગર ,, ,,
૩-૧૨-૦ ગોપાળભાઇ માધવ ,, ,,
૩-૧૨-૦ દુલભભાઇ ધનાભાઇ ,, ,,
૩-૧૨-૦ નાગર રઘાભાઇ ,, ,,

૬૯-૧૨-૦

તા ૧૯-૧૨-૧૯૨૨ નીચે વિગતે
૩-૧૨-૦ નાથુભાઇ હરિભાઇ, ખોજ કડોદ ફેરા
૩-૧૨-૦ કાળાભાઇ નાથુભાઇ કંટાળી
૩-૧૨-૦ પેમાભાઇ રણછોડજી ,,
૩-૧૨-૦ પેમાભાઇ છીતા ,,
૩-૧૨-૦ રામભાઇ પરાગ ખોજ કડોદ ફેરા
૩-૧૨-૦ જગાભાઇ રામજી ,, ,,
૩-૧૨-૦ માધવભાઇ રઘાભાઇ ,, ,,
૩-૧૨-૦ હરીભાઇ કાળાભાઇ ,, ,,
૨-૪-૦ ઉકાભાઇ દયાળ વાંકાનેર રેતીકામે

૩૨-૪-૦

તા. ૨૦-૧૨-૧૯૨૨ નીચે વિગતે
૨-૪-૦ વનમાળી ગોપાળ આમેન રેતીકામે

તા. ૨૨-૧૨-૧૯૨૨ નીચે વિગતે
૨-૪-૦ ગોવીંદભાઇ મુળજી આમેન રેતીકામે
૨-૪-૦ બગાભાઇ રઘા ,, ,,

૪-૮-૦

તા. ૨૪-૧૨-૧૯૨૪ નીચે વિગતે
૨-૪-૦ લલ્લુભાઇ દેવજી ઇનરોલી તાજપોરશીકાંકરા
૨-૪-૦ ગોવીંદજી રતનજી ,, ,,
૨-૪-૦ કાલાભાઇ લાલભાઇ ,, ,,
૨-૪-૦ નાથાભાઇ મોરારભાઇ ,, ,,

૯-૦-૦

તા. ૨૫-૧૨-૧૯૨૨ નીચે વિગતે
૨-૪-૦ ઉકાભાઇ રામજી સાંકરી રેતીકામે
૪-૮-૦ ખુશાલભાઇ મહાવજી ગાડીએ ,,

---

૬ ૧૨-૦

તા. ૨૬-૧૨-૧૯૨૨ નીચે વિગતે
૩ ૧૨-૦ નાથાભાઇ હરીભાઇ ખોજ કડોદ ફેરા
૩ ૧૨-૦ વલ્લભભાઇ રઘાભાઇ ,, ,,
૩-૧૨-૦ માધવભાઇ માધવ ,, ,,
૩-૧૨-૦ ગોવીંદજી મીઠાભાઇ ,, ,,
૨-૪-૦ કસનભાઇ ખુશાલભાઇ સ્યાદલા રેતીકામે
૨-૪-૦ ખુશાલભાઇ ફકીરા ,, ,,
૨-૪-૦ દુલભભાઇ રામભાઇ ,, ,,
૨-૪-૦ છીતાભાઇ રણછોડજી ,, ,,
૨-૪-૦ ભક્તિભાઇ રઘાભાઇ ,, ,,
૨-૪-૦ મકનભાઇ લખાભાઇ ,, ,,
૨-૪-૦ ગોવીંદભાઇ મોરારજી ,, ,,
૨-૪-૦ લખાભાઇ ભક્તિભાઇ ,, ,,
૨-૪-૦ રઘાભાઇ લાલભાઇ ,, ,,
૨-૪-૦ ગોરધનભાઇ પરસોતમ ,, ,,
૩-૧૨-૦ લલ્લુભાઇ રામજી પારડી કડોદ ફેરા
૩-૧૨-૦ વનમાળી ગોવીંદભાઇ ,, ,,
૩-૧૨-૦ ભીખાભાઇ દુલ્લભ ,, ,,
૩-૧૨-૦ વિઠ્ઠલભાઇ ગોપાળજી ,, ,,

૫૨-૮-૦

તા. ૨૮-૧૨-૧૯૨૨ નીચે વિગતે
૨-૪-૦ પરશુ ભીખા પથરાડીઆ રેતી.

૨–૪–૦ છીતા પરશુ પથરાળીઆ
૨–૪–૦ માધવભાઇ લાલભાઇ „ „

૬–૧૨–૦

તા. ૩૦–૧૨–૧૯૨૨ નીચે વિગતે
૨–૪–૦ રામભાઇ પરશુ પથરાળીઆ રેતી
૨–૪–૦ લલ્લુભાઇ ગોવીંદજી „ „
૨–૪–૦ પરશુભાઇ પરસોતમ „ „
૨–૪–૦ મોરારજી રતનજી „ „
૨–૪–૦ વલભભાઇ પરશુ „ „
૨–૪–૦ ગોરધન સામજી „ „
૨–૪–૦ માધવભાઇ ભગાભાઇ „ „
૨–૪–૦ ભક્તિભાઇ ભથા „ „
૨–૪–૦ ગોવીંદભાઇ કાળા „ „
૪–૮–૦ દયાળભાઇ દલાભાઇ સાંકરી ટીમ્બારવાથી કાંકરા લાવ્યા

૨૪–૧૨–૦

તા. ૩૧–૧૨–૧૯૨૨ નીચે વિગતે
૩-૧૨-૦ વશરામભાઇ કલ્યાણભાઇ પારડી કોલકેરો
૨–૪–૦ લલ્લુ રતનજી રેવા ટીમ્બારવેથી
૨–૪–૦ હીરાભાઇ ખુશાલ „ „
૨–૪–૦ માધવ ખુશાલ „ „
૨–૪–૦ લલ્લુભાઇ ખુશાલ „ „

૧૨–૧૨–૦

તા. ૧–૧–૧૯૨૩ નીચે વિગતે
૨–૪–૦ હીરાભાઇ ખુશાલ રેવા સાકરીથી કાંકરા
૨–૪–૦ લલ્લુભાઇ ખુશાલ „ „
૨–૪–૦ જીવણભાઇ નારણજી „ „
૨–૪–૦ ગોવીંદભાઇ રણછોડજી „ „
૩-૧૨-૦ છનાભાઇ કાનાભાઇ [illegible] કોલ કેરો
૩-૧૨-૦ પેલાભાઇ લાલભાઇ „ „
૩-૧૨-૦ મોરારભાઇ જીવણ „ „

૨૦–૪–૦

તા. ૨–૧–૧૯૨૩ નીચે વિગતે
૩-૧૨-૦ મીઠાભાઇ નારણજી પારડી કોલ કેરો
૩-૧૨-૦ કાળાભાઈ ગોવીંદ „ „
૩-૧૨-૦ ડાહ્યાભાઇ વલભ [illegible] „
૩-૧૨-૦ નારણભાઇ માધવ „ „
૩-૧૨-૦ ડાહ્યાભાઇ દુલભ નગીન „
૩-૧૨-૦ પેમાભાઈ વલભ „ „

૨૨–૮–૦

તા. ૩–૧–૧૯૨૩ નીચે વિગતે
૩-૧૨-૦ છીતાભાઇ પરસોતમ પારડી કોલ કેરો
૩-૧૨-૦ મોરારભાઇ રતનજી „ „
૩-૧૨-૦ [illegible]ભાઇ નારણજી પારડી કોલ કેરો

૧૧–૪–૦

સ્ટેશન પરથી સામની મજૂરી આપી
૦–૬–૦ નાથા વાલા ભારડોલી સ્ટેશન કેરો
૦–૬–૦ મોહનભીખાભાઇ „ „
૦–૬–૦ મોરારભાઇ ખુશાલ „ „
૦–૬–૦ ગોપાળ હરિભાઇ „ „
૦–૬–૦ હીમત કસનભાઈ „ „
૦–૬–૦ રતનજી મકનજી „ „
૦-૧૨-૦ ખુશાભાઇ દાજીકેરા ૨ „
૦-૧૨-૦ પરશુભાઇ જામળ „ „

૩–૧૨–૦

તા. ૬–૧–૧૯૨૩ નીચે વિગતે
૩-૧૨-૦ દુલભભાઇ જેરામ ખોજ કોલકેરો
૩-૧૨-૦ રામભાઇ જેરામ,

૭–૮–૦

તા. ૧૦–૧–૧૯૨૩ નીચે વિગતે.
૨–૪–૦ રણછોડ રામભાઇ, સાંકરી, કાંકરા લાવ્યા.
૨–૪–૦ ડાહ્યાભાઇ નાગરજી

૪–૮–૦

૪૫૩–૮–૦

૧૨૧–૦–૦ મેસર્સ વ્હીટલ કું. અને હીરાલાલ જયંતિલાલની કું. માંથી સુષ્ટિ ફંડના રૂ. મણ ૧૧ નાં ઉપજ્યા તે

૧–૦–૦ ડાહ્યાભાઇ ભવાનભાઇ શિકેર

૧–૪–૦ હરિભાઇ બાવાભાઇ શિકેર

૨૫–૦–૦ વલ્લભભાઇ તાપીદાસ તમાકુના વહેપારી બારડોલીના એ રાષ્ટ્રીયશાળા ફંડમાં મુકેલા તે

૦–૪–૦ મણિશંકર ગિરજાશંકર બારડોલી

૧–૪–૦ સૌ. કુંવરબ્હેન અકોટી.

૪–૦–૦ વ્યાસ વજેરામ હરિનારાયણ બારડોલી

૧૦–૦–૦ શંકરલાલભાઇ

૨૬૩૦–૮–૯

પરિશિષ્ટ ज.

ગાંધી પર્સ ફંડ સંવત ૧૯૮૦

૨૦–૦–૦	કુંવરજી વિઠ્ઠલભાઇ મહેતા	બારડોલી
૧૫૦–૦–૦	લક્ષ્મીદાસ ગોપાળજી દરજી	,,
૧૦–૦–૦	મહિપતરામ મણિશંકર વૈદ	,,
૫–૦–૦	ગોવીંદરામ મહિપતરામ	,,
૫૧–૦–૦	ધી ન્યુ રાજ નગર પ્રેસ લીમીટેડ	,,
૧૦–૦–૦	રતનજી મકનજી	,,
૧૦–૦–૦	દલપતસિંહ માધવસિંહ	,,
૨–૦–૦	ગોપાળજી દયાળજી	,,
૨–૦–૦	ભીખુભાઇ ભીમભાઇ	,,
૧૦–૦–૦	ઝીણાભાઇ કશનજી	,,
૩૫–૦–૦	મેસર્સ વ્હીટલ એન્ડ કું. હા જુઠાભાઇ હરગોવનદાસ	,,
૧૦–૦–૦	ભીમભાઇ મોહનભાઇ	,,
૧૦–૦–૦	દેવશંકર ઉત્તમરામ	,,
૧૦–૦–૦	શા મંન્છુચંદ ભીમાજી	,,
૨–૦–૦	છોટુભાઇ નાથુભાઇ	,,
૧–૦–૦	શા. છગનાજી રૂપાજી	,,
૧૦–૦–૦	શા. રમણલાલ જમનાદાસ	,,
૨–૦–૦	શા ખુમાજી હકમાજી	,,
૨–૦–૦	શા નાથુભાઇ હકમાજી	,,
૨–૦–૦	શા. કેસુર ભુધરાજી	,,
૧–૦–૦	શા. પ્રેમચંદ હકમાજી	,,
૧–૦–૦	શા. રાયચંદ હકમાજી	,,
૨૦–૦–૦	ખુશાલભાઇ મહાવજી ભાભ	સાંકરી
૨૦–૦–૦	ડાહ્યાભાઇ નાગરજી	,,
૨૦–૦–૦	જીવણજી રણછોડજી	સાંકરી
૨૦–૦–૦	ઊકાભાઇ રામજી	,,
૧૫–૦–૦	લલ્લુભાઇ પરભુભાઇ	,,
૧૫–૦–૦	હીરાભાઇ ફકીરભાઇ	,,
૧૫–૦–૦	જીતાભાઇ ધેલાભાઇ	,,
૧૧–૦–૦	હીરાભાઇ વલ્લભભાઇ	,,
૧૦–૦–૦	મુળજીભાઇ નારણભાઇ	,,
૧૦–૦–૦	હીરાભાઇ ગોવીંદભાઇ	,,
૧૦–૦–૦	ભવાનભાઇ ભગાભાઇ	,,
૧૦–૦–૦	નારણભાઇ ગોકળભાઇ	,,
૭–૦–૦	દયાળભાઇ દલાભાઇ	,,
૭–૦–૦	માધવભાઇ ભોખાભાઇ	,,
૭–૦–૦	કહાનજી ઉકાભાઇ	,,
૫–૦–૦	પારેખ દયારામ કેવળ	,,
૫–૦–૦	ભાગરભાઇ કાનજી	,,
૫–૦–૦	જુલાભાઇ પરભુભાઇ	,,
૫–૦–૦	ઘાંચી કેવળ મકનભાઇ	,,
૪–૦–૦	મોરારભાઇ રામભાઇ	,,
૩–૦–૦	ભાણાભાઇ નાથાભાઇ	,,
૫–૦–૦	નારણભાઇ રામભાઇ	,,
૫–૦–૦	માધવભાઇ જુલાભાઇ	ટીમ્બરવા
૫–૦–૦	મકનભાઇ પરસોતમ	,,
૪–૦–૦	કાળાભાઇ પરસોતમ	,,
૩–૦–૦	નાથાભાઇ અમાઇદાસ	,,
૨–૦–૦	જીતાભાઇ રઘાભાઇ	,,

રકમ	નામ	ગામ
૩-૦-૦	કુંવરજી જીવણજી	ટીંબરવા
૨-૦-૦	પરશુભાઇ પુંજાભાઇ	,,
૨-૦-૦	ઉમાજી ડાહ્યાજી	,,
૨-૦-૦	ગોપાળભાઇ ભવાનભાઇ	,,
૨-૦-૦	ભાણાભાઇ ગોપાળભાઇ	,,
૧-૦-૦	નારણભાઇ દુલભભાઇ	,,
૧-૦-૦	ભગવાન નારણ	,,
૧-૦-૦	નારણભાઇ રણછોડજી	,,
૧-૦-૦	ભુલાભાઇ હરખાભાઇ	,,
૨-૦-૦	છોટુભાઈ નાથુભાઇ	,,
૧-૦-૦	નારણભાઇ ભગવાન	,,
૩૫-૦-૦	પેમાભાઇ રણછોડભાઇ	કંટાળી
૧૫-૦-૦	કાળાભાઇ નાથુભાઇ	,,
૧૫-૦-૦	કાનાભાઇ ત્રિકુનભાઈ	,,
૧૫-૦-૦	બાઇ હરખી	,,
૧૫-૦-૦	ભીખાભાઇ ઉકાભાઇ	,,
૧૫-૦-૩	માધવભાઇ બગાભાઇ	,,
૧૦-૦-૦	ગોવિંદ[illegible]ભાઇ	,,
૭-૦-૦	ગોવિંદ[illegible]ભાઇ	,,
૫-૦-૦	હરિભાઇ [illegible]ભાઇ	,,
૫-૦-૦	ભીખાભાઇ છીતભાઇ	,,
૫-૦-૦	પેમાભાઇ રણછોડભાઇ	,,
૩-૦-૦	રામભાઇ પરાગભાઇ	,,
૨-૦-[illegible]	[illegible]ભાઇ મહારાજભાઇ	,,
૨-૦-[illegible]	[illegible] છીતાભાઇ	,,
૨-૦-૦	[illegible]ભાઇ વ-ભભાઇ	,,
૮૦-૦-૦	ગામ ખેજ (પારડી) ગામ સમસ્ત તરફથી	
૫-૦-૦	વલ્લભભાઇ નાથુભાઇ	ખોજ
૧૦-૦-૦	ડોશીભાઇ નાનાભાઇ	,,
૨-૦-૦	સોની ડાહ્યાજી જેઠાજી	,,
૫-૦-૦	નાથુભાઇ હરિભાઇ	,,
૧-૦-૦	નરસંઘભાઇ ઓધવભાઈ	,,
૧-૦-૦	હરિભાઇ જેરામભાઈ	,,
૧-૦-૦	વલ્લભભાઇ ધનજીભાઇ	,,
૧-૦-૦	છનાભાઇ નારણભાઇ	,,
૨-૦-૦	રણછોડભાઇ ભાણાભાઇ	,,
૧-૦-૦	બાઇ રામી	,,
૧-૦-૦	તુળશીદાસ માણેકલાલ	,,
૧-૦-૦	ઝવેરભાઈ રઘાભાઇ	,,
૧-૦-૦	લલ્લુભાઇ નાનાભાઇ	,,
૧-૦-૦	બાઈ મણી	,,
૫૦-૦-૦	ગામ રાયમ ગામ સમસ્ત તરફથી	
૨૫-૪-૦	રણછોડજી જીવણજી ગામ	વરાઉ
૧૦-૦-૦	પરાગભાઇ લાલભાઇ	,,
૧૦-૦-૦	કહાનભાઇ ઓધવ	,,
૧૦-૦-૦	છીતારામ ભીખાભાઇ	,,
૧૦-૦-૦	પેમાભાઇ પરશુભાઇ	,,
૧૦-૦-૦	ભગવાનભાઇ પરશુભાઇ	,,
૧૦-૦-૦	ભગવાનભાઇ મોરારભાઇ	,,
૧૦-૦-૦	બાવાભાઇ નાથુભાઇ	,,
૧૦-૦-૦	મંછારામ ગોવિંદભાઇ	,,
૧૦-૦-૦	નારણજી કુંવરજી	,,
૧૪-૦-૦	મોતીરામ પરશોતમ	,,
૧૫-૦-૦	ઓધવભાઇ દુલભભાઇ	,,
૧૦-૦-૦	કુંવરજીભાઇ દુલભભાઇ	,,
૧૦-૦-૦	શા કસ્તુરચંદ દેવાજી	,,
૧૦-૮-૦	પરાગભાઇ ઉકાભાઇ	,,
૧૦-૦-૦	વલ્લભભાઇ પરાગભાઇ	,,
૧૦-૦-૦	ભુલાભાઈ પરશુભાઇ	,,
૫-૦-૦	બાવાભાઇ દુલભભાઇ	,,
૫-૦-૦	દુલ્લભભાઈ માધવભાઇ	,,
૫-૦-૦	લાલુભાઇ દુલભભાઇ	,,
૫-૦-૦	હાસજીભાઇ હીરાભાઇ	,,
૫-૦-૦	રણછોડભાઇ કહાનજીભાઇ	,,
૬-૦-૦	રામભાઇ જીવણભાઈ	
૫-૦-૦	રામભાઇ રઘાભાઇ	,,
૫-૦-૦	મોરાભાઇ પરશુભાઇ	,,
૫-૦-૦	મોરારભાઇ મેઘાભાઇ	,,
૫-૦-૦	મંછાભાઇ ગોંસાઇભાઇ	,,
૫-૦-૦	મનાલભાઇ ઉકાભાઇ	,,
૫-૦-૦	ગોવીંદભાઇ નારણભાઇ	,,
૫-૦-૦	દુલ્લભભાઇ પેમભાઇ	,,
૫-૦-૦	નાગરભાઇ પરશુભાઇ	,,
૩-૦-૦	કાળાભાઇ કુબેરભાઇ	,,

રકમ	નામ	
૫-૦-૦	નાથાભાઇ રામજીભાઇ	,,
૫-૦-૦	દુલભભાઇ ઓધવભાઇ	,,
૫-૦-૦	અંબારામ ડાહ્યાભાઇ	,,
૫-૦-૦	વલ્લભભાઇ માધવભાઇ	,,
૪-૦-૦	હરીભાઇ દુલભભાઇ	,,
૨-૦-૦	રામભાઇ ગોસાઇભાઇ	,,
૩-૦-૦	વલ્લભભાઇ નારણભાઇ	,,
૩-૦-૦	પરશુભાઇ ભીખાભાઇ	,,
૨-૦-૦	ઘેલાભાઇ મુળજીભાઇ	,,
૩-૦-૦	ઝવેરભાઇ રધાભાઇ	,,
૩-૦-૦	જીવાભાઇ નાગરજી	,,
૨-૦-૦	હીરાભાઇ કેશવભાઇ	,,
૨-૦-૦	છીતાભાઇ દુલભભાઇ	,,
૨-૦-૦	મોરારભાઇ ગોવનભાઇ	,,
૨-૦-૦	ઊકાભાઇ રધાભાઇ	,,
૨-૦-૦	ભવાનભાઇ પરાગભાઇ	,,
૨-૦-૦	માધવભાઇ બાવાભાઇ	,,
૨-૦-૦	ભાખાભાઇ ઊકાભાઇ	,,
૨-૦-૦	જગાભાઇ હગીભાઇ	,,
૨-૦-૦	જીવણભાઇ ભગવાનજી	,,
૨-૦-૦	જીવાભાઇ કહાનભાઇ	,,
૨-૦-૦	ભવાનભાઇ જીવણભાઇ	,,
૨-૦-૦	શા. નગાજી હીરાજી	,,
૨-૦-૦	છીનાભાઇ લાલામીઠા	,,
૨-૦-૦	નારણભાઇ ખુશાલભાઇ	,,
૨-૦-૦	લાલભાઇ પરશુભાઇ	,,
૨-૦-૦	બાલાભાઇ ઓધવભાઇ	,,
૨-૦-૦	કહાનજીભાઇ જીવાભાઇ	,,
૨-૦-૦	રામભાઇ નાથાભાઇ	,,
૨-૦-૦	નાથાભાઇ કાલાભાઇ	,,
૧-૦-૦	શા. માણેકચંદ સરચંદ	,,
૧-૦-૦	શા વરછરાજ	,,
૧-૦-૦	લલ્લુભાઇ નાગરભાઇ	,,
૧-૦-૦	નાથાભાઇ નાગરભાઇ	,,
૧-૦-૦	પેમાભાઇ વાઘાભાઇ	,,
૧-૦-૦	ઓધવભાઇ વીરાભાઇ	,,
૧-૦-૦	શા. નેમચંદ ઝવેરચંદ	,,
૧-૦-૦	મીઠાભાઇ કુબેર	,,
૫-૦-૦	લાલભાઇ ઓધવભાઇ	,,
૨-૦-૦	ગંગાભાઇ પેમાભાઇ	,,
૩-૦-૦	રામભાઇ કાળાભાઇ	,,
૩-૦-૦	રામભાઇ ખુશાલભાઇ	,,
૧-૦-૦	રણછોડભાઇ બાવાભાઇ	,,
૩-૦-૦	પરશુભાઇ પરસોતમ	,,
૨-૦-૦	ડાહ્યાભાઇ જીવણજી	,,
૧-૦-૦	હીરાભાઇ મહાવજી	,,
૧-૦-૦	સોની ગુલાબદાસ	,,
૪-૦-૦	જીવણજી રણછોડભાઇ	,,
૩-૦-૦	હીરાભાઇ રઘાભાઇ	,,
૨-૦-૦	ઊકાભાઇ નારણજી	,,
૧-૦-૦	કહાનજી દુર્લભભાઇ	,,
૧-૦-૦	કાળાભાઇ ખુશાલભાઇ	,,
૫-૦-૦	જીવણભાઇ નારણભાઇ	ફવા
૧-૦-૦	બાળકરામ ગોવિંદજી	,,
૨-૦-૦	નાથુભાઇ વલ્લભભાઇ	,,
૫-૦-૦	ગોવિંદભાઇ હીરાભાઇ	,,
૨-૦-૦	માધવભાઇ ખુશાલભાઇ	,,
૨-૦-૦	હીરાભાઇ જેરામભાઇ	,,
૧-૦-૦	મકનભાઇ ખુશાલભાઇ	,,
૨-૦-૦	લલ્લુભાઇ ખુશાલભાઇ	,,
૦-૮-૦	નારણભાઇ અમીદાસ	,,
૧-૦-૦	ગોવિંદભાઇ રણછોડભાઇ	,,
૧-૦-૦	લલ્લુભાઇ રતનજી	,,
૧-૦-૦	નાથુભાઇ ઊકાભાઇ	,,
૦-૮-૦	નારણભાઇ વલ્લભભાઇ	,,
૧-૦-૦	પરશુભાઇ ગોવિંદજી	,,
૨-૦-૦	નાથાભાઇ નાગરજી	,,
૧-૦-૦	પરશુભાઇ કુંવરજી	,,
૧-૦-૦	ડાહ્યાભાઇ દયાળજી	,,
૧-૦-૦	વિઠ્ઠલભાઇ દયાળજી	,,
૧-૦-૦	કલ્યાણજી પરશુભાઇ	,,
૩-૦-૦	નારણજી ઊકાભાઇ	,,
૪-૦-૦	છોટુભાઇ રામજી	,,
૨-૦-૦	કીરપારામ રતનજી	,,

૧—૦—૦ કલ્યાણજી નારણજી ફવા
૦—૪—૦ કહાનભાઇ કુંવરજી ”
૦—૮—૦ માધવભાઇ સીતારામ ”
૩—૦—૦ પરસોતમ શંકરજી ”
૨—૦—૦ ફેગળભાઇ મોરારજી ”
૧—૦—૦ ઇચ્છારામ રાજારામ ”
૦—૮—૦ હાંસજી કહાનજી ”
૧—૦—૦ જેરામભાઇ ઉકાભાઇ ”
૧—૦—૦ વલ્લભભાઇ રણછોડજી ”
૧—૦—૦ દુલભભાઇ જીવાભાઇ ”
૧—૦—૦ રણછોડભાઇ જીવા બરમપોર (ફવા)
૫—૦—૦ ભગાભાઇ સીતાભાઇ મોટી ફળોદ
૫—૦—૦ પરસોતમ ભીખાભાઇ ”
૫—૦—૦ રણછોડજી માધવજી ”
૨—૦—૦ પરાગભાઇ ડાહ્યાભાઇ ”
૨—૦—૦ ભગાભાઇ મહાનજી ”
૧—૦—૦ રામભાઇ રતનજી ”
૨—૦—૦ એક ગૃહસ્થ ”
૧—૦—૦ નાથાભાઇ જીવણજી ”
૨—૦—૦ ગોવિંદજી ડાહ્યાભાઇ ”
૨—૦—૦ અમાઇદાસ ડાહ્યાભાઇ ”
૧—૦—૦ દગડુભાઇ ડાહ્યાભાઇ ”
૧—૦—૦ છીતાભાઇ ભાણાભાઇ ”
૧—૦—૦ લલ્લુભાઇ હાંસજી ”
૧—૦—૦ કલ્યાણભાઇ હાંસજી ”
૧—૦—૦ હાંસજીભાઇ લખાભાઇ ”
૨—૦—૦ ગોકળજી મીઠાભાઇ ”
૧—૦—૦ વનમાળી મીઠાભાઇ ”
૧—૦—૦ ધનાભાઇ ગોકળજી ”
૦—૪—૦ હરિભાઇ ખુશાલભાઇ ”
૨—૦—૦ નાગરભાઇ રતનજી ”
૧—૦—૦ નારણભાઇ જીવાભાઇ ”
૧—૦—૦ કુંવરજી કલ્યાણજી ”
૧—૦—૦ ડાહ્યાભાઇ નારણજી ”
૦—૪—૦ ભાણાભાઇ રણછોડજી ”
૦—૨—૦ હરિભાઇ ગોપાળજી ”
૧—૦—૦ નરસિંહભાઇ નારણભાઇ ”

૨—૦—૦ કલ્યાણભાઇ ભીખાભાઇ ફળોદ
૨—૦—૦ ગોપાળભાઇ પરસોતમ ”
૧—૦—૦ ગલાબભાઇ છગનભાઇ ”
૦—૮—૦ એક મોચી ”
૧—૦—૦ રણછોડભાઇ હરખાભાઇ ”
૧—૦—૦ ઇચ્છારામ ભગાભાઇ ”
૨—૦—૦ પ્રેમાભાઇ રતનજી ”
૭૫—૦—૦ ગામ પારડી (ખોજ) ગામ સમસ્ત તરફથી
૧૫૧—૮—૦ ગામ નાની ફળોદ ગામ સમસ્ત તરફથી
૨૦—૦—૦ પરસોતમ પરભુભાઇ [illegible]
૧૦—૦—૦ નરોતમ નરસિંહભાઇ ”
૧—૦—૦ ભાણાભાઇ છીતા દુબળા ”
૧૦—૦—૦ મોતીરામ વલ્લભભાઇ ”
૬—૦—૦ દલપતભાઇ ખુશાલભાઇ ”
૫—૦—૦ કાળીદાસ ભુલાભાઇ ”
૩—૦—૦ પુંજાભાઇ કાળા ”
૨—૦—૦ મગનભાઇ જેઠાભાઇ ”
૫—૦—૦ લલ્લુભાઇ મોરારભાઇ ”
૪—૦—૦ રામા દેવા ”
૫—૦—૦ મોતીરામ ગોવિંદજી ”
૪—૦—૦ રણછોડભાઇ પરભુભાઇ ”
૨—૦—૦ પરસોતમ પરાગભાઇ ”
૪—૦—૦ દુલભભાઇ લાલા ”
૨—૦—૦ કરસનજી લલ્લુભાઇ ”
૧—૦—૦ કુબેરભાઇ ભગુભાઇ ”
૫—૦—૦ રણછોડભાઇ જેરામભાઇ ”
૧—૦—૦ ડાહ્યાભાઇ રામભાઇ ”
૫—૦—૦ રણછોડભાઇ જેલાભાઇ ”
૪—૦—૦ ખુશાલભાઇ ડાહ્યાભાઇ ”
૧—૦—૦ મોરારભાઇ ગોવિંદભાઇ ”
૪—૦—૦ ભીખાભાઇ ડાહ્યાભાઇ ”
૧—૦—૦ ભીખાભાઇ દુર્લભભાઇ ”
૨—૦—૦ રતનજી દેવાભાઇ ”
૨—૦—૦ કુબેરભાઇ હરિભાઇ ”
૪—૦—૦ પ્રેમાભાઇ જગાભાઇ ”
૫—૦—૦ જમીયતરામ [illegible] પાઠક ”
૧૦—૦—૦ ગોવિંદભાઇ વલ્લભભાઇ ”

૧૦—૦—૦ નાથુભાઇ નરસઇ અળધરૂ
૬—૦—૦ હરિભાઇ ગોવિંદભાઇ ,,
૬—૦—૦ મહાવજી નરસઇ ,,
૧૦—૦—૦ ગુલાબભાઈ હીરાભાઇ ,,
૫—૦—૦ નથુભાઇ ભુલાભાઇ ,,
૩—૦—૦ મગનભાઇ પરભુભાઇ ,,
૨—૦—૦ ખડુભાઇ ... ,,
૨—૦—૦ ભુનરભાઈ ... ,,
૩—૦—૦ હાજીભાઇ ખુશાલભાઇ ,,
૧—૦—૦ ડાહ્યાભાઇ ... ,,
૨—૦—૦ દલપતભાઇ અને નાથુભાઈ પારેખ ,,
૧૦—૦—૦ કાળાભાઇ ફકીરભાઇ ,,
૫—૦—૦ ... ,,
૪—૦—૦ મોરાભાઇ ડાહ્યાભાઇ ,,
૧૦—૦—૦ નીઝામુદીન ...મુદીન ,,
૪—૦—૦ મોતીરામ નાગજી ,,
૧—૦—૦ દયાળભાઇ નગભાઇ ,,
૧—૦—૦ બાજીમીઆં ફકીરમીઆં ,,
૧—૦—૦ નાગભાઇ પરમાજી ,,
૩—૦—૦ દયાળભાઇ હરિભાઈ ,,
૧—૦—૦ કાળાભાઇ વલ્લભભાઇ ,,
૩—૦—૦ કલ્યાણજી ભુલાજી ,,
૨—૦—૦ રણછોડજી જમાભાઇ ,,
૧—૦—૦ બાઇ જમના ,,
૨—૦—૦ ભીખાભાઇ લલ્લુભાઈ ,,
૧—૦—૦ નાથાભાઇ દુલભભાઇ ,,
૧—૦—૦ ફાજલમીયાં ગુનામમીયાં ,,
૦—૮—૦ સીદુમીયા કરીમમીયા ,,
૧—૦—૦ અબદુલકાદર અબદુલરહીમ ,,
૧—૦—૦ ગુલામ સુભાન સતીફમીયા ,,
૧—૦—૦ સેખુમીયા અબદુલ્લા મીયાં ,,
૧—૦—૦ સીદુમીયા મીરમીયા ,,
૧—૦—૦ નીઝામમીયા ખાસીમીયાં ,,
૨—૦—૦ લાલમા રસુલમા ,,
૧—૦—૦ હરખાભાઇ ... ,,
૧—૦—૦ મગુમીયા મીયાં ... ,,
૧—૦—૦ કુવરજી ખુશાલભાઇ ,,

૧—૦—૦ વસનજી પરભુજી અળધરૂ
૩—૦—૦ નરસઇ રતનજી ,,
૧—૦—૦ કાળાભાઇ ભગાભાઇ ,,
૨—૦—૦ છીતરબેગ રહેમતબેગ ,,
૧૦—૦—૦ વલ્લભભાઇ રણછોડજી અલુવા
૧૦—૦—૦ લલ્લુભાઇ જેરામ ,,
૧૦—૦—૦ બેચુભાઇ ઉકાભાઇ ,,
૧૦—૦—૦ પરભુભાઇ નરોતમ ,,
૫—૦—૦ વનાભાઇ પરભુભાઇ ,,
૨—૦—૦ જેરામભાઇ લખાભાઇ ,,
૧—૦—૦ સીતારામ નારણદાસ ,,
૫—૦—૦ નાથાભાઇ મહેચરભાઇ ,,
૨—૦—૦ ભીખાભાઇ પરભુભાઇ ,,
૧—૦—૦ લલ્લુભાઇ ગોપાળજી ,,
૧—૦—૦ નરોતમભાઇ કુબેરભાઇ ,,
૧—૦—૦ નરસઇભાઇ રતનજી ,,
૫—૦—૦ નરોતમ હરિભાઇ ,,
૧૦—૪—૦ નરોતમ લલ્લુભાઇ ,,
૨—૦—૦ હીરાલાલ જેઠાભાઇ સેમવા
૧૦—૦—૦ નાથુભાઇ કાશીદાસ પરમ
૧૦—૦—૦ વલ્લભભાઇ કેશવભાઇ ,,
૫—૦—૦ નરોતમભાઇ ભીખાભાઇ ,,
૫—૦—૦ ગોપાળજી અરજુનભાઇ ,,
૫—૦—૦ કુવરજી ગોવિંદજી ,,
૨—૦—૦ મોરારજી લલ્લુભાઇ ,,
૩—૦—૦ કુવરજી જેઠાભાઇ ,,
૨—૦—૦ રણછોડજી હરિભાઇ ,,
૧૧—૦—૦ નાથુભાઇ આત્મારામદાસ ,,
૩—૦—૦ પરાગજી નાથુભાઇ ,,
૩—૦—૦ ભગવાનદાસ કલ્યાણજી ,,
૨—૦—૦ નરોત્તમ હીરાભાઈ ,,
૧૧—૦—૦ ડાહ્યાભાઈ ગુલાબ ,,
૫—૦—૦ રાજભાઇ ખુશાલભાઇ ,,
૩—૦—૦ મગનલાલ આતરભાઇ ,,
૨—૦—૦ ડાહ્યાભાઇ ફકીરભાઈ ,,
૧—૦—૦ છોટુભાઇ મકનજી ,,
૩—૦—૦ શીવજી લલ્લુભાઇ ,,

રકમ	નામ	ગામ
૫-૦-૦	મગનભાઇ મહેયાભાઇ	પરામ
૧-૦-૦	કલાણજી ફકીરભાઇ	,,
૨-૦-૦	છગનભાઇ પરીખ	,,
૨-૦-૦	ઇચ્છારામ અમાઇદાસ	,,
૧-૦-૦	લાલભાઇ ઇચ્છારામ	,,
૩-૦-૦	પરસોતમ જેરામભાઇ	,,
૩-૦-૦	નરસઇ કેશવભાઇ	,,
૧-૦-૦	જગાભાઇ કેશવભાઇ	,,
૨-૦-૦	પરાગભાઇ ઇચ્છારામ	,,
૭-૦-૦	કુંવરજી નાથાભાઇ	,,
૧-૦-૦	મોતીભાઇ પરભુભાઇ	,,
૧-૦-૦	મકનજી કાળીદાસ	,,
૦-૮-૦	મ. સ્વ. ભીખીબ્હેન	,,
૧-૦-૦	મહાવજી રણછોડભાઇ	,,
૨-૦-૦	બાઇ જીવકોર	,,
૧-૦-૦	વલભભાઇ મૈયાજી	,,
૧-૦-૦	ગુલાબભાઇ ભગવાનજી	,,
૫-૦-૦	પરભુભાઇ લખાભાઇ	,,
૫-૦-૦	પરસોતમ ડાહ્યાભાઇ	,,
૧-૦-૦	કેશવભાઇ રતનજી	,,
૨-૦-૦	વલ્લભભાઇ નાથાભાઇ	,,
૧-૦-૦	કાળાભાઇ દુલ્લભભાઇ	,,
૦-૮-૦	દુલભભાઇ ફકીરભાઇ	,,
૨-૦-૦	પરસોતમ અમાઇદાસ	,,
૧-૦-૦	બાઇ માનકોર	,,
૧૦-૪-૦	વનમાળી મહૈયાભાઇ	,,
૫-૦-૦	ભીખાભાઇ ગણેશજી	,,
૧૦-૦-૦	મગનભાઇ વલવભાઇ	વલણ
૧૦-૦-૦	ભીખાભાઇ ઠાકરજી	,,
૧૦-૦-૦	મોતીરામ જયરામ	,,
૧૦-૦-૦	વીરમસિંહ લક્ષ્મણસિંહ	,,
૫-૦-૦	ભીખાભાઇ નાથાભાઇ	,,
૫-૦-૦	ડાહ્યાભાઇ ભાણાભાઇ	,,
૨-૦-૦	લલ્લુભાઇ મોતીભાઇ	,,
૨-૦-૦	કાળાભાઇ પરભુભાઇ	,,
૫-૦-૦	નરોતમ જેઠાભાઇ	,,
૨-૦-૦	મગનલાલ મણિશંકર પાઠક	,,
૫-૦-૦	ઝવેરભાઇ જેરામભાઇ	વલણ
૨-૦-૦	રાઘવભાઇ ગુલાબભાઇ	,,
૨-૦-૦	જેઠીંગભાઇ લક્ષ્મણભાઇ	,,
૫-૦-૦	દયાળજી ખુશાલભાઇ	,,
૧-૦-૦	હસનભાઇ રામજી	,,
૨-૦-૦	ડાહ્યાભાઇ ગોવીંદજી	,,
૧-૦-૦	નાથુભાઇ રામજી	,,
૨-૦-૦	દુલભભાઇ ભીખાભાઇ	,,
૨-૦-૦	રતનસિંહ વજેસીંહ	,,
૦-૮-૦	લાલભાઇ નારણજી	,,
૩-૦-૦	નરોતમભાઇ ભીખાભાઇ	,,
૧-૦-૦	નારણજી લક્ષ્મીદાસ	,,
૨-૦-૦	લાલભાઇ હાસજી	,,
૧-૦-૦	પરભુભાઇ હાસજી	,,
૨-૦-૦	રામભાઇ હાસજી	,,
૧-૦-૦	ભગુભાઇ કુંવરજી	,,
૧-૦-૦	સુરાચંદભાઇ લલ્લુભાઇ	,,
૧-૦-૦	નરોતમ હીરાભાઇ	,,
૫-૦-૦	ગોવીંદભાઇ લાલભાઇ	,,
૫-૦-૦	નાથાભાઇ કેવળભાઇ	,,
૫-૦-૦	પરભુભાઇ ખુશાલભાઇ	,,
૫-૦-૦	પરાગજી જેરામભાઇ	,,
૧-૦-૦	ડાહ્યાભાઇ જીવણજી	,,
૨-૦-૦	કહાનજી રણછોડજી	,,
૧-૦-૦	મગનલાલ ડાહ્યાભાઇ	,,
૫-૦-૦	ભગાભાઇ શંકરભાઇ	,,
૫-૦-૦	નાથુભાઇ ખુશાલભાઇ	,,
૧૦-૦-૦	ઇચ્છારામ લાલભાઇ	બોખા
૫-૦-૦	દુલભભાઇ કહાનજી	,,
૫-૦-૦	રતનજી રણછોડજી	,,
૧-૦-૦	નાથુભાઇ ભુલાભાઇ	,,
૨-૦-૦	નાથુભાઇ રણછોડજી	,,
૫-૦-૦	કાળીદાસ રામભાઇ	,,
૫-૦-૦	ભીખાભાઇ મીઠાભાઇ	,,
૫-૦-૦	ગોવીંદજી કુંવરજી	,,
૩-૦-૦	મોરારજી હરીભાઇ	,,
૧-૦-૦	મહેશરભાઇ દુર્લભભાઇ	,,

૫—૦—૦	પરશુભાઈ ભીખાભાઇ	જોખા
૧—૦—૦	રધાભાઇ ગોવીંદજી	,,
૧—૦—૦	ખુશાલભાઇ ગોવિંદજી	,,
૧—૦—૦	જીવણજી જેરામભાઈ	,,
૩—૦—૦	વલભભાઇ રણછોડજી	,,
૨—૦—૦	રામભાઇ ભીખાભાઇ	,,
૩—૦—૦	લલ્લુભાઇ ગુલાબભાઇ	,,
૨—૦—૦	હીરાભાઈ નાગરજી	,,
૧—૦—૦	હીરાભાઇ ભવાનભાઇ	,,
૩—૦—૦	મકનજી રામભાઇ	,,
૪—૦—૦	સુરભાણભાઇ ડાહ્યાભાઇ	,,
૨—૦—૦	અમરસિંહ કાળુભાઇ	,,
૨—૦—૦	જીવણજી ડાહ્યાભાઇ	,,
૧—૦—૦	રામભાઇ નાગરજી	,,
૧—૦—૦	હરિભાઇ નાગરજી	,,
૧—૦—૦	ગોવિંદભાઇ ફકીરભાઇ	,,
૧૫—૦—૦	પેમાભાઇ હરિભાઇ	સિકેર
૫—૦—૦	ભગાભાઇ ઉકાભાઇ	,,
૧૦—૦—૦	વહાલજીભાઇ કહાનજી	,,
૧૦—૦—૦	રામભાઇ મહાવજી	,,
૧૦—૦—૦	કહાનજી ભીખાભાઇ	,,
૫—૦—૦	પરશુભાઇ ગોવિંદભાઇ	,,
૨—૦—૦	રધાભાઈ ઉકાભાઇ	,,
૫—૦—૦	પરશુભાઇ ગોકળભાઇ	,,
૪—૦—૦	લાલભાઇ ખુશાલભાઇ	,,
૨—૦—૦	રણછોડભાઇ લાલભાઇ	,,
૪—૦—૦	પરશુભાઇ લાલભાઇ	,,
૫—૦—૦	નાથાભાઇ ઉકાભાઇ	,,
૫—૦—૦	રામભાઇ વલ્લભભાઇ	,,
૫—૦—૦	છીતાભાઇ ખુશાલભાઇ	,,
૧—૦—૦	પેમાભાઇ વલભભાઇ	,,
૧—૦—૦	માધવભાઇ પેમાભાઇ	,,
૩—૦—૦	ગ. સ્વ. હરખીબહેન	,,
૨—૦—૦	હરિભાઈ બાવાભાઇ	,,
૧—૦—૦	સૌ. કુવરબહેન	,,
૩—૦—૦	શા. હીરાજી પનાજી	,,
૧૦—૦—૦	રણછોડભાઇ માધવભાઇ	,,
૨૦—૦—૦	ડાહ્યાભાઇ પરશુભાઇ	સિકેર
૫—૦—૦	ગ. સ્વ. કુવરબહેન	,,
૧૫—૦—૦	કહાનજી વલ્લભજી	,,
૫—૦—૦	નાથુભાઇ હીરાભાઇ	,,
૧૦—૦—૦	માધવભાઇ લાલભાઇ રણછોડભાઇ લાલભાઇ ખુશાલભાઈ લાલભાઇ	,,
૧—૦—૦	વલભભાઇ કહાનાભાઇ	,,
૧—૦—૦	રણછોડભાઇ માધવભાઇ	,,
૧—૦—૦	પેમાભાઇ સુંદરજી	,,
૧—૦—૦	માધવભાઇ સુંદરભાઇ	,,
૪—૦—૦	કલ્યાણભાઇ માધવભાઇ	,,
૧—૦—૦	વલવભાઇ છીતાભાઇ	,,
૧—૦—૦	સોની ડાહ્યાભાઈ કુબેરભાઇ	,,
૧—૦—૦	ખુશાલભાઇ નાથાભાઇ	,,
૧૦—૦—૦	રામભાઈ ગોવિંદજી	,,
૨—૦—૦	હરિભાઇ ખુશાલભાઇ	,,
૨—૦—૦	ભવાનભાઇ હરિભાઇ	,,
૨—૦—૦	નાથુભાઇ ગોકળભાઇ	,,
૫—૦—૦	હીરાભાઈ કલ્યાણજી	,,
૨—૦—૦	છમનાજી ચંદાજી	,,
૨—૦—૦	ભીખાભાઇ ખુશાલભાઇ	,,
૧—૦—૦	મોરારભાઇ લલ્લુભાઇ	,,
૨—૦—૦	કેશવભાઇ ખુશાલભાઇ	,,
૫—૦—૦	નારણજી ભગવાનજી	,,
૨—૦—૦	ખુશાલભાઇ બાવાભાઇ	,,
૨—૦—૦	હાજીભાઇ કલ્યાણભાઇ	,,
૧—૦—૦	પરશુભાઇ ગોવિંદજી	,,
૧—૦—૦	પરશુભાઇ પેમાભાઇ	,,
૨—૦—૦	પેમાભાઇ પરશુભાઇ	,,
૪—૦—૦	ડાહ્યાભાઈ ભવાનભાઇ	,,
૫—૦—૦	નરસિંહભાઇ ભાઇલાલ	,,
૫—૦—૦	લલ્લુભાઇ ડાહ્યાભાઇ	,,
૨—૦—૦	સૌ. કુંવરબહેન વહાલજી	,,
૫—૦—૦	કલ્યાણજી દેવાભાઇ	,,
૨—૦—૦	નાથાભાઇ લાલભાઇ	,,

૫-૪-૦	અ. સૌ. જસોદાબ્હેન	[illegible]
૫-૪-૦	નારણજી ઉકાભાઇ	,,
૫-૪-૦	મોંઘ બ્હેન હા. સોમાભાઇ	,,
૫-૦-૦	પરશુભાઇ હાજીભાઈ	,,
૨-૦-૦	ગં. સ્વ મીઠીબ્હેન	,,
૧૦-૪-૦	કહાનભાઇ ખુશાલભાઇ	સ્નાદલા
૧૦-૦-૦	દુલ્લભભાઇ રામજી	,,
૧૦-૦-૦	ખુશાલભાઈ ફકીરભાઈ	,,
૧૦-૦-૦	સીતારામ જીવાભાઇ	,,
૫-૦-૦	સીતારામ રણછોડજી	,,
૨-૦-૦	પરસોતમ જુસાભાઇ	,,
૫-૦-૦	કાળાભાઇ પરસોતમ	,,
૫-૦-૦	ભક્તિભાઇ રઘાભાઇ	,,
૨-૦-૦	ભગાભાઇ ભક્તિભાઇ	,,
૨-૦-૦	ગુલાબચંદ છમનાજી	,,
૨-૦-૦	ગોકળભાઇ ફકીરભાઇ	,,
૧-૦-૦	લલ્લુભાઇ લાલભાઇ	,,
૨-૦-૦	હરિભાઇ ખુશાલભાઈ	,,
૩-૦-૦	લખાભાઇ ભક્તિભાઇ	,,
૧-૦-૦	ગોવિંદભાઇ મોરારજી	,,
૩-૦-૦	લખી બ્હેન	,,
૨-૦-૦	નરસંઇ ગલાભાઇ	,,
૫-૦-૦	ગોવિંદભાઇ હરિભાઇ	,,
૧-૦-૦	વલ્લભભાઇ ભક્તિભાઇ	,,
૧-૦-૦	ભગાજી કરશનજી	,,
૦-૪-૦	છીમાભાઈ ફકીર દૈડ	,,
૦-૮-૦	છીતાભાઇ ગોપાળજી	,,
૧-૦-૦	ગોપાળભાઇ રામજી	,,
૧-૦-૦	રામભાઇ ગોપાળભાઈ	,,
૪-૦-૦	રઘાભાઇ લાલભાઇ	,,
૫-૦-૦	ભગાભાઈ મોરારજી	,,
૧-૦-૦	ગોરધનભાઇ ભક્તિભાઇ	,,
૫-૦-૦	ગં. સ્વ. જીવી બ્હેન	,,
૧-૦-૦	મકનભાઇ લખાભાઇ	,,
૧૦-૦-૦	ખુશાલભાઇ લાલભાઇ	માણેકપોર
૭-૦-૦	રતનજી પરસોતમ	,,

૫-૦-૦	જીવણભાઇ કુંવરજી	માણેકપોર
૨-૦-૦	ફુલાભાઇ ભાણાભાઇ	,,
૧-૦-૦	છીતાભાઇ ઉકાભાઇ	,,
૧-૦-૦	રતનજી નાગરજી	,,
૧-૦-૦	કેશવભાઇ હરિભાઇ	,,
૧-૦-૦	દયારામ દુલભભાઇ	,,
૧-૦-૦	રણછોડ હરિભાઇ	,,
૧-૦-૦	ત્રીકમભાઇ નાનાભાઇ	,,
૧-૦-૦	મકનભાઇ ખુશાલભાઇ	,,
૧-૦-૦	રણછોડભાઇ નરસંઇભાઇ	,,
૧-૦-૦	નાથુભાઇ કાળીદાસ	,,
૦-૮-૦	લાલાભાઇ દુલભજી	,,
૧-૦-૦	મોરારજી ભીખાભાઇ	,,
૫-૦-૦	લાલસિંહ ડાહ્યાભાઇ	,,
૧-૦-૦	નારણજી મોરારજી	,,
૦-૪-૦	મુળજી વલ્લભજી	,,
૨-૦-૦	ડાહ્યાભાઇ નારણજી	,,
૨-૦-૦	સીતા બેન મોરારજી	,,
૨-૦-૦	છીતાભાઇ નાથાભાઇ	,,
૦-૮-૦	ડાહ્યા રઘભાઇ	,,
૧-૦-૦	ખુશાલભાઇ જુસાભાઇ	,,
૦-૮-૦	નરસઇ છીતાભાઇ	,,
૦-૪-૦	જુસા લખમણજી	,,
૧-૦-૦	રામસિંહ કાળાભાઇ	,,
૨-૦-૦	ભગાભાઈ ઉકાભાઇ	,,
૫-૦-૦	ભીકુભાઇ ધનાભાઇ	,,
૪-૦-૦	ગોરધન પરસોતમ	,,
૧૦-૦-૦	ચંદુલાલ ગોરધનદાસ	મહી
૧૦-૦-૦	રણછોડદાસ ભાઇચંદ	,,
૧૦-૦-૦	શા. ચુનીલાલ નગીનદાસની કું.	,,
૫-૦-૦	શા. ગુલાબચંદ કાનજી	,,
૦-૮-૦	શા. મગનલાલ નાનચંદ હા. રામચંદ	,,
૫-૦-૦	શા. હરમાજી નેમાજી	,,
૧-૦-૦	હીરાભાઇ ધનાભાઇ	,,
૨-૦-૦	પરભુભાઇ કાળાભાઇ	,,
૫-૦-૦	સીતારામ નરસંઇ	,,
૫-૦-૦	રણછોડભાઇ કાશીરામ	,,

૨—૦—૦	છોટાલાલ અમૃતલાલ	મઢી
૫—૦—૦	ગજાનન મોતીભાઈની કું	,,
૦—૮—૦	શા. કાનજી અમાઈદાસ	,,
૩—૦—૦	રણછોડભાઈ લખાભાઈ	,,
૨—૦—૦	ભગાભાઈ રામભાઈ	,,
૨—૦—૦	ડાહ્યાભાઈ નરસઈ	,,
૫—૦—૦	ગોવિંદભાઈ રામભાઈ	,,
૧—૦—૦	કેશવભાઈ ભીખાભાઈ	,,
૫—૦—૦	અમથાભાઈ પેમાજી	,,
૧—૦—૦	નાથુભાઈ લાલભાઈ	,,
૧—૦—૦	પરસુભાઈ મકનજી	,,
૦—૮—૦	નાથાભાઈ મોરારજી	,,
૨—૦—૦	ભગાભાઈ વલ્લભભાઈ	,,
૧—૦—૦	હરિભાઈ વલ્લભભાઈ	,,
૧—૦—૦	શા. ભીમચંદ છમનાજી	,,
૧—૦—૦	કેસરીચંદ ચતુરભાઈ	,,
૧—૦—૦	ડૉ. પ્રેમશંકર કૃષ્ણરામ	,,
૨—૦—૦	શા. છમનાજી ચત્રાજી	,,
૧—૦—૦	શા. મોતીચંદ ચત્રાજી	,,
૨—૦—૦	શા. નનાજી ગલાજી	,,
૫—૦—૦	છગનલાલ એન્ડ છોટાલાલની કું.	,,
૫—૦—૦	શેઠ ગુલાબચંદ રૂપાજી	,,
૩—૦—૦	શા. વીરચંદ ખુમાજી	,,
૨—૦—૦	માસ્તર રતિલાલ	,,
૧—૦—૦	ત્રીકમ મકનભાઈ	કડોદ
૧—૦—૦	ગોરધન કેશુરજી	,,
૧૦—૦—૦	નારણદાસ ભગવાનદાસ	હરિપરા
૫—૦—૦	છીતારામ માધવજી	,,
૧૦—૦—૦	ડાહ્યાભાઈ પરભુભાઈ	,,
૫—૦—૦	ગોવિંદભાઈ દુલભભાઈ	,,
૧૦—૦—૦	માધવભાઈ ભીખાભાઈ	,,
૧૦—૦—૦	નારણભાઈ લાલભાઈ	,,
૧—૦—૦	ઉકાભાઈ ભગાભાઈ	,,
૧૦—૦—૦	હરિભાઈ ગોવિંદભાઈ	,,
૫—૦—૦	દુલ્લભભાઈ ગોવિંદભાઈ	,,
૫—૦—૦	દુલ્લભભાઈ ઘેલાભાઈ ખુશાલ	,,
૧—૦—૦	કાળાભાઈ કહાનજી	,,
૫—૦—૦	હરિભાઈ હંસજી	,,
૧—૦—૦	ભગાભાઈ ઉકાભાઈ	,,
૨—૦—૦	વલ્લભભાઈ ગોકુળભાઈ	,,
૨—૦—૦	નારણભાઈ જીવણજી	,,
૨—૦—૦	વલ્લભભાઈ રઘાભાઈ	,,
૨—૦—૦	હીરાભાઈ મોરાભાઈ	,,
૧—૦—૦	ઓધવભાઈ માધવભાઈ	,,
૧—૦—૦	ભવાનભાઈ ભીખાભાઈ	,,
૧—૦—૦	પેમાભાઈ હીરાભાઈ	,,
૦—૮—૦	બાપરભાઈ જીવાભાઈ	,,
૨—૦—૦	વલ્લભભાઈ પરભુભાઈ	,,
૪—૦—૦	કુંવરજી ભીખાભાઈ	,,
૧—૦—૦	છીતાભાઈ રામભાઈ	,,
૧—૦—૦	કહાનજી કલ્યાણભાઈ	,,
૧—૦—૦	ઓધવભાઈ ઉકાભાઈ	,,
૧—૦—૦	ગોવિંદભાઈ રામજી	,,
૦—૮—૦	કલ્યાણભાઈ જીવણભાઈ	,,
૧—૦—૦	નાગરભાઈ દલાભાઈ	,,
૧—૦—૦	નારણભાઈ લાલભાઈ	,,
૨—૦—૦	જીવણભાઈ લાલભાઈ	,,
૨—૦—૦	ભવાનભાઈ માધવ	,,
૧—૦—૦	મોરારભાઈ ઉકાભાઈ	,,
૦—૮—૦	મોગાભાઈ વલ્લભભાઈ	,,
૫—૦—૦	ગોકુળભાઈ ગલાભાઈ	,,
૧—૦—૦	પેમાભાઈ લાલભાઈ	,,
૧—૦—૦	કાળાભાઈ હરિભાઈ	,,
૧૦—૦—૦	ગં. સ્વ. ધનીબ્હેન દુલભ ઓધવ	,,
૫—૦—૦	કહાનાભાઈ હરિભાઈ	,,
૨—૦—૦	દુલ્લભભાઈ કુંવરજી	,,
૧—૦—૦	હીરાભાઈ ગોકુળભાઈ	,,
૧—૦—૦	ખુશાલભાઈ રઘાભાઈ	,,
૧—૦—૦	ઓધવભાઈ લાલા	,,
૧—૦—૦	પારેખ રાયચંદ કપુરાજી	,,
૧૦—૦—૦	ભવાનભાઈ નારણજી	ઓરગામ
૧૦—૦—૦	ભવાનભાઈ મોરારજી	,,
૫—૦—૦	લાલભાઈ પ્રેમાભાઈ	,,
૧૦—૦—૦	દયાળભાઈ ધનાભાઈ	,,

રકમ	નામ	ગામ
૧૦—૦—૦	રામભાઇ હીરાભાઇ	ગોરગામા
૨—૦—૦	કુંવરજી ગલાલભાઇ	"
૫—૦—૦	નાથુભાઇ નારણજી	"
૨—૦—૦	મોરારભાઇ વાઘાભાઈ	"
૨—૦—૦	પેમાભાઇ દુર્લભભાઇ	"
૫—૦—૦	ખુશાલભાઇ લાલભાઇ	"
૨—૦—૦	દુર્લભભાઇ ગલાલભાઇ	"
૫—૦—૦	માધવભાઇ ભાણાભાઇ	"
૧—૦—૦	વલ્લભભાઇ મોરારજી	"
૧—૦—૦	પરભુભાઇ ગોવિંદભાઇ	"
૧—૦—૦	ગોધનભાઇ મોરારજી	"
૧—૦—૦	લાલભાઇ દાજીભાઇ	"
૨—૦—૦	હીરાભાઇ પરભુભાઇ	"
૨—૦—૦	જીતારામ દુર્લભભાઇ	"
૧—૦—૦	મગનભાઇ ડાહ્યા મોચી	"
૧—૦—૦	નાથુભાઇ નરોતમ	"
૦—૮—૦	જીતારામ રણછોડજી લુહાર	"
૪—૦—૦	જીવણજી ધનાભાઇ	"
૧૦—૦—૦	મ ૨૧. નંદી બ્હેન	"
૩૦—૦—૦	મમણાણ ગામ સમસ્ત તરફથી	
૩૦—૦—૦	...સગોઇ ગામ સમસ્ત ત ફથી	
૫૧—૦—૦	આમણી ગામ સમસ્ત તરફથી	
૧૫—૦—૦	નાથુભાઇ નથુભાઇ અકોટી	
૫૦—૦—૦	અકોટી ગામ સમસ્ત હા રામભાઇ વલ્લભભાઇ	
૫—૦—૦	એક ગૃહસ્થ હા. હેડુભાઇ	
૪—૮—૬	શા. ફકીરચંદ નગીનદાસ	ફુદીઆણા
૧૦—૦—૦	ખુશાલભાઈ મોરારજી	નનસાડ
૧૦—૦—૦	ભુલાભાઇ રણછોડજી	"
૨—૦—૦	નરસઈ ઇચ્છારામ	"
૨—૦—૦	નરસઇ રણછોડજી	"
૫—૦—૦	રણછોડજી લાલભાઇ	"
૧—૦—૦	હીરાભાઇ ભગવાનદાસ	"
૩—૦—૦	લલ્લુભાઇ કેશવભાઇ	"
૨—૦—૦	ફકીરભાઇ દુર્લભભાઇ	"
૧—૦—૦	કાળાભાઇ નરોતમ	"
૧—૦—૦	મગનભાઇ પરભુભાઇ	"
૧—૦—૦	ગોવિંદભાઇ સંતોકભાઇ	"
૧—૦—૦	રણછોડજી દેવજી	"
૧—૦—૦	પરભુભાઇ કુબેરભાઇ	"
૧—૦—૦	ગોવિંદભાઇ મુળજી	"
૧—૦—૦	પરભુભાઈ કેશવજી	"
૨—૦—૦	વલ્લભભાઈ ભુલાભાઈ	"
૧—૦—૦	ગોપાળજી માધવભાઈ	"
૫—૦—૦	નરસઇભાઈ દુલ્લભજી	"
૩—૦—૦	ડાહ્યાભાઈ નાથાજી મીસ્ત્રી	"
૩—૦—૦	ગોપાળભાઇ રામભાઇ	"
૩—૦—૦	તળશીભાઇ વલ્લભભાઇ	"
૧—૦—૦	રણછોડભાઇ મોરારજી	"
૨—૦—૦	ગોપાળભાઇ કસનજી	"
૧—૦—૦	પરભુભાઇ ગોકળભાઇ	"
૫—૦—૦	મણિભાઇ ભીમભાઇ પારડી	(પીંગળી)
૫—૦—૦	પરભુભાઈ આનંભાઇ	"
૫—૦—૦	કાળાભાઇ નારણજી	"
૧—૦—૦	નાથુભાઇ ડાહ્યાભાઇ	"
૧—૦—૦	શુકલ પ્રાણશંકર નારણશંકર	"
૩—૦—૦	નારણભાઇ કુબેરભાઇ	"
૫—૦—૦	કુબેરભાઇ ગોપાળભાઇ	"
૨—૦—૦	ગોપાળભાઇ અમાઇદાસ	"
૧—૦—૦	બાબુભાઇ ડાહ્યાભાઇ	"
૦—૮—૦	ગોવિંદભાઇ કુંભાર	"
૧—૦—૦	ગોવિંદભાઇ દયાળજી	"
૩—૦—૦	ગોવિંદભાઇ રામભાઇ	"
૧૦—૦—૦	દયાલભાઇ દુર્લભભાઇ	"
૧૦—૦—૦	નાથુભાઇ વસનજી	"
૧—૦—૦	નારણભાઇ લાલભાઇ	"
૧—૦—૦	જીતારામ ભક્તિભાઇ	"
૧૫—૦—૦	બાવાજી હરીદાસ ગુરૂભગવાનદાસ	દેરોદ
૫—૦—૦	માધવભાઇ ગોવિંદભાઇ	"
૫—૦—૦	ભુલાભાઇ રણછોડજી	"
૨—૦—૦	મોરારભાઇ રણછોડજી	"
૧—૦—૦	સુખાભાઇ ભુલાભાઇ	"
૧—૦—૦	ખુશાલભાઇ પરભુભાઇ	"
૧—૦—૦	મીઠાભાઇ ભીખા	"

૧—૦—૦ લલ્લુભાઇ ઉકા દેરોદ
૧—૦—૦ બાઇ દીવાળી તે ગોવિંદ હીરાની વિધવા ,,
૨—૦—૦ બાઇ દૂધી તે શુક્લા ભગવાનની વિધવા ,,
૧—૦—૦ ભુલાભાઇ મુળજી ,,
૧—૦—૦ મકનભાઇ તુળશીભાઇ ,,
૨—૦—૦ ભગાભાઇ તુળશી ,,
૨—૦—૦ જીવણજી ભગવાનજી ,,
૧—૦—૦ ભુલાભાઇ ભીકાભાઇ ,,
૧—૦—૦ કાળાભાઇ ભીખાભાઇ ,,
૧—૦—૦ કસનભાઈ ભીકાભાઈ ,,
૧—૦—૦ રતનજી ભીકાભાઇ ,,
૧—૦—૦ જીવાભાઇ વેણીભાઇ ,,
૧—૦—૦ ગોપાળભાઇ પરભુભાઇ ,,
૩—૦—૦ નરોતમ બેચરભાઇ ઉભેળ
૧—૦—૦ લલ્લુભાઇ હંસજી ,,
૩—૦—૦ જેરામ વલ્લભભાઇ ,,
૨—૦—૦ પરભુભાઇ ડાહ્યાભાઇ ,,
૨—૦—૦ નરોતમ વલ્લભભાઇ ,,
૧—૦—૦ મોરારભાઇ શંકરભાઇ ,,
૧—૦—૦ નાગરભાઇ કલ્યાણજી ,,
૩—૦—૦ પરસોતમ રામજી ,,
૩—૦—૦ મોરારભાઇ ફકીરભાઇ ,,
૧૦—૦—૦ રણછોડભાઇ કાળાભાઇ ,,
૫—૦—૦ લાલભાઇ પેમાભાઇ ,,
૧૦—૦—૦ બેચરભાઇ નરોતમ ,,
૧—૦—૦ નાથુભાઇ જીવણભાઇ ,,
૩—૦—૦ મગનલાલ લાલભાઇ ઉભેળ
૧—૦—૦ લલ્લુભાઇ જીવણભાઇ ,,
૧—૦—૦ દુલભભાઇ નારણજી ,,
૨—૦—૦ નરોતમ દયાળજી ,,
૧—૦—૦ લાલભાઈ નારણજી ,,
૨—૦—૦ કહાનજી ભાણાભાઇ ,,
૧—૦—૦ મહાવજી મોતીભાઇ ,,
૧—૦—૦ પરભુભાઇ જીવણજી ,,
૨—૦—૦ અમઇદાસ નરસઇ ,,
૩—૦—૦ ત્રીકમભાઇ દુલભભાઇ ,,
૩—૦—૦ ડાહ્યાભાઇ રઘનાથજી ,,

૧—૦—૦ રામભાઇ હાજીભાઇ ઉંભેળ
૧—૦—૦ નાથાભાઇ દેવાભાઇ ,,
૨—૦—૦ બાઇ વ્હાલી.
૧—૦—૦ પરભુભાઇ કલ્યાણજી ,,
૩—૦—૦ કાળાભાઇ રણછોડજી ,,
૫—૦—૦ દયાળભાઇ કેશવજી ,,
૧—૦—૦ બેચરભાઇ દેવાભાઇ ,,
૩—૦—૦ રામભાઇ મહાવજી ,,
૧—૦—૦ જીવણભાઇ ,,
૨—૦—૦ મુળચંદ ડાહ્યાભાઇ ,,
૩—૦—૦ મગનલાલ ગોવિંદજી ,,
૧૩—૦—૦ અભુભાઈ ભગાભાઇ ,,
૧—૦—૦ નારણભાઇ માધવભાઇ ,,
૧—૦—૦ ભીખાભાઇ મોતીરામ ,,
૧—૦—૦ રણછોડભાઇ ત્રીકમજી ,,
૧—૦—૦ કેશવભાઇ લખાભાઇ ,,
૨—૦—૦ ફકીરભાઇ ગોપાળજી ,,
૩—૦—૦ ગોપાળજી નારણજી ,,
૧—૦—૦ પરભુભાઇ કુવરજી ,,
૨—૦—૦ જેઠાભાઇ રણછોડજી ,,
૨—૦—૦ મગનભાઇ કુવરજી ,,
૨—૦—૦ દુર્લભભાઇ દયાળજી ,,
૨—૦—૦ ગુલાબભાઈ નારણજી ,,
૧—૦—૦ બેચરભાઇ મોનજી ,,
૧—૦—૦ રણછોડ ગોવિંદજી મોદી ,,
૩—૦—૦ મકનજી જેઠાભાઇ ,,
૧—૦—૦ હાજીભાઈ વસનજી ,,
૨—૦—૦ નારણજી હાંસજી ,,
૨ ૦—૦ દુલભભાઈ પેમાભાઇ ,,
૧—૦—૦ ઇચ્છારામ મકનજી ,,
૫—૦—૦ નાથાભાઇ ભગાભાઇ ,,
૨—૦—૦ નાથાભાઈ કુવરજી ,,
૧—૦—૦ ખુશાલભાઈ રણછોડભાઇ ,,
૫૦—૦—૦ મોરથાણા ગામ સમસ્ત તરફથી
૩—૦—૦ ભીખાભાઇ પરભુભાઇ ગામ વાવ
૨—૦—૦ ભક્તિભાઇ નારણ ,,
૨—૦—૦ જીવાભાઇ સામજી ,,

રકમ	નામ	ગામ
૨—૦—૦	હરિભાઇ જીવાભાઈ	વાવ
૩—૦—૦	ખુશાલભાઇ હરિભાઇ	,,
૨—૦—૦	દયારામ ભક્તિભાઇ	,,
૨—૦—૦	ગોપાળભાઇ ગોવિંદભાઈ	,,
૧ ૦—૦	દુલ્લભભાઇ ગોપાળભાઇ	,,
૧—૦—૦	ધનીબ્હેન	,,
૧—૦—૦	ગલાલભાઇ લક્ષ્મીદાસ	,,
૧—૦—૦	કાળાભાઇ દુલ્લભભાઇ	,,
૧—૦—૦	વિઠ્ઠલભાઇ નરસઇ ગામ	કોસાડી
૧—૦—૦	કાળીદાસ કસનજી	,,
૧—૦—૦	જીવાભાઇ મહારાજી	,,
૧—૦—૦	જેલાભાઇ મહારાજી	,,
૧—૦—૦	નારણજી કુબેરભાઇ	,,
૦—૪—૦	નાથુભાઇ ગોવિંદભાઇ	,,
૩—૦—૦	કાળીદાસ જેસીંગભાઇ ગામ	સીમાડી
૧—૦—૦	લલ્લુભાઇ કેશવજી	ખોલેશ્વર
૧—૦—૦	હરિભાઇ હીરાભાઇ	,,
૧—૦—૦	જેરામભાઇ લલ્લુભાઇ	,,
૧—૦—૦	ડાહ્યાભાઇ મહાવજી	,,
૧—૦—૦	વનમાળી મહારાજી	,,
૧—૦—૦	નાથાભાઇ કુંવરજી	,,
૧—૦—૦	દુર્લભભાઇ નાથાભાઇ	,,
૫—૦—૦	નરોતમ રણછોડ સાંગીઆ	કરંજખુ
૩—૦—૦	ખુશાલભાઈ ડાહ્યાભાઇ	,,
૨—૦—૦	મગનભાઇ દુર્લભભાઇ	,,
૧—૦—૦	ડાહ્યાભાઇ ગણેશજી	,,
૧—૦—૦	લલ્લુભાઇ રણછોડજી	,,
૨—૦—૦	નરોતમભાઇ રણછોડ લાકોડ	,,
૧—૦—૦	નારણજી કાળાભાઈ	,,
૫—૦—૦	હીરાભાઇ અમાઇદાસ	,,
૨—૦—૦	રણછોડજી ડાહ્યાભાઇ	,,
૧—૦—૦	ગોવિંદ પરશુભાઇ	,,
૧—૦—૦	ઇચ્છાભાઇ પરશુભાઇ	,,
૩—૦—૦	ભીખાભાઇ ગોપાળજી	,,
૨—૦—૦	ગણપતરામ માધવરામ વ્યાસ	,,
૧—૦—૦	નાનજી ખુશાલભાઇ	,,
૧—૦—૦	દયાળભાઇ વલભભાઇ	,,

રકમ	નામ	ગામ
૧—૦—૦	ભાઇ જીવી	કરંજખુ
૨—૦—૦	નારણજી ભીખાભાઇ	,,
૩—૦—૦	નરોતમ પરસોતમ	,,
૨—૦—૦	નરોતમ ગોવિંદભાઇ	,,
૧—૦—૦	જેલાભાઇ નરોતમ	,,
૫—૦—૦	વનમાળી રણછોડભાઇ	,,
૫—૦—૦	મગનલાલ પ્રિતમરામ	,,
૫—૦—૦	રૂપનરામ દુલભરામ	,,
૨—૦—૦	હીરાજી મોતીજી	,,
૨—૦—૦	પરશુભાઇ ર...જી	,,
૨—૦—૦	નરોતમભાઇ વનમાળી	,,
૧—૦—૦	પરાગભાઇ મોરારજી	,,
૧—૦—૦	ગોવિંદભાઇ નાથાભાઇ	,,
૨—૦—૦	છોટાલાલ ગૌરીશંકર પાઠક	,,
૧—૦—૦	નગીનલાલ વ્રિજલાલ	,,
૧—૦—૦	દુલભભાઇ વનમાળી	,,
૫—૦—૦	નરોતમભાઇ રણછોડ ધાંચી	,,
૧—૦—૦	પરશુભાઇ રણછોડ	,,
૧—૦—૦	પરશુભાઇ કાળીદાસ	,,
૩—૦—૦	રણછોડજી ગોપાળ	,,
૮—૦—૦	કુબેરભાઇ વલ્લભભાઈ	,,
૧—૦—૦	ડાહ્યાભાઇ લલ્લુભાઇ	,,
૧—૦—૦	વલભભાઇ રણછોડજી	,,
૧—૦—૦	નાથાભાઇ મોરારજી	,,
૨—૦—૦	લલ્લુભાઇ રામભાઇ	,,
૨—૦—૦	દુલભભાઇ હીરાભાઇ	,,
૨—૦—૦	લાલભાઈ કલ્યાણજી	કુમરાખ
૩—૦—૦	મહેશ્વરભાઇ ગોવિંદજી	,,
૩—૦—૦	લાલભાઈ ભીખાભાઇ	,,
૫—૦—૦	રતનજી જેરામભાઇ	,,
૩—૦—૦	કેશવભાઇ દુલભભાઇ	,,
૨—૦—૦	વલ્લભભાઇ ઉકાભાઇ	,,
૨—૦—૦	છીતાભાઈ કસનજી	,,
૨—૦—૦	છીતાભાઇ અમઇદાસ	,,
૨—૦—૦	મહારાજી કહાનજી	,,
૨—૦—૦	નારણજી ખુશાલભાઇ	,,
૨—૦—૦	કેસનભાઇ પરશુભાઇ	,,

૧—૦—૦	રતનજી કહાનજી	ઉમરાળા
૨—૦—૦	ભગાભાઇ ધનાભાઇ	,,
૧—૦—૦	વિઠ્ઠલભાઇ હીરાભાઇ	,,
૫—૦—૦	નારણજી માધવભાઈ	મલેકપોર
૧૦—૦—૦	કુંવરજી લાલભાઇ	વાકાનેર
૧૦—૦—૦	નારણજી દુલભભાઇ	,,
૧૦—૦—૦	કાળાભાઇ પરાગજી	,,
૧૦—૦—૦	કહાનાભાઈ પરભુભાઇ	,,
૫—૦—૦	દુલભભાઇ મહાવજી	,,
૫—૦—૦	હરિભાઇ મોરારભાઇ	,,
૩—૦—૦	પરભુભાઇ કહાનજી	,,
૫—૦—૦	હરિભાઇ ખુશાલભાઇ	,,
૫—૦—૦	રામાભાઇ મહાવજીભાઇ	,,
૫—૦—૦	દુલભભાઇ ખુશાલભાઇ	,,
૨—૦—૦	ભવાનભાઇ નારણજી	,,
૫—૦—૦	લક્ષ્મીચંદ રાયચંદ	,,
૫—૦—૦	ફકીરભાઇ નથુભાઇ	,,
૨—૦—૦	પરભુભાઇ મોરારજી	,,
૭—૦—૦	અમરભાઇ ગોવિંદજી	,,
૫—૦—૦	ગોરધનભાઇ ગોવિંદજી	,,
૩—૦—૦	હીરાભાઇ મહાવજી	,,
૨—૮—૦	કુંવરબ્હેન દયાળજી	,,
૫—૦—૦	ફકીરભાઇ પેમાભાઇ	,,
૧—૦—૦	ગલાલભાઇ રામજી	,,
૩—૦—૦	દલાભાઇ ગોકળજી	,,
૦—૮—૦	દરજી ભગવાન ભીખાજી	,,
૫—૦—૦	શા દલીચંદ રતનજી	,,
૫—૦—૦	મહાવજી ઉકાભાઇ	,,
૫—૦—૦	ગોવિંદભાઇ કલ્યાણજી	,,
૩—૦—૦	મોરારજી કલ્યાણજી	,,
૫—૦—૦	ભાણાભાઇ રામભાઇ	,,
૧—૦—૦	નાનાભાઇ હરિભાઇ	,,
૩—૦—૦	છીતભાઇ પેમાભાઈ	,,
૨—૦—૦	મોરારભાઇ રામભાઇ	,,
૧—૦—૦	પરભુભાઇ નાગરભાઇ	,,
૧—૦—૦	નાથુભાઇ પેમાભાઇ	,,
૧—૦—૦	શેઠ રામાભાઇ પનાજી	,,
૧—૦—૦	પુનમચંદ ગુલાબચંદ	,,
૩—૦—૦	રામભાઈ ગોવિંદજી	વાંકાનેર
૨—૦—૦	રામભાઇ નારણજી	,,
૨—૮—૦	ગુલાબભાઈ મોરારજી	,,
૨—૮—૦	જીવણજી કેશવભાઇ	,,
૧—૦—૦	હીરાભાઇ પરભુભાઇ	,,
૦—૮—૦	સુરજરામ મન્છારામ	,,
૧—૦—૦	દરજી રણછોડ પરભુ	,,
૧—૦—૦	મકનભાઇ ભાણાભાઇ	,,
૨—૮—૦	ઉકાભાઈ રામજી	,,
૧—૦—૦	જગજીવન ફકીરભાઇ	,,
૨—૦—૦	હરિભાઇ ગોવિંદજી	,,
૫—૦—૦	નારણભાઇ પરભુભાઇ	,,
૫—૦—૦	શેઠ નસરવાનજી જમશેદજી	,,
૨—૦—૦	કહાનજી લાલભાઇ	,,
૧—૦—૦	નાગજી ઉમાજી	,,
૫—૦—૦	મહાવજી પેમાજી	,,
૨—૦—૦	ગલાલભાઇ પેમાભાઇ	,,
૨—૦—૦	જીવણજી પેમજી	,,
૧—૦—૦	દુલભભાઇ મહાવજી	,,
૧—૦—૦	લાલભાઈ નારણજી	,,
૧—૦—૦	ગોપાળજી પેમજી	,,
૨—૦—૦	કાળાભાઈ નારણજી	,,
૧૦—૦—૦	પરભુભાઇ લાલભાઇ	,,
૫—૦—૦	ખુશાલભાઇ ઉકાભાઇ	,,
૫—૦—૦	હીરાલાલ કલ્યાણજી	,,
૩—૦—૦	હીરાલાલ છીતારામ	,,
૧—૦—૦	છીતારામ ગોવિંદજી	,,
૬—૦—૦	કહાનજી મોરારજી	,,
૨—૦—૦	હરિભાઇ દુલભભાઇ	,,
૨—૦—૦	ભાણાભાઇ દુલભભાઇ	,,
૧—૦—૦	નગીનદાસ મોરારજી	,,
૫—૦—૦	ગુલાબભાઈ ખુશાલભાઈ	,,
૧—૦—૦	ઇશ્વરલાલ મોતીરામ	,,
૫—૦—૦	પરાગભાઈ પ્રેમજી	,,
૨—૦—૦	વનમાળી ઉકાભાઇ	,,
૧—૦—૦	માધવભાઇ લાલભાઇ	,,
૧૦—૦—૦	ગોવિંદભાઇ કહાનજી	,,

રકમ	નામ	ગામ
૧૦-૦-૦	રામભાઈ મોરારજી	વાંકાનેર
૧૦-૦-૦	પરાગભાઈ હરિભાઈ	,,
૧૦-૦-૦	ભીકાભાઈ દયાળભાઈ	,,
૧૦-૦-૦	મલાલભાઈ નારણજી	,,
૫૦-૦-૦	મ. સ્વ. જસોદા બ્હેન	,,
૫-૦	પરશુભાઈ મલાલભાઈ	,,
૧૦-૮-૦	લલ્લુભાઈ નારણજી	ખુંટવાડા
૧૦-૦-૦	ભીકાભાઈ પ્રેમાભાઈ	,,
૧૦-૦-૦	કલ્યાણભાઈ પ્રેમજી	,,
૫-૦-૦	રામભાઈ પ શુભાઈ	,,
૫-૦-૦	પરશુભાઈ ગોવિદજી	,,
૧૦-૮-૦	રઘાભાઈ લાલભાઈ	,,
૧૦-૦-૦	મ સ્વ. દુધી બ્હેન	,,
૫-૦-૦	ડાહ્યાભાઈ ખુશાલભાઈ	,,
૫-૦-૦	જીવણભાઈ પરશુભાઈ	,,
૫-૦-૦	છોટુભાઈ જીવણજી	,,
૫-૦-૦	લાલભાઈ ભાણાભાઈ	,,
૩-૦-૦	દુલભભાઈ મલાલભાઈ	,,
૧-૦-૦	જુવાભાઈ દુલભભાઈ	,,
૧૧-૦-૦	મલાલભાઈ દયાળજી	,,
૫-૦-૦	ડાહ્યાભાઈ દુલભભાઈ	,,
૫-૦-૦	ધનાભાઈ પરશુભાઈ	,,
૨-૦-૦	પરશુભાઈ મોરારજી	,,
૫-૦-૦	ભાણાભાઈ ગણેશજી	,,
૫-૦-૦	જુધાભાઈ ઠાકરભાઈ	,,
૫-૦-૦	મોરારભાઈ પેમાભાઈ	,,
૫-૦-૦	મોરારભાઈ થીણાભાઈ	,,
૫-૦-૦	ખુશાલભાઈ પેમાભાઈ	,,
૬-૪-૦	રણછોડભાઈ દયાળજી	,,
૧૭-૧૪-૦	ગામ ખુંટવાડા સમસ્તમાંથી જયંતિને દિવસે ગામ લોકોએ ઉઘરાણું કરેલું તેના	
૧૦-૦-૦	રતનજી ભગાભાઈ	આહવા
૧૦-૦-૦	કિસનજી ભગાભાઈ	,,
૧૦-૦-૦	રામભાઈ ભગાભાઈ	,,
૨-૦-૦	જેરામ ભગારામ	,,
૨-૦-૦	ગોવિંદભાઈ ઉકાભાઈ	,,

રકમ	નામ	ગામ
૧-૦-૦	નાગરભાઈ ખુશાલભાઈ	આહવા
૩-૦-૦	ગુલાબભાઈ રઘભાઈ	,,
૨-૦-૦	ભીખાભાઈ હીરાભાઈ	,,
૧-૦-૦	જીવણભાઈ ગોપાળભાઈ	,,
૧-૦-૦	ગોવિંદભાઈ નાગરભાઈ	,,
૧-૦-૦	મોરારભાઈ પરસોતમ	,,
૧-૦-૦	ડાહ્યાભાઈ મોરારભાઈ	,,
૨-૦-૦	કાળાભાઈ જેરામભાઈ	,,
૧-૦-૦	કિસન દયાળ વાળંદ	,,
૫-૦-૦	ભવાનભાઈ નાથુભાઈ	,,
૩-૦-૦	ગોવિંદભાઈ વિઠલભાઈ	,,
૧-૦-૦	લલ્લુભાઈ દયારામ	,,
૨-૦-૦	ભીખાભાઈ વનમાળી	,,
૫-૦-૦	રઘાભાઈ ગોપાળજી	,,
૫-૦-૦	વલભભાઈ રણછોડભાઈ	,,
૨-૦-૦	વિઠલભાઈ શામજી	,,
૧-૦-૦	કાળાભાઈ વિઠલભાઈ	,,
૨-૦-૦	કલ્યાણભાઈ નારણભાઈ	,,
૧-૦-૦	પરસોતમ શામજી	,,
૩-૦-૦	ભીખાભાઈ ભગાભાઈ	,,
૪-૦-૦	જીવણભાઈ નાગરજી	,,
૩-૦-૦	ડાહ્યાભાઈ નરસઈ	,,
૨-૦-૦	હીરાભાઈ માધવભાઈ	,,
૧-૦-૦	કુંવરજી માધવભાઈ	,,
૫-૦-૦	છીતાભાઈ દેવાભાઈ	,,
૩-૦-૦	નાથાભાઈ રણછોડજી	,,
૧-૦-૦	નાથુભાઈ નરસઈ પારેખ	,,
૩-૦-૦	ભવાનભાઈ કલ્યાણભાઈ	,,
૧-૦-૦	કલ્યાણભાઈ ભાણાભાઈ	,,
૧-૦-૦	માધવભાઈ કલ્યાણભાઈ	,,
૧-૦-૦	પરસોતમ ગોવિંદજી	,,
૧-૦-૦	દયાળભાઈ લાલભાઈ	,,
૧-૦-૦	છીતાભાઈ લાલભાઈ	,,
૧-૦-૦	પરશુભાઈ મોરારભાઈ	,,
૦-૮-૦	નારણભાઈ નાગરજી	,,
૧-૦-૦	પરશુભાઈ ભગાભાઈ	,,
૩૫-૦-૦	ઘસરોલી ગામ સમસ્ત તરફથી	

૧—૦—૦ વનમાળી હરખા રાજપરા (નસુરા)
૧—૦—૦ ડાહ્યાભાઇ પરભુભાઇ ,,
૧—૦—૦ પેમાભાઇ છીનાભાઇ ,,
૧—૦—૦ હીરાભાઇ પરભુભાઇ ,,
૫—૦—૦ નસુરા ગામ સમસ્ત હા પેમાભાઇ વલ્લભજી
૧૦—૦—૦ કસનજી પરભુભાઇ ભકત સીસોદરા
૭—૦—૦ ભીખાભાઇ કાળીદાસ ,,
૩—૦—૦ ભીખાભાઇ કાળીદાસ ,,
૨—૦—૦ દયારામ મથુરાદાસ ,,
૨—૦૦૦ ભગાભાઇ વલવભાઇ ,,
૫—૦—૦ દુલભભાઇ હરિભાઇ ,,
૧—૦—૦ નાથુભાઈ વલ્લભભાઈ ,,
૩—૦—૦ દોલતરામ મકનજી ,,
૫—૦—૦ કહાનજી હરિભાઇ પારડી (પાતા)
૫—૦—૦ નરોતમ મહેશ્વરભાઇ ભેરતાન
૫—૦—૦ ભગાભાઇ રંધાભાઇ ભાભીન
૨—૦—૦ પરસોતમ રણછોડ ,,
૧—૦—૦ લાલભાઇ રણછોડભાઇ ,
૧—૦—૦ ગોવિંદભાઇ સુળજી ,,
૧—૦—૦ ડાહ્યાભાઇ રંધભાઇ ,,
૨૧—૦—૦ એક ગૃહસ્થ ગામ વાલોડ
૧—૦—૦ શા ગોપાળદાસ રામદાસ ,,
૨—૦—૦ મગ્છારામ નારણજી ,,
૨—૦—૦ શા બાપુલાલ જીવણલાલ ,,
૨—૦—૦ અમૃતલાલ મોતીશાહ ,,
૧—૦—૦ શા ઘેલાચંદ મોતીચંદ ,,
૧—૦—૦ શા નાથુભાઇ મોતીદાસ ,,
૨—૦—૦ શા ઘેલાભાઇ મનોરભાઇ ,,
૨—૦—૦ શા નંદલાલ ત્રીકમદાસ ,,
૧—૦—૦ શુકલ જયમણિશંકર ચંદ્રશંકર ,,
૧—૦—૦ જોશી હરગોવન અંબારામ ,,
૧—૦—૦ જોશી વજેરામ કેશવરામ ,,
૧—૦—૦ એક આર્ય ,,
૧—૦—૦ એક ગૃહસ્થ ,,
૧—૦—૦ નાયક મણિશંકર વજેરામ ,,
૩—૦—૦ દ્વારકાદાસ જેકનદાસ ,,

૨—૦—૦ ઝીણાભાઇ વિઠુલદાસ વાલોડ
૧—૦—૦ દયાળજી રામદાસ ,,
૧—૦—૦ છોટાલાલ ત્રિભોવનદાસ ,,
૧—૦—૦ પ્રાણજીવન ત્રિભોવનદાસ ,,
૨—૦—૦ શા અમીચંદ ભગાજી ,,
૧—૦—૦ શા મોતીચંદ રાજાજી ,,
૩—૦—૦ શા લખમીચંદ ભગાજી ,,
૫—૦—૦ શા ઘેલાભાઇ માણેકચંદ ,
૫—૦—૦ કેશવલાલ મોતીશાહ ,,
૭—૦—૦ ડાહ્યાભાઇ ભાઇદાસ ,
૨—૦—૦ નાથુભાઇ કલ્યાણદાસ ,,
૫—૦—૦ ગુલાબભાઇ ભાઇદાસ ,
૩—૦—૦ ગિરધરલાલ કલ્યાણદાસ ,,
૫—૦—૦ લલ્લુભાઇ ભાઇદાસ ,,
૬—૦—૦ શા રણછોડદાસ કેવળદાસ ,,
૫—૦—૦ ત્રિભોવનદાસ ભગવાનજી ,,
૨—૦—૦ દામોદરદાસ હરિભાઇ ,,
૧—૦—૦ મગનલાલ કાળીદાસ ,,
૧—૦—૦ શા જમનાદાસ હરિભાઈ ,,
૧—૦—૦ ડાહ્યાભાઇ લલ્લુભાઇ ,,
૨—૦—૦ નાથુભાઇ હરિભાઇ ,,
૩—૦—૦ માણેકલાલ લક્ષ્મીદાસ ,,
૨—૦—૦ શા ભાઇદાસ ઝવેરદાસ ,
૧—૦—૦ અંબાલાલ દુર્લભદાસ ,,
૧—૦—૦ શા. ડાહ્યાભાઇ મોતીદાસ ,,
૪—૦—૦ શા જમનાદાસ ભીખારીદાસ ,,
૨—૦—૦ શા મોતીલાલ નરોતમદાસ ,,
૧૦—૦—૦ એક ગૃહસ્થ ,,
૧૦—૦—૦ એક ગૃહસ્થ ,,
૧૦—૦—૦ એક ગૃહસ્થ ,,
૨—૦—૦ ડાહ્યાભાઇ રામદાસ ,,
૨૫—૦—૦ રામભાઇ દુર્લભભાઇ હા કેશુભાઇ પીપોદરા
૧૦—૦—૦ હરિભાઇ નારણજી ગામ પુણી
૧૦—૦—૦ ડાહ્યાભાઇ દાજીભાઇ ,,
૧૦—૦—૦ રામભાઇ સુખાભાઇ ,,
૧૦—૦—૦ છગનલાલ વલ્લભભાઇ ,,

૧૦-૦-૦	ગોપાળજી મોરારજી	પુણી
૧૦-૦-૦	ગુલાબભાઇ ખંડુભાઈ	,,
૧૦-૦-૦	દુલભભાઈ રૂઘનાથજી	,,
૧૦-૦-૦	ગુલાબભાઇ ભગવાનજી	પુણી
૧૦-૦-૦	મણિભાઇ ગુલાબભાઇ	,,
૧૦-૦-૦	મગનલાલ રતનજી	,,
૨૦-૦-૦	મોરારજી નથુભાઇ	તરભણ
૫-૦-૦	બાઇ લખી ડોશી	,,
૨-૦-૦	ઘાંચી નાથુ કીકાભાઈ	,,
૨-૦-૦	ઘાંચી ડાહ્યા મોતીરામ	,,
૫-૦-૦	કાળાભાઇ બહેચરભાઇ	,,
૭-૦-૦	ઉકાભાઇ પરસોતમ	,,
૨-૦-૦	લાલભાઈ ગોવિંદભાઇ	,,
૧-૦-૦	પરશુભાઇ માધવજી	,,
૧-૦-૦	ભગાભાઇ મોરારભાઇ	,,
૫-૦-૦	પરાગજી ભાણાભાઈ	,,
૫-૦-૦	રામભાઈ ગોકળભાઇ	,,
૫-૦-૦	પરાગજી ગોસાંઇભાઇ	,,
૨-૦-૦	મકનજી દુલભભાઇ	,,
૧-૦-૦	દુલભભાઇ વસનજી	,,
૧-૦-૦	ઘાંચી દુલભ ગોપાળજી	,,
૦-૪-૦	હરજી મીઠલ ભગવાન	,,
૧-૦-૦	માધવભાઇ જેરામ	,,
૧૦-૦-૦	નરસઇ જુલાભાઇ	,,
૧૦-૦-૦	જગાભાઇ જીતાભાઇ	,,
૧૦-૦-૦	વનમાળી ગોવિંદભાઈ	,,
૧૦-૦-૦	કહાનભાઈ વલ્લભભાઇ	,,
૧૦-૦-૦	નાગરભાઇ હરિભાઇ	,,
૧૦-૦-૦	કાળાભાઇ નારણભાઇ	,,
૧૦-૦-૦	મુળજીભાઇ નાથુભાઇ	,,
૧૦-૦-૦	મણિભાઇ ભગવાનજી	,,
૧૦-૦-૦	ડાહ્યાભાઇ ઇશ્વરભાઈ	(ખડસુપા)
૫-૦-૦	પેમાભાઈ નારણજી	,,
૫-૦-૦	વિઠ્ઠલભાઇ ઉકાભાઇ	,,
૧-૦-૦	ગુલાબભાઇ ભીમભાઇ	સુપા
૨-૦-૦	રતનજી ખુશાલભાઇ	,,
૧-૦-૦	રણછોડજી કલ્યાણજી	સુપા.

૫-૦-૦	વલ્લભભાઇ મકનજી	સુપા
૨-૦-૦	ડાહ્યાભાઇ નાથુભાઇ	,,
૧૦-૦-૦	ગોપાળજી કાળાભાઇ	,,
૧૦-૦-૦	રણછોડજી ગોપાળજી	,,
૧૦-૦-૦	નરોતમ લાલભાઇ	વાંસિયા
૧-૦-૦	ભાણાભાઇ આતાભાઈ	,,
૨-૦-૦	ભીખાભાઇ છીતાભાઇ	,,
૨૦-૦-૦	માધવભાઇ રણછોડજી	,,
૫-૦-૦	જુલાભાઈ વલ્લભભાઇ	,,
૧-૦-૦	ભીખાભાઇ નારણજી	,,
૨-૦-૦	પરશુભાઇ ધનાભાઇ	,,
૨-૦-૦	દેવાભાઇ રણછોડભાઈ	,,
૫-૦-૦	દુલભભાઇ મહાવજી	,,
૧-૦-૦	રઘાભાઇ મીઠાભાઇ	,,
૨-૦-૦	ઝીણાભાઇ મીઠલ	,,
૨-૦-૦	ભાણાભાઇ પરશુભાઇ	,,
૩-૦-૦	છીતારામ રતનજી	,,
૫-૦-૦	બાવાજી ભગવાનદાસ ગુરૂ લખમણદાસ	
૫-૦-૦	માધવભાઈ રઘાભાઇ	,,
૧-૦-૦	નાનાભાઈ લલ્લુભાઇ	,,
૧-૦-૦	કાળાભાઇ પરસોતમ	,,
૧-૦-૦	પેમાભાઇ રામાભાઇ	,,
૨-૦-૦	રણછોડજી મહાવજી	,,
૧૫-૦-૦	ભીમભાઇ અભેલાલ	સરભાણ
૩-૦-૦	ગોકળદાસ લખાભાઇ	(હરી) ધામણ
૨૫-૦-૦	અમૃતલાલ રણછોડજી	પુણી
૧૫-૦-૦	મગનલાલ મુળચંદ	,,
૧૧-૦-૦	કલ્યાણજી મોરારજી	,,
૫-૦-૦	મણિભાઇ કાળાભાઇ	,,
૫-૦-૦	ભીખાભાઈ ખંડુભાઇ	,,
૫-૦-૦	ગોપાળભાઇ સુરભાઇ	,,
૫-૦-૦	ભીમભાઇ વશનજી	,,
૫-૦-૦	વશનજી કાળાભાઇ	,,
૫-૦-૦	નાથુભાઇ કુંવરજી	,,
૫-૦-૦	દુલભભાઇ ભગવાનદાસ	,,
૫-૦-૦	દુલભભાઇ પરાગજી	,,
૫-૦-૦	પરાગજી લાલભાઈ	,,

૭—૦—૦	ગોપાળજી લલ્લુભાઇ	મુંબઈ
૫—૦—૦	છોટુભાઇ રણછોડજી	,,
૬—૦—૦	માણેકચંદ દેવચંદ	,,
૫—૦—૦	રણછોડજી દયાળજી	,,
૫—૦—૦	ભીમભાઈ દાજીભાઇ	,,
૫—૦—૦	મગનલાલ દયાળજી	,,
૫—૦—૦	મોરારજી ભુલાભાઈ	,,
૫—૦—૦	ઉત્તમરામ ગોવીંદરામ	,,
૫—૦—૦	ભગવાનદાસ ગોવિંદજી	,,
૫—૦—૦	વલ્લભજી મોરારજી	,,
૧—૦—૦	રતનજી મોરારજી	,,
૧—૦—૦	મણિશંકર શાસ્ત્રી	,,
૧—૦—૦	અંબેલાલ દયળજી	,,
૧—૦—૦	પ્રેમચંદ રામાજી	,,
૨—૦—૦	બાઇ રૂક્મણી	,,
૨—૦—૦	સુથાર ભગાભાઇ જોગી	,,
૧—૦ -૦	વલ્લભભાઇ દયાળજી	,,
૫—૦—૦	ભીખાભાઇ વલ્લભભાઇ	,,
૪—૦—૦	પ્રેમચંદ નાનાજી	,,
૩—૦—૦	ભાવસાર વનમાળીદાસ	,,
૩—૦—૦	જયસીંહજી બાપુજી	,,
૫—૦-૦	સોરાબજી કાવસજી	,,
૧—૦—૦	રામશંકર દેવશંકર	,,
૧—૦—૦	મોતીરામ મન્છારામ	,,
૨—૦—૦	હરિકૃષ્ણ ભાનુશંકર	,,
૨—૦—૦	દુર્લભભાઇ દાજીભાઈ	,,
૩—૦—૦	રામભાઇ લલ્લુભાઇ	,,

૩—૦—૦	નાથુભાઇ ગોવિંદજી	મુંબઈ
૩—૦—૦	પરાગજી મોરારજી	,,
૩—૦—૦	બાપુભાઈ લાલભાઇ	,,
૩—૦—૦	ભીમભાઇ કસનજી	,,
૧—૦—૦	નાથુભાઇ રણછોડજી	,,
૨—૦—૦	ચુનીલલ ડાહ્યાલાલ	,,
૧૦—૦—૦	ભીમભાઇ ખંડુભાઇ	,,
૨—૦—૦	ગોપાળજી ભુલાભાઈ	,,
૦—૪—૦	શેઠ કંસારાભાઇ	,,
૦—૪—૦	રણછોડજી વાઘાભાઇ	,,
૭—૦—૦	ઇશ્વરભાઈ વહાલાભાઇ	તરભાણ
૫—૦—૦	શેઠ ગૃહસ્થ	,,
૫—૦—૦	શેઠ ગૃહસ્થ	,,
૫—૦—૦	વિઠ્ઠલભાઇ નરસિંહભાઇ	વજરવાડ
૧૦—૦—૦	ઝવેરપ્રસાદ સુરજપ્રસાદ (બારા)	શુટવાડા
૧૦—૦—૦	માધવપ્રસાદ મગળપ્રસાદ	,,
૫—૦—૦	મોરારભાઇ રતનજી	ભગવાડીઆ
૫—૦—૦	રણછોડભાઇ કુબેરભાઇ	,,
૫—૦—૦	હીરાભાઇ નથ્થુભાઇ	,,
૫—૦—૦	નાથુભાઇ ભગાભાઇ	,,
૨—૦—૦	રામભાઇ ઉકાભાઇ	,,
૧—૦—૦	મુળચંદ મોતીભાઈ	નવાપુર
૧—૦—૦	કુબેરદાસ ત્રિકમદાસ	સીંદ ખેડા
૦—૪—૦	દેવશંકર લલ્લુભાઇ	સુરત
૦—૪—૦	માનસીંગ રામસીંગ.	,,

૫૨૭૬—૮—૬

સ્વરાજ આશ્રમ (કોઠાર) બારડોલીનું સરવાયું
(સંવત ૧૯૮૦ ના માગસર સુદી ૧ થી આષાડ વદી ०)) સુધીનું)

જ

૧૦૬૩–૯–૦ ખાદીકાર્યાલય ખાતે જમા

૧૩-૧૩-૩ બાબેનના ભગાભાઇ રઘાભાઇ ખાતે

૨૨૧૪-૧૧-૩ રસોડામાં જમા તેના તથા અનાજના જમા બીલો

- ૪૪૩–૯–૩ વણકરો વિગેરેને સીધું આપ્યું તે જમા બીલો
- ૧૨૦૦–૩–૬ ખાદીકાર્યાલયના વ્યવસ્થાપકો અને વિદ્યાર્થીઓના ભોજન ખરચના જમા બીલ
- ૧૫૮-૧–૯ ખાદી વિભાગના મહેમાનોનું જમા બીલ
- ૮૫-૧૪-૦ તાલુકા સમિતિના મહેમાનોનું જમા બીલ
- ૪૮–૯–૩ શિક્ષણ સમિતિના મહેમાનોનું જમા બીલ
- ૮૯-૧૦ ૦ તાલુકા સમિતિના વ્યવસ્થાપકોના જમા બીલો
  - ૭૩-૧૨-૬ ચંપકલાલ
  - ૧-૨ ૦ કુંવરજીભાઇ
  - ૩–૨–૦ પાર્વતિબ્હેન
  - ૧–૫–૦ પ્રાગજીભાઇ
  - ૧૦-૪-૬ વાડીભાઇ
  - ――――
  - ૮૯ ૧૦-૦
- ૬૧-૩–૩ ખુશાલભાઇ મોરારજી
- ૪૪-૧૪ ૩ સૌ૦ રાધાબ્હેન ખુશાલભાઈ
- ૨૨-૧૦ ૦ મહીપતરામ મણિશંકર
- ૧૬–૨–૬ ગોવિંદલાલ મહીપતલાલ
- ૪૩-૧૨-૬ આશ્રમખાતે જમા બીલ
- ――――
- ૨૨૧૪ ૧૧-૩

――――

૩૨૯૨–૧–૬

ઉ

૨૨૧૪-૧૧-૩ શ્રી ખરચ ખાતે ઉધાર

- ૨૧૧૬-૧૧-૩ અનાજ, શાક, દુધ લાકડાં વિગેરેના
- ૯૮–૦–૦ નોકર પગાર ખરચ

૨૭-૦–૦ સામાન અસબાબ ખાતે

૪૪–૮–૬ આશ્રમ પ્રચાર ખાતે ઉધાર

૧–૦–૦ નવનીતરામને ખાતે ઉધાર

૭૫–૧–૬ તાલુકાસમિતિ ખાતે ઉધાર

૯૨૧–૩–૦ કોઠારમાં રહેલા માલની બાકી

- ૧-૧૦-૩ ઘઉંનો લોટ શે. ૧૫
- ૪-૧૪-૦ જુવારનો લોટ મણ ૧–૨૦
- ૯-૦–૦ તુવેરદાળ મણ ૨–૧૦
- ૧-૧૫-૬ મગ શે. ૨૫
- ૩-૩–૦ મગનીદાળ શે ૨૬
- ૦-૧૪-૦ વાલનીદાળ શે. ૧૩
- ૨–૮–૦ વાલ મણ ૧–૧૦
- ૮–૦- ૦ ઘી શે ૭
- ૩૦–૨-૦ ગોળ મણ ૪–૧૦
- ૧૦–૦ ૦ તેલ શે. ૨૫
- ૮–૦–૦ ઘઉં મણ ૨
- ૪૫-૦–૦ સાબુ મણ ૧૮
- ૧૪૭–૮–૦ જુવાર ગાડી ૧–૨૫–૨૦
- ૨૬૨-૮–૦ ભાત હારા ૨૧
- ૧૦-૦ ૦ કળશી મણ ૫
- ૩૭૬–૦-૩ બાવળનાં લાકડાં
- ――――
- ૯૨૧–૩–૦

――――

૩૨૮૩–૮–૩

૮–૯–૩ શ્રી પુરાંત બાકી

――――

૩૨૯૨–૧–૬

ઉપર મુજબનો હિસાબ આશ્રમના ચોપડા અને વાઉચર સાથે મેળવતાં બરાબર છે.

ભાઇલાલભાઇ હરિભાઇ પટેલ
હિસાબ તપાસનીશ

ચંપકલાલ જમનાદાસ શાહ
મંત્રી, સ્વરાજ્ય આશ્રમ

બારડોલી તાલુકા સમિતિ–ખાદી વિભાગનું સરવાયું

સંવત ૧૯૭૭ ના ફાગણ વદ ૧૪ શ્રી

જ

૧૭૨૩–૦–૦ ગુજરાત પ્રાંતિક સમિતિ ખાદી વિભાગ ખાતે જમા.

૨૮૪૦–૧–૯ સુરત જીલ્લા સમિતિ ખાદી વિભાગ ખાતે જમા

૧૭–૭–૦ પુણી ખાતે જમા

જ	ઉ
૨૧૮-૧–૦ પુણી મણ ૧૦।–પાના છુટક વેચાણના	૧૧૮૮-૪ ૬ પુણી મણ ૬૩) ૨॥
૯૮૯-૧૦-૬ પુણી મણ ૫૨॥-૭ કતાવી તે સુતર ખાતે ઉધારીને	

૧૧૬-૧૩ ૯ સુતર ખાતે જમા.

જ	ઉ
૩૦૬ ૧૨ ૩ સુતર મણ ૧૦॥ ૦॥ વેચ્યુ	૧૫૬૭-૬ ૬ સુતર મણ ૫૨॥--૭ કતાવ્યુ તેના કતામણ તથા પુણીના
૫૦-૧૨ ૦ સુતર મણ ૨ ની ખાદી વણાવી	
૧૨૯૬ ૧૨-૦ સુતર મણ ૩૯। ૬ કેશવભાઇને હવાલો આપ્યો	

૮૦–૬–૦ રેંટીઆ ખાતે જમા

જ	ઉ
૧૩ ૨–૦-૬ રેંટીઆ ન ૨૧૦ ના વેચાણના	૧૪૯૭-૨–૬ રેંટીઆ ન. ૨૨૮ વેચાતા લીધા
૧૩૭૯–૮-૦ રેંટીઆ ન ૧૯૯ રાષ્ટ્રિયશાળાઓમાં લોન ઉપર આપ્યા તેનો હવાલો કેશવભાઇને સોપ્યો તેના	૨૮૭- -૮-૦ રેંટીઆ ન ૫૧૨ મીસ્ત્રી પાસે ઘડાવ્યા તેના
૧૭૫૭ ૮–૦ રેંટીઆ ન. ૩૦૬ કેશવભાઇને આપ્યા તેના	

૯-૨-૬ ત્રાક ખાતે જમા

જ	ઉ
૪૦-૯-૦ ત્રાક ન ૧૪૯ વેચી તેના	૮૧-૨-૬ ત્રાક ન ૩૨૮ વેચાતી લીધી તેના
૪૯-૧૨ ૦ ત્રાક ન ૧૭૯ લોનના રેંટીઆ સાથે આપી તેનો હવાલો કેશવભાઇને સોંપ્યો તે	

૪૭૮૬–૧૫–૦

ઉપર મુજબનો હિસાબ મેં તપાસ્યો છે.

શા. મંજુભાઇ ભીમાજી
હીસાબ તપાસનીશ.

ખુશાલભાઇ મોરારજી હસ્તકનું
સંવત ૧૯૮૮ના મહા સુદી ૫ સુધીનુ

ઉ

૦-૬ ૦ રૂ ખાતે ઉધાર

જ	ઉ
૫૬ ૧૩ ૦ રૂ મણ ૩ની પુણી કાંતી	૫૭-૩-૦ રૂ મણ ૩ના

૭૯-૩ ૩ શ્રી ખાદી ખાતે ઉધાર

જ	ઉ
૨૪૩-૧૦-૦ ખદી વાર ૪૩૦ વેચી તેના	૪૮-૫-૯ ખાદી વા ૪૦ ખરીદી તેના
૨૭૯-૭-૦ સાડી ન ૫૨ વેચી તેના	૨૧૮-૪-૦ ખાદી વા ૯૦ વણાવી તેના વણકરી તથા સુતરની કીમતના
	૩૩૫-૧૩ ૬ સાડી ન ૬૪ ના

૧૪૪-૪-૦ શ્રી ખર્ચ ખાતે ઉધાર

૧૨૧-૧-૦ ભોજન ખરચના
૧૭-૦-૦ મુસાફરી વિગેરે
૬-૩-૦ દોરી, તેલ વિગેરે સામાન

૧૪૪-૪-૦

૧૭૨૩-૦-૦ ગુજરાત પ્રાંતિક સમિતિ ખાદી વિભાગ ખાતે ઉધાર કેશવભાઇને હવાલો આપ્યો
૨૮૪૦-૧-૯ સુરતજીલ્લા ખાદી વિભાગ ખાતે ઉધાર કેશવભાઇને હવાલો સોંપ્યો

૪૭૮૬-૧૫ ૦

અને તે બરાબર છે.

ખુશાલભાઇ મોરારજી
મંત્રી તાલુકા સમિતિ.

ખાદી વિભાગ—મણિભાઇ
(સંવત ૧૯૭૮ના કારતક સુધી

જ

૧૭–૮–૦ રૂ ખાતે જમા

જ	ઉ
૩૩૭૩–૮–૦ રૂ મણ ૧૬૬ાા હવાલો કેશવભાઇને સોંપ્યો તેના	૩૩૫૬–૦–૦ રૂ ખરીદ ખાતે મણ ૧૬૬ા–૭ા

૨૩–૭–૦ ગ્રાક ખાતે

જ	ઉ
૧૯–૮–૦ ગ્રાક નં ૩૪ના વેચાણના ૧૭૧–૧૪–૬ ગ્રાક નં ૭૬૧નો કેશવ-ભાઇને હવાલો સોંપ્યો તેના	૧૬૭–૧૫–૬ ગ્રાક નં ૭૯૫ ખરીદ ખાતે

૧૨૯૪–૨–૯ શ્રી આટ ખાતે જમા. ખોટ માંડવાળાના ગુજરાત પ્રાંતિક ખાદી વિભાગ તરફથી કેશવભાઇ હસ્તક મળ્યા તે

૧૩૩૫–૧–૯

…હસ્તકનું સરવાયું
…થી મહા સુદી ૫ સુધીનું)

૩૨૬-૧૦-૯ શ્રી ખરચ ખાતે ઉધાર ભોજન ખરચના

૩૩૬-૬-૦ શ્રી વણાટ ખાતે ઉધાર

જ	ઉ
૧૮૨-૧૨-૦ વણકરીના ઉપજના ખાદી તાકા ૭૫ના વાર ૬૦૦	૫૨૯-૨-૦ વણકરોના તથા વણાટ શિક્ષકના પગારના

૫-૫-૦ રેટીઆ ખાતે ઉધાર રેટીઆ નં. ૪

જ	ઉ
૯૯-૮-૦ રેંટીઆ વેચાણ નં. ૧૫ના	૩૬૦૩-૫-૦ રેટીઆ ખરીદ કર્યાં નં. ૫૭૦ના
૩૪૫૮-૮-૦ કેશવભાઈને રેટીઆ નં. ૫૫૧ સોંપ્યા તેનો હવાલો કર્યો	

૨૫-૭-૦ શાળ ખાતે ઉધાર

જ	ઉ
૧૮-૮-૦ શાળ વેચાણના	૪૩-૧૫-૦ શાળ ખરીદના

૩૦૪-૨-૬ શ્રી પુણી ખાતે ખાતે ઉધાર મણ ૧૮॥, શેર ૩॥

જ	ઉ
૮૧-૧૨-૬ પુણી વેચાણ મણ ૧॥। શેર ૭॥	૩૪૭૧-૧૩-૬ પુણી ખરીદ મણ ૧૩૦।-૪
૩૦૮૫-૧૪-૬ પુણી મણ ૧૦૯॥-૩ કેશવભાઈને હવાલો સોંપ્યો	

૨૧૦-૭-૯ સુતર ખાતે ઉધાર

જ	ઉ
૧૫૯૫-૭-૦ કેશવભાઈને સોંપ્યું.	૧૮૦૫-૧૪-૯ પુણી અને કંતામણના ખરચ સાથે

૨૬-૧૦-૯ ખાદી ખાતે ઉધાર વા. ૨૩

જ	ઉ
૪-૪-૦ ખાદી વેચાણ વા. ૪ના	૧૭૨-૨-૩ ખાદી ખરીદ વાર ૧૪૨॥
૧૪૧-૩-૬ કેશવભાઈને હવાલો સોંપ્યો તેના વા. ૧૧૫॥	

૧૩૩૫-૧-૯

બારડોલી તાલુકા સમિતિ—ખાદી વિભાગનું
(સંવત ૧૯૭૮ના મહા સુદી ૫ સુધી

જ

૧૫૮૪-૧-૪ બારડોલી તાલુકા સમિતિ ખાતે જમા
૧૭૫૫૧-૯-૦ સુરત જીલ્લા સમિતિ-ખાદી વિભાગ ખાતે જમા
૨૬૦-૦-૦ સુષ્ટિ ફંડ ખાતે જમા
૫-૮ ૯ કપાસ ખાતે જમા

જ	ઉ
૧૫૯-૦-૯ કપાસ મણ ૧૮-૩	૧૫૩-૮-૦ કપાસ મણ ૧૮-૩

૨૯૩-૩-૦ પરચુરણ દેવા

૨૦૪૯૯-૬-૬

સરવાયું કેશવભાઇ ગણેશજી હસ્તકનું
આસો વદી ૦)) સુધીનુ)

ઉ

૧૫૮૪–૭–૯ શ્રી ખર્ચ ખાતે ઉધાર

૬૧૨-૧-૦ રસોડાં તથા પરચુરણ ખરચના

૩૫૪-૧૨-૬ વણાટ ખાતે ખોટના

જ	ઉ
૭૨૯–૭–૦ વણકરીના આપ્યા.	૧૦૮૪–૩–૬ વણકરીના આપ્યા

૧૨૮–૦–૦ મકાન ભાડા ખાતે

૧૮૩–૮–૦ પ્રચાર ખાતે પીંજણ, તાંત, કાંકર, રેંટીઆ, ચરખા, આમકે શીખવવા માટે ઉપયોગમાં લીધા તેના ઘસારાના તથા ગણત્રીપત્રકના છપાઇના

૩૦૬–૨–૩ મુસાફરી ખાતે

૧૫૮૪–૭–૯

૪૧૯-૧૨-૯ સામાન અસબાબ ખાતે ઉધાર

૩૬૫૧-૧૪-૦ રેટીઆ ખાતે ઉધાર રેટીઆ નં ૬૦૫

જ	ઉ
૧૩૫૭-૧૪-૦ રેંટીઆ ન ૧૯૮	૫૦૦૯–૧૨–૦ રેટીઆ નં. ૮૦૩

૨૫–૦–૦ ચરખા ખાતે ઉધાર ન ૫

જ	ઉ
૯૧૩–૪–૦ ચરખા ન ૧૫૦	૯૩૮–૪–૦ ચરખા ન ૧૫૫

૧૨૦-૧૨-૦ પીંજણ ખાતે ઉધાર નં ૧૭

જ	ઉ
૧૧૦૪-૧–૬ પીંજણ ન. ૧૫૯	૧૨૨૪-૧૩-૬ પીંજણ નં. ૧૭૬

૨૨–૨–૦ ત્રાક ખાતે ઉધાર નં. ૯૫

જ	ઉ
૩૬૧-૧૦-૦ ત્રાક નં. ૮૫૩	૩૮૩-૧૨ ૦ ત્રાક ન ૯૪૮

૪૪૯-૯–૦ શાળ ખાતે ઉધાર શાળ નં. ૨૮

જ	ઉ
૬૬૨-૯–૦ શાળ ન ૧૧ ફણી વિગેરે સામાન સાથે	૧૧૧૨-૨–૬ શાળા નં. ૩૯

૭૮–૬–૩ શ્રી કારખાના ખાતે ઉધાર

જ	ઉ
૭૩૭૯-૧૩ ૩ ચરખા પીંજણ વીગેરે માલના વેચાણના	૭૪૫૮–૩–૬ ચરખા પીંજણ વિગેરે બનાવ્યા તેની કીમત

૪૩૫–૮–૩ રૂ ખાતે ઉધાર મણ ૧૮। ૮।

જ	ઉ
૨૪૭૮-૧૧-૩ રૂ મણ ૮૫–૬॥	૨૯૧૪–૩–૬ રૂ મણ ૧૦૩–૪॥

ઉ

૮૪૯-૮-૩ પુણી ખાતે ઉધાર પુણી મણ ૨૮॥ ૮॥

જ	ઉ
૧૩૫૯-૧૪-૦ પુણી મણ ૪૭॥ ૨॥	૨૨૦૯-૬-૩ પુણી મણ ૭૭॥ ૧

૧૬૧૮-૧૦-૩ સુતર ખાતે ઉધાર સુતર મણ ૪૫॥ ૧॥

જ	ઉ
૩૦૨૯-૧૫-૬ સુતર મણ ૬૬॥ ૫॥	૪૬૪૮-૯-૯ સુતર મણ ૧૧૧॥। ૭

૮૨૦-૧૫-૦ ખાદી ખાતે ઉધાર વાર ૧૦૩૧॥

જ	ઉ
૬૪૭-૧૧-૬ ખાદી વા. ૯૬૪	૧૪૬૮-૧૦-૬ ખાદી વા. ૨૦૦૦॥।

૨૩-૧૫-૬ ચુણ બારદાન ખાતે

જ	ઉ
૨૫-૯-૦ ખાતે જમાઆવ્યા	૪૯-૮-૬ ખાતે ઉધરેલા

૫૩૩૪-૦-૦ શાખાઓ પાસે લ્હેણું

૧૨૯૪-૨-૯ મણીભાઇ રતનજી ખાદી વિભાગ બારડોલી પાસે ખર્ચ અને ખોટના.

૭૪૫-૯-૦ વાલોડ સ્વરાજ્ય આશ્રમ હા. ઉમેદરામ જીવણરામ નાયક

૨૩૮૭-૨-૦ વરાડ ખાદી કાર્યાલય

૩૩૭-૬-૩ સરભોણ ખાદી વિભાગ નિયુત હા હરજીવનદાસ કોટક

૫૬૯-૧૨-૦ સરભણ સ્વરાજ્ય આશ્રમ હા. ઝીણાભાઇ ભીખાભાઇ

૫૩૩૪-૦-૦

૨૦૮૭-૧૨ ૬ લોન ખાતે ઉધાર રાષ્ટ્રીય શાળાઓમાં રેંટીઆ લોન ઉપર આપેલા તેના.

૧૪૦૨-૧૩ ૦ પરચુરણ ઉધરાણી

૧૮૯૨૪-૨-૬

૧૫૭૪-૪-૦ શ્રી પુરાંત જણસે

૧૧૧૨-૪-૬ પાટીદાર વિદ્યાર્થી આશ્રમ સુરત અનામત

૩૭૮-૩-૦ સુરત સ્વદેશી હાથ વણાટ મંદિર. અનામત

૮૪-૧૨-૬ હાથ ઉપર રોકડા.

૧૫૭૪-૪-૦

૨૦૪૯૯-૬-૬

ઉપર મુજબનો હિસાબ મેં તપાસ્યો છે. અને તે બરાબર છે.

નાણુભાઇ હરિભાઈ પટેલ,
હિસાબ તપાસનીશ.

મગનલાલ ખુ ગાંધી (મંત્રી)
કેશવભાઈ ભણેશાળી (ઉપમંત્રી)
ખાદી વિભાગ–બારડોલી તાલુકા સમિતિ.

શાખા—સરભોણ ખાદી કાર્યાલયનું સરવૈયું હરજીવનદાસ કોટક હસ્તકનું
(સંવત ૧૯૭૮ના માહ વદી ૧ થી જેઠ વદી ૧ સુધીનું)

જમા		ઉધાર	
૩૩૭—૬—૩	બારડોલી ખાદી કાર્યાલય ખાતે જમા	૧૧૯—૮—૬	પરચુરણ આસામીઓ પાસે લેણા
		૨૧૭-૧૨-૯	શ્રી ખરચ ખાતે ઉધાર સ્વયંસેવકોના ખોરાકી ખરચ તથા મુસાફરી ખર્ચના
૩૩૭—૬—૩		૩૩૭—૬—૩	

શાખા—વરાડ ખાદી કાર્યાલયનું સરવૈયું

(સંવત ૧૯૮૪ ના ફાગણ સુધી ● થી

જ

૩૩૪ ૧૦-૩ પરચુરણ આસામીઓના દેવા.

૧૭-૦-૦ પીંજણ ખાતે જમા

જ	ઉ
૩૭૭-૧૧-૬ પીંજણ નં ૩૪	૩૬૦-૧૧-૬ પીંજણ નં ૩૪

૨૩-૪-૦ રેંટીઆ ખાતે જમા

જ	ઉ
૩૫૬-૮-૦ રેંટીઆ નં. ૫૩	૩૩૩-૪-૦ રેંટીઆ નં. ૫૩

૩-૦-૩ પુણી ખાતે જમા

જ	ઉ
૩૬-૧૨-૩ પુણી મણ ૧। શેર ૪	૩૩-૧૨-૦ પુણી મણ ૧। શેર ૪

૭-૩-૬ સુતર ખાતે જમા.

જ	ઉ
૧૧૮-૧૩-૬ સુતર મણ ૨।।।	૧૧૧-૧૦-૦ સુતર મણ ૨।। શેર ૮

૩૮૫-૨-૦

અંબાલાલ બાજીભાઇ હસ્તકનું
જેઠ સુદી ૧૫ સુધીનું)

ઉ

૩૮૨-૪-૦ શ્રી ખરચ ખાતે ઉધાર

૧૯૨-૧-૮ ખોરાકી ખરચના

૧૨૭-૧૦-૦ વણાટની ખોટના

૨૫-૧૦-૯ ખાદી પ્રચાર ખાતે સ્વયંસેવકોને શીખવતાં માસના ઘસારાના

૩૬-૧૩-૬ મુસાફરી ખરચ

૩૮૨-૪-૦

૨-૧૪-૦ કપાસીઆ ખાતે ઉધાર

જ	ઉ
૪-૧૨-૦ કપાસીઆ મણ ૨ા શેર ૫	૭-૧૦-૦ કપાસીઆ મણ ૪)૫

૩૮૫-૨-૦

શાખા—વરાડ ખાદી કાર્યાલયનું સરવૈયું
(સંવત ૧૯૭૮ના જેઠ વદી ૧થી

જ

૨૩૮૭–૨–૦ બારડોલી ખાદી કાર્યાલય ખાતે જમા
૩૪૮–૬–૦ પરચુરણ આસામીઓના દેના
૨–૮–૦ ભેટના

૨૭૩૮–૦–૦

મેકનજી ભાણાભાઇ હસ્તકનુ
આસો વદી ૦)) સુધીનું')

ઉ

૧૦૪૫-૬-૦ પરચુરણ આસામીઓ પાસે લેણા
૩૭૭-૦-૦ શ્રી ખરચ ખાતે
૧૯૯-૧૪-૬ પગાર ખાતે
૧૦૦-૦-૦ મકાન ભાડા ખાતે પતરાના
૭૭-૧-૬ મુસાફરી ખરચ દણકર વિગેરેને કાઠીઆવાડથી લાવ્યા તેના

૩૭૭-૦-૦

૧૫૨-૦-૦ શ્રી વણાટ ખાતે ઉધાર
૩૬-૪-૦ ચરખા ખાતે ઉધાર ચરખા ન. ૫
૪૩-૧-૬ પીંજણ ખાતે ઉધાર ન. ૫

જ	ઉ
૩૧-૩-૦ પીંજણ ન. ૩ના	૭૪-૪-૬ પીંજણ નં. ૮ના

૨૦૭-૫-૦ રેંટીઆ ખાતે ઉધાર ન. ૩૫

જ	ઉ
૮-૦-૦- રેંટીઓ નં ૧ના	૨૧૫-૫-૦ રેંટીઆ ન. ૩૬

૧૬-૨-૦ ત્રાક ખાતે ઉધાર

જ	ઉ
૩-૭-૦ ત્રાક ન. ૭	૧૯-૯-૦ ત્રાક ન. ૮૯

૪૫-૫-૬ સામાન અસબાબ ખાતે ઉધાર
૨૯૯-૫-૯ સાળ તથા તેના ભાગો ખાતે ઉધાર ન. ૯
૧૪-૧૦-૦ કપાસ ખાતે ઉધાર મણ ૧ાા-૫
૪-૧૨-૦ કપાસીઆ ખાતે ઉધાર મણ ૨ા-૫
૮૫-૧૫-૩ સુતર ખાતે ઉધાર મણ ૨-૨ાા

જ	ઉ
૧૧૫-૧૦-૩ સુતર મણ ૨૧-૬	૨૦૧-૯-૬ સુતર મણ ૪ા-૮ાા

૧૯૨-૩-૦ ખાદી ખાતે ઉધાર વા. ૩૨૮

જ	ઉ
૨૩-૪-૦ ખાદી વાર ૨૪	૨૧૫-૭-૦ ખાદી વા. ૩૫૨

૨૬૧૯-૭-૬

૧૧૮-૮-૬ શ્રી પુરાંત બાકી

૨૭૩૮-૦-૦

શાખા—વાલોડ ખાદી કાર્યાલયનું સરવૈયું
(સંવત ૧૯૭૮ ના ફાગણ સુદ ૬ થી

જ

૭૪૫-૯-૦ બા.ડોલી ખાદી કાર્યાલય ખાતે જમા
૩૦-૧૪-૬ પરચુરણ આસામીઓના દેવા
૫૮-૦-૦ ભેટ ખાતે જમા
૧-૦-૦ ચરખા ખાતે જમા

જ	ઉ
૫૫-૦-૦ ચરખા નગ ૯	૫૪-૦-૦ ચરખા નગ ૯

૧૩-૫-૦ પીંજણ ખાતે જમા

જ	ઉ
૬૨-૧૧-૯ પીંજણ નંગ ૭	૪૯-૬-૯ પીંજણ નંગ ૭

૧-૦-૬ ચમરખાં, ચકરડી, હાળકા, ખાતે જમા

જ	ઉ
૧૬-૭-૬ વકરા ખાતે જમા	૧૫-૭-૦ માલની ખરીદી

૧-૩-૬ કપાસીઆ ખાતે જમા

જ	ઉ
૧૬-૨-૩ કપાસીઆ મણ ૮) ૬	૧૪-૧૫-૦ કપાસીઆ મણ ૮)

૩-૧૩-૩ ખાદી ખાતે જમા

જ	ઉ
૫૩-૪-૯ ખાદી વાર ૭૮॥	૪૯-૭-૬ ખાદી વાર ૭૮॥

૮૫૪-૧૩-૯

ઊમેદરામ જીવણુરામ નાયક હસ્તકનું
આસો વદ ૦)) સુધીનું)

ઉ

૪૩૦–૨–૦ ખર્ચ ખાતે ઉધાર

૩૮૮-૧૦ ૯ ખોરાકી તથા પગાર ખાતે
૮૬-૧૧-૬ મકાન ભાડા ખાતે
૪-૧૧ ૯ સ્ટેશનરી ખાતે

૪૩૦–૨–૦

૯–૨–૦ રેંટીઆ ખાતે ઉ

જ	ઉ
૧૭૭-૫-૬ રેંટીઆ નંગ ૨૬ ના	૧૮૬–૭–૬ રેંટીઆ નંગ ૨૬ ના

૧-૧૦૦ ચાક ખાતે ઊ. ચાક નંગ ૯

જ	ઉ
૪૧–૦–૦ ચાક નંગ ૧૩૪	૪૨-૧૦-૦ ચાક નંગ ૧૪૩

૩૧-૧૦-૦ શાળ ખાતે ઉધાર

જ	ઉ
૨૫૧-૧૧-૩ શાળ તથા તેના ભાગો નંગ ૪	૨૮૩–૫–૩ શાળ તથા તેના ભાગો નંગ ૪

૨૯-૧૨-૩ પુણી ખાતે ઉધાર પુણી મણ ૧) ૨॥

જ	ઉ
૮૧–૩–૯ પુણી મણ ૩) ૨॥	૧૧૧–૦–૦ પુણી મણ ૪) ૫

૨૨–૧–૬ સુતર ખાતે ઉધાર

જ	ઉ
૨૧૩-૧૫-૦ સુતર મણ ૬॥ ૬	૨૩૬–૦–૬ સુતર મણ ૭) ૫

૩૩૦–૮–૦ પરચુરણ આસામીઓ પાસે લેણા

૮૫૪-૧૩-૫

બારડોલી ખાદી કાર્યાલયનું સરવૈયું

(સંવત ૧૯૭૯ ના કારતક સુદી ૧ થી

જમા

૬૮૮૦-૧-૬ શ્રી ગુજરાત ખાદી પ્રચારક મંડળ ખાતે જમા

૨૫૨૩-૧-૮ શ્રી. ગુજરાત પ્રાંતિક સમિતિ ખાદી ભંડાર અમદાવાદ ખાતે જમા.

૧૭૮૦-૮-૬ જુદા જુદા આસામીઓનું પરચુરણ દેવું.

૭૪૮-૧૩-૬ કપાસ સુપ્રિટેન્ડ ખાતે જમા.

૫૪-૧૩-૦ શ્રી વટાવ ખાતે જમા.

૫૮૫૯-૧૩-૦ શ્રી. ગુજરાત ખાદી પ્રચારક મંડળ તરફથી મળેલું ખર્ચ તથા ખોટ

૧૭૮૪૭-૪-૩

કેશવભાઇ મણેશજી હસ્તકનું.
બીજા જેઠ વદી ૦)) સુધીનું)

ઉ

૫૯૪૬-૧૧-૯ જુદા જુદા આસામીઓ પાસે લેણુ

૪૫૮-૧૫-૩ સામાન અસબાબ ખાતે

૨૨૧-૧૩-૯ ચરખા ખાતે ઉ. ચરખા ન ૪૯

જ	ઉ
૩૨૬-૨-૦ ચરખા ન ૪૦	૫૪૭ ૧૫-૯ ચરખા ન ૮૯

૨૯૪-૭-૬ પીંજણુ ખાતે ઉ નં ૨૭

જ	ઉ
૭૪૨-૫-૬ પીંજણુ નં ૬૯	૧૦૩૬-૧૩-૦ પીંજણુ નં ૯૬

૧૧૧૯-૦-૦ રેંટીઆ ખાતે ઉ. ન ૩૭૩

જ	ઉ
૨૯૯૦-૧-૦ રેંટીઆ નં ૨૭૬	૪૧૦૯-૧-૦ રેંટીઆ ન ૬૪૯

૧૬૨-૬-૦ ત્રાક ખાતે ઉ. ન ૪૩૩

જ	ઉ
૨૨૬-૧૦ ૬ ત્રાક ન ૪૩૭	૩૮૯-૦-૬ ત્રાક ન ૮૭૦

૪૮૬-૧૨ ૯ શાળ તથા તેના ભાગો ખાતે ઊ ન ૩૦

જ	ઉ
૪૮૦ ૯-૬ શાળ ન ૧૧	૯૭૪-૬-૩ શાળ ન ૪૧

૧૯-૯-૦ શ્રી કપાસ ખાતે ઊ મણુ ૨-૧૫ શેર

જ	ઉ
૩૭૭-૩-૩ કપાસ મણુ ૩૭-૨૮॥	૩૯૬-૧૨-૩ કપાસ મણુ ૪૦-૩॥

૯-૭-૩ શ્રી કપાસીઆ ખાતે ઊ મણુ ૮-૩૨ શે.

જ	ઉ
૨૬-૪-૬ કપાસીઆ મણુ ૧૧-૨૫	૩૫-૧૧-૯ કપાસીઆ મણુ ૨૦-૭

૨૩૯-૧૫-૬ રૂ ખાતે ઊ મણુ ૧૦-૪॥

જ	ઉ
૪૮૫-૧૪-૬ રૂ મણુ ૧૯-૨૮।	૭૨૫-૧૪ ૦ રૂ મણુ ૨૯-૩૩

૫૫-૯-૦ શ્રી પુણી ખાતે ઊ મણુ ૫-૧૯। શે

જ	ઉ
૧૦૫૭-૧૧ ૩ પુણી મણુ [illegible] ૨॥	૧૧૧૩-૪-૩ પુણી મણુ ૩૯-૨૧॥।

૨૮૮-૧૨-૦ શ્રી સુતર ખાતે ઉધાર મણુ ૮-૧૦

જ	ઉ
૨૮૯૦-૧૫-૩ સુતર મણુ ૬૩-૨૦	૩૧૭૯-૧૨-૩ સુતર મણુ ૭૧-૩૦

ઉ

૨૬૧૨-૧૨ ૩ શ્રી ખાદી ખાતે.

જ		ઉ	
૨૮૧૦-૫-૬	બારડોલી વણાટ શાળાની ખાદી ૨૮૨૫ાા	૪૪૧૬-૭-૦	બારડોલી વણાટ શાળાની ખાદી ૫૮૫૭ાા
૧૪૯૮-૪-૯	ગુજરાત ખાદી ભંડારની ખાદી	૨૫૦૪ ૧૫-૬	ગુજરાત ખાદી ભંડાર અમદાવાદની ખાદી.

૧૦૮૦-૩-૩ શ્રી ખર્ચ ખાતે

પગાર	પોષ્ટતાર	મુસાફરી	સ્ટેશનરી
૯૧૨-૧૫૦	૩૯-૫-૩	૫૭-૦-૯	૭૦ ૧૪ ૩

૫૩-૧૧૬ શ્રી વણાટ ખાતે ખોટ કુલ કાપડ
૩૩૮૦ વાર વણાયું તેના

૭૩૨-૧-૦ શિષ્ય વૃત્તિ ખાતે

૪૦૪૮-૧૦-૩ શ્રી ખોટ ખાતે

૫૪-૦-૦ શાળા ખાતે ઘસારાના

૩૭-૧૪-૬ ગ્રાહક ખાતે પ્રચારાર્થે વપરાઇ તેના

૧૯૪-૩-૬ પુણી ખાતે વિદ્યાર્થીઓને પ્રથમ શિખવામાં તથા બહાર માલ પુણીઓ કતાવવા મોકલાવેલી તે આવી નહીં તેના

૪૧-૦-૦ રેંટીઆ પ્રચાર ખાતે

૭૩૮-૧૩-૦ વનુચ નહીં આવે તેવી ઊતરાણી માડી વાળી તેના

૨૮૬-૨-૩ કાપડ ખાતે કાટ કસરના

૨૬૮૨-૯-૦ રેંટીઆ ખાતે

૪૦૮૮-૧૦-૩

૧૭૮૩૦-૧૪-૦

૧૬-૬-૩ શ્રી જણમે

૧૭૮૪૭-૪-૩

ઉપર મુજબનો હિસાબ કાર્યાલયના ચોપડા અને વાઉચર સાથે મેળવતાં બરાબર છે

અંબાલાલ હિરાલાલ મોદી
હિસાબ તપાસનીશ-ગુજરાત ખાદી પ્રચારક મંડળ

કેશવભાઈ ગણેશજી
વ્યવસ્થાપક બારડોલી ખાદી કાર્યાલય

શાખા—વાંકાનેર ખાદી કાર્યાલયનું સરવાયું મકનજી વનમાળીદાસ હસ્તકનું

(સંવત ૧૯૭૯ ના કારતક સુદી ૧ થી બીજા જેઠ વદી ૦)) સુધીનું

જ		ઉ	
૧૨૭૬-૧૪-૯	આનંદોશ્રી ખાદી કાર્યાલય ખાતે જમા	૨૧૦-૭-૬	પરચુરણ લેણું
૫૩- ૨-૬	પરચુરણ દેવું	૪૪-૩-૦	સામાન અસબાબ ખાતે
૬-૪-૦	ભેટ ખાતે	૨૧-૦-૦	શાખા ખાતે
૬૬૭-૧૫-૬	ગુજરાત ખાદી પ્રચારક મંડળ તરફથી મળેલું ખર્ચ અને ખોટ	૨૭૭-૦-૦	પીંજણ ખાતે નંગ ૩૮
		૧૫- -૦	રેંટીઆ ખાતે નં ૫
		૧-૮-૦	ત્રાક ખાતે નં ૬
		૦-૧૨-૬	ચમરખા ખાતે નં ૨૫
		૦-૧૨-૦	ફીરકી ખાતે નં ૧૨
		૫૪- -૦	રાચ, ફણીખાતે રાચ નં ૧૯ ફણી નં ૩૮
		૯૦-૧૨-૦	શાળ તથા તેના ભાગો નં ૮
		૮-૧૧-૯	રૂ ખાતે મણ ૦ાા
		૩-૧૦-૬	પુણી ખાતે ૦-૬)=
		૧૨૬-૩-૯	સુતર ખાતે મણ ૨ ૩૨ શેર
		૪૦૫-૦-૦	ખાદી ખાતે વાર ૫૩૪ાા
		૩૧૦-૧૨-૯	શ્રી ખર્ચ ખાતે
			પગાર ૨૮૪-૧૦-૬ — મુસાફરી ૩-૧૫-૯
			પેટા ખરચ ૧-૧-૬ — સ્ટેશનરી ૨૧-૧-૦
		૧૭૭-૪-૬	શ્રી ખોટ ખાતે
			૫-૦-૦ ચરખા ખાતે
			૮-૩-૯ પીંજણ ખાતે
			૧૮-૪-૦ રેંટીઆ ખાતે
			૮૨-૪-૯ શાળ ખાતે
			૬૨-૮-૦ કાટ કસર ખાતે
		૧૭૯-૧૪-૩	શ્રી વણાટ ખોટ ખાતે
		૧૯૮૨-૫-૬	
		૧૭-૯-૩	જણસે
૧૯૯૯-૧૪-૯		૧૯૯૯-૧૪-૯	

ઉપર મુજબનો હિસાબ કાર્યાલયના ચોપડા અને વાઉચર સાથે મેળવતાં બરાબર છે

મકનજી વનમાળીદાસ
વ્યવસ્થાપક ખાદી કાર્યાલય વાંકાનેર

અંબાલાલ હીરાલાલ મોદી
હિસાબ તપાસનીશ—ગુજરાત મંડળ ખાદીપ્રચારક

શાખા-વરાડ ખાદી કાર્યાલયનું સરવાયું
(સંવત ૧૯૭૯ના કારતક સુદી ૧થી.

જ

૫૧૦-૧-૩ શ્રી ગુજરાત ખાદી પ્રચારક મંડળ અમદાવાદ ખાતે જમા

૬૦૩-૨-૬ બારડોલી ખાદી કાર્યાલય ખાતે જમા

૪૯-૩-૦ ૫ ચુરણ દેવુ

૧૧૦૮-૧૨-૯ શ્રી ગુજરાત ખાદી પ્રચારક મંડળ તરફથી મળેલુ ખર્ચ તથા ખોટા

૩-૧૨-૦ ભેટના ૨૭૧ ને

૨૨૭૫-૯-૬

ઉપર મુજબનો હિસાબ કાર્યાલયના ચોપડા અને વાઉચર સાથે મેળવતાં બરાબર છે.

અંબાલાલ હીરાલાલ મોદી
હીસાબ તપાસનીશ-ગુજરાત ખાદી પ્રચારક મંડળ

મકનજી ભાણાભાઈ
વ્યવસ્થાપક, વરાડ ખાદીકાર્યાલય

મકનજી ભાણાભાઇ હસ્તકનું.
બીજા જેઠ વદી ૦)) સુધીનું)

ઉ

૧૩૩—૩—૩ પરચુરણ લેણું
૪૫—૫ ૬ સામાન અસબાબ ખાતે
૨૪—૦—૦ શ્રી ચરખા ખાતે

જ	ઉ
૩૮—૭—૦ ચરખા વેચાણના	૬૨—૭ ૦ ચરખા ન ૯

૨૦—૮—૦ પીંજણ ખાતે ન ૫

જ	ઉ
૨૭—૭—૬ પીંજણ નં ૨	૪૭-૧૫ ૬ પીંજણ નં ૭

૬૩—૦—૦ રેંટીઆ ખાતે ન ૨૧

જ	ઉ
૧૭૦—૫—૦ રેંટીઆ ન ૧૪	૨૩૩—૫—૦ રેંટીઆ ન ૩૫

૦-૧૩-૬ ત્રાક ખાતે ન ૧૦

જ	ઉ
૨૬-૧૨-૬ ત્રાક ન ૧૨૭	૨૭-૧૦ ૦ ત્રાક ન ૧૩૭

૨૭૫—૦—૦ શાળ તથા તેના ભાગો ખાતે ન ૨૪

જ	ઉ
૭૮-૧૪ ૯ શાળ નં ૧	૩૫૩-૧૪-૯ શાળ ન ૨૫

૫-૧૪-૬ કપાસીઆ ખાતે મણ ૩—૧૫ શેર.
૫૧-૧૫ ૯ શ્રી રૂ ખાતે મણ ૨—૧॥ શેર
૫—૪—૬ પુણી ખાતે ૦—૬॥ શેર
૮—૦—૬ સુતર ખાતે ૦॥—૨॥

જ	ઉ
૧૨૫૧-૧૩-૯ સુતર મણ ૨૬॥૦॥	૧૨૫૯-૧૪-૩ સુતર મણ ૨૭-૩॥

૪૬૮-૧૧-૩ કાપડ ખાતે

જ	ઉ
૧૮૩૫—૧—૯ વણાટશાળાનું વેચાયલું વા. ૧૯૪૮।	૨૨૩૧-૧૪-૩ વણાટશાળામાં બનેલું કાપડ વા. ૨૬૯૦
૫૫૯ ૧૪-૩ બાકી ભંડારનું	૬૩૧-૧૩ ૦ ભંડારનું

૩૬૭-૧૫-૯ શ્રી ખરચ ખાતે

પગાર	ભાડું	મુસાફરી	સ્ટેશનરી	ટપાલ ખરચ
૨૮૦-૧૪-૩	૨૧—૦—૬	૬૧—૪—૯	૩—૬—૩	૧—૬—૦

૪૬૧—૩—૯ શ્રી ખોટ ખાતે

ચરખા ખાતે	પીંજણ ખાતે	રેંટીઆ ખાતે	શાળ ખાતે
૨૮—૯—૦	૨૭—૨—૩	૯૮—૩—૦	૭૦-૧૪-૯

ખાદી કાટકસર	સામાન	પરચુરણ ઉપરાણી માંડીવાળ
૧૯૦-૧૩-૯	૧૬-૧૩-૦	૨૮-૧૨-૦

૨૭૯—૯—૩ શ્રી વણાટ ખાતે ખોટના

૨૨૧૦—૯—૬

૬૫—૦—૦ શ્રી જણસે

૨૨૭૫—૯—૬

બારડોલી ખાદી કાર્યાલયનું સરવાયું

સંવત ૧૯૭૯ ના અષાડ સુદ ૧ થી

જ

૧૬૪૩૦-૧-૩ ગુજરાત ખાદી પ્રચારક મંડળ ખાતે જમા

૧૨૫૧૧-૧૦-૮ ગુજરાત પ્રાંતિક સમિતિ ખાદી ભંડાર ખાતે

૧૮૧-૨-૯ પરચુરણ આસામીઓના દેવા

૬૯૦૬-૧૫૦ શ્રી ખરચ તથા ખોટના શ્રી ગુજરાત ખાદી પ્રચારક મંડળ તરફથી મળ્યા તે

૩૬૦૨૯-૧૩-૯

કેશવભાઇ ગણેશજી હસ્તકનું

સંવત ૧૯૮૦નાં જેઠ સુદ ૦)) સુધીનું

ઉ

૬૮૦૭-૨-૯ શાખાઓ ખાતે નીચેની વિગતે

- ૧૪૯૦-૧-૩ વરાડ ખાદી કાર્યાલય ખાતે ઉધાર
- ૧૬૦૮-૫-૮ વાંકાનેર ખાદી કાર્યાલય ખાતે
- ૬૦૪-૨-૮ અલગઢ સ્વરાજ્ય આશ્રમ
- ૫૮૧-૫-૬ વેડછી સ્વરાજ્ય આશ્રમ
- ૨૪૮૪-૩-૦ સરભોણ ખાદી કાર્યાલય હા. નરહરિભાઇ
- ૧૧૯-૦-૬ સરભોણ આશ્રમ હા ઝીણાભાઇ

૬૮૦૭-૨-૯

૭૯૧૯-૧૩૦ ખાદીની એજન્સીઓ તથા પરચુરણ આસામીઓ પાસે લ્હેણા

૧૫૫-૧-૦ ચરખા ખાતે ચરખા ન ૩૮

જ	ઉ
૨૯૦-૮-૦ ચરખા ન. ૪૪	૪૪૫-૯-૦ ચરખા નંગ ૮૨

૬૬૫-૧૦-૯ પીંજણ ખાતે ઉધાર પીંજણ નગ ૭૬

જ	ઉ
૮૮૧-૧૫-૦ પીંજણ ન ૫૭	૧૫૨૭-૯-૯ પીંજણ નગ ૧૩૩

૪૭-૦-૦ રેંટીઆ ખાતે ઉધાર રેંટીઆ નગ ૪૯ બાગેશ

જ	ઉ
૧૩૭૯-૧૧-૯ રેંટીઆ નગ ૩૪૧	૧૪૨૬-૧૧-૯ રેંટીઆ ન. ૩૯૦

૩૦૫-૮-૦ ત્રાક ખાતે ત્રાક નં ૬૫૧

જ	ઉ
૩૬૧-૪-૦ ત્રાક નગ ૭૯૨	૬૬૬-૧૨-૦ ત્રાક નગ ૧૪૪૩

૪૨૯-૧૧-૯ શાળ અને તેના ભાગો ખાતે નગ ૩૪

જ	ઉ
૬૬૬-૧૩-૩ શાળ નગ ૧૧	૧૦૯૬-૯-૦ શાળ નગ ૪૫

૭૭-૧૩-૦ કપાસ ખાતે ઉધાર મણ ૭ શેર ૩૭

જ	ઉ
૬૨-૧૨-૦ કપાસ મણ ૫) ૧૮	૧૪૦-૯-૦ કપાસ ૧૩) ૧૫

૧૪૦-૧૦-૬ રૂ ખાતે ઊ. રૂ મણ ૭) ૩૬॥

જ	ઉ
૪૪૬-૧-૩ રૂ મણ ૧૭) ૭॥	૫૮૬-૧૧-૯ રૂ મણ ૨૪) ૩૧॥

૨૩૭-૦-૦ પુણી ખાતે ઊ. પુણી મણ ૮) ૩૩॥

જ	ઉ
૭૪૬-૯-૬ પુણી મણ ૨૩) ૯	૮૮૩-૯-૬ પુણી મણ ૩૨) ૨॥

૧૬૦૦-૧૧-૩ સૂતર ખાતે ઊ સૂતર મણ ૫૨) ૪ાાા–

જ	ઉ
૧૦૮૭ ૧૩-૦ સૂતર મણ ૨૮)૩૦ાાા=	૨૬૮૮-૮-૩ સૂતર મણ ૮૦)૩૪ાા

૮૯૦૦-૧૧-૩ ખાદી ખાતે

જ	ઉ
૧૫૭૫-૧-૦ બારડોલીની ખાદીનો વકરો	૨૭૦૬-૮-૦ બારડોલીમાં તૈયાર થયેલી ખાદી
૨૫૦૨૧-૧૩-૦ ખાદી ભંડારની ખાદીનો વકરો	૩૨૯૩૧-૧-૩ ગુજરાત પ્રાંતિક સમિતિ ખાદી ભંડાર પાસેથી લીધી

૪૩-૦-૦ સભાસદ કાર્ડ ખાતે ઊ.

૧૪૭૩-૧૫-૩ શ્રી સામાન અસબાબ ખાતે ઊ

૨૫૯૫-૧૫-૦ શ્રી ખર્ચ ખાતે ઊ.

૧૮૩૩-૭-૬ સ્વયંસેવકના લવાજમના

૨૦૫-૮-૯ મુસાફરી ખાતે

૨૮૨-૪-૦ મકાન ભાડું

૩૪-૧-૯ ટપાલ ખર્ચ

૧૧૩-૧૫-૬ સ્ટેશનરી ખાતે

૧૨૬-૯-૬ અસબાબ ઘસારાના

૩૫૬૩ ૧૩-૬ ખાદી શિક્ષણ ખાતે.

૨૭૪૬-૧૪ ૦ શિષ્ય વૃત્તિના

૫૯૧-૧૫-૯ શિક્ષણ ખાતે માલ ઘસારા વિગેરેનાં

૨૨૪-૧૫-૯ ગામડામાં પીંજણ શીખવી તેના પગાર તથા ઘસારા મળી

૩૨૯-૫-૬ ખાદી વેચાણ ખરચ ખાતે બળદની ખોરાકી તથા તેની કીમતમા રૂ ૬૬) ઓછા ઉપજ્યા તેના

૫૭૨-૧૦-૬ ખોટ ખાતે ઉધાર

૧૨૮-૭-૦ ખાદીની કાટ કસર

૩૮૬ ૧૩-૩ રેંટીઆની કીંમત ઓછી ઉપજી તેના

૫૭-૬-૩ વણાટ ખાતે ખોટના વાર ૧૬૮૪ા વણ્યા તે પેટે

૩૫૭૬૫-૯-૦

૨૬૪-૪-૯ શ્રી પુરાત જાણસે

૩૬૦૨૯-૧૩-૯

ઉપર મુજબનો હિસાબ કાર્યાલયના ચોપડા અને વાઉચર સાથે મેળવતાં બરાબર છે.

અંબાલાલ હીરાલાલ ચોકી	કેશવભાઈ ગણેશજી
હિસાબ તપાસનીશ, ગુજરાત ખાદી પ્રચારક મંડળ	વ્યવસ્થાપક બારડોલી ખાદી કાર્યાલય

ખાદી કાર્યાલય વરાડ તાલુકે બારડોલીનું સરવૈયું મકનજી ભાણાભાઇ હસ્તકનું

સંવત ૧૯૮૦ ના અષાડ સુદ ૧ થી જેઠ વદ ૦)) સુધીનુ

જમા

૧૪૯૦-૧-૩ શ્રી. બારડોલી ખાદી કાર્યાલય ખાતે
  ૧૫૦-૧૦-૩ પરચુરણ દેવા
  ૫-૮-૦ શ્રી રેંટીઆ વકરા ખાતે જમા
    ૫-૮ રેંટીઆ નગ ૨
  ૧૦-૩-૦ પીંજણ વકરા ખાતે જમા.
    ૧૦-૩-૦ પીંજણ નગ ૧
  ૫-૬-૦ શ્રી ત્રાક વકરા ખાતે જમા.
    ૫-૬-૦ ત્રાક નગ ૧૩
  ૪૩-૧૪-૯ સુતર વકરા ખાતે જમા
    ૪૩૧-૧૪-૦ સુતર મણ ૧૧-૩૮॥
૨૬૨૬-૧-૯ ખાદી વકરા જમા ખાતે
  ૯૧૩-૬-૯ શ્રી ગુજરાત ખાદી પ્રચારક મંડળ તરફથી ખર્ચ તથા ખોટના મળ્યા

૫૬૩૩-૩-૯

ઉધાર

૨૨૨-૪-૯ શ્રી પરચુરણ લ્હેણુ.
  ૩૨ ૧૫-૬ શ્રી. અસબાબ ખાતે.
  ૩૬-૦-૬ ચરખા ખાતે નં ૧૩
  ૨૫-૧૩-૬ શ્રી પીંજણ ખરીદ ખાતે ઊ. નં. ૫
  ૬૩-૦-૦ શ્રી રેંટીઆ ખરીદ ખાતે નં. ૨૧
  ૧૨-૬-૦ શ્રી ત્રાક ખરીદ ખાતે નં ૩૬
  ૨૬૫-૧૫-૬ શ્રી રાચ ફણી તથા શાળ ખાતે
  ૨૯-૩-૯ શ્રી રૂ ખાતે મણ ૧-૩॥।≈
  ૪૭૪-૬-૯ શ્રી, સુતર ખરીદ ખાતે મણ ૧૨-૩૧
૩૫૫૩-૧-૩ ખાદી ખરીદ ખાતે ઉધાર
૫૮૧-૯-૩ શ્રી ખર્ચ ખાતે
    ૪૧૦-૦-૦ પગાર
    ૫૮-૧૩-૦ મુસાફરી ખર્ચ
    ૯૫-૮-૦ ભાડુ
    ૫-૭-૦ ટપાલ ખર્ચ
    ૧૧-૧૩-૦ સ્ટેશનરી ખર્ચ
૬૩-૧-૯ શ્રી વણાટ ખર્ચ
૫૨-૧૦-૦ શ્રી પ્રચાર ખર્ચ વિદ્યાર્થીઓને ઉત્તેજનાર્થે
૨૧૭-૮-૯ શ્રી ખોટ ખાતે
    ૨-૪-૦ અસબાબ ઘસારાના
    ૩-૩-૬ ચરખા ઘસારાના
    ૨-૧૦-૦ પીંજણ ખાતે
    ૩૦-૦-૦ શાળ ખાતે
    ૨-૩-૬ પુણી ખાતે
    ૨૬-૩-૩ સુતર ખાતે
    ૧૨૮-૭-૬ ખાદી કાટ કસર

૫૬૩૦-૧-૩
૩-૨-૬ શ્રી જણસે

૫૬૩૩-૩-૯

ઉપર મુજબનો હિસાબ કાર્યાલયના ચોપડા અને વાઉચર સાથે મેળવતા બરાબર છે.

અંબાલાલ હીરાલાલ મોદી
હિસાબ તપાસનીશ, ગુજરાત ખાદી પ્રચારક મંડળ

મકનજી ભાણાભાઈ
અમદાવાદ વ્યવસ્થાપક ખાદી કાર્યાલય વરાડ

ખાદી કાર્યાલય અલગઢ તા. બારડોલીનું સરવૈયું

સંવત ૧૯૭૯ના માગસર સુદ ૫ થી

જ

૬૦૪–૨–૦ બારડોલી ખાદી કાર્યાલય ખાતે જમા

૭૮-૧૦-૬ પરચુરણ દેવું

૬૫૨–૧–૩ શ્રી ગુજરાત ખાદી પ્રચાર મંડળ તરફથી ખર્ચ તથા ખોટના મળ્યા તે

૧૩૩૪-૧૩-૯

ઉપર મુજબનો હિસાબ કાર્યાલયના ચોપડા અને વાઉચર સાથે મેળવતા બરાબર છે.

અંબાલાલ હીરાલાલ મોદી
હિસાબ તપાસનીશ ગુજરાત ખાદી પ્રચારક મંડળ

ઉમેદરામ જીવણરામ નાયક
વ્યવસ્થાપક ખાદી કાર્યાલય–અલગઢ

ઉમેદરામ જીવણરામ નાયક હસ્તકનું
૧૯૮૦ના જેઠ વદી ૦)) સુધીનું

ઉ

૭૧-૧-૩ પરચુરણ લેણું
૨૧-૫-૩ અનામત ખાતે
૧૪-૦-૦ ચરખા ખાતે ન ૨

જ	ઉ
૩૯-૦-૦ ચરખા ન ૬	૫૩-૦-૦ ચરખા ન ૮

૪૪-૬-૬ પીંજણ ખાતે નગ ૮ કામઠા પીંજણ ૨૧

જ	ઉ
૨૬-૭-૬ પીંજણ ન ૭ કામઠા ન ૭	૭-૧૪-૦ પીંજણ ન ૬ કામઠા ન, ૨૮

૯૮-૦-૦ રેંટીઆ ખાતે ન ૩૪

જ	ઉ
૧૨૭-૦-૦ રેંટીઆ ન, ૪૧	૨૨૫-૦-૦ રેંટીઆ નગ ૭૫

૨૨-૧૫-૬ ત્રાક ખાતે નગ ૪૫

જ	ઉ
૩૨ ૧ -૬ ત્રાક નગ ૧ ૫	૫૫-૧૩ ૦ ત્રાક નગ ૧૪૦

૦-૫-૬ ચકરડી ખાતે નગ ૫

જ	ઉ
૧-૧૨ ૬ ચકરડી ન ૨૯	૨-૨-૦ ચકરડી ન ૩૪

૦-૬-૦ ગોળીટા ખાતે નગ ૩

જ	ઉ
૦ ૧૪- ગોળીટા ન, ૧૭	૧ ૪-૦ ગોળીટા ન ૧૦

૯-૧૦-૦ તાત ખાતે નં ૧૧

જ	ઉ
૧૧-૬-૦ તાત ન ૧૩	૨૧-૦-૦ તાત નગ ૨૪

૧૧૯-૩-૯ શાળ ખાતે
૭૧-૪-૦ રૂ ખાતે મણ ૨-૧૦।
૧૨૪-૪-૯ શ્રી ખાદી ખાતે

જ	ઉ
૪૩૦-૧૩ ૩ ખાદી ખાતે જમા	૫૧૧-૨-૦ ખાદી ખાતે ઉધાર

૪૨૧-૦-૯ શ્રી ખર્ચ ખાતે
૩૯૫-૦-૦ પગાર ખાતે
૧ ૧૨ ૩ મુસાફરી ખર્ચ
૧૪-૦-૦ મકાન ભાડું
૪-૧૪-૦ ટપાલ ખર્ચ
૫-૬-૬ સ્ટેશનરી ખર્ચ
૧૨૫-૦-૦ શ્રી વણાટ ખર્ચના
૧૦૬-૯-૬ શ્રી પ્રચાર અર્થે પીંજણ, તાત, કાંત, ચરખા, પૂણી, ત્રાક, કામઠા વિગેરે લોકોને શીખવતા થયેલો ખર્ચ

૧૨૪૯-૮-૯

૮૫-૦-૦ શ્રી પુરાંત બાકી

૧૩૩૪-૧૩-૦

ખાદી કાર્યાલય વાંકાનેર તા બારડોલીનું સરવૈયું
સંવત ૧૯૮૦ના આસાડ સુદ ૧ થી

જ

૧૬૦૮–૫–૯ શ્રી બારડોલી ખાદી કાર્યાલય ખાતે

૯૮–૧૨–૦ પરચુરણ દેવુ

૬૧૪–૩–૬ શ્રી ગુજરાત ખાદી પ્રચારક મંડળ તરફથી ખર્ચ ખાતે તથા ખોટના મળેલા

૨૩૨૧–૫–૩

મકનજી વનમાળીદાસ હસ્તકનું

જેઠ વદ ૦)) સુધીનું

ઉ

૯૫૯-૫-૩ શ્રી પરચુરણ લ્હેણુ
૬૬ ૧૫-૬ શ્રી અસબાબ ખાતે
૧૮ ૧૨-૦ શ્રી ચરખા ખાતે નગ ૪

જ
૩૯-૪-૦ ચરખા નંગ ૬

ઉ
૫૮-૦-૦ ચરખા ન. ૧૦

૩૦-૭-૩ શ્રી પીંજણ ખાતે નગ ૫

જ
૨૮૮-૧-૬ પીંજણ નંગ ૪૨

ઉ
૩૧૮-૮-૯ પીંજણ નગ ૪૭

૦ ૧૨ ૦ શ્રી કામઠા પીંજણ ખાતે ન ૬

જ
૫-૫-૦ પીંજણ નગ ૪

ઉ
૬-૧-૦ પીંજણ નગ ૧૦

૧૩-૦-૦ શ્રી રેંટીઆ ખાતે નગ ૫

જ
૩૪-૮-૦ રેંટીઆ નગ ૧૦

ઉ
૪૭-૦-૦ રેંટીઆ નગ ૧૫

૬-૪-૦ શ્રી ત્રાક ખાતે ન ૨૮

જ
૨૦-૦-૦ ત્રાક નગ ૫૪

ઉ
૨૬-૪-૦ ત્રાક નગ ૭૨

૦-૧૪-૦ શ્રી ચમરખા ખાતે ન. ૨૮

જ
૪-૦-૬ ચમરખાં ન ૧૨૯

ઉ
૪-૧૪-૬ ચમરખાં નં. ૧૫૭

૧-૦-૦ શ્રી ઢાળકા ખાતે નં ૪
૧ ૧૪-૦ શ્રી ફુકારી ખાતે ન ૫
૨૪ ૧૦-૦ શ્રી તાંત ખાતે બડલ ન ૧૭

જ
૧૫-૨-૦ તાત નં ૮॥।

ઉ
૩૯-૧૨ ૦ તાત ન ૨૫॥।

૧-૫-૦ શ્રી ધીરકી ખાતે ન ૨૭

જ
૧-૩-૦ ધીરકી ન. ૨૯

ઉ
૩-૨-૦ ધીરકી નં. ૫૦

૭૨-૦-૦ રાચરૂણી ખાતે ન ૨૭

જ
૧૯-૧૪-૦ રાચરૂણી

ઉ
૯૧-૧૪-૦ રાચરૂણી

૨૫૨-૭-૬ શાળ ખાતે નં. ૮
૧૫-૧૩-૯ રૂ ખાતે. રૂ મણ ০॥ ૨।

જ
૪૧-૧૧-૦ રૂ મણ ૧-૩।॥

ઉ
૫૭-૮-૯ રૂ મણ ૨-૧૩॥।

ઉ

૩ ૧૦ ૬ શ્રી. પુણી ખાતે શેર ૬)=

૧૫–૭–૯ શ્રી સુતર ખાતે શેર ૩૧॥

જ — ઉ

૨૭૧-૧૨-૩ સુતર મણ ૬–૭ — ૨૮૭–૪–૦ સુ ર મણ ૬–૩૮॥

૧૩૨-૧૪-૦ શ્રી ખાદી ખાતે વાર ૧૯૬॥

જ — ઉ

૭૯૧–૮–૦ ખાદી વાર ૧૦૬૫॥ — ૯૨૬-૩-૦ ખાદી વાર ૧૨૬૬

૪૭૩–૬–૦ શ્રી ખરચ ખાતે

૩૮૪–૧ ૩ પગાર

૨૬–૯–૦ મુસાફરી

૩૪ ૧૪ ૦ ભાડું

૬–૫–૯ પોસ્ટ તાર

૨૧–૮–૦ સ્ટેશનરી ખર્ચ

૧૬ ૧૨ ૦ શ્રી વણાટ ખર્ચ

૧૩૦–૬–૦ શ્રી ખોટ ખાતે

૬૭ ૯–૯ ખાદી કાટ કસર

૪૭-૧૨ ૯ ઉધરાણી માંડીવાળી

૯–૫–૦ પીંજણ પ્રચાર ખર્ચ

૫ ૧૦-૬ અસબાબ ઘસારા ખાતે

૨૨૪૮–૦–૯

૮૩–૪–૯ શ્રી જણશે

૨૩૨૧–૫–૩

ઉપર મુજબનો હિસાબ કાર્યાલયના ચોપડા અને વાઉચર સાથે મેળવતાં બરાબર છે

અંબાલાલ હીરાલાલ મોદી — હિસાબ તપાસનીસ ગુજરાત ખાદી પ્રચારક મંડળ

મકનજી વનમાળીદાસ — વ્યવસ્થાપક ખાદી કાર્યાલય–વાંકાનેર

સરભાણ સ્વરાજ્ય આશ્રમનું સંવત ૧૯૭૮ની સાલનું સરવૈયું

ઝીણાભાઇ ભીખાભાઇ હસ્તકનું

જમે

રકમ	વિગત
૬૩૮-૧૫-૦	આશ્રમ ફંડ નીચે વિગતે
૩૩૫-૯-૬	પરગણાંમાંથી મળેલા ભાત, જુવારના ઉપજના
૧-૪-૦	ભેટના રોકડા
૭૫-૮-૦	ગૌશાળા માટે મળેલા ઘાસના વધારાના
૬૬-૦-૦	ભોજન ખર્ચના જ બીલ
૧૬૦-૯-૬	બારડોલી તાલુકા સમિતિ તરફથી આટના મળ્યા તે
૭૧૯-૦-૦	રાષ્ટ્રીય કેળવણી મંડળ તરફથી
૬૫૦-૦-૦	જરગાઇ ફેસ્ત જી ટ્રસ્ટફંડ
૩૦૪-૧-૬	બારડોલી તાલુકા સમિતિ
૪૫૧-૦-૬	ઝીણાભાઇ ભીખાભાઇ
૨૨-૧૪-૦	મેસર્સ મણિલાલ ખુશાલજી
૬-૦-૦	લલ્લુભાઇ મકનજી સરભણ
૨૯૦૧-૩-૦	

ઉધાર

રકમ	વિગત
૬૩૯-૨-૩	સ્વરાજ્ય આશ્રમ ખરચ નીચે વિગતે
૮૬-૧૨-૯	ટપાલ ખરચ
૩૧૭-૧-૦	રસોડાં ખરચ
૨૩૪-૭-૩	મુસાફરી
૦-૧૪-૩	ઉઘરાણી માંડી વાળી
૧૯૬૩-૦-૯	મકાન બાંધકામ ખાતે
૩૧-૪-૦	વાંસ, સાકટી
૭૩-૬-૩	પાલાં, સાદડી
૧૪૬-૫-૦	મુસાફરી
૫૭-૨-૯	પતરા લોખંડ
૫૦૩-૧૪-૦	મજુરોની મજુરી
૫૬૮-૧૨-૬	ગાડા ભાડું
૧૭-૦-૦	સુથારી કામ
૨૩૪-૦-૦	લાકડાંની રેલેજ મજુરી.
૩૫-૫-૦	કડીઆની મજુરી
૮૩-૧૪-૦	કારકુન પગાર
૯-૮-૦	સ્ટેશનરી
૫૭-૧૩-૬	કાથાની દોરડી વિગેરે
૧૪૪-૧૧-૯	રસોડા ખરચના
૨૯૯-૦-૦	બાકી લેણા નીચે વિગતે
૫-૦-૦	નાથુભાઇ ગુલાબભાઇ
૧-૦-૦	ગુલાબભાઇ દાજીભાઇ
૨૧૦-૦-૦	ખાદી વિભાગ
૨-૦-૦	દાજીભાઇ વસનજી
૨-૦-૦	ઉકાભાઇ લાલભાઇ
૨૨-૦-૦	નીઆભાઇ ખંડુભાઇ
૨૦-૦-૦	નારણભાઇ માધવજી
૧૨-૦-૦	લલ્લુભાઇ મકનજી
૨૫-૦-૦	નેમચંદ માનાજી
૨૯૦૧-૩-૦	

નારણજી દુલભભાઇ પટેલ
હિસાબ તપાસનીશ

ખુશાલભાઇ મોરારજી
મંત્રી, તાલુકા સમિતિ

સરભણ આશ્રમમકાન બાંધકામનું શાલ ૧૯૭૯ના અખાડ વદ ૦)) સુધીનુ સરવાયુ

જમા

૪૪૮૫-૪-૦ શ્રી સરભણ આશ્રમ મકાન ફંડ ખાતે જમા
- ૧૦૦૦-૦-૦ સોનગઢ, નવાપુર, વિગેરેથી લાકડાવાસ મળેલા તેના
- ૭૦૦૦-૦-૦ જરમાઇ રુસ્તમજી ટ્રસ્ટ ફંડમાંથી સત્યાગ્રહ આશ્રમ સાબરમતી મારફતે મળ્યા
- ૭૧૯-૦-૦ સરભણ પરગણા રાષ્ટ્રીય કેળવણી મંડળ તરફથી
- ૧૦૦-૦-૦ ભુવાસણ ગામ તરફથી કુવાના બોરીંગ માટે
- ૬૦૦-૦-૦ ખાદી પ્રચારક મંડળ તરફથી વણાટ શાળાનુ મકાન બાંધવા માટે શ્રી લક્ષ્મીદાસભાઇ
- ૬-૪-૦ લલ્લુભાઇ મકનજી તરફથી

૩૦૦૦-૦-૦ શ્રી સત્યાગ્રહ આશ્રમ સાબરમતી ખાતે જમા
- ૩૦૦૦-૦-૦ મકાન બાંધકામ સારૂ લોનના

૨૧૬૦ ૧૦-૦ શ્રી બારડોલી તાલુકા સમિતિ ખાતે

૧૨૭-૨-૬ રઘાભાઇ કાળાભાઇને ખાતે જમા

૨૯૨-૧૪-૦ સુથાર વલભ મીઠલના જમા

૪૩-૮-૦ મીસ્ત્રી મગનલાલ હીંમતસિંહના જ

૧૪૫-૦-૦ શ્રા ઉત્તમચંદ દીપચંદ

૧૦૦-૦-૦ ઝીણાભાઇ ભીખાભાઇને ખાતે

૧૫૩૫૪-૬-૬

નારણજી દુર્લભભાઇ પટેલ
હિસાબ તપાસનાર

ઉધાર

૧૪૯૯૭-૧૧ ૩ શ્રી મકાન બાંધકામ ખાતે
- ૧૯૬૩-૦-૯ ગયા વરસના ખર્ચના
- ૧૮૬૮-૧૦-૦ ઇંટના
- ૭૨૫-૦-૦ ચોના
- ૨૦૯૩-૮-૦ લાકડાના
- ૨૭૩૧-૬-૩ રેતી, ચો, ઇંટ, લાકડાના ભાડાના
- ૧૫૨-૧૦ ૦ પત્થર, સીમેંટ, ગેરૂ, કાથો
- ૪૪૪-૧૫ ૩ લોખંડી સામાનના
- ૬૧૫-૮-૦ નળીઆના
- ૭૮૬-૦-૯ પતરાના
- ૧૯-૧૧-૬ ચાહીનો લેખો
- ૯૪૨-૧૦ ૦ લાકડા વેહેરાઇ
- ૯૩૫ ૧૨-૦ સુથાર મજુરીના
- ૫૪૦-૦-૦ કડીઆ મજુરીના
- ૩૨૦-૦-૦ કારકુન પગાર
- ૮૬-૧૪-૦ ભોજન ખર્ચ
- ૧૪૫-૧૦ ૦ સુથાર, કડીઆ તથા આશ્રમના માણસોનું રેલ્વે તથા ટાંગા ભાડુ
- ૧૦૩-૭-૯ પરચુણ સામાન તથા સ્ટેશનરી
- ૫૨૩ ૧-૦ કુવાનો બોરીંગ ખર્ચના

૩૫૪-૯-૯ આસામીઓ પાસે લેણા નીચે વીગતે
- ૨૧૦-૦-૦ ખાદી વિભાગ
- ૫-૦-૦ નાથુભાઇ ગુલાબભાઇ
- ૫-૦-૦ રાયચંદ માનાજી
- ૨-૦-૦ દાજીભાઇ વસનજી
- ૨-૦-૦ ઉકાભાઇ લાલભાઇ
- ૧૨-૦-૦ લલ્લુભાઇ મકનજી
- ૧૮-૪-૦ નીછાભાઇ છોટુભાઇ
- ૨૦-૦-૦ નારણભાઇ માધવભાઇ
- ૧-૦-૦ ગુલાબભાઇ દાજીભાઇ
- ૧૩ ૧૨-૦ નોકર ભુલીયો
- ૬૫-૯ ૯ ભવાનીશંકર બાપુજી

૨-૧-૬ બાકી સીલક હાથ ઉપર

૧૫૩૫૪-૬-૬

ખુશાલભાઇ મોરારજી
મંત્રી તાલુકા સમિતિ

સરભાણ આશ્રમ બાંધકામ સરવાયું સંવત ૧૯૮૦ આષાડ વદી ૦)) સુધીનું

જમા

૧૨૦૪૫-૪-૦ મકાન ફંડ ખાતે

- ૮૪૮૫-૪-૦ ગયા વર્ષમાં સ્વીકારેલા
- ૩૫૬૦-૦-૦ ચાલુ વર્ષમાં નીચે વિગતે
  - ૩૦૦૦-૦-૦ જરણાઇ ફસ્તમંજી ફંડમાંથી મગનલાલ ગાંધી માર-ફતે મળ્યા તે
  - ૨૬૦-૦-૦ ખાદી પ્રચારક મંડળ તર-ફથી વણાટ શાળા બાંધકામ માટે મળ્યા તે
  - ૩૦૦-૦-૦ રસોડા બાંધકામ માટે ગુજ-રાત પ્રાંતિક સમિતિ તરફથી મળ્યા તે

૩૫૬૦-૦-૦

૩૯૨૬-૨-૬ બારડોલી તાલુકા સમિતિ ખાતે બાકી દે

૧૫૯૭૧-૬-૬

ઉધાર

૧૫૬૨૩-૫-૮ મકાન બાંધકામ ખાતે

- ૧૪૯૯૭-૧-૩ ગયા વર્ષ આખર સુધીનો ખરચ
- ૬૨૫-૧૧-૬ ચાલુ વર્ષમાં ખરચના
  - ૧૮-૦-૦ ખબર ખા.
  - ૧૯-૪-૦ મજુરી ખા
  - ૪૭ ૪-૦ માણંબા. ,,
  - ૧૩૯-૧૨-૦ લાકડાં ,,
  - ૭૫-૦ ૦ સુથારી કા
  - ૯૦-૧૧-૯ પતરાઓ ,,
  - ૧૨-૧૨-૬ મુસાફરી ,,
  - ૧૬૦-૪-૦ નળીઆ ,,
  - ૧૪-૦ ૦ કોસના
  - ૪૮-૧૧-૩ રસોડા ખ. બો માટે સીધાં વિ.

૩૪૫ ૧૫-૩ બાકી લેણા નીચે વિગતે

- ૨૧૦-૦-૦ ખાદી વિભાગ બારડોલી
- ૫-૦-૦ નાથુભાઇ ગુનાભાઇ સરભાણ
- ૫-૦-૦ ચા. નેમચંદ માનાજી ,,
- ૧૮-૪-૦ નીછાભાઇ ખંડુભાઇ ,
- ૨-૦-૦ દાજીભાઇ વસનજી બાબલા
- ૨-૦-૦ ભીકાભાઇ લાલભાઇ ,,
- ૧૨-૦-૦ લલ્લુભાઇ મકનજી ,,
- ૧-૦-૦ ગુલાબભાઇ દાજીભાઇ સુપા
- ૧૩-૧૨-૦ નેકર જુવીઆને ખાતે
- ૭૬ ૧૫-૩ ભવનીશંકર બાપુજી મહેતા

૧૫૯૬૯-૫-૦

૨-૧-૬ શ્રી પુરાંત બાકી

૧૫૯૭૧-૬-૬

ઉપર મુજબનો હિસાબ ચોપડા અને વાઉચર સાથે મેળવતા બરાબર છે તા. ૩૦-૭-૨૪

નાથુભાઇ હરિભાઇ પરેલ
શા. મંગુભાઇ ભીખાજી
હિસાબ તપાસનીશ

ખુશાલભાઇ મોરારજી
મંત્રી તાલુકા સમિતિ

સરભણ સ્વરાજ્ય આશ્રમનું સરવૈયું.

સં ૧૯૭૯ના જેઠ સુદી ૧ થી સં ૧૯૮૦ના જેઠ વદી ૦)) સુધીનું શ્રી નરહરિભાઇ [illegible]

જ

૨૪૮૪–૩–૦ બારડોલી ખાદી વિભાગ ખાતે જમા

૫૨-૧૩ ૦ ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ખાતે જમા

૩૦૦–૦–૦ શ્રી અનામત ખાતે જમા

૯૩-૩–૬ પરચુરણ દેવા જુદા જુદા આસામીના

૭૭૭–૩-૯ દવાખાના ખાતે જમા ભેટના

- ૨૮૦–૬–૯ પોષ વદી ૧૦ પહેલા નાપેટી અને ફી વિગેરેના
- ૨૩૧–૩–૦ જેઠ વદી ૦)) સુધીના પેટીમાંથી
- ૧૩–૮–૦ હા ઉત્તમચંદ દીપચંદ
- ૧૬–૦–૦ પુણી સંગીત મંડળી તરફથી
- ૬૫–૦–૦ બાબલા ગામ તરફથી
- ૮૫–૦–૦ તરભણ ગામ તરફથી
- ૨૫–૦–૦ પુણીના બળવંતરાય લલ્લુભાઇ
- ૬૦–૦–૦ તરભણના મુખીજી નથુભાઇ
- ૧-૨–૦ દવા રીફંડના હા બારડોલી ખાદી કાર્યાલય

૭૭૭–૩–૯

૩૪૫૫ ૧૦ ૯ સરભણ આશ્રમ ફંડ ખાતે જમા

- ૨૫–૦–૦ હા. પરભુભાઇ પરસોતમ
- ૨૦૦–૦–૦ ડૉ. ત્રિભોવનદાસ ધરમચંદ શાહ
- ૩૦૦–૦–૦ પારડી આશ્રમના ખરચ માટે ગુજરાત પ્રાંતિક સમિતિમાંથી મળ્યા તે
- ૫૭૧–૩–૩ ખાદી પ્રચાર ખરચના ગુજરાત ખાદી પ્રચારક મંડળ તરફથી મળ્યા તે
- ૨૩૫૯–૭–૬ જેઠ વદ ૦)) સુધીના ખરચના ગુ. પ્રા સમિતિમાંથી મળ્યા તે.

૩૪૫૫–૧૦–૯

૭૧૬૩–૨–૩

ઉ

૧૫૯-૭–૬ ગુજરાત પ્રાંતિક સમિતિ ખાતે

૪૮ ૧૦ ૯ પેટલાદ ખાદી કાર્યાલય ખાતે

૧૪-૧૫૦ નવસારી અંત્યજ આશ્રમ ખાતે

૧૪૧–૬–૩ બારડોલી તાલુકા સમિતિ ખાતે

૪૧૭ ૧૨-૬ પરચુરણ આસામી પાસે લ્હેણા

૧૪૪–૦–૦ શાક ખાતે ઉધાર શાક નંગ ૩૮૪

જ	ઉ
નં ૧૩૩	નં. ૫૧૭

૫૨૩-૧૫૦ પીંજણ ખાતે ઉ પીં. નં. ૫૧

જ	ઉ
નં. ૧૭	નં. ૬૮

૭૯–૮–૦ ચરખા ખાતે ઉ. ચરખા નં. ૧૯

જ	ઉ
નં ૩૧	નં. ૫૦

૧૨૮ ૧૫-૦ રેંટીઆ ખાતે ઉ. રેંટીઆ નં. ૨૪

જ	ઉ
નં ૬૩	નં. ૮૭

૯૯–૨–૦ બારડોલી સુતર ખાતે મણ ૩–૫

૧૮૬-૧૦-૩ ખાદી ખરીદ વકરા ખાતે

જ	ઉ
૧૦૩૬–૧૫–૩	૧૨૨૩–૯–૬

૨૩૮–૮–૦ રૂ, પૂણી ખાતે

જ	ઉ
૧૫૬–૪–૩	૩૯૪–૧૨–૩

૫૦૫–૭–૬ શાળાના સામાન ખાતે ઉ.

૨૮૪-૧૪ ૩ સામાન અસબાબ ખાતે ઉ ઓજાર, પેટીઓ, ત્રાજવાં, કાટલાં. અને રાંધવાના વાસણો વિગેરેના

૯૬૦-૧૫-૯ દવાખાના ખાતે ઉ

- ૨૬–૨–૦ કાગળ, રૂ, ખાદી વિગેરે પાટા બાંધવા માટે
- ૫૫૦–૩–૬ દવાના
- ૮૪ ૧૦-૩ ઉત્તમચંદના ખરચના
- ૩૦૦–૦–૦ મકાન ખર્ચના

૯૬૦–૧૫–૯

ઉ

૨૫૪૦—૦—૬ શ્રી ખર્ચ ખાતે ઊ

૭—૨—૯ સં. ૧૯૭૯ના જેઠ સુદ ૧ થી સં. ૧૯૮૦ ના પોષ વદી ૧૦ સુધીના

૮૨-૧૦-૯ તાર ટપાલ સ્ટેશનરી

૧૯—૬—૦ પત્રિકા, છાપાં ખરચ

૧૧૮-૧૫-૬ મુસાફરી ખર્ચ

૧—૧—૦ જમીન મહેસુલ

૪૯-૧૧-૦ સાબુ

૧૦૧-૧૧-૯ વણકરી

૫૭—૫—૦ રૂ, પુણી ખરચ

૨૮૦—૨—૦ નરહરિભાઈના ખરચના

૨૦૩—૦—૩ છગનલાલ જોશીના ખરચના

૨૧—૩—૩ જુગતરામભાઈના ખર્ચના

૧૪—૬—૦ મગનભાઈના ખર્ચના

૨૨—૧—૯ ઈશ્વરભાઈના ખર્ચના

૧૧૭૦—૦—૬ રસોડા ખરચના

૧૭-૧૨-૯ ઉઘરાણી નહી આવેલી માંડીવાળી

૨૫૪૦—૦—૬

૫૯૧૨-૩ ખાદી પ્રચાર ખરચના

૩૦૦—૨—૦ પીંજણ માટે રોકેલા માણસોના ખરચના

૬૧—૮—૯ વિદ્યાપીઠના વિદ્યાર્થીઓના તથા પીંજણ શીખનારાઓની મુસાફરી ખરચના

૨૦૯—૮—૬ પીંજતા તાંત, પીંજણ વિગેરેની નુકશાનીતથા ઘસારાના તથા રૂ, પુણી ઘટ માંડવાળના

૮૮—૯—૦ વણકરી અને વણાટ [illegible]

---

૬ ૯ ૧૨-[illegible]

[illegible] ૪ [illegible]—૬

૬— —

૭૧૬૩—૨—૩

અનુક્રમણિકા

બારડોલી તાલુકાના ભાઈઓ અને બ્હેનો પ્રત્યે—

તમારા પ્રતિનિધિઓએ તમારે નામે બારડોલીમાં જ્યાં મને તમે ઉતારો આપ્યો હતો ત્યાં એક વૃક્ષની છાયા નીચે બેસી જે વચન આપ્યું હતું તેનું સ્મરણ કરાવું છું. સવિનય ભંગનો નિશ્ચય કરતાં તેઓએ કહેલું કે જેમ અંત્યજો તેમજ દુબળાઓ પ્રત્યે તમે શુદ્ધ વર્તન રાખશો ને તેઓને તમારાં ભાઈબ્હેન જેવાં ગણશો, તેઓને ભણાવશો, તેઓની પાસેથી ગજા ઉપરાંત કામ નહિ લ્યો, ને બીજી જે સહાય કરવી પડે તે કરશો. વળી યાદ આપું છું કે આપણી આ લડત ધર્મની હોઈ દુબળાને સબળા કરવાની છે. આપણેજ દુબળા નથી? જો આપણે પોતે હવે સબળા થવા માગીએ છીએ તો આપણી તળે કોઈ દુબળા હોઈ શકે? ઈશ્વર તમને તમારી વતી થયેલી પ્રતિજ્ઞાનું પાલન થવામાં સહાય થાઓ.

પુના, રવિવાર
તા. ૧૭–૮–૨૪

તમારો સેવક
મોહનદાસ કરમચંદ ગાંધી

ઓ બારડોલી !

ઓ, વિધ્વસ્ત બારડોલી ! ઓ, ભારત કી 'થર્મોપોલી' !
નહીં, નહીં, ફિર ભી સશસ્ત્રથી ઓક સૈનિકો કી ટોલી.
'હલ્દી ઘાટી' કે રણ કી ભી વહી પૂર્વ-પરિપાટીથી,
બઢ બઢ કર વૈરી કી ગર્દન વીર-વરોં ને કાટી થી ૧

પર તૂ હૈ નિઃશસ્ત્ર તપસ્વિની ! ફિર કૈસે સમતા હોગી ?
ઉપમા આપ બનેગી તૂ યદિ ક્ષોણી મે ક્ષમતા હોગી,
લોહે કો શનિ-દાન માન કર તૂને સ્વીકૃત કિયા નહીં,
બુઢ્ઢોંકા અવલમ્બ જાન કર લકડી કો ભી લિયા નહીં. ૨

ઉઠી નહીં તૂ કિ જો બુરા હૈ ઉસે નષ્ટ કર દેનેકો,
તુલી હુઇ હૈ કિન્તુ બુરે કો આજ ભલા કર લેને કો
શુભે ! સુફલતા દેં તુઝકો હરિ, યહિ પ્રાર્થના હૈ મેરી;
સ્વયં સિદ્ધિસે ભી બઢ કર હૈ સાધુ સાધના યહ તેરી ૩

ફિર ભી અપની શક્તિ તોલ તૂ ઔર વિપક્ષીકા બલભી,
સંગીને, મૅશીનગનેં, બસ આર ઉધર હૈ કૌશલ ભી,
ન હો વિજય કા નિશ્ચય જિનકો, સાક્ષી હોકર હટ જાવેં,
બઢ કર પગ ન હટે ફિર પીછે, ચાહે શીર ભી કટ જાવે ૪

કરતી હૈ કાનૂન-ભંગ તૂ, પર કિનકે કાનૂન ભલા ?
ઉનકે, 'ન્યાય' 'ન્યાય' કહ કર જો યહાં ફાંસતે રહે ગલા !
ખોલ ઉઠે ખૂન ન કિસકા ઐસે અત્યાચારોંસે ?
સંયમ તુમ્હેં દિખાના હૈ પર નિજ વિનીત વ્યવહારોંસે ૫

આજ મહાત્મા-દ્વારા તૂને આત્માકા બલ જાના હૈ,
પરમાત્માને દિયા જિસે યહ સત્યાગ્રહ કા બાના હૈ.
ભય દે સકતા હૈ ક્યા તુઝ કો ઘોર આયુધોંકા ઘેરા ?
પ્રતિપક્ષી કે લિએ 'સહન' ! હૈ 'પ્રહરણ' સે ભીષણ તેરા ૬

સાવધાન ! બાધાયેં તુઝ કો વ્રતસે વિચલિત કર ન સકેં,
ઝેલે જાય વાર હંસ હંસ કર, છકે વિપક્ષી ઔર થકેં !
શોણિત ચાહે તો ઇતના દે—હિંસક ઉસમેં ડૂબ ઉઠેં;
ઘૃણા કર અપને ઉપર વે ઓર આપ હી ઉબ ઉઠેં. ૭

સૂરત મેં હી કોઠી પહલે નોકરશાહીને ખોલી,
સુરતસે હી ચલી હટાને અબ ઉસે બારડોલી !
પર સંગમ ગોરોંસે અપના ગંગા-યમુના તુલ્ય રહે
દોનોં કે ભીતર સમતા કી સરસ્વતીકા સ્રોત બહે. ૮

મૈથિલીશરણ ગુપ્ત.